

Impresiile unui Toma-Didymus drumeț pe Camino de Nord
Jurnal de călătorie

4 iulie – 3 august 2019

Prefață

După experiențele trăite pe Camino Francez în 2017 și Camino portughez în 2018, trebuie să recunosc că am devenit ”dependent” de aceste trăiri, așa că 2019 mă va purta pe Camino de Nord, drumul de coastă.

Asta nu e nimic, dar am planificat deja drumul pentru 2020, care îmi va reaminti de primul meu pelerinaj, adică: Muxia, Finistera, Santiago.

E clar că, pentru un pelerin, viața pe Camino are o cu totul și cu totul altă dimensiune.

Hai să vedem, pentru început, câteva date despre acest camino, Camino de Nord.

Camino del Norte sau Calea Nordică este o rută de-a lungul coastei de nord a Spaniei, de unde și numele acesteia. Începe în orașul Irun, în apropierea graniței cu Franța și urmărește coasta Atlanticului prin Țara Bască, Cantabria, Asturias și Galicia.

În comparație cu mai popularul Camino Frances, Camino del Norte este mai pitoresc și pelerinul are o experiență mai solitară aici. În ceea ce privește facilitățile, aici există mai puține albergue, în special în prima jumătate a călătoriei, dar lucrurile se îmbunătățesc odată ce se ajunge în Asturias și mai ales în special în Galicia.

Coasta de nord a Spaniei este mai verde din cauza precipitațiilor mai mari în zonă, astfel încât un pelerin trebuie să fie pregătit pentru mai multe ploi pe acest traseu. Dar ploaia va fi cu siguranță compensată de dealurile și munții verzi, luxurianți, în special Picos de Europa (Piscurile Europei) din Asturias. Multe întinderi mari ale drumului sunt pe coasta mării și ai astfel ocazia să faci o baie în mare, în lunile de vară, pe unele plaje nealterate de intervenția uneori nefastă a omului zilelor noastre.

Marcarea traseului este în general bună, deși în Țara Bască și Cantabria marcajul este uneori rar și confuz. Pe măsură ce progresezi și ajungi în Galicia, marcajul este remarcabil.

Cel mai bine este să alegeți Camino del Norte în lunile de vară din iulie și august, dacă doriți să aveți șanse să înotați în ocean. Altfel climatul este foarte umed și rece în această zonă a Spaniei.

Camino del Norte trece prin patru regiuni autonome: Țara Bascilor, Cantabria, Asturias și Galicia. Începând în micul oraș de frontieră Irún, traseul se desfășoară de-a lungul coastei până ajunge în Galicia unde părăsește coasta și se îndreaptă spre interior, alăturându-se, Camino Frances pentru ultima etapă. Unirea celor două trasee făcându-se în Arzúa. Distanța dintre Irún și Santiago este de 825 km în total și poate fi parcursă confortabil în 32 de etape.

Deși se numește ruta de coastă, nu urmărește întotdeauna țărmul. Există o mulțime de etape în care marea nu este văzută nicăieri. Unii pelerini preferă să se abată de la ruta de coastă la jumătatea drumului și să se întoarcă spre interior în Villaviciosa, alăturându-se Camino Primitivo ce pleacă din capitala Asturias, Oviedo.

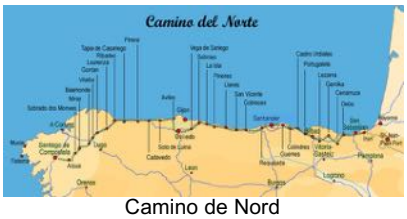
Având în vedere că traseul se pliază în paralel cu coasta de nord, terenul este împânzit cu râuri care se varsă în mare, oferind pelerinilor o doză ”suplimentară” de coborâșuri și urcușuri, uneori greu de ”asimilat” de către pelerinii fără o condiție fizică minimă. Odată cu greutatea adăugată a rucsacului, acest lucru face ca drumul pe Camino del Norte să fie deosebit de greu, mai ales

pentru genunchi. Cu toate acestea, panoramele impresionante merită efortul.

Țara Bascilor se remarcă pentru terenul său muntos care te duce prin văi verzi umede și păduri întinse. Mizați pe numeroase urcușuri și coborâșuri cuprinse între 300-500 m. Pe măsură ce se intră în Cantabria, drumul este compus în cea mai mare parte din drumuri pe asfalt și duce adesea pe lângă autostrăzi. Câteva secțiuni oferă totuși alternative fără asfalt, cu toate acestea, prețul este adesea de câțiva kilometri în plus. Punctul culminant al acestei regiuni sunt câteva plaje și văi minunate, precum Liendo și Güemes. Terenul din Asturias se transformă din nou în munte și rural, dar nu la fel de solicitant fizic ca în Țara Bascilor. Deși drumurile pe asfalt sunt încă multe, ele sunt semnificativ combinate cu mai multe drumuri în natură și drumuri cu grohotiș decât în Cantabria. Chiar după sosirea în Galiciaa, ruta abandonează coasta coborând spre sud-vest printre dealuri și pășuni verzi pline de animale, vaci și cai. Puține oi sau capre. Marcajele sunt excepționale.

De pe un asemenea Camino era imposibil ca Toma Didymus să lipsească, deci , hai la drum …

Veseli la startul expediției

Camino de Nord

04 iulie 2019

Plecarea de la Otopeni la ora 4,45. Cam matinal, mai ales după o noapte nedormită. Emoțiile reîntâlnirii cu Camino fiind de fapt cauza insomniei.

Somnoroși, entuziaști și mai ales doritori de a începe aventura ne prezentăm la Aeroportul Otopeni, locul de start al noi noastre experiențe spirituale.

Oare ce ne va rezerva de această dată pelerinajul? Din capul locului plecăm fără nicio ”Ancă”, sau alt exponent al ”șamanismului autohton”. Și acum îmi mai amintesc noaptea petrecută în spital, la urgență pe Camino Portughez, noapte în care mi s-au făcut toate analizele de 2 ori, fără să găsească ceva în neregulă, eu fiind aproape o ”legumă”. Deci plecăm liniștiți din punctul acesta de vedere.

Toată documentația studiată atrage atenția că pelerinajul pe Camino de Nord e mirific, dar deosebit de greu. Vom pleca de la Bilbao, urmând traseul de coastă, trecând prin Gijon, Ribadeo, Baamonde, Arzua, Santiago de Compostela. Deci traversăm Țara Bascilor, Principatele Cantabriei, Asturiei și a Galiciei.

Cu aceste cunoștințe de bază ne urcăm în avionul care ne va duce la Barcelona, aeroportul de tranzit în drumul nostru spre Bilbao, punctul din care va începe periplul nostru pe Camino de Nord.

Drumul a fost liniștit, fără probleme atmosferice, dar de fapt nici nu am avut posibilitatea de a le identifica, deoarece mai tot drumul am moțăit.

Am uitat să menționez faptul că am plecat însoțit de Carmen, terapeuta care a făcut parte din pelerinajul de anul trecut, Carmen care

Și de această dată Lucica va fi pe Camino

În aeroportul din Bilbao

În fața Hostelului Ganbara

Stația Bilbao-Atxuri

a trecut cu succes testul de anduranță, Carmen cu care am descoperit între timp că ”funcționăm” cam pe aceeași ”frecvență”.

Ajungem deci la Barcelona și constatăm că avionul spre Bilbao are o întârziere de 40 de minute. OK, e dimineață și deci nu e o catastrofă, căci avem toată ziua la dispoziție pentru acomodare. Practic doar mâine vom păși pe calea bătătorită de atâți de mulți pelerini înaintea noastră.

E încă întuneric, se luminează de ziuă. Soarele începe să se își facă timid apariția. Așa că de altfel în toate expedițiile, intru urgent în hainele de pozar de serviciu și imortalizez momentul punerii piciorului pe pământ spaniol. Privind mai atent pozele, realizez prezența micilor sfere luminoase care m-au însoțit și pe Camino Portughez și pe Camino Francez. Sunt aceleași sfere luminoase care apăreau și la Løgstør în pozele cu apusul sau răsăritul soarelui, poze făcute în locul de unde priveam soarele în evoluția sa, de pe malul Limfjordului împreună cu Luci, înainte ca ea să se întoarcă acasă. Deci și de data asta nu voi fi singur, așa că voi pune pe cruce o nouă scoică, semn de recunoștință că a fost cu mine.

În sfârșit ne urcăm în avionul ce ne va duce la Bilbao. Suntem norocoși. Pilotul, băiat bun, a recuperat jumătate din întârziere, așa că ne încadrăm în program.

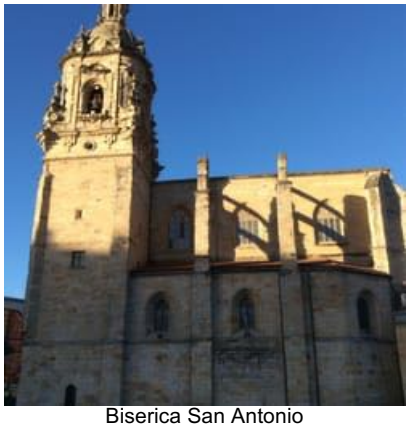
Deoarece distanța de la aeroport și până în oraș e destul de mare, iar transportul în comun este perfect, dar inexistent, luăm un taxi. Beneficiem de un șofer care vorbește perfect dialectul basc, vorbăreț de altfel. Pe drum ne explică cu lux de amănunte toate obiectivele turistice pe lângă care trecem. Din gesturile care însoțesc minunatul dialect basc, suntem beneficiarii primei prezentări a orașului.

Într-un final ajungem la Hostelul Ganbara, unde făcusem rezervarea. Ne cazăm. În cameră sunt 4 paturi suprapuse. Practic sunt suprapuse 2 câte 2, nu toate 4 suprapuse. Fiind primii, alegem, de bună seamă, paturile de jos.

După instalare plecăm prin oraș să îl vizităm și să ”desvirginăm” credențialele prin aplicarea primei ștampile, lucru important pentru activitatea viitoare de pelerin.

Din taxi, urmărind gesturile șoferului, am sesizat prezența unui ”cățel” uriaș acoperit cu flori. Am înțeles că e simbolul orașului, vestitul Guggenheim, amplasat în preajma Muzeului care îi poartă numele.

… și așa am ajuns în fața fostei stații de tren Atxuri. Stația Bilbao-Atxuri, cunoscută inițial ca stație Achuri, a fost proiectată de arhitectul basco-irlandez Manuel María Smith. Stația a fost deschisă în 1912 și a fost construită pentru a înlocui o fostă stație mai mică care se afla inițial în același loc. Stația inițială a fost proiectată de arhitectul basc Sabino Goicoechea ca capul de linie de cale ferată Bilbao-Durango, operată de Compañía del Ferrocarril Central de Vizcaya (Compania Centrală a Căilor Ferate din Biscay). În 1906, compania a fost

Biserica San Antonio

Ruinele fortăreței pe care e construită Biserica

Altarul Bisericii San Antonio

Râul Nervión

achiziționată de Ferrocarriles Vascongados (căile ferate ale Țării Bascilor), ceea ce a însemnat că stația va deveni, de asemenea, startul liniei pentru cursele care circulă spre Elgoibar, San Sebastián, Zumarraga și alte orașe și orașe din întreaga Gipuzkoa. Această extindere a necesitat o stație mai mare, pe care Ferrocarriles Vascongados a comandat-o și a fost deschisă în 1912. Noua clădire nu va ține numai stația terminală a serviciilor feroviare, ci și sediul Ferrocarriles Vascongados, precum și un turn clopotniță, ceva neobișnuit la acea vreme.

În cadrul Ferrocarriles Vascongados, stația Achuri a servit ca stație terminală a serviciilor către Bermeo și San Sebastián, cu legături către Elorrio, Zumarraga și Vitoria-Gasteiz de-a lungul liniei. În 1977, întreaga rețea Ferrocarriles Vascongados va deveni parte a FEVE , compania de stat pentru căile ferate cu ecartament îngust, care a fost transferată Căilor Ferate Basce în 1982. Stația a fost redenumită apoi Bilbao-Atxuri. În 1983, stația a suferit daune mari la etajul său inferior din cauza unei inundații a estuarului Bilbao, care a distrus și depoul.

Stația a rămas neschimbată până în anul 2002, când, din cauza deschiderii tramvaiului Bilbao s-au construit noi depouri potrivite pentru tramvaie, precum și o stație de tramvai într-una din laturi.

Continuăm să căutăm misteriosul ”cățel” și intrăm în Biserica San Antonio care este un templu gotic, construit pe ruinele unei foste fortărețe. Aceasta este una dintre cele mai populare biserici ale orașului Bilbao. Biserica este localizată în Piața San Vicente, în inima orașului Bilbao. Clădirea a fost construită la sfârșitul secolului al XIV-lea, suferind numeroase modificări de-a lungul anilor.

Edificiul prezintă trei nave eșalonate în patru secțiuni fiecare. Altarul este o piesă de arta care constă în 12 elemente: 7 picturi realizate de un artist din Bilbao și 5 sculpturi, acestea din urmă fiind reprezentate de 2 reliefuri care înfățișează Spălarea Picioarelor Apostolilor, Cina cea de Taină și două reprezentări ale Sfântului Petru și Sfântului Pavel. Imediat langă ușa de la intrarea în capelă se află statuia lui San Antonio, o reprezentație gotică din secolul XV, aceasta fiind plină de detalii destul de minuțioas realizate.

Fațada nu aparține stilului gotic, aceasta constituind un exercițiu arhitectural după modelul renascentist, în timp ce clopotnița aparține stilului baroc, ambele datând din secolul al XV-lea.

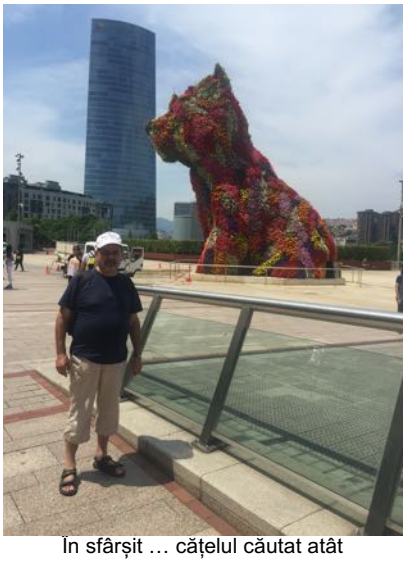
Datorită numeroaselor dezastre naturale suferite, Biserica San Antonio a pierdut o mare parte din mobilierul său. Însă, au rămas multe obiecte originale, cum ar fi Altarul La Piedad, aceasta fiind o adevarată operă de artă.

Vizităm biserica, dar țelul nostru tot neatins rămâne. Unde s-a pitit misteriosul ”cățel” simbol al orașului? Nu îmi rămâne decât să apelez la vastele mele cunoștințe de orientare în teren. Indic o direcție anume și o pornim vitejește în direcția indicată de ”flerul” meu. Mergem,

Muzeul Guggenheim

Păianjenul uriaș din apropierea muzeului

Marele arbore – Muzeul Guggenheim

În sfârșit … cățelul căutat atât

mergem și nici urmă de cățel. La un moment dat, constatăm că ne apropiem de ieșirea din oraș. La insistențele lui Carmen, apelez la memoria unei doamne care tocmai venea din partea opusă. Spre surprinderea noastră și aceasta vorbea un perfect dialect basc. Singura salvare rămâne folosirea limbajului care pune în evidență flexibilitatea articulațiilor și starea excelentă a musculaturii membrelor superioare: gesticulația. În foarte scurt timp ne dumirim că o luasem în sensul opus dorinței noastre de a vedea ”cățelul” îmbrăcat în flori. Deci cei aproximativ 2,5 km parcurși deja, trebuiau reluați pentru a ne afla la punctul de unde începusem căutarea. La aceștia trebuiau adăugați cam tot pe atât până la atingerea obiectivului dorit. Asta e viața, deci din nou la drum.

O luăm în consecință pe malul râului Nervión, râu care se varsă în Golful Biscaya, parte a Mării Cantabriei.

Râul e mărginit pe ambele maluri de o promenadă umbrită de copaci și clădiri impozante, cu iz istoric, dar și cu o arhitectură modernă.

Și iată, după un pod impunător peste râu apare, în toată splendoarea sa, Muzeul Guggenheim, muzeu care adăpostește, dacă se poate spune așa, ”cățelul” mult căutat, simbol al orașului.

Muzeul Guggenheim este un muzeu de artă contemporană. Muzeul este unul din cele cinci muzee mondiale ale fundației Solomon R. Guggenheim. Este probabil, de departe, construcția cel mai ușor de recunoscut din Bilbao.

Muzeul a fost proiectat de arhitectul Frank Gehry, unul dintre cei mai stimați și admirați arhitecți actuali, fiind proiectat într-o manieră arhitecturală "tipic" deconstructivistă. Deschis pentru public în 1997, a fost conceput să reprezinte unul din elementele centrale ale procesului de reînnoire urbană și relansare culturală a orașului Bilbao. Aproape imediat după deschiderea sa, Guggenheim Bilbao a devenit o atracție turistică importantă și a fost credidat cu promovarea aproape instantanee a orașului basc pe plan mondial. Mulți sunt de părere că acest muzeu "a pus orașul Bilbao pe hartă".

Muzeul este printre cele mai proeminente și spectaculoase clădiri din lume în stil deconstructivist. Ca și majoritatea clădirilor proiectate de Gehry, structura este alcătuită din linii de contur sculptate radical, în stil organic. Administrația muzeului susține că muzeul nu are nici măcar o singură latură sau suprafață dreaptă în întreaga clădire. O parte a construcției este traversată de o autostradă elevată și o porțiune importantă a edificiului este acoperită cu paneluri de titan, dând întregii construcții o aparență metalică și modernă.

Fiind situat într-un oraș portuar, muzeul a fost construit astfel încât să semene cu un vapor. Panelurile de titan, care reflectă puternic lumina, seamănă cu formele unui pește, accentuând din nou intenția lui Gehry de a construi o structură cu o aparență organică.

Ca orice cățel, și el trebuie îngrijit

Inedit mod de mutare a mobilei

Muzeul Bascilor

Multă tehnologie modernă a fost utilizată în managementul construcției. Au fost folosite vizualizări computerizate, incluzând programe CAD. Această tehnologie a ajutat constructorii să producă un bloc funcțional și estetic armonios care este considerat o minune arhitecturală. În timpul construcției, panelurile de piatră folosite ca bază ale suprafețelor acoperite cu titan au fost tăiate cu ajutorul unui laser.

O observație importantă este că, deși muzeul apare ca un monument-spectacol, când e văzut din aer sau de pe râul Nervión, este destul de modest, chiar și când e văzut de la nivelul străzii, integrându-se armonios cu edificiile din jur.

Expozițiile din cadrul muzeului se schimbă frecvent. Întrucât majoritatea pieselor de artă expuse sunt din secolul XX, picturile și sculpturile tradiționale sunt de multe ori în minoritate în comparație cu instalațiile moderne și obiectele de artă electronică. Mulți vizitatori ai muzeului, mai ales cei din lumea artelor, susțin că aparența spectaculară a întregului edificiu eclipsează colecția artistică a muzeului, care nu este în mod special unică sau de interes deosebit.

Muzeul este înconjurat de alte opere de artă, unele mai speciale ca altele. Astfel treci pe sub un ”păianjen” uriaș și pe lângă un ”pom uriaș”, realizat din sfere metalice montate unele peste altele.

Dar cel mai interesant element ce înconjoară muzeul este ”cățelușul” îmbrăcat în flori. Termenul de ”cățeluș” este oarecum impropriu. Este un cățel imens, îmbrăcat în întregime în flori divers colorate.

Să nu se creadă că, chiar dacă nu e un cățel viu, el nu trebuie să fie îngrijit. Tocmai când treceam pe acolo, un floricultor, urcat pe o platformă lift, schimba plantele ofilite, așa încât simbolul orașului Bilbao să se prezinte în orice moment ”fresh”.

Relaxați și mulțumiți de succesul de găsire al ”cățelușului”, ne reîntoarcem în oraș.

Ajungem în centru, și descoperim că inventivitatea locuitorilor acestui oraș nu are margini. O familie ce locuia se pare la etajul 1, tocmai se muta. Cum scările de acces la etaj erau înguste, au recurs la ridicarea mobilei, inclusiv a mașinii de spălat rufe și a frigiderului folosind metoda scripetului. Prin aceeași metodă ajunseră în casă și saltelele, asta în timp ce în stradă se pregătea un concert adhoc. Interesantă compoziție de situații culturalo – domestice.

Ne-am oprit pentru câteva minute ca să studiem dacă la realizarea manoperei de ridicare la înălțime a obiectelor grele sunt respectate minimalele reguli de protecție a muncii. Conștienți fiind că oricum constatările noastre nu ar fi aplicate în economia acțiunii, asta și din lipsă de comunicare cu cei implicați în acțiune, plecăm cu un sentiment de vinovăție că în cazul în care ar fi avut loc un accident de muncă în timpul procesului de mutare a mobilei, dat fiind nerespectarea regulilor

Exponate din muzeu

de bază ale protecției muncii, și noi ne-am fi simțit oarecum părțași la accident.

Îngânduraţi din cauza lipsei protecției muncii la manopere dificile, ne continuăm vizita. Așa ajungem la Muzeul Bascilor. Cum muzeul era închis, conform siestei spaniole, timp în care și mușchii sunt în repaos, vizităm curtea interioară și colecția de ”păpuși” uriașe simbolizând personaje specifice vieții cotidiene medievale a Țării Basce.

Muzeul Basc din Bilbao (în bască, Euskal Museoa) se află în piața Miguel de Unamuno din Bilbao.

După cum se spune în definirea misiunii sale, „muzeul are ca principiu călăuzitor conservarea și diseminarea obiectelor care alcătuiesc colecțiile sale și care atestă modalitățile de viață pe care bascul le-a dezvoltat de-a lungul timpului”. Frumoasă descriere.

Entitatea, cu numele original al Muzeului Arheologic Vizcaya și Vizcaya Bască, și-a deschis porțile în 1921 ocupând parterul claustrului baroc al vechiului Colegio de San Andrés, care a aparținut iezuiților până la expulzarea lor din Spania în 1767. Biserica alăturată din Los Santos Juanes, astăzi parohie de cult obișnuit, este templul care a aparținut cândva școlii iezuiților. De la început a fost sponsorizat de Consiliul Provincial al Bisericii și Consiliul Local Bilbao.

Încetul cu încetul, muzeul a ocupat clădirile anexate și și-a mărit colecțiile, care includ atât arheologia Bisericii, cât și etno-istoria Țării Bascilor. În prezent, muzeul se află într-un proces de renovare atât din punct de vedere muzeologic, cât și muzeografic. Deschiderea unui nou acces principal dinspre piața Miguel de Unamuno este punctul de plecare al acestei remodelări și cel mai izbitor element pentru vizitatori, pentru contrastul său cu arhitectura clădirii istorice în care se află. În afară de fondurile muzeistice deschise publicului, muzeul oferă servicii de cercetare, bibliotecă și fotografii ce oferă o apartenență la programul „Prietenii muzeului”.

Din 1962 este de interes cultural (BIC), cu categoria Monument Istoric-Artistic Național.

Expozițiile permanente sunt distribuite pe patru etaje:

<u>Parter</u>

Camere de laude sepulcrale și heraldice. La acest nivel există și un spațiu rezervat expozițiilor temporare și magazinelor. La intrare este expusă o sculptură a lui Nestor Basterretxea, împrumutată de la Muzeul de Arte Plastice din Bilbao.

Centrul claustrului este ocupat de idolul lui Mikeldi din Durango. În 2016, pentru a împiedica ca umiditatea să continue deteriorarea sculpturii, podeaua de iarbă a fost înlocuită cu o podea de piatră, iar în iunie 2018, se realizează acoperirea ei cu o terasă cu acoperiș de sticlă ce a fost finalizată. Această intervenție a contribuit la utilizarea mai versatilă a zonei mai spațioase a muzeului.

Catedrala Santiago

Portalul Catedralei

Interiorul și corul

O cină pe cinste, udată cu bere

În casa scării de la primul etaj există o reproducere a crucii Kurutziaga, de aproximativ patru metri înălțime, al cărei original din secolul al XV-lea este situat în orașul Durango.

Etajul 1

Expoziții de arme (cu vitrine specifice războiului civil și războaielor carliste), bascii și marea, cultura pastorală și artele domestice ale ceramicii și a textilelor (lenjerie și lână).

Etajul 2

La acest etaj sunt săli dedicate Preistoriei și arheologiei din Vizcaya.

Etajul al treilea

Camere ale consulatului din Bilbao, cu mobilier și alte amintiri ale acestei instituții, printre care un set de bănci din lemn cu tapițerie din catifea roșie, de la sfârșitul secolului XVIII, al căror design este atribuit lui Luis Paret, care a locuit în Bilbao câțiva ani, alungat de la Madrid de Carlos al III-lea.

Cum totul era închis, ne mulțumim să vedem și să pozăm reprezentări ale unor personaje din societatea bască medievală.

În drumul nostru de întoarcere la Albergue, nu am putut trece nepăsători pe lângă Catedrala Santiago din Bilbao.

Catedrala din Santiago (în spaniolă : Catedral de Santiago, iar în bască: Donejakue Katedrala) este o biserică romano-catolică. Templul a fost construit inițial în secolele XIV-XV ca principală biserică parohială din Bilbao și a fost declarat catedrală abia în 1950, când a fost creată oficial Eparhia Romano-Catolică din Bilbao. Originile sale datează probabil cu mult înainte de înființarea orașului în 1300, când Bilbao a fost puțin mai mult decât o mică enclavă de pescari.

Portalul principal al Catedralei, este realizat în stilul Renașterii gotice.

Templul este consacrat cinstirii apostolului Sfântul Iacob cel Mare (Santiago în spaniolă). În virtutea faptului că este un punct de tranzit pentru pelerinii care au urmat ramura nordică a Căii Sfântului Iacob această catedrală reprezintă un reper important pentru pelerinul aflat pe drum spre Santiago de Compostela.

Din punct de vedere arhitectural, clădirea actuală este un amestec de stiluri: din goticul secolului al XV-lea al claustrului și al bolții principale, unde, de interes special, sunt claustrul și portalul frumos care dă acces la strada Correo (Puerta del Angel), la goticul ostentativ format din fațadă și contraforturi.

Un obicei curios este adăugarea sculpturilor în piatră ale comercianților locali de-a lungul contraforturilor bolții principale, fapt ce denotă implicarea puternică a bisericii în viața comunității.

Martor tăcut al întregii istorii a orașului Bilbao, a fost locul evenimentelor importante, unele religioase, cum ar fi vizita și

În drum spre asociație

Și iată-ne și în pragul asociației

Micul dejun

Și Muzeul Guggenheim doarme

predicarea lui San Vicente Ferrer din 1408 și altele de natură mai civilă, precum aprobarea Ordonanței municipale din 1483.

Declarată drept patrimoniu național istoric și artistic al Spaniei în 1931, astăzi Catedrala își deschide porțile atât către turiști, dar mai cu seamă pelerinilor.

Prin Carta municipală pe care Diego López V de Haro i-a acordat orașului Bilbao în 1300, astăzi se știe pe larg că, Catedrala din Santiago a avut un predecesor. Pe același loc pe care se află astăzi catedrala, era o mică biserică înconjurată de un cimitir datată la sfârșitul secolului al XII-lea în cinstea Sfântului Iacob cel Mare. Din păcate, a fost distrusă de un incendiu în 1374, fapt care i-a determinat pe papa Grigorie al XI-lea să strângă fonduri, în schimbul indulgențelor, pentru a plăti construcția unei noi biserici, aceasta fiind adevărata origine a lăcașului de cult pe care îl cunoaștem astăzi.

Construcția Catedralei din Bilbao a durat un secol întreg. Cu toate acestea, nu au existat întreruperi pe parcurs. În consecință, a reușit să păstreze un sentiment de uniformitate în ceea ce privește stilul său și este considerat nu mai puțin decât cel mai bun exemplu de arhitectură gotică din Țara Bascilor. Deși planul său de cruce latină era deja construit în 1404, lucrările au continuat de-a lungul secolului al XV-lea și chiar al XVI-lea, odată cu construcția claustrelor, a ușii îngerului, a sacristiei și a porticului.

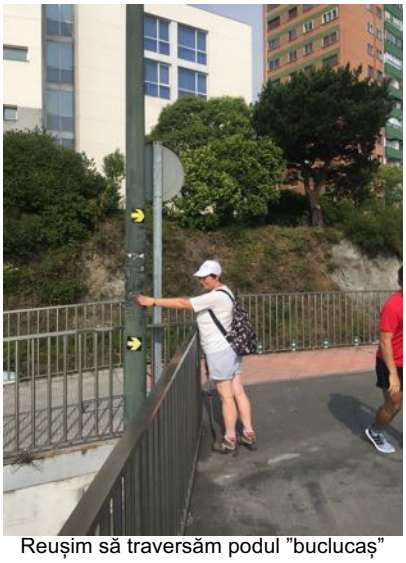
Dar să revenim și la lucruri mai pământene. Practic toată ziua am mâncat un sandwish și o brioșă. Deci ne retragem la albergue, bineînțeles după ce vizităm un supermarket, de unde nu uităm să cumpărăm și bere.

Cina pregătită de Carmen este îndestulătoare, dar trebuie să ne grăbim căci la ora 19 se deschide Asociația pelerinilor, și ne lipsesc informații legate de drumul de mâine. Așa că mâncăm și fugim la sediul asociației.

Am ajuns cu o jumătate de oră înainte de a se deschide porțile asociației, așa că aplicăm aceeași tactică ca și a celor care și ei veniseră mai devreme, adică ședederea în grup pe scările ce duc la asociație.

Ora fatidică se apropie și suspendăm repausul. Înăuntru sunt 4 mese la care câte o doamnă mai în vârstă dă indicații. Ne vine rândul la o masă, dar spre ghinionul nostru, persoana care trebuia să ne îndrume era doar vorbitoare de limbă bască, și cum noi nu eram pregătiți pentru un dialog în bască, trebuie să așteptăm până se ”eliberează” singura persoană vorbitoare de engleză.

Discuția a fost plăcută și plină de glumițe, mai mult sau mai puțin gustate de interlocutoarea mea, care însă din respect, s-a amuzat copios. Primim indicațiile pe care le așteptam și plini de recunoștință ne îndreptăm spre albergue.

Reușim să traversăm podul ”buclucaș”

In sfârșit ieșim din Bilbao

Scări rulante stradale

Acesta a fost primul contact cu Camino de Nord și consider că a fost un început bun. Bilbao este un oraș minunat, cu oameni minunați și primitori.

Consemnez în jurnal impresiile și la culcare, căci mâine trebuie să luăm în piept 19,4 km până la Portugalete.

Noapte bună.

05 iulie 2019

Ne sculăm la ora 6,30 dar nu putem pleca din cauza nerezolvării problemei cu transportul bagajului. Apelasem la serviciile firmei Correos, un fel de Poșta Română, dar cunoștilțele mele de limbă bască m-au împiedicat să mă fac înțeles, așa că singura soluție era să mergem la oficiul din Bilbao, în speranța că voi da de cineva care să se descurce în engleză. Oficiul se deschide la ora 8,30 deci timp suficient pentru a ne face bagajul și să mâncăm ce ne rămase decuseară, fără bere de data asta.

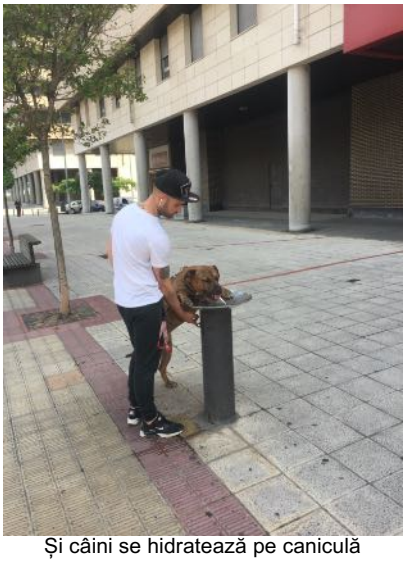
Cu o precizie de ceas elvețian, oficiul se deschide precis la ora 8,30. Așa cum se cade unui cetățean civilizat, ne luăm bon de ordine, și când ne vine rândul, aflăm cu stupoare că am stat degeaba să așteptăm deschiderea oficiului, deoarece ei nu se ocupă decât cu coletăria, și nu cu transportul bagajelor pelerinilor. Putem să accesăm telefonic ”Correos mochila”. Ce să facem, asta e situația, urmăm sfatul și sunăm la ”Correos mochila”, unde dăm de o domnișoară foarte binevoitoare care înțelege dintr-un foc dorința noastră și ne asigură că rucsacul nostru ne va aștepta răbdător la următorul albergue. După acest succes planetar, o luăm la pas ca să recuperăm întârzierea.

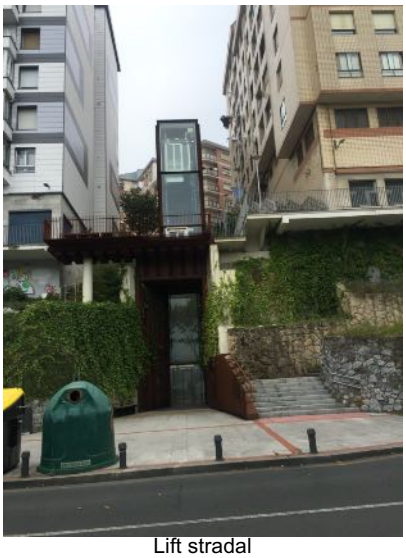
Trecem prin orașul încă adormit, trecem pe lângă stația de metrou, subiect care îi renaște nostalgii lui Carmen care lucrase 23 de ani la metroul bucureștean.

Până și Muzeul Guggenheim parcă doarme. Nici măcar cățelul nu se învrednicește să ne salute, așa că dezamăgiți de modul în care suntem tratați de principalele obiective turistice ale orașului, o luăm la pas.

Urmăm cursul râului Nervión, vechi ”prieten” al nostru, trecem pe lângă zona portuară ce se întinde ca un șarpe de beton, jos sub drumul ce parcă creionează albia râului și ne îndreptăm spre ieșirea din oraș.

Dar până aici am avut o mică problemă, de data asta nu de orientare, ci de a apela la cunoștințele topografice ale unui localnic. Era clar ca trebuia să traversăm un pod, așa aflasem aseară de la Asociația Pelerinilor. Podul se vedea clar la orizont, dar ca să ajungem la el aveam 2 posibilități: să mergem înainte pe malul râului, sau să intrăm în cartierul plasat în jurul podului, pe ambele maluri. Cum dilema era foarte apăsătoare, fiind și în întârziere, abordăm un localnic care își plimba cainele. Logic era să știe căci dacă își plimba câinele, trebuia

Și câini se hidratează pe caniculă

Lift stradal

Am ajuns la ieșirea din oraș, începe autostrada

În zare Portugalete

să locuiască în zonă. Îl consultăm deci și primim un răspuns competent, întro engleză cu influiențe somaleze. Indicația ne întărea convingerea că trebuie să continuăm drumul ce însoțea râul. Drumul era proaspăt renovat, beton nou turnat, larg, dar neumblat decât de cei care își plimbau câinii sau de cei care făceau jogging. Deci o luăm hotărâți înainte. Mergem cam 1,5 km, podul se apropia, deci eram pe drumul bun. După încă 400 m, drumul se blochează chiar la urcarea pe pod. Nu se putea trece, așa că reluăm deplasarea, de data asta hotărâți să nu mai apelăm la localnici. Ajungem la punctul de plecare și o luăm pe varianta din dreapta, ce trecea prin cartier.

Ajungem din nou la pod, dar de data asta drumul ne este liber. Traversăm râul și ne continuăm drumul pe partea stângă a albiei. Drumul urcă ușor spre grupuri de blocuri ce parcă sunt răsărite din dealul ce mărginește râul.

Ajungem la podul suspendat de care ne vorbise doamna de la asociație. Trecem podul și intrăm în suburbia orașului Bilbao. Aici, surpriză: apar, fără nicio explicație, două marcaje ce te trimit în 2 direcți diametral opuse. Intrăm întrun magazin de cartier ca să deslegăm misterul marcajelor contradictorii. Vânzătoarea care vorbea de data asta o spaniolă fără accente basce ne lămurește. Dacă o luăm pe marcajul din stânga, drumul e mai lung cu 6 km și traversează 2 munți. Dacă luăm varianta din dreapta, vom merge dealungul râului, ambele ajungând în același loc Portugalete.

Haideți să facem un mic exercițiu de imaginație. Un ins care de 3 ore a pășit prima dată, anul acesta, pe Camino, ce variantă ar alege? Ei bine, ați ghicit: varianta ce urmează râul. Așa că ne așternem la drum. Trecem pe lângă zona industrială și intrăm curând în orașul San Vicente de Baracaldo. La prima vedere pare un oraș nou, unde industria siderurgică a stat la baza dezvoltării sale în ultimele decenii. Străzile sunt pavate, trotuarele sunt largi, străjuite de pomi și blocuri, unele plasate chiar pe versantul dealului care parcă stă ca străjer al comunității. Cum pantele sunt destul de abrupte, pentru a ușura accesul la intrările blocurilor sau montat scări rulante stradale. Și când te gândești că la noi în multe locuri lipsește chiar trotuarul.

E aproape de miezul zilei și soarele începe să își facă de cap. Temperatura a atins 28 ˚C, deci, după standardele Spaniei de Nord, e caniculă. Dar nu numai oamenii simt căldura, ci chiar și câini, așa că și ei se hidratează, fiecare după posibilități.

Căldura începe să se facă simțită, micșorând serios viteza noastră de croazieră.

Dar ”grija” față de localnici nu se rezumă doar la scări rulante pietonale. Interesant este și liftul stradal care duce pe locuitori din stradă la nivelul intrărilor în blocuri.

Panorama e superbă. Ne apropiem de finalul primei zile. Am avut doar 19,4 km, deci un ”fleac” pentru niște ”veterani” ai pelerinajului.

Colegio ns. del Carmen

Colegio ns. del Carmen

Scări rulante funcționale

Suntem practic la periferia orașului Portugalete, suntem în Sestao, oraș cu o istorie cufundată în negura vremurilor.

Nu este o sarcină ușoară să definești cum sau când a început așezarea și originea orașului Sestao ca atare, dar la fel ca în alte locuri din regiune, se poate spune că primii săi locuitori au făcut parte dintr-o așezare bască pe care romanii o numeau Autrigoni și că din acel moment evoluția ei poate fi considerată aceeași pe care ne-o spune istoria când ne referim la Euskal Herria.

Pe baza acestor povești străvechi, preluate din cărțile vremii, se spune că în jurul anului 880 mai multe triburi goe au debarcat în nordul Spaniei, și s-au răspândit de-a lungul coastelor golfului Biscaya și Santander, înfruntându-se în mai multe rânduri cu locuitorii din jur care și-au apărat cu înverșunare ceea ce considerau moștenirea lor. Una dintre acele multiple întâlniri de război a avut loc pe un mic deal numit Sesto, „Cape Portugalete”, murind în acea luptă. Șeful atacatorilor goți, numit contele Falcon, fiind înmormântat în locul unde a avut loc lupta. Soția sa, pentru a marca amintirea și locul bătăliei, a ordonat să fie construită pe acel loc o mică biserică cu hramul Sfintei Maria a Bunei Vestiri. Când aceasta a murit, a fost înmormântată în același loc, lângă soțul ei, unde se spune că ani de zile a existat o piatră de temelie în acea biserică pe care era scrisă următoarea inscripție: "Iată contele Falcon și prințesa Godina, soția sa."

Aceasta pare a fi originea primei biserici, în care se află astăzi Parohia Nostra Santa María de la Anunciación.

Fără să ne dăm seama ajungem în apropierea destinației. Trecem pe lângă Colegio ns. del Carmen din Sestao.

Colegiul Ntr. Doamna Del Carmen, din Portugalete, este un centru catolic condus de Entitatea Congregării Religioase a Surorilor de Caritate din Santa Ana. Școala și-a început activitatea didactică în 1892, susținută de Doña Sotera de la Mier. Aceasta este una dintre cele mai recunoscute clădiri istorice ale villei Jarrillera.

Colegiul El Carmen este împărțit, în prezent, în 2 clădiri situate fiecare în zone diferite și ne vom concentra pe prima, care este situată în zona inferioară a cartierului Azeta, chiar înainte de a intra în Sestao. Surorile Carității și-au început activitatea educativă în această clădire, fondată de Sotera de la Mier, iar corpul soțului ei decedat, José Gorostiza, se odihnesc în capelă. În 1889 clădirea a fost distrusă de foc și reconstruită mai târziu de arhitectul Julio Saracibar.

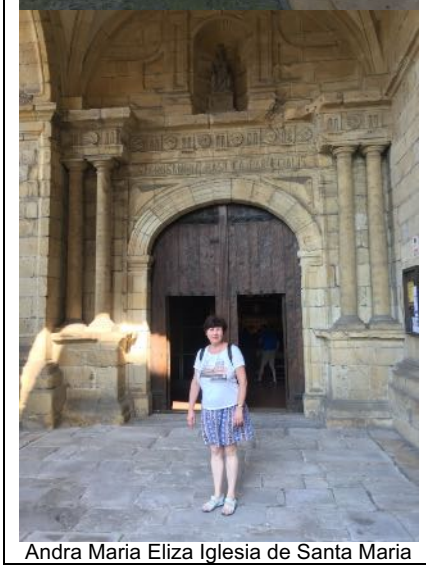
La începutul secolului XX, în Colegiu exista o școală publică precum și o școală privată de religie. Prima s-a încadrat în sistemul școlilor Campo de la Iglesia, a căror clădire fusese construită la mijlocul secolului al XIX-lea, iar a doua a fost Colegio del Carmen, construită la sfârșitul secolului precedent, la dorința binefactorului portughez Sotera de la Mier.

Albergue Bide Ona

Andra Maria Eliza Iglesia de Santa Maria

Congregația surorilor de caritate din Santa Ana, care au condus Colegio del Carmen de-a lungul secolului, și-au extins învățăturile și în orașul vechi Villa, ocupând mai întâi conacul vechi din Chavarri care avea un teren larg în spate. Acesta a servit ca loc de recreere pentru elevii lor.

În El Carmen, începând cu anul 1892, funcționează activități de învățământ primar, fiind recunoscute definitiv ca atare în 1946. În 1950 se solicită recunoașterea Centrului pentru predarea bacalaureatului primar și recunoașterea bacalaureatului superior prin Decretul din 18 iunie 1964. În 1967, noile săli de învățământ preșcolar și EGB sunt puse în funcțiune pentru a servi un cartier locuit de cupluri tinere.

Continuăm drumul și intrăm în Portugalete, oraș frumos, cu clădiri impozante și cu … scări rulante stradale. De data aceasta mult mai lungi. Privind, dar mai ales utilizând aceste scări, gândul mă duce la cele 2 scări rulante de la Pasajul Obor. Acestea funcționează alternativ sau deloc. De remarcat că aceste scări, cele din Portugalete funcționează zilnic între ora 4 și 24, indiferent dacă plouă, ninge (chestia cu ninsoarea e cam trasă de păr, căci pe aici nu prea ninge) sau e arșiță.

Portugalete este un oraș din provincia Vizcaya în provincia autonomă din Țara Bascilor. Orașul, fiind practic o suburbie din nord-vestul orașului Bilbao, aflându-se la gura râului Nervión, în partea de vest a golfului Bilbao. A fost fondată în 1322 de María Díaz de Haro, soția infantelui Don Juan, prințul Castilei, și a fost renumită pentru funcția sa de portus galorum (latină: „portul sclavilor”). Biserica gotică a orașului Santa María datează din secolul al XIII-lea.

Portugalete are fabrici de prelucrare a metalelor, o fabrică de cazane și o fabrică de prelucrare a soiei. Orașul este legat de Las Arenas (Getxo) aflat pe malul opus al estuarului Nervión printr-un pod suspendat înalt, podul Vizcaya, construit (în 1893) de Alberto Palacio. În 2006 podul a fost înscris de către UNESCO în Situl Patrimoniului Mondial. O mare parte din industria orașului s-a contopit în ultimele decenii cu cea din Bilbao.
Ajungem în sfârșit la Albergue Bide Ona. Ne cazăm, sărim, de comun acord, peste dușul ritualic și plecăm să vizităm orașul. Prima noastră constatare este că orașul e mare și mai ales curat. Am încercat, fără rezultat, să identific un chiștoc de țigară pe jos. Imposibil. Oare toți locuitorii orașului s-au lăsat de fumat? Retorică întrebare, dar rămâi surprins de curățenia orașului.

Orașul e format din două părți. Unul istoric, vechi și altul nou, peste râu. Trecerea dintr-o partea veche a orașului în cea nouă, hai să îi zicem rezidențială, se face cu un pod suspendat, dar până să ne ”îmbarcăm” pe podul suspendat, intrăm în Andra Maria Eliza Iglesia de Santa Maria.

Templul inițial, de dimensiuni reduse cu grinzi de lemn, a fost construit în conformitate cu ordinele Doamnei de Vizcaya, María Díaz de Haro, așa cum rezultă din Scrisoarea-Puebla din 1322. Cu toate acestea,

Mormântul Salazarului

Altarul cel mare

Basorelief reprezentând scene din viața lui Isus

acest prim templu gotic a devenit curând mic pentru o populație care, odată cu expansiunea din secolul al XV-lea, crește tot mai mult. De aceea s-a decis construirea unei noi biserici, cea actuală, ale cărei lucrări au început în 1480 și au durat până în a doua jumătate a secolului următor. Începând cu 1530, Juan de Garita a funcționat ca maestru al lucrărilor, ceea ce par să fi fost finalizate în 1580. Turnul a fost construit în stil baroc între anii 1691 și 1750 conform unui proiect al lui Lucas Longa din Guipuzcoa. Responsabil pentru construcția clopotniței fiind Manuel Arróspide în 1740. Întregul corp superior a fost distrus într-un bombardament în timpul ultimului război carlist din 1873 și a trebuit să fie refăcut în 1887 în urma unui proiect propus de Casto de Zabala și Francisco Berriozabal.

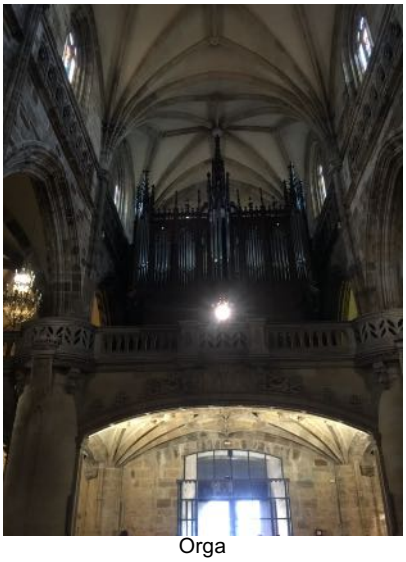
La 27 februarie 1951, Papa Pius XII a acordat bisericii portugaleze gradul de bazilică minoră. În 1984, Santa María a fost declarată sit de interes cultural cu categoria de monument istoric-artistic .

Între 1992 și 1994 templul a fost supus unei restaurări cuprinzătoare a arhitecturii și mobilierului. Aspectul interior al bazilicii a suferit numeroase modificări. Astfel, altarul neo-gotic al capelei numite anterior Capela Dolorosa (azi, a lui Salazar) a fost îndepărtat și mutat în Paraclisul Concepției pure, fiind în spatele presupusul mormânt al familiei Salazar. Altarul Capelei numit anterior al Inimii Sacre a lui Isus a fost suprimat atunci când a avut loc o altă modificare majoră, prin amplasarea unei nișe renascentiste, în care a fost amplasată o imagine a lui San Roque. Două altare situate pe fronturile coridoarelor laterale au lăsat spațiu pentru un triptic și o placă comemorativă.

Presbiteriul a fost restructurat odată cu așezarea unui nou altar și a unui nou baldachin, proiectat de Rapel Mentxaca. Toate altarele, imaginile și alt mobilier au fost curățate și tratate. La fel, s-au revopsit tencuielile bolților și s-a curățat toată piatra.

În 1996, un muzeu parohial și-a deschis ușile, în care până în 1983 a fost sacristia modernă, atașată de nava Epistolei, prelungind vechea sacristie în partea frontală a navei construită în 1900 în stil neogotic. În acest spațiu, care formează o singură cameră dreptunghiulară, au fost amplasate o mare parte din elementele și imaginile eliminate în timpul restaurării întreprinse în anii precedenți, cu participarea Asociației Prietenii Bazilicii. În 1998, Centrul de Bibliografie și Documentare a Bazilicii Santa María a fost inaugurat cu o expoziție a materialului adunat. Colecțiile documentare includ cele mai diverse aspecte ale vieții și istoriei Portugalete și a templului său.

Biserica are o podea bazilică, cu trei nave și cinci secțiuni, cele laterale fiind mai mici decât cea centrală, a cărei greutate este descărcată pe coloane și contraforturi exterioare. Nava principală este formată dintr-o absidă centrală, și trei abside laterale. Deși avem de a face cu un gotic târziu, se observă că nu lipsește triforiul ornamental care străbate deschiderea naosului central - așa cum este comun templelor gotice din regiune, arta renascentistă, mai tipică perioadei de construcție, și-a lăsat amprenta în intrarea deschisă în a doua secțiune a navei Evangheliei (Nord). Cunoscutul portal ca fiind al Băncii, este lucrarea

Orga

Capela San Antonio

Străzi înguste, dar pitorești, clasic spaniole

maestrului pietrean Juan de Garita, care și-a pus amprenta în mai multe capele laterale ale navei centrale. Pornind de la intrarea principală, pe stânga putem remarca câteva altare laterale, astfel:

Capela Salazarului

În a treia secțiune a navei Evangheliei, denumită anterior paraclisul Dolorosa, lucrările de restaurare, întreprinse în anii 90 ai secolului XX, au permis recuperarea unui mormânt renascentist, care până atunci rămăsese ascuns în spatele unui altar neo-gotic dedicat Fecioarei Doloreselor. Descoperirea acestui mormânt, care a fost forțat să reziste timpului, a solicitat realizarea unei reconstrucți cât mai aproape posibil de varianta originală, pe baza datelor despre morminte similare perioadei respective. Sunt apreciabile elementele încorporate, total noi: frontonul triunghiular care finalizează setul și coloanele în laterale.

Deși mormântul a aparținut familiei Salazar, așa cum este indicat de scutul care apare pe sarcofag, îndoiala care apare se referă la identitatea celor îngropați acolo. Unii autori indică faptul că aici a existat o inscripție care a spunea că în 1537 Don Pedro González de Salazar și Arana a ordonat construirea unei capele pentru a primi rămășițele tatălui său, Pedro Salazar și Butrón. Scuturile prezente în incintă sugerează că o astfel de capelă funerară ar putea fi capela Imaculării Concepției. În orice caz, cel mai probabil, figura îngenuncheată, situată în stânga mormântului, este Pedro Salazar și Butrón, iar cei îngropați aici sunt fiul său Pedro González de Salazar și ginerele Elvira Díez de Ullíbarri. Poarta care închide capela a fost plătită în secolul al XIX-lea de familia Retuerto.

Capela Adorației Regilor

În a patra secțiune a corăbiei Evangheliei, flancată de două scuturi și finanțată de familiile Coscojales și Salazar, această capelă conține o nișă care adăpostește o statuie a lui San Roque, patronul Portugaletei și o nișă cu pilastru și fronton, care adăpostește o statuie modernă a Pieta, făcută în 1997. Ambele capele sunt renascentiste, de la mijlocul secolului al XVI-lea. Elementul cel mai proeminent este altarul Adorației Regilor, un ansamblu sculptural magnific realizat la mijlocul secolului al XVI-lea de frații Lorena Guiot și Juan de Beaugrant.

Paraclisul principal

Acesta conține altarul principal, impunătoare lucrare renascentistă a fraților Beaugrant, care au sculptat partea dreaptă din 1533, și Juan de Ayala, autorul zonei centrale și stângi în 1549. Ansamblul zidăriei, format din parter, trei corpuri și mansardă precum și căile de acces îi sunt atribuite lui Juan Imberto. Calea centrală este prezidată de o sculptură gotică din secolul al XIV-lea a Santei María. Deasupra sunt Buna Vestire, Adormirea și Treimea. Pe căile laterale sunt reprezentate diferite scene din viața lui Hristos. Pe căile laterale se află sculpturi care reprezintă evangheliștii, apostolii și părinții Bisericii.

Statuie, iar pe fundal vestita "telecabină"

Panoramă asupra orașului nou

Diferențele de stil între cele două imagini sunt clare: expresivitatea și eleganța lui Beaugrant iese în evidență în fața dinamismului mai puțin al figurilor lui Ayala. Aceștia au fost plătiți din moștenirea cavalerului Lope García de Salazar și Mena, care a murit în 1536, și al cărui scut și figură apar pe sarcofagul de piatră de la bază. Lucrările au fost terminate de Juan de Beaugrant și Juan de Ayala în jurul anului 1555.

Lipsa mijloacelor economice a împiedicat terminarea policromului. În 1749, artistul Andrés de Rada a pictat calea centrală în stil rococo. Acest altar a fost supus unei restaurări între 1986 și 1988.

Secțiunile aleilor laterale

La dreapta și la stânga presbiteriei, restaurarea bazilicii din anii 90 a schimbat aranjamentului mobilierului în aceste spații, la care s-au adăugat două picturi renascentiste ale unui autor necunoscut. În secțiunea Evangheliei, din stânga, a fost plasat un triptic al Încoronării Fecioarei, o lucrare de o calitate deosebită pentru culoarea și compoziția sa. În secțiunea Epistolei, la dreapta, a fost așezată masa Fecioarei cu Pruncul, care în urma unei gravuri a lui Alberto Durero include și Încoronarea Fecioarei.

Capela Imaculatei Concepți

În a patra secțiune a navei Epistolei, sub un acoperișul decorat cu cinci scuturi ale familiilor Salazar și Uríbarri, se află un altar neo-gotic al începutului secolului XX, care se afla anterior în capela Salazar. Acesta conține reliefuri din Pietă, căderea lui Isus în drumul spre Calvar și rugăciune din grădina Măslinilor. Este prezidat de o statuie a Imaculatei.

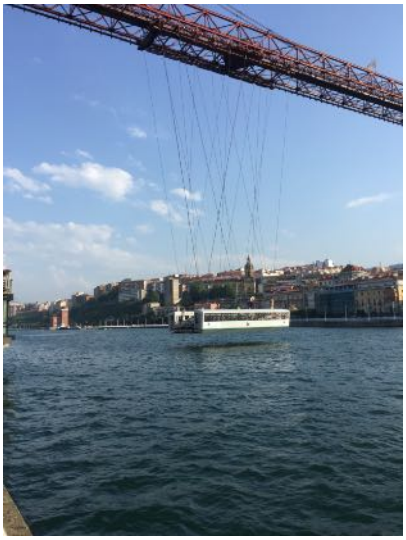
Capela San Antonio

În a treia secțiune a navei Epistolei, construită în 1542, și-a găsit adăpostul Cristo del Portal, o sculptură în stil gotic spaniolo-flamand din jurul anilor 1490-1500, care a fost anterior în schitul dispărut, aflat în piața portugaletă cu același nume, de unde a fost adusă. Ea a ars în Războiul civil, dar din fericire a fost salvată de la distrugere, astăzi, după curățarea și restaurarea sa, poate fi văzută în toată frumusețea și expresivitatea sa. Altarul cu imaginea lui San Antonio, în centru, flancat de Santa Teresa și Fecioara cu Pruncul, a fost realizat în jurul anului 1800 în stil neoclasic.

Capela Santiago

În a doua secțiune a navei Epistolei, a fost construit în 1569 de către căpitanul și negustorul Juan de Ugarte sarcofagul în care este înmormântat, alături de soția sa Teresa Gómez de Matiartu și Butrón. Este o capelă închisă de un gard forjat, în stil renascentist, datat în 1569 și atribuit, fără suport documentar, atelierului Beaugrant. Interiorul său se află un altar cu o valoare remarcabilă, dedicată lui Santiago Matamoros, lucrare probabilă a unui ofițer din Guiot de

Podul suspendat

Beaugrant, Otxoa de Murueta. Donatorii sunt sculptați în partea de jos a altarului, câte unul pe fiecare parte.

Muzeul parohial

Situat în noua sacristie neo-gotică, acesta conține diferite lucrări de cult liturgic, printre care se numără: imaginea veche a Pietii care se afla în capela Adorației Regilor, o crismeras (o mică fiolă pentru uleiuri sfințite) și un potir de la sfârșitul secolului al XVI-lea, comandat de Juan de Ugarte pentru capela sa din Santiago, o custodie barocă (1641) formată dintr-un crismeras și dintr-un potir de argint, de origine peruană și donată de amiralul Ballecilla, un set de piese din secolul al XVIII-lea format din vinajere, cutie de crismere și două pocale de argint; și un alt set din Mexic, format din custodie, potir și cupe de argint, de la sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului XIX.

Alte elemente ale templului sunt cristelnița de botez în stil baroc din sec. XVII, din prima secțiune a naosului Evangheliei, amvonul, cu o bază de piatră poligonală din secolul al XV-lea și lucrări de tâmplărie neo-gotică și o orgă romanică cu trei clape, construită de manufacturierul francez Henri Didier din Epinal în 1901-1903. Orga modernă a înlocuit pe cea anterioară, realizată în 1758 de maestrul organist Lorenzo de Arrázola, și a fost reparată în 1995 de frații Usabiaga din Hernani.

Cam asta ar putea fi văzut în Andra Maria Eliza Iglesia de Santa Maria. Chiar dacă pare puțin plictisitoare descrierea mea, eu am convingerea că numai dacă te apropii și încerci să înțelegi cultura și tradițiile oamenilor pe care îi întâlnești, poți să intri în comuniune cu ei, poți să pătrunzi în interiorul lor sufletesc și în consecință poți da dovadă de respect și empatie față de ei. Eu cred că un jurnal nu e o lucrare sterilă, o înșiruire de locuri și evenimente seci, un jurnal este în primul rând o ușă deschisă spre a cunoaște Universul din care suntem și noi parte. Camino este în primul rând o redescoperire a noastră ca fii ai lui Dumnezeu, dar și o mână întinsă semenilor noștri. Oricum, poți întinde o mână cuiva pe care nu îl cunoști? De aceea doresc ca acest jurnal să fie un pic diferit de alte jurnale.

Cum e încă devreme pentru retragerea cu torțe la albergue, mai bântuim ceva timp prin frumosul oraș Portugalete. Statui, străzi înguste, vechi, așa cum îi stă bine unui oraș spaniol care se respectă.

Cum nu puteam trece cu vederea ”telecabina” care transportă atât pasageri cât și mașini peste râu, luăm cap compas punctul de îmbarcare pe ciudata ”ambarcațiune” aeriană.

Podul Vizcaya (Bizkaiko Zubia în bască , Puente de Vizcaya în spaniolă) este un pod transportor care leagă orașele Portugalete și Las Arenas (parte a Getxo) din provincia Biscay Spania, traversând gura râului Nervion.

Gata de plecare cu ”gondola”

Orașul nou are alt ”parfum”

Biserica Mercedesului

Este cel mai vechi pod de transport din lume și a fost construit în 1893, proiectat de Alberto Palacio, unul dintre discipolii lui Gustave Eiffel. Inginerul Ferdinand Joseph Arnodin a fost responsabil, iar principalul finanțator al proiectului a fost Santos Lopez de Letona. A fost soluția oferită de inginer la problema conectării orașelor Portugalete și Getxo fără a perturba traficul maritim al Portului Bilbao și fără a fi nevoie să construiască o structură masivă cu rampe lungi. Palacio dorea să proiecteze un pod care să poată transporta pasageri și marfă și care să permită navelor să treacă. Podul de transfer al lui Palacio era adecvat și putea fi construit la un preț rezonabil.

Serviciul a fost întrerupt o singură dată, timp de patru ani, în timpul Războiului Civil spaniol, când secțiunea superioară a fost dinamitată. Din casa sa din Portugalete, Palacio și-a văzut capodopera parțial distrusă chiar înainte de propria moarte.

Oamenii din zonă, și chiar site-ul oficial, îl numesc în mod obișnuit Puente Colgante (literalmente "pod suspendat", folosit pentru puntea suspendată în spaniolă), deși structura sa este cu totul diferită de un pod suspendat.

Pe 13 iulie 2006, podul Vizcaya a fost declarat patrimoniu mondial de către UNESCO. În Spania, este singurul monument din categoria Patrimoniu industrial. UNESCO consideră că podul este o combinație perfectă între frumusețe și funcționalitate. A fost primul care a folosit o combinație de tehnologie de fier și noi cabluri de oțel, care a început o nouă formă de construire a podurilor care a fost ulterior imitată în întreaga lume.

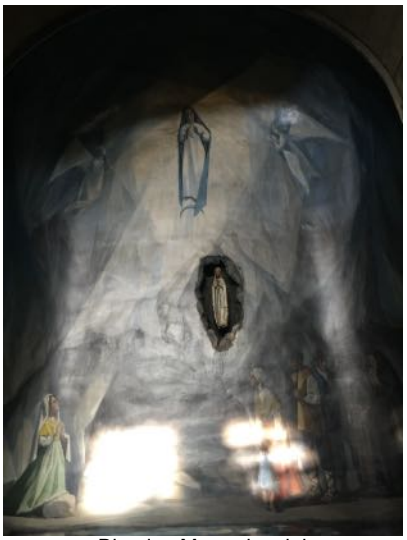
Podul, încă în uz, are o lungime de 164 de metri, iar gondola sa poate transporta șase mașini și câteva zeci de pasageri într-un minut și jumătate. Funcționează la fiecare 8 minute în timpul zilei și în fiecare oră noaptea, pe tot parcursul anului, cu diferite tarife pentru serviciile de zi și de noapte și este integrat în sistemul de bilete Bilbaorans Creditrans (acum „Barik”). Se estimează că patru milioane de pasageri și jumătate de milion de vehicule folosesc podul anual.
Există două ascensoare noi pentru vizitatori, instalate în stâlpii înalți de 50 de metri, care permit trecerea peste platforma podului, de unde există o vedere a portului și a golfului Abra.

Având în vedere oportunitatea ivită, nu puteam rata o ”plimbare” cu gondola zburătoare peste râu. Deci ne îmbarcăm cu toată hotărârea de a explora malul opus al râului. Trecerea peste râu a fost o experiență interesantă. Să te vezi suspendat de niște cabluri, deasupra râului la 45 m., este spectaculos.

Ajungem pe malul opus și debarcăm în siguranță, parcă așa se spune după o aterizare reușită, atunci când simți din nou pământul sub picioare.
O luăm la întâmplare pe străzi. E altă atmosferă aici, totul e nou și senzația pe care ți-o lasă totul, este că locuitorii acestui oraș sunt

Biserica Mercedesului

oameni pricopsiți, oameni bogați ce fac parte din clasa de sus a societății.

Mergând așa, fără o anumită țintă, dăm de o biserică în care se va oficia o Misa la ora 19. Exact ce ne și doream. Nu doream să particip la o Misa deoarece devenisem un fanatic religios, nu, dar în acele momente simt că sun pe telefonul ”roșu” direct cu ”Șeful”, iar acesta răspunde imediat. Pot vorbi cu el despre tot, pot să îi mulțumesc pentru că am ajuns până aici, pot să îi mulțumesc pentru bunătatea și dragostea sa pentru noi copiii lui. Eu oricum nu înțeleg slujba, nu le am pe astea cu ritualurile religioase, indeferent de tipul religiei, dar mă simt mai aproape de Divinătate, mă simt în comuniune directă cu Universul, tot ce e în jurul meu dispare, și rămân doar eu cu Tatăl meu ceresc. Cred că la asemenea trăiri trebuie să ajungem cu toții, să ajungem să simțim ceea ce religiile spun a fi Duhul Sfânt, și care nu e altceva decât iubirea și lumina Divină. Trebuie să ajungem să nu mai avem nevoie de intermediari, indiferent că le spune preoți, predicatori, guru sau alceva. Scânteia Divină din nou poate intra în contact singură cu Divinul din care provine.

Există un document al primăriei din Getxo care conține un raport al biroului de îngrijire intitulat: „Unele planuri pentru executarea unei biserici în Getxo”. Această scrisoare oficială către Consiliu a fost aprobată la 25 februarie 1886. După un document ulterior, acesta apare și în arhiva Consiliului, și seamănă cu construcția Templului din Getxo. Templul are un singur naos, stil neogotic fiind proiectat de arhitectului Severino de Achucarro.

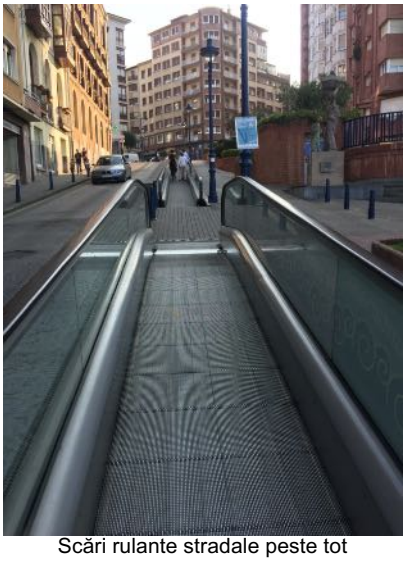
Acest templu a fost inițial o „filială” ecleziastică a biserici San Nicolás de Bari de Algorta, al cărui preot paroh a fost domnul Juan José Arechederra. Templul de la ora actuală poate fi considerat ca o extindere a Templului inițial, deoarece după 20 de ani, acela nu mai răspundea cerințelor comunității. Creșterea populației în zonă duce ca planul inițial al Bisericii să fie abrogat, urmând ca suprafața navei să fie modificată, astfel că Templul rămâne în crucea latină, cu sacristie, și pridvor. Cheltuielile sunt plătite de o donație a unei asociați religioase către Primărie, de 10.000 pta. În 1906, planul era deja coroborat economic cu bisericile San Nicolás și San Ignacio de Neguri.

Un document diocezan indică faptul că toți locuitorii, capelele, bisericile și alte așezări de cult, întâlnite în țara segregată din Algorta, au devenit o parohie de sine stătătoare.

La 3 luni, în dimineața zilei de 16 iunie 1937, în plin război civil, tot ce rămâne din vechea biserică neogotică, din Biserica de Malatesta, sunt doar niște fotografii.

În proiectul original a lui Garamendi, pe fațada nordică este realizată o structură de altar cu două corpuri, trei nișe și un fronton triunfal. Au fost atașate cinci nișe flancate de coloane în stil doric.

E clar că avem de a face cu o biserică ”modernă” arhitectonic, construită pe o biserică mai veche.

Scări rulante stradale peste tot

Intrăm înăuntru, e deja lume destul de multă. Se apropie slujba Misa. Interesant e că la această oră, aceasta e singura biserică din Portugalete care săvârșește o asemenea slujbă. Și să fi vrut și nu reușeam să ajungem aici pentru slujbă.

E drept că de fiecare dată când particip la o asemenea slujbă, stau cu teama de a nu se mai repeta experiența cu preoții polonezi care mi-au refuzat împărtășania, ca acum 2 ani, tot pe Camino.

De data asta, totul se desfășoară conform ritualului, preotul ne sesizând că nu sunt de rit romano-catolic. Mai au și preoții ”scăpări”.

Ne întoarcem la ”gondola” care trebuie să ne readucă pe malul Portogaletei, locul unde ne așteaptă albergue, unde ne vom odihni, căci mâine avem de parcurs 31 km. E prima întâlnire ”de foc” cu Camino de Nord.

Mai ”testăm” scările rulante stradale. Unele din ele sunt una în continuarea alteia. Stau și mă întreb, cum e posibil să funcționeze non stop pe orice vreme? Cine și când le întreține? Cum poate fi menținută curățenia orașului? Oare Portugalete este un oraș din sistemul nostru solar? Nu prea pare.

Intrăm întrun supermarket, de unde ne aprovizionăm cu pâine, caşcaval feliat, roșii, ceapă și de bună seamă … bere. Va fi o cină împărătească, pe care Carmen o va pregăti la albergue.

Interesant este faptul că încă nu am păşit bine pe Camino, și a început să constat că HD-ul meu începe să se șteargă încetul cu încetul. Vedeți, acesta este unul din miracolele pe care cei care devin pelerini, îl constată.

Podul de peste autostradă

E minunat cum treptat, tot ce te înconjura înainte de plecare, se estompează, dispărând întro disoluție totală. Din tot ce constituia cotidianul zilnic, dispare și rămâi tu cu tine însuți, întro armonie perfectă cu natura și mai ales cu Universul.

Eu am mai spus lucrul acesta, pe Camino se petrec miracole, important e să fi deschis să le vezi sau să le simți. Această ”ștergere” a HD-ului nu e alceva decât un miracol, pe care îl vei constata singur după primele zile ca pelerin.

”Monumentul” bicicletei

Cred că am mai spus faptul că nu toți cei care merg pe Camino sunt pelerini în adevărantul sens al cuvântului. Sunt de fapt 4 categori de ”pelerini”. Sunt cei care merg pe Camino, deoarece e un concediu ieftin. Alții merg pe Camino deoarece e ”cool” să te lauzi că ai fost pelerin. În general aceștia sunt tinerii și merg pe distanțe scurte. O altă categorie este cea a celor care sunt habotnici religioși. Dacă acest pelerinaj le dă o stare de liniște și mulțumire, ok. Și ultima categorie de pelerini, sunt cei care, indiferent de religie, merg pe Camino pentru a se regăsi, pentru a reintra în comuniune cu iubirea și lumina Divină. După părerea mea, aceștia sunt adevărații pelerini. Dar indiferet în ce categorie te încadrezi, faptul că te afli pe Camino, îți va influiența la un

Tunel pe sub autostradă

Nu suntem singuri pe Camino

Micul dejun în apropierea plajei

Bine că nu au asfaltat și nisipul

moment dat evoluția spirituală, evoluție pentru care noi ne aflăm acum și aici.

Ajungem în sfârșit la albergue, mâncăm și ne culcăm.

Noapte bună.

06 iulie 2019

Bună dimineața. A fost o noapte superbă. Să fie oare efectul impresiilor de ieri? Nu știu, dar m-am sculat odihnit și pregătit să iau la pas cei 31 km pe care trebuie să îi străbat până la Castro-Urdiales. Deci, plecăm la ora 6,45.

Drumul e relativ ușor. Munții din zare sunt acoperiți de o ceață destul de densă.

Trecem podul de peste autostradă. E destul de răcoare, dar pregătirea noastră spartană ne face să nu ne punem jachetele pe noi. Privind în dreapta, pe un deal ce mărginește poteca, trecem pe lângă ”monumentul” bicicletei. Sper să nu fie o aluzie adresată modului nostru de a parcurge Camino. E drept că au trecut pe lângă noi mulți pelerini pe biciclete. E drept că unii răspundeau la salutul meu ”Bon Camino”, dar cei mai mulți ne priveau de pe șaua bicicletei cu un aer de superioritate, și pedalau în continuare, fără să răspundă la salut. Aici le dau dreptate. Eu nici în visurile mele cele mai erotice, nu m-aș vedea să ajung la Santiago călare pe bicicletă.

Drumul cântinuă pe sub autostrada peste care trecusem cu o oră înainte. Interesant e faptul că trecerea prin tunel e marcată pentru pietoni și pentru biciclete în ambele sensuri. Da, oare când vom avea și la noi acasă asemenea răsfăț? Oare nepoții noștri vor trăi asemenea experiențe? Oricum sunt mulțumit că am văzut că e posibil. Să fie oare urmarea faptului că în Spania e monarhie? Sunt convins că și aici e corupție, dar ea nu urcă până la cel mai înalt nivel. Îmi aduc aminte că în Danemarca unde am stat 28 de ani, un danez îmi spunea că e avantajos să fie monarhie, deoarece un prim ministru se poate schimba ca pe șosete, dacă face prostii, în timp ce un președinte e greu să fie schimbat, chiar dacă e dovedit ca un netrebnic.

Sunt de acord cu majoritatea pelerinilor care susțin că mersul pe asfalt e mult mai obositor decât mersul pe drumuri neasfaltate. Este adevărat, dar uite, poteca părăsește asfaltul și intră în pădure. Uf, bine că suntem protejați de coroana pomilor, căci soarele ”și-a adus aminte” de misiunea lui.

Intrăm în localitatea Onto, o mică localitate situată pe malul oceanului. Ca să fiu riguros, vorbesc despre Marea Cantabriei, ce face parte din Oceanul Atlantic. De fapt vorbesc de golful Biscaya (în franceză Golfe de Gascogne, în spaniolă Golfo de Vizcaya dar și Mar Cantábrico).

Cam greu la deal

Atenție! Poteca e betonată

Vedere de pe potecă

Epopeea construcției căi ferate miniere

Acesta este un golf la Oceanul Atlantic, pe țărmul vestic al Europei. Golful intră în uscat până la 400 km, iar suprafața sa este de 194 mii km². Țărmurile sunt în mare parte prăpăstioase și puternic crestate, fapt cauzat de valurile puternice provocate de furtunile frecvent întâlnite în zonă.

Mergem deja de 11 km, și se pare că am sărit peste micul dejun. De fapt, din experiențele anterioare, am constatat că dacă pleci la drum cu stomacul plin, drumeția devine mai anevoioasă, așa că am adoptat tactica de a pleca fără să mâncam, iar după cca. 10 km să ne oprim și să mâncăm un sandwich, vegetariam bineînțeles, și să bem o cafea ”americană”. De ce îi spune americană, nimeni nu a putut să îmi explice, dar important e faptul că toți barmanii știu la ce mă refer când comand o cafea americană. De fapt asta e important.

Ne oprim deci la o terasă situată în preajma țărmului mării, pe plaja Playa de Arena, situată în localitatea Pobena. Mâncăm un gustos sandwich, acompaniat de cafeneaua americană și de un pahar de juice de portocale, proaspăt stoarse. Interesant e faptul că parcă și portocalele au alt gust aici, față de gustul celor pe care le cumpărăm acasă. Prețul e cam ”standard”, toată distracția cam 6 euro pe cap de participant la ”ospăț”.

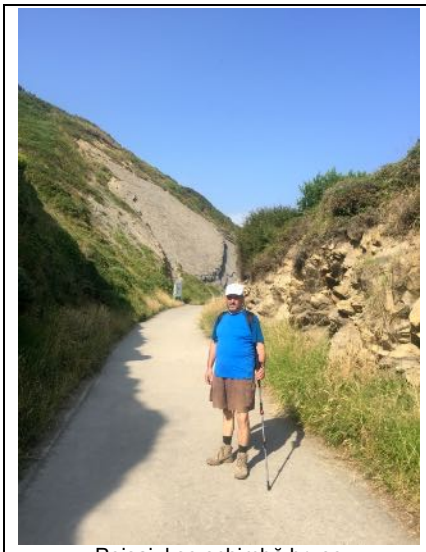
Recomfortați după cafeaua americană și cu stomacul ”anesteziat” cu micul sandwich, ne urnim cu destulă greutate de pe scaunul de la terasa unde ne-am tras sufletul.

Drumul o ia direct pe nisipul plajei. Noroc că spaniolii au avut geniala idee de a monta pe plajă, direct pe nisip, o podișcă de lemn, destul de lată, care împiedică bocancii să se afunde în nisipul fin.

Trecem un mic podeț peste un pârâu ce se varsă în golf. Misterul ne învăluie din nou. Un indicator ne bagă din nou în ceață. Sunt 2 semne, identice, dar care indică două direcții total opuse. Nici-un alt indiciu care să ne ajute să luăm decizia corectă. Aici intervine logica mea de fier, antrenată în atâția ani de utilizare. Semnul din dreapta, urcă, destul de brusc, pe dealul ce străjuiește coasta mării. Semnul opus duce la un drum ce se afundă în pădurea care însoșește micul pârâu ce se grăbește să se confunde intim cu marea.

Cum logica mea e inbatabilă în anumite momente de cumpănă, decretez fără să supun la vot, că trebuie să alegem varianta spre dreapta care indică urcușul pe dealul ce străjuie coasta.

La ieșirea din Pobeña, o limbă pavată, se așează simbiotic pe fostul terasament al unui vechi tren minier. O imagine frumoasă pentru a ne lua rămas bun de la Euskadi și de a cădea în brațele Cantabriei. Municipalitatea Castro Urdiales este foarte extinsă, iar domeniile sale sunt accesate de Ontón, unde cei mai nerăbdători pelerini vor dori să apeleze la drumul național N-634. Alții, care caută plăcerea pe Camino, vor urca la Baltezana pentru a traversa ulterior vârful La Helguera. Jos se întinde valea râului Mioño, cu nenumărate cartiere aparținând Otañes și Santullán, și a vârfului La Cruz. Pe

Peisajul se schimbă brusc

Intrarea în tunel

Ieșirea din tunel

Unelte din mineritul zonei

cealaltă parte a râului Suma se află Sámano, care avea deja un spital de pelerini încă din 1714.

120 de trepte ne duc pe traseul vechii căi ferate miniere, astăzi promenada Itslur și Camino de Santiago. Vagonetele duceau fierul către docul de încărcare situat în La Arena, de unde, ulterior, era transportat în Europa, și în special în Marea Britanie. Zona poate încă să recreeze atmosfera unei astfel de activități și să aducă ecourile efortului și a scârțâitului vagoanelor miniere. Gardul de lemn ne protejează de a cădea de pe stâncă, în timp ce deasupra noastră, ferigi, aliagas și eucalipt împrăștiat acoperă La Barra. Ajungem la o zonă de picnic, litoralul se deschide privirii și putem vedea la orizont orașul Castro Urdiales. Drumul trece pe lângă mai multe panouri informative despre extragerea fierului și geologia locului .

Urcăm deci cam vreo 40 minute și dintr-o dată cerul albastru răsare printre coroanele copacilor. Poteca șerpuiește deasupra mării cam la 45 – 50 m. Jos, valurile se lovesc sălbatic de povârnișul stâncos al coastei. Zgomotul valurilor este bruiat de o discuție aprinsă dintre 6 – 7 pescărușI gălăgioși. Dacă nu aș realiza că sunt în Spania, aș crede că sunt la ”manifestația pașnică” din 10 august 2018 din fața guvernului. Nu e clar, suntem sigur pe Camino, suntem totuși în Spania.

De fapt, inițial, poteca se transformă într-o frumoasă plimbare de-a lungul unei vechi căi ferate miniere, care fusese transformată într-un drumeag pietonal asfaltat situat deasupra mării. Poteca este protejată de un gard de-a lungul stâncii astfel că oamenii sunt protejați de a deveni moderni Icari. Dar nu doar pelerinii, merg pe potecă, observ că plimbarea în aer liber e un sport național. Indiferent de vârstă, poteca e plină de oameni. Interesant e faptul că pe fețele lor se poate ușor citi o liniște interioară. Acum dacă aș face o comparație cu locuitorii Cataloniei pe care îi întâlnisem acum doi ani, aceștia par întro armonie atât cu ei cât și cu cei din jur.

Priveliștea este extraordinară, aerosoli, soare, ce îți poți dori mai mult? Pe drum întâlnim mulți pelerini, unii grăbiți, alții mai puțin grăbiți, unii visători, alții preocupați de misiunea lor pe Camino. Noi nu suntem nici grăbiți și nici preocupați de misiunea noastră, suntem doar liberi de tot și toate. E o stare minunată, o stare ce nu poate fi transpusă în cuvinte, suntem doar noi cu noi și cu natura în care parcă ne contopisem.

Farmecul mării parcă pusese stăpânire pe noi, când brusc peisajul se schimbă. Trecem printr-o zonă în care drumul parcă a fost tăiat în stâncă.

La un moment dat, pe partea dreaptă a potecii, ne întâmpină un panou ce prezintă modul în care a fost realizată calea ferată minieră. Ingenioasă soluție. Oare cum noi nu suntem în stare de lucruri mai simple? A nu se uita faptul că poteca a fost amenajată în special pentru pelerini, care într-o proporție covârșitoare nu sunt cetățeni spanioli, deci neplătitori de taxe și impozite statului spaniol. E drept că aceștia contribuie indirect la economia spaniei prin ceea ce consumă

Fântâna în formă de scoică

Onton, orășelul care ne-a băgat în ceață

Un marcaj perfect, stânga sau dreapta?

Un selfie mai special

în timpul pelerinajului. Asta înseamnă să ai o strategie pentru turism. Nu cred că ei s-au gândit să investească 100 lei în turism, cu scopul de a câștiga ”ieri” 1000 de lei, așa cum e mentalitatea pe la noi. Această potecă face parte din infrastructura pentru turism. Păcat că nici-un dezident politic, începând cu 1989 și până în prezent, nu a fost inspirat să meargă, măcar odată, pe Camino.

Poteca se apropie din nou de țărm, dar se oprește în fața unui deal înalt, stâncos. Aici se deschide intrarea într-un tunel săpat în stânca dealului. Ingenioasă construcție. Trecem prin inima dealului și ieșim din nou deasupra coastei stâncoase de care se izbesc furioase valurile.

După cca. 500 m., ajungem la docul de încărcare a minei Mac Lennan, unde navele ancorau, iar minereul de fier era aruncat direct în cala lor, fiind transportat apoin din Pobeña în Anglia.

Urcând aproximativ 20 de scări găsim un pătrat cu un panou ce ne informează despre activitatea minieră din zonă.

Părăsim țărmul și drumul se îndreaptă hotărât spre o zonă urbană. A, să nu se înțeleagă prin termenul ”urban” ca fiind un cartier rezidențial, nu, e doar un pâlc de case așezate la baza muntelui La Gracera. În aceste auspicii intrăm în Onton, o mică localitate.

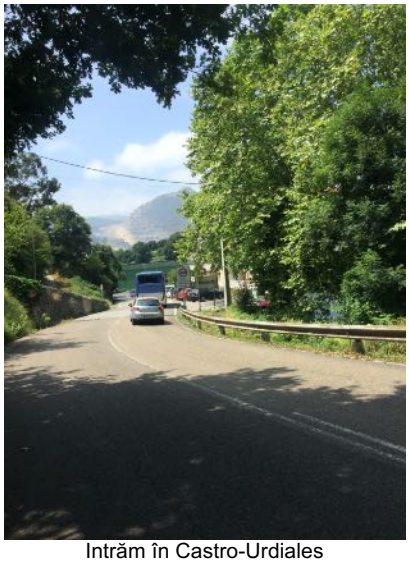
Trecem pe sub un viaduct impresionant și intrăm în Onton. Cum deja suntem familiarizați cu proasta marcare a traseelor în Țara Bascilor și Cantabria, nu rămânem surprinși de o bifurcare a traseului, perfect ne-documentată. Se pare că în aceste regiuni concursurile de orientare turistică fără hartă sunt la mare preț.

Ce să facem? Suntem deja în localitate și trebuie să luăm o decizie mai mult decât istorică. O decizie prin care putem scurta cu 6 km drumul, dar trebuiesc escaladați munții La Gracera și Pico de la Herguera. Dacă alegem varianta mai lungă, vom continua drumul de coastă. După o matură chibzuință, alegem în unanimitate, varianta mai lungă.

La luarea deciziei, trebuie să recunosc, o contribuție decisivă a avut-o discuția cu un bătrânel ce stătea în pridvorul casei ce marca punctul ce a generat dilema adâncă în care ne aflam de aproape 6 minute. Bătrânelul ce parcă părea a fi ”angajatul Camino”, ne explică cu lux de amănunte diferența dintre cele două variante. După discuția relevantă simt o sfârșenie musculată semnificativă, în special a membrelor superioare folosite intensiv în dialogul purtat cu interlocutorul meu care nu știa nici măcar o boabă de engleză.

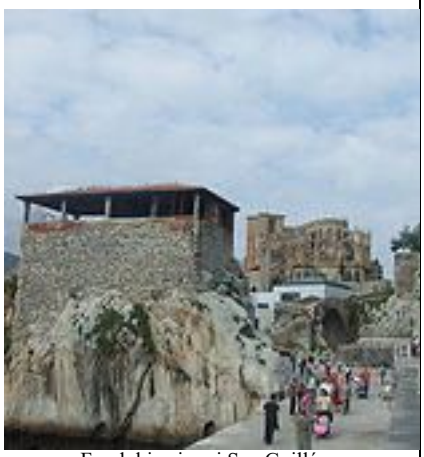
Edificați total asupra avantajelor și mai ales a dezavantajelor celor două variante, apucăm drumul din dreapte, chiar dacă era mai lung.

Drumul ne scoate pe șoseaua națională care leagă Onton de Urdiales, N-634.

Intrăm în Castro-Urdiales

În drum spre albergue. Râului Agüera

Monumentul pe malul apei

Farul, biserica și San Guillén

Șoseaua este superb întreținută. Oare cum e posibil așa ceva? Ne apropiem de trecerea pe sub același viaduct. Pe partea dreaptă e plasat un restaurant cu terasă, cu deschirere panoramică asupra mării Cantabriei. În zare se ridică majestos, pentru noi, destinația drumului de azi, orașul Castro-Urdiales. Impresia de ”maiestos” cred că e dată de faptul că vedem, destul de aproape finalul zilei de azi. A fost un drum lung de 31 km, plin de dileme, dar și de priveliști de basm.

Ne oprim la terasă și ne desfătăm cu un pahar de juice de portocale, presat pe loc. Începe să se instaleze relaxarea. Parcă nu îți vine să te mai ridici de pe scaun. Marea albastră, stâncile de care se lovesc, parcă în dușmănie valurile, juice-ul rece cu cuburi de gheață, liniștea, totul te îmbie la meditație. Chelnării care trebăluiesc împrejur ne readuc la realitate. Mai avem cca 6 km. În general ultimii km, mai ales dacă vezi destinația, sunt cei mai grei.

Cu regret ne ridicăm de pe scaune și apucăm drumul care coboară destul de abrupt, ca să treacă pe sub viaduct. Coborâm, apoi urcăm din nou și intrăm pe drumul național N-634, care ne va duce în oraș.

Acum e acum, unde e hostelul La Marina? Intrăm la un hotel plasat pe partea cealaltă a drumului. O domnișoară deosebit de drăguță, mă refer la modul cum tratează clienții, a nu se înțelege greșit, ne anunță duios că mai avem de mers cam 3,5 km. Asta e. Deci la cei 31km parcurși, trebuie să mai adăugăm încă 3,5 km. Ce să facem? Bine că suntem în Castro-Urdiales.

Castro-Urdiales este un port maritim din nordul Spaniei, în regiunea autonomă Cantabria, situat pe malul Golfului Biscaya. Castro Urdiales este un oraș modern, deși castelul său și biserica parohială în stil gotic Santa María de la Asunción, datează din Evul Mediu. Principalele sale industrii sunt turismul, pescuitul și păstrarea în ulei a peștilor, în special a sardinelor și a hamsiilor. Fabricile de conserve de hamsie Lolin și La Castreña sunt ca o dovadă vie a apropierii orașului de această industrie și a apropierii de mare.

Deși numărul de persoane înregistrate în oraș este de aproximativ 32.000, populația în timpul verii se poate dubla sau chiar tripla. Orașul este popular datorită plajelor și portului său pitoresc.

Castro Urdiales a fost numit inițial Castronegro și a fost orașul principal al Autrigones. În anul 74 d.Hr., a fost înființată o colonie romană sub numele de Castronegro. Aceasta se întâmpla în timpul domniei împăratului Vespasian. Motivul cel mai probabil în dezvoltarea așezării s-a datorat exploatării fierul abundent din zonă.

În 1163, orașul Castro-Urdiales a primit statutul de municipiu. Acesta a fost punctul cel mai de vest al coastei Navarei până în 1200, când regatul a fost invadat de Alfonso VIII al Castilei. Castro-Urdiales a beneficiat mult de amplasarea sa, fiind la o răscruce a comerțului dintre nordul Europei și Castilia.

Podul peste râul Agüera, capătul falezei

De aici începe faleza

O masă copioasă și bine meritată

Faleza din Castro-Urdiales

Castro-Urdiales a rămas în Vizcaya cel puțin până în 1476, dar nu este citat în documente după aceea. Până în secolul al XVIII-lea, orașul a încercat în mod repetat să se reîncorporeze în Biscaya (atestat în 1799), dar încercările sale au fost întâmpinate cu refuzul ferm al municipalității Bilbao, întrucât ar fi putut înclina ponderea comercială împotriva propriei sale balanțe.

Localitatea a fost distrusă de francezi în 1813, dar a fost repede reconstruită și fortificată. Creșterea rapidă a populației și prosperității datează de la creșterea dezvoltării mineritului de fier și a construirii căii feroviare care a avut loc după 1879.

Complexul monumental din Castro-Urdiales, cunoscut și sub numele de Puebla Vieja, are origini medievale și este situat lângă mare. A fost declarat Conjunto histórico în 1978.

Râul principal al regiunii este Agüera, care se varsă în estuarul Oriñón și al cărui curs scăzut traversează valea Guriezo , formând spațiul natural al locului de importanță al municipiului Río Agüera. Acest estuar împarte orașul în două, lăsând în vest orașele Sonabia și Oriñón, iar cele mai multe la est.

Ca edificii importante se poate menționa Biserica Santa María de la Asunción construită în stil gotic. Construită sub protecția regelui Alfonso VIII al Castilei în secolul al XIII-lea (deși a fost terminată în secolul al XV-lea), este o biserică bazilică cu trei nave. În interior se găsesc imaginile Fecioarei Albe și ale lui Hristos Înfloritor și trei sculpturi gotice ale Magilor. A fost declarată Monument Național în 1931.

Un alt obiectiv turistic este Castelul Santa Ana care este situat în apropierea portului și a Bisericii Santa María de la Asunción. În timpurile moderne adăpostea un far.

Cu aceste informații prețioase, și cu speranța că vom ajunge cu brio la albergue, folosindu-ne de descrierea atât de amănunțită a traseului, pe care o memorasem după expunerea atât de competentă a fetei de la recepție, traversăm drumul și o luăm vitejește la dreapta, de-a lungul albiei râului Agüera, drum care ne va duce până la faleză, apoi traversăm toată faleza, și la capătul ei vom da de Hostel La Marina, punctul terminus al zilei de azi.

E clar că de fapt cei 3,5 km, sunt în realitate 4 km. OK, ajungem și la capătul falezei. Faleza este plină de oameni, unii în costume de baie, alții îmbrăcați lejer. Faleza străjuiește o plajă superbă. O mulțime de oameni stau întinși pe șezlonguri sau direct pe cearceafuri. Puțini sunt în apă, se pare că temperatura apei îi ține departe.

Ajungem la hostel La Marina, dar e închis. Nici-o mișcare. Să fi greșit noi oare destinația. Trebuia să ne aștepte și bagajul. Intrăm în restaurantul cu același nume din imediata apropiere a albergue.

Prima baie în Marea Cantabriei (Atlantic)

Siesta pe faleză

E încă devreme pentru a ne retrage

Biserica Santa María de la Asunción

Încercăm să întrebăm un chelner despre misterul cu albergue închis. O replică tăioasă ne blocheaza: luați loc și așteptați. Vocea a fost atât de categorică încât cu o viteză de care nu mă credeam capabil, ochesc o masă liberă și ne așezăm. Stăm așa, cam 10 minute până apare o altă chelnăriță cu trăsături africane, care ne întreabă suav: ce doriți? Fără să aștept să termine întrebarea, îi răspund: ”vreau să dorm”. Eram clar că în restaurant nu ne puteam caza, dar am încercat totuși să îmi exprim dorința cu toată sinceritatea de care eram în stare după 31 + 3,5 km. Fata se luminează brusc la față, și tot suav ne întreabă dacă avem rezervare. Dau din cap afirmativ și o lumină mai puternică îi luminează chipul. ”Pe ce nume” vine următoarea întrebare? Îi răspund cu aceeași sinceritate debordantă, știind că suntem pe drumul bun. Pleacă fata noastră fără să spună un cuvânt. Deznădejdea începe să mă cuprindă, căci pe lângă oboseală mai era și grija de a ne recupera bagajul. Mai trec cam 4 minute chinuitoare și apare fata cu trăsături africane cu 2 chei în mână. Repede înțelegem că o cheie e de la ușa de la intrare și cealaltă de la cameră. Fără lacrimi în ochi îi mulțumim, ne ridicăm de la masă și abordăm ușa de la hostel. Nesperat, cheia de la intrare se potrivește, urcăm două etaje și identificăm ușa camerei a cărui număr era scris cu carioca roșie pe brelocul de care erau prinse cheile.

Camera era de fapt formată din două zone de dormit, despărțite de o arcadă. Sunt două paturi de o persoană și un pat dublu, matrimonial. Ce să facem, cum să stabilim cine și unde va dormi? Decizia a fost relativ ușoară, fiecare va dormi pe câte un pat de o persoană, mai ales că această zonă avea acces la un mic balconaș cu vedere spre faleză.

Dacă e să recomand altora acest hostel, nu aș face acest lucru, deoarece e multă murdărie, spațiile sanitare lasă de dorit și personalul e sub orice critică. Auzi, ca să vorbească cu tine, trebuie să te așezi jos la o masă.

Hotărâm, fără să supunem la vot ca ordinea de bătaie să înceapă cu o masă la restaurantul unde servea fata cu trăsături africane, apoi o mică baie în mare, după care siesta pe faleză, care între timp se umpluse de oameni.

Prânzul sau cina, greu de spus care e din cele două, a fost împărătesc. De data asta știam regula casei, intrăm în restaurant și ne așezăm la o masă liberă, asta ca să evităm o nouă admonestare. Se pare că personalul de serviciu era obișnuit să vorbească cu clienții numai de sus, adică ei în picioare și clientul șezând. Masa a fost stropită cu bere, fapt care duce inevitabil la creșterea bunei dispoziții.

Cum eram pregătiți pentru baie, ieșim din restaurant, traversăm faleza și pășim pe nisipul fin. Cum nu eram dotați nici cu șezlong și nici măcar cu un cearceaf, hotărâm să intrăm direct în apă. Decizie extraordinară, asta până luăm contact cu apa. Acum am explicația faptului că marea majoritate prefera șezlongul în detrimentul apei. Intrăm în apă totuși până la genunchi. Apa era atât de rece încât dacă stăteai mai mult de 5 minute, riscai să îți cadă plombele.

Biserica Santa María de la Asunción

Bifând și această activitate, trecem la următoarea activitate trecută pe ordinul de front aprobat, siesta pe faleză. Plimbându-ne agale pe faleză, zărim un chioșc asaltat de o masă eterogenă. Ne apropiem, se vindea înghețată, așa că ne auto premiem cu o vafă pe care tronau, inițial 3 cugle de zmeură, vanilie și ciocolată. Am precizat că vorbeam de momentul inițial, căci pe minut ce trece se împuținează conținutul.

Cum și acest lucru, ce e drept că fusese adăugat ulterior, a fost epuizat, trecem la vizitarea obiectivelor turistice. Trebuie să remarc că hostal La Marina este plasat chiar în centrul istoric al orașului. Așa că Biserica Santa María de la Asunción este la 2 pași, deci urcăm micul delușor pe al cărui coamă se înalță majestuoasă biserica.

Biserica Santa María de la Asunción din Castro-Urdiales, cunoscută local sub numele de Catedrala Santa María (deși nu este o catedrală), este un templu catolic în stil gotic construit între sec. XIII și XV, care se află în fața Mării Cantabrice, lângă castel - far și lângă portul de pescuit al orașului.

În 2015, prin aprobarea de către Unesco a extinderii Căi Sfântului Iacob în Spania la „ Căile Sfântului Iacob de Compostela (calea franceză și căile nordului Spaniei) ”, biserica a fost inclusă ca una dintre traseele Căii Primitive.

Aceasta este construită la începutul secolului al XIII-lea, sub protecția regelui Alfonso al VIII-lea al Castilei, construcția sa durând până în secolul al XV-lea. Aceasta corespunde unei perioade de mare prosperitate economică ca port al Castilei pentru comerțul cu Franța, Anglia și Olanda, mai ales din 1296, când Castro-Urdiales deține direcția porturilor Cantabrie.

Este un templu în stil gotic, care prezintă caracteristicile acestui stil: nave mari, bolți înalte, și contraforturi care susțin greutatea clădirii.

Planul este de tip bazilic, format din trei nave. Corpul are o secțiune dreaptă și o alta hemidecagonală. Aceasta corespunde interiorului cu cinci secțiuni trapezoidale la care sunt deschise trei capele poligonale separate prin spații drepte. În secolul al XVI-lea, într-unul dintre spații a fost introdusă o capelă de plan pătrat.

În 1566, capelele erau cunoscute sub numele de cel al lui Santo Tomás Apóstol, cunoscut și ca cel al Amorozilor, cel al Crucifixului, cel al Maicii Domnului la Blanca și cel al Santa Maria.

De pereții bisericii s-a atașat o capelă octogonală dedicată Santei Catalina și unei case nobiliare, o altă capelă, cea a San José, datează deja din secolul al XIX-lea precum și Poarta bărbaților.

Fațada vestică este separată în două corpuri printr-o cornișă cu decor sculptural. Dacă privim la turnurile sale puternice, cu contraforturi marcate, și proasta decorare a fațadei sale de vest, toate acestea ne amintește de goticul francez, cu reminiscențe normande, stil care a dominat primele construcții ale secolului al XIII-lea.

Muzeul pescuitului

Castelul și farul din Castro-Urdiales

Verticalitatea mea e cam deviată

În interior sunt câteva lucrări interesante, cum ar fi sculptura gotică a Fecioarei Albe.

Această biserică este considerată a fi ”bolnavă”, deoarece suferă de ”răul pietrei”, nume dat unei serii de patologii prin care au loc reacții chimice care transformă piatra în nisip.

Deci o biserică demnă de vizitat, așa că pătrundem înăuntru. E o biserică ”caldă”, după standardele mele. Facem poze, stăm pe o bancă căci simțim o relaxare pe care nu multe biserici le oferă celor care le trec pragul.

Coborâm din nou pe faleză, e sărbătoarea orașului. Lume multă, așa că expresia că ”nu ai unde să arunci un ac”, e perfect aplicabilă. Trecem pe lângă Muzeul marinei și a tradiției pescuitului. Remarcabilă este macheta, în mărime naturală a unui pescar. E fantastică reproducerea. Exponatele sunt foarte interesante, deoarece te transpun în perioada în care pescuitul era preocuparea de bază a locuitorilor, înainte de dezvoltarea mineritului.

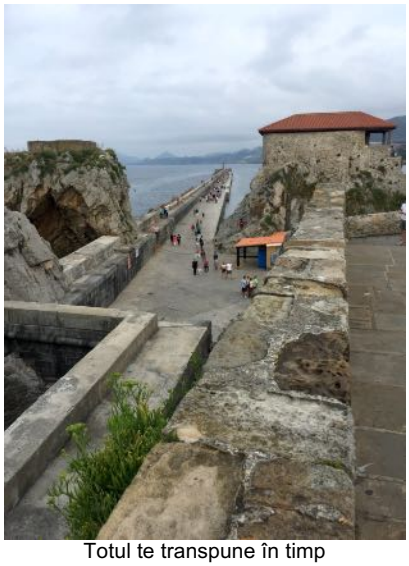
Trecem pe cheiul portului și nu departe se ridică Palatul, castel-observator și grădinile Ocharan, protejate din 1985. Observatorul castelului, datând din 1914 este proiectat de arhitectul local Eladio Laredo, în stil neogotic. Palatul Ocharan, sau Toki-Eder, a fost construit în 1901, tot de arhitectul local Eladio Laredo. Este o clădire în stil ecletic, cu un portic de coloane și alte elemente de stil grecesc și cu o friză de faianță multicoloră proiectată de Daniel Zuloaga.

Ne întoarcem pe faleză. Mulți oameni, toți afluind spre piațeta principală a falezei. Ne luăm și noi după ei. Pe străzile lăturalnice sunt montate caruseluri și alte jocuri specifice bâlciurilor.

Comercianții și-au montat corturile, o adevărată atmosferă de bâlci. E o îmbulzeală în fața gheretelor cu dulciuri, dar și cu preparate din carne. Ne îndreptăm spre scena amenajată în piațeta din centrul orașului. În fața scenei sunt așezate bănci, deci vom asista la un spectacol. Luăm și noi loc pe o bancă mai laterală, căci toate băncile din centru sunt ocupate. În sfârșit apare unul din organizatori care anunță ceva, bineînțeles că în spaniolă.

Pe scenă apare o mică orchestră formată dintr-un cimpoi și o tobă. A nu se înțelege greșit că apar pe scenă doar instrumentele. Nu, instrumentele sunt însoțite și de cei care le mânuiesc. Lângă ei apare și o fetiță, îmbrăcată în port național, cu un steag local. După costumația instrumentiștilor, îmi dau seama că e vorba de dansuri populare.

Așa și este. Apar dansatorii care sunt aplaudați și susținuți de public. Întreb un vecin de bancă cine sunt dansatorii și de ce lumea îi aplaudă aprioric. Norocul meu este că doamna căreia îi adresasem întrebarea, îmi răspunde în engleză. De la ea aflu că e o formație de tineri cu disabilități. Faptul că au fost aplaudați se datorează faptului că sunt din oraș, iar cei care i-au aplaudat sunt rudele și cunoscuții lor.

Totul te transpune în timp

Ziua festivă a orașului

Dansuri populare interpretate de tineri cu disabilități

Spectacolul a fost reușit, în ciuda problemelor de sănătate. Să îi fi văzut cât de pătrunși erau de rolul pe care îl jucau, sincer să fiu, m-a cuprins o ușoară urmă de amărăciune. Cum sunt tratați aici acești tineri cu probleme și cum sunt tratați la noi acasă. Mă uitam la ei cât erau de mândri acolo sus pe scenă, chiar dacă în executarea unor mișcări erau destul de stângaci. Bravo lor și bravo societății.

Am stat până la sfârșit, au urmat alți tineri mai în vârstă ce au dansat alt dans popular. După ce lumea s-a împrăștiat, ne-am retras în camera noastră de la hostel La Marina. Era cald, așa că am lăsat deschisă ușa de la balcon. De afară răzbăteau râsete și frânturi de conversație. Din timbrul vocilor ce pătrundeau din stradă, era destul de ușor de remarcat faptul că oamenii începuseră ”încălzirea” de o bună bucată de timp.

Am adormit destul de repede, cu gândul că a doua zi ne va aștepta proba de foc, 41 km până la Santona.

Noapte bună.

07 iulie 2019

Ne sculăm odihniți la ora 6,07. Nu putem pleca deoarece trebuie să lăsăm bagajul la barul din apropiere, care se deschide la ora 8. Stabilisem cu firma Correos să ne ducă bagajul până la Santiago de Compostela din etapă în etapă, contra sumei de 108 euro, așa că eram nevoiți să îi așteptăm. Asta era prima plată conform convenției, e drept că verbală, prin telefon, și trebuia să punem banii într-un plic pe care să îl atașăm rucsacului. Până aici plătisem la fiecare etapă.

Ca românul, ne era teamă dacă cineva va lua banii din plic, dacă venea curierul, va lua banii și va lăsa bagajul, pretexînd că nu a găsit banii în plic …? Gânduri de care cu toate că ne găseam pe Camino, totuși ne frământau. Sunt convins că orice român, dacă lăsa 108 euro într-un plic, într-un loc străin, ar fi fost, cel puțin la fel ca mine, îngrijorat. Diferența era una majoră, eram pe Camino.

Ne luăm micul dejun pe balconașul camerei. Încă se mai aud ecourile petrecerii de aseară, continuată cu un entuziasm debordant toată noaptea. OK, ne luăm inima în dinți, strângem bagajul, atașăm plicul cu cei 108 euro și ne îndreptăm spre barul unde trebuia lăsat rucsacul. Stupoare, barul era închis, cu toate că pe program scria că ora de deschidere e 8,00. Pe la 8,35 apare un chelner și deschide barul. Dăm buzna pe sub grilajul jumătate ridicat. Înăuntru dăm de un chelner mahmur după cheful de cu o seară înainte. Cam 10 minute mi-au trebuit ca să îi explic ce doresc. În sfârșit, după ce am rostit cuvântul magic ”correos”, se luminează la față și ne indică locul unde trebuia să pun rucsacul. Cu inima oarecum strânsă, pornim să atacăm cei 41 de km. Ridicăm deci ancora la ora 8,41.

Mic dejun pe balcon, boierie …

Orașul sub asediul celor de la salubrizare

Am parcurs primii 2 km, din cei 41

Mai avem 645 km până la Santiago

Orașul doarme încă. Se pare că cheful de ieri îi ”anesteziase” puternic. Ici colo câte un grup de fete și băieți, morți de beți, încearcă să se susțină unul pe altul, fără prea mare succes însă.

Salariații de la salubrizare au luat cu asalt orașul. Străzile și trotuarele sunt spălate temeinic, așa încât atunci când se va da deșteptarea, totul să fie în ordine, toate urmele petrecerii de ieri să fie șterse cu grijă.
Ieșim din oraș, lăsăm în urmă Biserica Santa Maria, palatul și farul, chiar și hostelul La Marina. Drumul ne poartă prin pădure. E deja ora 9,40 și soarele a început să se facă simțit. Norocul nostru e că am intrat sub protecția coroanelor copacilor.

Din piața Toros (taur) urcăm spre Campijo și pe sub autostrada A-8 intrăm pe o potecă forestieră către satul Alledelagua, apoi mergem paralel cu autostrada până la Cerdigo. După ce trecem pe lângă cimitirul satului, intrăm pe un alt traseu forestier frumos, care începe să se îndrepte spre stânci.

Ajungem la Islares și la plaja Arenillas. Prin curți lămâi ce își etalau fructele. Mă opresc și nu rezist să nu iau 3 lămâi mari și galbene, lămâi pe care i le dăruiesc lui Carmen. Reacția a fost inversă decât cea scontată, citez din memorie: ”cum crezi că le ducem până acasă?”, închis citatul. E drept că cele 3 lămâi cred că cântăreau 600 g împreună.

Continuăm pe drumul principal timp de peste 2 kilometri, apoi mergem din nou pe autostrada A-8 și de aici avem două rute către Laredo, acesta fiind primul oraș mai mare de pe etapa de azi, situat cam la jumătatea drumului până la Santona.

Varianta oficială are o lungime de 18 kilometri și jumătate, trecând prin Risoseco, La Magdalena și în sfârșit Hazas. Aceasta este mai lungă și mai abruptă decât ruta alternativă care urmează drumul principal pe o distanță de 12 kilometri și jumătate prin El Pontarrón.

Aici nu mai e vorba de logică, hotărâm să luăm varianta alternativă, dar care e aceasta? O logică ce se dovedește ulterior a fi păguboasă, ne spune să o luăm drept înainte, lucru pe care îl și facem. Ajungem la o intersecție, unde un loc de joacă pentru copii stătea la post așteptând copii care e greu de crezut că puteau apărea, deoarece nici urmă de case împrejur. Apucăm drumul marcat cu săgeata galbenă și începem să urcăm. Urcăm așa cam 20 minute și constatăm că se pare că alesesem varianta mai lungă și mai abruptă. Constituim o celulă de criză, formată din mine si decretăm că trebuie să ne întoarcem și să abordăm cealaltă variantă. Ajungem la locul de joacă pentru copii și constatăm că acolo ajunsese un bunic cu nepoțelul. Ura …, bunicul vorbește englezește, așa că suntem informați de adevărata variantă. Îi mulțumim și în timp relativ scurt ajungem în Cerdigo, o minusculă localitate, dar curată și plină de flori ce dau un aer vesel comunității. Pe o clădire, ce pare oarecum oficială, întâlnim o placă cu inscripția: ”El Camino de Santiago, Cerdigo, La ruta de la costa”, deci suntem pe drumul bun.

Locul de joacă și la orizont bunicul

Schimbare de direcție

Da, nici varianta asta nu e ușoară

Bine că mai sunt și bănci prin pădure

Pauză de masă bine meritată

O luăm pe șosea și la un moment dat apare în față un idicator ce ne atenționează că drumul iese de pe șosea spre dreapta, intră în pădure și până la Islares avem 2,9 km, adică 45 minute. Ne supunem indicației și pătrundem din nou în pădure.

Poteca intră întro zonă stâncoasă. Înaintarea devine mai anevoioasă, dar peisajul este mirific. Parcă ești întro lume de basm. La un moment dat, pe potecă, apare o bancă stingheră. Oare cine a plantat-o, parcă a știut că drumul până aici te cam obosește, așa că unii dintre noi nu ezită să o folosească. După 10 minute de repaus, reluăm marșul, oarecum revigorați de repaos.

Poteca iese din misterioasa pădure unde în fiecare moment puteai să te trezești în față cu ”Baba cloanța” în carne și oase și intrăm în Islares.

Bineînțeles că primul lucru pe care trebuie să îl rezolvăm în acest început de zi, fără nici-un echivoc, este micul dejun. Ceea ce consumasem pe micul balconaș de la Castro-Urdiales, a fost ceva simbolic, așa că e timpul să fim responsabili cu stomacurile noastre.

Știind deja regulile nescrise din restaorantele din Cantabria, fără nicio discuție, ne așezăm la o masă, asta ca să putem beneficia de atenția unui chelner. De fapt nu era un restaurant, era o cafenea, cafeneaua Mahou. Bănuiesc că acest nume are o semnificație bine stabilită în rândul cel puțin al proprietarului. Efectul a fost cel scontat. Se apropie un băiat ce purta o bluză albă, fapt ce ne-a făcut să bănuim că e chelnerul dorit.

”Ospățul” începe cu deja clasica cafea americană și un pahar de juice de portocale proaspăt stors, asta deoarece sandwichul vegetarian presupunea timp pentru a fi realizat.

Terminăm de mâncat și așa cum îi șade bine pelerinului cu drumul, continuăm drumul cu un mic urcuș și ajungem din nou sus pe coasta mării. Peisaj superb. Jos, în vale apare printre stânci și mici plaje, Islares în toată splendoarea sa.

Suntem la ieșirea din El Pontarron de Guriezo. Continuăm drumul pe șoseaua națională, lucru pe care niciun pelerin nu și-l dorește. La un moment dat ajungem într-un punct unde intrăm total în ceață. A nu se crede că vorbesc de un fenomen meteorologic, nu, dăm de un semn care ne pune greu la încercare IQ-ul din dotare. Fără nicio indicație suplimentară, suntem puși în a alege drumul pe care vom merge din acest punct: la dreapta, la stânga sau drept înainte. Folosim tehnica învățată în grădiniță, grupa mică, adică numărăm ”ala, bala, portocala, …. etc.” și hotărâm să o luăm înainte.

Ulterior vom constata că nu tot ce ai învățat la grădiniță, indiferent de grupă, în Spania nu e valabil. Deci o luăm înaite cu o hotărâre ce ne entuziasmează. Intrăm în Rioseco, și simțim că alegerea noastră a fost cea bună. Orășelul e destul de pitoresc, având o biserică mare plasată pe dealul ce străjuiește localitatea.

Rioseco văzut de pe potecă

Test IQ

Biserica din Rioseco

Cum e și normal, urcăm dealul până la biserică, unde constantăm că în scurt timp va avea loc o slujbă, la care, în unanimitate, hotărâm să participăm.

Biserica e aproape plină. Slujba începuse. Ne așezăm pe penultima bancă și încercăm să înțelegem ce spune preotul. La un moment dat, se trece la oficierea Misei, așa cum e ritualul se dă mâna cu cei din jur, și lumea începe să plece. Carmen, din proprie inițiativă, fără consultări prealabile cu forurile tutelare, scoate din rucsac cele 3 lămâi, se întoarce către doamna ce stătea în spatele ei și îi oferă lămâile. Reacțiile au fost total diferite, doamna s-a bucurat enorm, iar eu am rămas blocat de gest. Important însă e faptul că doamnei beneficiare a lămâilor, gestul lui Carmen i-a produs bucurie. Nu îmi dau seama cât de prețioase sunt lămâile în Rioseco, dar se pare că acestea au creat bucurie, mai ales că au fost oferite în biserică, imediat după slujbă.

Ieșim din biserică și ne continuăm drumul. Un indicator ne anunță că până la Laredo, care e jumătatea drumului de azi, mai sunt 21,8 km, adică 6,30 ore. Șoc și groază. E clar că alesesem varianta cea mai lungă și cu mari diferențe de altitudine. Înapoi nu mai aveam cum să ne întoarcem, așa că singura soluție era să continuăm drumul. Deci 6 km în plus, plus de escaladat un munte.

Trecem pe lângă terenul unde se țin târgurile orașului și începe urcușul. Din urmă ne ajunge o fată venită pe Camino tocmai din Insulele Canare, venită singură. E o fată drăguță și mai ales vorbăreață. Bonus, știa engleza, așa că ne-a confirmat că o luasem pe varianta mai lungă.

Pe drum eram doar noi și fata din Canare. Trebuie să recunosc că peisajul era minunat, aer curat, păsările sporovăind, și noi gâfâind. Deci … o armonie desăvârșită. Noroc cu fata care vorbea întruna.

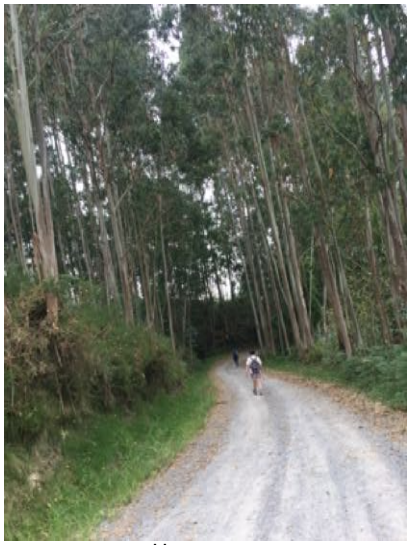
După 2 ore de urcuș abrupt, ajungem în vârf. Un indicator așterne liniște în rândul nostru, cu excepția fetei din Canare. Mai aveam 17,2 km, respectiv 4,30 ore de mers. Oricum, bine că se terminase urcușul.

Coborâșul e destul de anevoios. Trecem pe curbe de nivel alți 3 munți, apoi drumul se lățește, devine drum forestier. Continuăm să coborâm. Întâlnim un localnic cu oile. Fata din Canare, folosind o limbă familiară amândoura, îl descoase legat de cât mai avem de mers. Sfatul omului era să luăm de la Liendo un autobuz, dacă doream să mai prindem feribotul ce leagă Laredo de Santona. Tot de la el aflăm că până la Laredo mai sunt cam 12 km.

Vești proaste, dar cale de întoarcere nu mai aveam. Să urci din nou muntele era exclus, așa că o luăm din loc. Brusc mă cuprinde o durere groaznică de mijloc. După cca. 6 km de mers, dăm de un localnic care venise să pună apă la vacile pe care le avea închise într-un țarc. La sugestia noastră, fata din Canare, intră în vorbă cu omul. Ce au vorbit nu știu, dar la un moment dat omul se oferă să ne ducă până la Laredo, fără bani. Se pare că înfățișarea mea isca compătimire celor

Asta e dacă folosești o numărătoare …

Urcuș greu

Pe ”chei” în așteptarea feribotului

Are loc transbordarea

care mă priveau, așa că acceptăm fără rezerve, mai ales că trebuia să prindem feribotul. Fata din Canare refuză oferta, continuând să meargă pe jos până la Laredo, unde se va opri la un albergue.

Instalați comod în mașina omului, care din întâmplare era un Duster, pornim la drum. Omul nu o avea de loc cu engleza. Ajungem în Liendo, unde omul nostru își întâlnește fata căreia îi comunică că va întârzia, deoarece va merge la Laredo. Sincer să fiu, sunt impresionat de bunăvoința lui.

Ne continuăm drumul și în loc să ne lase la intrarea în oraș, decide să ne ducă până în port, la debarcaderul feribotului. Bună decizie deoarece Laredo este un oraș lung, poziționat de-a lungul țărmului, iar debarcaderul este situat exact în capătul opus al orașului.

Laredo este un oraș din regiunea autonomă Cantabria.
Conform recensământului din 2008, municipalitatea are o populație de 12.648 de locuitori. Pe lângă Laredo, municipalitatea include satele La Arenosa, El Callejo, Las Cárcobas, Las Casillas, La Pesquera, Tarrueza și Villante. Cu excepția ultimelor două, celelalte sate fuseseră integrate fizic în Laredo.

Situat între orașele Santander și Bilbao, Laredo este cunoscut în regiune și la nivel național pentru „ La Salvé ”, plaja sa lungă de 5 km și pentru partea istorică a orașului care datează din epoca romană. Festivitățile sale din august sunt de asemenea bine cunoscute datorită evenimentului principal care are loc în fiecare an în ultima vineri a lunii august, cunoscut sub numele de ”la batalla de flores” (bătălia florilor), în timpul căreia trec care alegorice mari în întregime acoperite cu flori și petale de-a lungul străzilor centrale.

În Laredo (și în multe alte orașe din Spania) este o tradiție ca un grup de bărbați să ducă pe umeri o sardină uriașă prin oraș, la sfârșitul carnavalului. La sfârșitul acestui ritual, numit Entierro de la Sardina, „ înmormântarea sardinei”. Odată ajunsă la malul apei, sardina este arsă pe plajă după care urmează un foc de artificii.

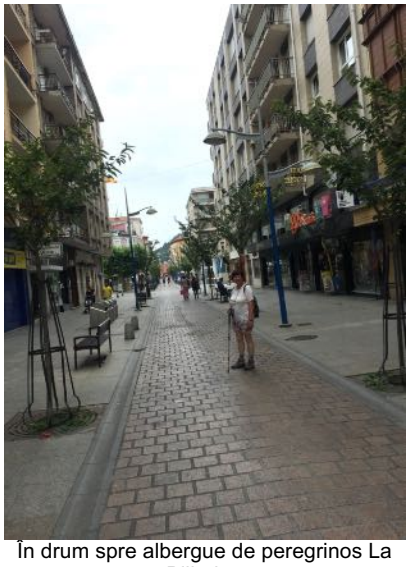
Mulțumim bunului Samaritean, și încercăm să îi oferim bani pentru serviciul făcut, pe care îi refuză categoric. Atunci îl rugăm să cumpere ceva fetiței lui din cei 20 euro oferiți. Cu greu îi acceptă, coborâm și o luăm spre cheiul unde va ancora feribotul. Pe o porțiune din drumul spre ”cheiul” unde va acosta feribotul e montată pe nisip o podișcă de lemn, apoi o luăm direct pe nisip. În zare se vede feribotul ce se întoarce din cursă, venind de la Santona.

În sfârșit acostează la țărm, se lasă la apă o scară pe care pasagerii iau contact cu nisipul de la Laredo. Feribotul se golește și începe îmbarcarea noastră. Aflăm că mai sunt 3 curse pe ziua de azi, așa că omul cu Duster ne-a fost de un real folos.

Mulțumim Spiritului Pelerinului că ni-a scos în cale, la momentul potrivit, soluția salvatoare. Eu am convingerea că există un Spirit al Pelerinului, care odată ce pășești pe Camino, te ia în primire și are

Nici Columb nu era așa de fericit ca mine

Monumentul sardinei sacrificată ritualic

În drum spre albergue de peregrinos La Bilbaina

După o zi obositoare, o cină binevenită

grijă de tine pe tot parcursul. Poate trebuia să greșim drumul ca să dăruim cele trei lămâi, iar în compesație pentru gestul nostru (de fapt a lui Carmen) Spiritul l-a trimis pe omul cu Duster. Acestea sunt mici miracole pe care, dacă avem ”ochi” le vedem, dacă nu, vor trece în categoria ”fapte diverse”.

Iată-ne la bordul feribotului care înaintează cu viteză maximă spre celălalt mal. Acostăm la mal și punem efectiv piciorul în Santona.

Pe mal ne întâmpină monumentul carnavalului, adică sardina purtată prin oraș spre sacrificarea ei ritualică. Orașul e nou, asta la prima vedere.

Santoña este un oraș de pe coasta de est a comunității autonome Cantabria, pe coasta de nord a Spaniei. Este situat lângă golful cu același nume. Se află la 45 de kilometri de capitala Santander.

Istoria Santoña a fost întotdeauna legată de mare, într-o asemenea măsură încât este portul principal producător de conserve din Cantabria. Industria sa se bazează mai ales pe comercializarea tonului și faimoasele hamsii în ulei de măsline. Santoña este împărțit în două zone: centrul orașului, care se află pe o câmpie și o zonă muntoasă pe versanții El Brusco și El Buciero. Istoria orașului este legată de Mănăstirea Santa María del Puerto, care ulterior a dat naștere bisericii romanice din Santa María del Puerto. A fost construită între secolele XIII și XVII și adăpostește relicve din San Bartolome cu picturi flamande din secolul al XV-lea. La fel de semnificative sunt fortificațiile sale militare, grupate în jurul muntelui Buciero, ceea ce este o dovadă a importanței strategice a portului. Încă în stare bună sunt forturile San Martín, San Carlos și Mazo sau Napoleon.

Întrebăm o doamnă în vârstă, și spre stupoarea noastră, ne răspunde în engleză, cum ajungem la Albergue de Peregrinos La Bilbania. Explicația ne surprinde: ”luați-o pe strada principală și la al trilea sens giratoriu este o piațetă, și acolo e albergue”. Cât se poate de simplu. Parcurgem traseul indicat, manifestând o totală încredere în explicațiile doamnei.

Într-adevăr, în piațeta de după cel de al treilea sens giratoriu, dăm de albergue. Acum sincer să fiu, nu știu de ce erau necesare aceste sensuri giratorii deoarece circulația este interzisă în zonă. Ok, așa a crezut de cuvință municipalitatea, așa s-a făcut.

Considerăm că e mai bine să mâncăm întâi, înainte de a ne caza, deoarece odată sesizând un pat în proximitatea mea, îl voi abuza până mâine dimineață.

Deci ne așezăm, a se remarca faptul că știm deja regula de bază care va determina ca un chelner să ne bage în seamă, și comandăm salată mixtă cu cartofi prăjiți și bine asortată cu o halbă de bere. Cină împărătească, după care, mulțumiți urcăm în cameră și fără să mai fac duș, încerc să adorm, dar ”ghinion” cum spune sasu, Carmen descoperă o fată ce se cazase întro cameră învecinată. O cheameă

În fața albergue

Încă nu se luminase de ziuă, dar plecăm

Nici-un dubiu, asta e direcția corectă

Gata de urcuș

Judith și e din Ungaria. Împins de la spate, trebuie să intru în vorbă cu ea.

Discuția ajunge să dureze 40 minute, iar eu pic de somn. Asta e, după faza cu lămâile din biserică, faza cu discuția pune capac evenimentelor de azi. Mâine avem în față 31 km, așa că …

Noapte bună.

08 iulie 2019

Orașul doarme încă. Scularea la ora 6,07. Facem cât de puțină gălăgie, asta ca să nu trezim unguroaica. Facem bagajele și la ora 6,51 reușim să plecăm. Afară burnițează, dar e călduț.

Ieșim din oraș și la un moment dat dăm de un indicator care ne trimite undeva în dreapta, traseu marcat foarte vizibil. Intrăm întro pădurice, apoi continuăm pe nisip. Este un nisip fin, ca la Mamaia. Drumul începe să urce din ce în ce mai abrupt. Și de data asta norocul ne surâde. Dăm de un om ce își plimba câinele. Ce plăceri ciudate pe câine, să se plimbe pe o potecă prin pădure ce urcă destul de neprietenos? Îl întrebăm dacă suntem pe drumul bun și primim un răspuns năucitor. Drumul e bun doar că urcă muntele și apoi coboară în partea cealaltă. E drept că e mai scurt cu cca. 4 km, dar e destul de abrupt și stâncile sunt alunecoase acum după burnița care continuă să se facă prezentă. Mulțumim și facem cale întoarsă până la indicatorul buclucaș. Deci varianta bună în condițiile date este să ocolim muntele pe la baza lui.

Varianta asta face ca să adăugăm la lungimea traseului nostru pe care ni-l propusesem 4 km, problema cam neplăcută fiind că iar vom merge pe asfalt.

Parcă s-a mai potolit burnița. Ajungem la Argonos, mică localitate, parcă depopulată timpuriu. Nici țipenie de oameni. E drept că e luni dimineața și poate oamenii nu s-au dezmeticit încă după wekeend. Continuăm drumul pe marginea șoselei. La un sens giratoriu o luăm la dreapta spre Noja, localitate situată pe țărm.

Mergem cam 2 kn și suntem ajunși din urmă de un tânăr, care ne sfătuiește să ne întoarcem la sensul giratoriu și să o luăm spre Guemes. De fapt e impropriu spus că ne-a ajuns din urmă, de fapt el venea dinspre Noja. Era un tip tânăr care parcă făcea jogging, posesor al unei limbi engleze fără cusur. Cum deja ratasem odată intrarea pe traseu, îi dăm crezare și ne întoarcem. Nu știu dacă decizia e bună, dar îi urmăm sfatul. Atuul lui fusese legat de lungimea mai mare a traseului dacă o vom lua prin Noja. Ajungem la sensul giratoriu și de data asta reținem doar faptul că până la Santiago de Compostela mai avem 609 km. Deci parcursesem puțin peste 100 km. Constatarea asta ne mobilizează pe loc, mai ales că întâlnirea cu un monument al pelerinului ne amintește de misiunea noastră. Trebuie să fac o

… și așa ajungem la Argonos

Punct de cumpănă

Statuia nu e înclinată, pozarul e de vină

O anvelopă pe post de jardinieră

precizare, efectul de înclinare e opera pozarului, nefiind nicio asemănare cu Turnul din Pisa.

Ne continuăm drumul, burnița se oprise, așa că renunțăm la scurte, și intrăm în Castillo. Continuăm drumul, trecem prin San Miguel de Meruelo și intrăm trimfători în Guemes.

Güemes este un oraș din municipiul Bareyo din Cantabria. Este situat pe o vale mică cu același nume, fiind traversată de pârâurile Rumego, Cabra, Las Calderas și Liermo, care converg pentru a se alătura pârâului Aguachica din Meruelo, afluent al râului Campiazo. Are o istorie relativ recentă, care practic acoperă întreaga existență a sa. Aceasta se referă la existența unor tuneluri care au traversat întregul oraș în mijlocul războiului. Dacă este adevărat că există tunele, asta se demonstrează prin radiația termică detectată, ceea ce însă nu se știe, este ceea ce se află în interior.
Orașul este situat la 1,6 kilometri de capitala municipală Ajo și la 71 de metri deasupra nivelului mării. În 2008, avea 277 de locuitori. Printre monumentele religioase ale locului se numără biserica parohială San Vicente, construită și refăcută în secolele XVI - XVII, și schitul San Julián, din secolul XVII. Este de remarcat prezența caselor care corespund tipurilor de arhitectură populară, situate în cartierele Gargollo, Villanueva și El Cagigal.

De la Güemes provin sculptorii în piatră Gonzalo Güemes Bracamonte (secolele XVI - XVII), Francisco de Viadero (secolul XVII), García de Güemes (sec. XVI), Pedro de Cereceda (secolele XVII - XVIII) și familia Güemes Campero, strămoșii eroului Argentinei Martín Miguel de Güemes. Numele apare într-un document al anului 1084 (Guemes).

Suntem fericiți, am ajuns în apropierea albergue unde ne așteaptă imensul rucsac și unde vom mânca și dormii. Ca orice fericire, și aceasta a durat doar 3 minute, nu 3 zile cum ar fi fost normal, ci doar … 3 minute. Folosind limbajul deja verificat ca fiind funcțional, cel al gesturilor, încercăm să aflăm cât mai avem până la Liermo. Stupoare, mâna interlocutorului, un tânăr marocan, asta după înfățișare, se ridică amenințătoare în sus. Cum nu putea fi vorba de un posibil deces, deoarece nu existau circumstanțe temeinice, singura traducere fiind că acest Liermo e undeva pe muntele ce se profila amenințător în față. Folosind degetele de la mână și repetând obstinent expresia universal cunoscută: ”km”, ceea ce ar trebui să fie descifrată ca: ”câți km sunt până acolo?”. Tânărul fără ezitare ridică mâna dreaptă, ceea ce ne bucură, și ridică 3 degete. La ridicarea doar a mâini drepte, o undă de speranță ne-a încălzit sufletul. Deci nu puteau fi mai mult de 5 km. Verdictul cu 3 degete în vânt ne-a mobilizat. Mobilizarea a durat doar 20 de minute, moment în care a trebuit să abordăm pieptiș muntele. Priveliștea e extraordinară, dându-ne posibilitatea de a admira panorama întregii regiuni, văzută de sus.

Drumul e din ce în ce mai greu. Mergem câțiva pași și ne oprim să ne tragem sufletul. Panta e din ce în ce mai abruptă. La un moment dat se aude o mașină care urca. Facem semn și … fantastic era mașina Correos care ne aducea bagajul. O șoferiță foarte drăguță, atât fizic

Posada La Herradura

Cină îmbelșugată

Peisaj de pe vârful muntelui

cât și empatic, după mici discuții constructive, în sensul că nu înțelegea dacă dorim să ne dea rucsacul acolo sau să îl ducă la destinație, ne înghesuie, într-un final în cabină lângă ea, cu toate că era un singur loc liber. Atenție, vorbește engleza deci putem conversa cu ea. Continuă să urce cam 10 minute, dă de niște cabane, trece efectiv de Posada La Herradura, apoi se întoarce și oprește în fața cabanei. Ne luăm rucsacul, îi mulțumim și intrăm în cabană.

Cabana e o clădire construită, așa cum îi șade bine unei cabane situată pe vârf de munte, din piatră. Interiorul cochet mobilat, ce te ducea cu gândul la cabanele din Alpi. Camera e superbă, are bere la rece, dar nimic de mâncare, așa că trebuie să ne gospodărim singuri, dar să cobor muntele și să îl urc din nou, este un gest exclus. Mai bine postesc o după masă decât să reiau urcușul, știind bine că nu mai are de ce să urce mașina de la Correos. În această zbatere existențială, din nou ne surâde norocul. Cabanierul ne anunță că trebuie să își ia copii de la un curs de surfing, așa că dacă vrem să mergem să cumpărăm ceva de mâncare, ne poate ajuta. Cum am putea refuza o asemenea ofertă? În 40 minute ajungem în oraș. Ne lasă la magazin, de fapt singurul deschis, ne umplem plasa cu roși, pâine, cașcaval feliat și … bineînțeles bere, căci cea de la cabană e scumpă. Așteptăm pe o bancă să revină cabanierul cu copii. Așa că fără efort, ajungem la cabană. Carmen intră în acțiune și pregătește o cină pe cinste. Înăbușim oboseala în bere și ieșim la plimbare.

Peisajul e de vis, aerul parcă e mai rarefiat, dar totul îți crează o stare de beatitudine. Ne plimbăm în jurul cabanei, identificăm în apropiere un micro cimitir. Mai sunt 2 clădiri în zonă, clădiri ”îngropate” în hortensii multicolore. Totul parcă e întro armonie desăvârșită.

Ne întoarcem la cabană, parcă toată oboseala se topise în pacea în care ne adâncisem. Contactul cu cabana ne readuce la realitate, căci mâine trebuie să reluăm coborârea de pe munte. Și de data asta suntem norocoși, cabanierul trebuia să coboare mâine în oraș cu treburi și se oferă să ne scoată la marcajul Camino. Fantastic, asta da, e un adevărat final de zi. Poate nu mă credeți în privința existenței Spiritului Pelerinului, care la greu e lângă tine, important este că crezi în existența lui, căci el e o realitate.

Ne retragem în cameră, mă așez în pat și adorm buștean. Cei 33 km parcurși azi își spun cuvântul, bine că mâine avem doar 18 km de parcurs.

Noapte bună.

09 iulie 2019

La 6,17 se dă deșteptarea și reușim să plecăm la ora 7,00. Așa cum promisese cu o seară înainte, cabanierul ne coboară cu mașina de pe munte și ne duce până întâlnim primul marcaj Camino.

Peisaj și un micro cimitir în vârf de munte

Lumea încă doarme

E răcoare și pe munte burnițează

Simbioză

Mulțumim cabanierului pentru ajutor, căci am salvat astfel 1,30 ore de mers. O luăm pe șosea, iar asfalt, dar ce să facem, asta e situația. Ajungem în Galizano, o așezare mică, dar parcă îmbrăcată în flori.

Interesant e un palmier pe a cărui coajă cresc, în simbioză, flori viu colorate.

Trecem pe lângă Iglesia de Ntra Sra de la Asuncion, dar din păcate nu o putem vizita, fiind închisă. Oricum istoricul ei e demn de reținut.

Biserica Adormirea Maicii Domnului este situată în orașul Galizano, în municipiul Ribamontán al Mar.

Construcția acestei biserici a început în anul 1580, iar sfințirea acesteia a fost amânată pe tot parcursul secolului al XVII-lea, până după finalizarea diferitelor părți.

În toate documentele din secolele al XVII-lea și al XVIII-lea apare, ca patron al bisericii, Maica noastră a Velilei și este păstrată până la jumătatea secolului al XIX-lea, când această invocare este înlocuită cu cea a Adormirii Maicii Domnului, așa cum este și astăzi.
Este unul dintre cele mai bune exemple de stil gotic care se păstrează în municipalitate. Este formată dintr-o singură navă cu trei secțiuni cu boltă în formă de cruce, absidă poligonală și două capele deschise pe fiecare dintre laturi. La intrarea bisericii, iese în evidență o mare clopotniță de secțiune pătrată și acoperită de un acoperiș în formă piramidală.

Pe partea exterioară a clădirii, pridvorul cu trei intrări cu arcade semicirculare, dă acces la portalul principal în stil clasic cu arc semicircular, o coloană dorică pe fiecare parte, friză împodobită cu motive circulare și un fronton.

De remarcat sunt și cele două altaruri ale capelei Rosario, amplasate pe partea frontală, unul dintre ele datând din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și celălalt de la sfârșitul secolului al XIX-lea sau începutul secolului XX, ca și pictura renascentistă a capelei.

Părăsim orășelul și ne îndreptăm spre coasta oceanului. Din nou asfalt, fapt ce conduce automat la dureri la talpă, dar pentru un pelerin adevărat nimic nu îl poate opri în drumul lui, așa că ignorăm discomfortul generat de asfaltul care pentru vehicule e o adevărată binecuvântare.

E încă răcoare, așa că jachetele sunt parte din costumație. Pe deasupra mai și bate vântul destul de puternic. În toate există și o ”jumătate plină a paharului”, beneficiem însă de o cură de aerosoli gratis.
Drumul o cotește la dreapta și după aproximativ 3 km ajungem la coastă. De data asta am fost inspirați, căci de la ieșirea din Galizano a apărut o bifurcație, bineînțeles că tot prost marcată. O variantă o lua spre coastă, în timp ce varianta ce o lua la stânga scurta traseul, trecând prin sate, departe de coastă.

Iglesia de Ntra Sra de la Asuncion

Din nou asfaltul neprietenos cu pelerinii

Am ajuns din nou pe coastă

Asta da civilizație …

Suntem încă pe coastă

Suntem deasupra țărmului, jos valurile furioase se năpustesc cu putere de malul stâncos. E un peisaj de vis, de câtă forță dispune natura deslănțuită? Dacă e să compari puterea naturii cu cea a omului, verdictul e clar în favoarea celei dintâi. Omul poate învinge natura doar prin vicleșug, și asta doar pentru scurt timp. Omul trebuie să învețe să trăiască în armonie cu natura, dar nu o face, și asta pentru că a uitat că la origini el era în armonie cu ea. Asta ca să nu ne mirăm dacă natura se răzbună uneori pe om, așa cum știe ea să o facă, prin furtuni, cutremure, etc.

Drumul a devenit o potecă situată la o înălțime cam de 50 m față de țărm. Toată zona e plină de mici plaje, cochete, unde vin oamenii cu rulote și campează. Nu e aglomerație, căci sunt multe, așa că nu e înghesuiala de la noi de pe țărmul Mării Negre. Interesant e faptul că în dreptul fiecărui loc de campare, sunt plasate tomberoane în care turiști aruncă gunoiul sortat.

La un moment dat intrăm într-un stufăriș în care înaintarea e destul de anevoioasă, dar nu imposibilă, doar au trecut și alții pe aici.

Ieșim victorioși din stufăriș și poteca coboară brusc până la nivelul plajei.

De aici, bocancii noștri trebuie să înfrunte nisipul plajei. Poteca trece direct pe nisip, printre stâncile ce odată făceau parte din malul stâncos.

Străbatem plaja și poteca urcă din nou. Ne trezim la liziera unei păduri cu o vegetație abundentă.

Constatăm cu plăcere că nu suntem singuri pe Camino. Și alții au ales această rută, e tare recomfortant să constați că pelerinajul este un mod de viață pentru mulți, în special tineri.

Curând ieșim din pădure și ne afundăm din nou bocancii în nisipul fin al plajei. Trecem pe lângă 5 grupuri de tineri care erau la curs de surfing. E drept că plaja aceasta e ideală pentru acest tip de sport, căci vântul e puternic, așa că sunt nevoit să îndes, inconfundabila mea șapcă, cât mai tare pe cap.

Străbatem întreaga plajă și ajungem în orașul Somo. În oraș, unde te întorci sunt numai magazine de închiriat sau cumpărat echipament pentru surfing.

Aceasta este a doua dintre cele trei plaje care constituie cea mai extinsă zonă de nisip din toată Cantabria. Valurile sale sunt foarte apreciate de surferi și există o școală de surf pe plajă. Plaja este dotată cu multe infrastructuri și servicii, cum ar fi dușuri, o parcare și un salvamar. Farul de pe insula Mauro se află vizavi de această plajă. De asemenea, ai o vedere minunată asupra Palatului Magdalena și a întregului oraș Santander. Satul este demn de remarcat pentru numărul de ateliere de ceramică.

Suntem pe drumul bun

La ieșirea de pe plajă, un idicator ne pune la dispoziție o informație prețioasă: mai avem 596 km până la Santiago, deci am trecut sub 600 km. Cu fiecare km cu care ne apropiem de destinația pelerinajului, ne aduce un sentiment de învingător.

Intrăm în oraș și aflăm de la alți pelerini că trebuie să străbatem toată faleza până ajungem la debarcaderul unde acostează feribotul care ne va duce la Santander, capitala provinciei Cantabria.

Faleza străjuiește o plajă întinsă pe 6 km, cu nisip fin, auriu. Din spusele celor cu care am interacționat, pe plajă există o porțiune unde se poate face nudism. Informație cam târziu confirmată, deoarece timpul ne presează și în consecință nu pot beneficia de oportunitate.

După 35 de minute de mers pe faleză, faimosul chei unde trebuia să acosteze feribotul nu apărea nici măcar la orizont, așa că suntem brusc cuprinși de o inexplicabilă deznădejde. Acostăm o doamnă în vârstă care ne liniștește, citez textual: ”mergeți până la sfârșitul falezei și veți da de feribot”. Curios, toți pe care i-am întrebat ceva în acest orășel, ne răspundeau în engleză.

Conform sfatului dat de doamna în vârstă, continuăm drumul pe faleză. Oboseala începe să scoată capul, lucru cam neplăcut, mai ales că de abia acum constatăm că am sărit peste clasicul sandwich vegetarian acompaniat de clasica cafea americană cu care ne obișnuisem.

Ajungem, în sfârșit, la capătul falezei și într-adevăr dăm de mult căutatul chei. Feribotul trebuia să sosească cam în 40 de minute. Luăm bilete și așteptăm. Cum imediat lângă debarcader e o terasă, supunem la vot vizitarea terasei și cum votul a fost unanim pozitiv, neexistând posibilitatea de fraudă la numărare, pătrundem în restaurant și comandăm standardul sandwich vegetarian și vestita cafea americană. De remarcat este faptul că atunci când comanzi sandwich vegetarian, trebuie să specifici neapărat: ”fără ton”. Nu știu de ce, dar pentru un spaniol tonul este o plantă, cu atât mai mult că nu am siguranța că se hrănește doar cu alge. Oricum am întrebat de vreo două ori acest lucru și chelnerii m-au privit cu o oarecare compătimire, fără să producă vreo explicație, așa că eu specific de fiecare dată că nu îmi doresc să simt gust de ton în sandwich-ul meu.

A fost doar o relativă scurtă așteptare a feribotului care circulă zilnic între Estación Marítima Los Reginas și Playa de Somo y Loredo. Cu feribotul către Santander, ai de ales să stai înăuntru sau afară. Vă recomand să stați afară, deoarece veți vedea un peisaj de vis. A fost minunat să simt vântul de mare și să văd păsările zburând alături de barcă.

După 20 de minute, feribotul acostează în portul Santander. A fost o călătorie plăcută.

Mai avem 596 km până la Santiago

Un bine meritat popas în așteptarea ferry

Urcăm în sfârșit pe feribot

Suntem la Santander

Santander este destinația finală pentru etapa de azi. Este un oraș mare, fiind capitala regiuni autonome Cantabria.

Santander se află pe coasta de nord a Spaniei și este o stațiune de litoral încălzită de soare și apărată de vânturile reci dinspre munții din nord, fiind cel mai mare port natural din Marea Cantabria.

Santander este totodată o destinație de litoral în regiunea bască ce a rivalizat întotdeauna cu San Sebastian aflată mai la est, însă nu a reușit să obțină supremația. Cu toate astea, Santander este un centru turistic important, fiind și o fostă reședință regală.

Majoritatea turiștilor care vin în Santander se îndreaptă spre renumita plajă El Sardinero - de fapt o stațiune în sine, situată la 2,5 km de centrul orașului Santander. De-a lungul coastei din Santander se află ruine preistorice, dovezi ale activităților maritime și miniere a romanilor, și mai târziu cele legate de Mănăstirea San Emeterio, care a dat numele original al capitalei Cantabriei, pe locul căreia aflându-se astăzi Catedrala.

Legăturile orașului Santander cu marea sunt în majoritate de origine comercială și de pescuit, dar și turistice, datorită plajelor și peisajelor ei splendide precum și vremii blânde.

Santander este un oraș dinamic, cu o activitate comercială intensă și care oferă multe servicii. Datorită acestora, orașul se bucură de o viață culturală intensă și bogată în tot timpul anului. Palacio de Festivales are un program bogat și de calitate în orice periodă a anului (stagiuni de teatru, dans, operă, muzică) care are apogeul lui în timpul verii, când se desfășoară Festivalul Internațional din Santander.

Panorama culturală din Santander este îmbogățită cu contribuții teatrale, artistice și literare și de către alte instituții. Merită menționate Muzeul Maritim Cantabric, Sala modernă de expoziții și spectacole și, bineînțeles, Clubul de golf Mataleñas.

Orașul Santander oferă condiții splendide pentru promenade de-a lungului mării, de la Cabo Mayor la El Sardinero, până La Magdalena, și pe urmă spre centru pe Avenida de Reina Victoria, contemplând plajele și golfurile. Împrejurul centrului istoric Santander, de la Puertochico până la Calle Burgos, se pot admira priveliștile clădirilor statale alternând cu cele ale celor mai bune magazine.

Străzile înguste din Santander sunt dotate cu panouri electronice care îndrumă șoferii către cel mai apropiat loc de parcare, reducând astfel aglomerarea din trafic. Tomberoanele stradale au și ele senzori atașați, care indică momentul în care acestea trebuiesc golite, iar senzorii îngropați în parcuri măsoară gradul de umezeală din sol, pentru a preveni folosirea excesivă a sistemului de irigare.

Iată numai câteva dintre cele mai importante preocupări ale primăriei. Hallo Primăria Bucureștiului, când vom fi și noi la nivelul Santander?

Biciclete pentru turiști

În spate e albergue

Banca Santander

Peisaje din oraș

Cu diverse ocazii, Santanderul a fost desemnat, de către presa de specialitate, drept orașul spaniol care oferă cel mai bun nivel de trai, calitativ vorbind. Poate că acest lucru se datorează și faptului că este suficient de mare pentru a avea tot ce-ți dorești, însă fără să piardă acea dimensiune umană a celui ce-și dorește să se plimbe prin el.

Orașul oferă, prin golful și plajele sale, acea armonie între urban și natura care reușește să impună un ritm mai liniștit vieții în general.

Frumusețea indiscutabilă a mediului înconjurător a fost și cauza care stă la baza unei anumite armonii în arhitectura orașului, în care tendința spre curățenie, și dorința de a integra în grădini, parcuri sau faleze, ceva din natura care niciodată nu are nevoie de arhitecți sau ordine municipale pentru a-și fi fidelă ei însăși.

Întrebăm în stânga, în dreapta, pe aproape toți pe care îi întâlnim, unde e Hospedaje Magallanes. Ca un făcut, toți erau turiști. Într-un final dau de un chioșc de informare turistică, dar ghinion, fata nu vorbea decât spaniola. Norocul nostru a fost că un trecător se oferă a fi translator în engleză. Astfel aflăm că trebuie să mergem înainte până drumul se bifurcă. Acolo trebuie să o luăm la dreapta și a doua străduță la stânga e albergue. Informație completă și relativ ușor de reținut.

Pe baza descrierii traseului, primit prin traducere online, găsim albergue. La parterul lui este un fel de aprozar, dar mai pricopsit. Intrăm și ne stoarcem singuri un juice de portocale. E un fel de a spune că ne-am stors singuri portocalele, de fapt aveam acces la mașina care storcea, misiunea noastră fiind doar să o alimentăm cu portocale.

Ne cazăm și decidem în unanimitate să coborâm în oraș și să îl vizităm, sărind peste dușul ritualic și relaxarea de o oră în pat, după duș.

Coborâm și o luăm spre debarcader. De vis a vis ne privește impunătoare Banca Santander, una din cele mai mari și importante bănci din Spania.

Istoria Santander a început la 15 mai 1857, când regina Isabel a II-a a semnat un decret regal care autoriza fondarea Banco Santander. Încă de la început a fost o bancă deschisă lumii exterioare, fiind inițial legată de comerțul dintre portul Santander din nordul Spaniei și America Latină.

Mergând pe faleză, observăm un grup de turiști care așteptau parcă ceva, sau pe cineva. Realitatea avea să fie că așteptau să vină autobuzul care făcea un tur de oraș. Cum nu aveam timp să luăm la pas orașul, aderăm și noi la grupul doritor să vadă orașul într-un mod comod, din autobuz. Deci ne urcăm, plătim cei 6 euro de persoană și ne așezăm la etajul autobuzului, pe locurile din față. A fost o inițiativă foarte bună. Orașul e superb. Trecem pe lângă plaje pline de oameni,

Tunelul de sub oraș

Catedrala din Santander

Orașul doarme încă

terase ticsite de consumatori, Muzeul marinei, săli de sport, palmieri și oameni de pe chipul cărora puteai citi liniște și fericire. Chiar dacă ponderea turiștilor e covârșitoare, localnicii au aură de pace sufletească. Trecem prin tunelul care face ca transportul vehiculelor să nu sufoce orașul. Călătoria a fost extraordinară.

Ajungem la locul unde, cu 40 de minute înainte, începusem călătoria, coborâm și ne îndreptăm către Catedral de Nuestra Señora de la Asunción de Santander, pe lângă care trecusem, dar era închisă.

De data asta suntem norocoși. Intrăm, e imensă, dar rece. În confesional ședea un preot în vârstă, care parcă doarme. Apropiindu-mă mai mult, se putea auzi respirația profundă. Poate se ruga, nu știu, de aceea mi-am înfrânt intenția de a îi face o poză. Oricum, se pare că nimeni nu era amator să își deșarte sacul cu păcate la această oră. Repet, este o biserică rece, așa că facem poze și ieșim.

Piațeta pe care se află Catedrala din Santander constituie ultima rămășiță a vechiului deal din Somorrostro, aleasă de romani pentru aprovizionarea inițială a orașului actual. Condițiile sale strategice excepționale, fiind atunci un promontoriu aproape complet înconjurat de mare, care domina întregul golf, au determinat continuitatea prezenței umane în această enclavă de-a lungul secolelor medievale.

Acordarea jurisdicției către Santander în 1187, sub tutela starețului bisericii sale, a motivat o dezvoltare economică importantă care a permis construirea clădirii catedralei actuale, precum și cea a castelului orașului de pe flancul său de vest, consolidare care a fost numită mai târziu Vechea Puebla și construcția de noi ziduri care apărau populația în ansamblul său și portul activ.

Nu e multă lume în biserică, marea majoritate turiști care intră fac poze și pleacă mai departe. Poate instictiv, și ei simt că e o biserică rece, sau sunt doar turiști.

Ieșim și noi, și ne îndreptăm spre albergue, căci trebuie ca mâine să fim odihniți, având de parcurs 32 km.

Ajung în cameră, mă întind pe pat, încercând să rememorez evenimentele la care am fost martor azi. Într-un târziu adorm, dar nu înainte de a mânca ceva din ce cumpărasem de la supermarket.

Noapte bună.

10 iulie 2019

Noaptea a fost liniștită. Strângem bagajul și reușim să ridicăm ancora la ora 6,50. Orașul doarme, parcă obosit de o zi cu freamăt generat de sutele de turiști ce se desfătase cu ofertele acestui minunat oraș port. Pe drum întâlnim pelerini întârziați.

Ici colo câte un pelerin rătăcit

Aceasta e poteca pe care vom merge

Corcodușele sunt dulci și mai ales gratis

Ce să facem, stăm și noi la barieră

Ieșim destul de ușor din Santander. Drumul urmează șoseaua și după 4 km intrăm în Penacastillo, care e de fapt o suburbie a Santander. Peñacastillo este un oraș din municipiul Santander situat la 4,7 kilometri de capitala municipală și adiacent municipiului Camargo. Are 18.416 locuitori, conform recensământului din 2017. Este împărțit în cartierele Adarzo, Camarreal, Campogiro, El Castro, Lluja, Ojaiz, Rucandial, Nueva Montaña, La Peña, San Martín și proprietatea industrială El Campón.

În trecut, zona Peñacastillo era o zonă rurală de la marginea Santander, unde predominau case unifamiliale, ferme de animale și livezi. De câteva decenii, Peñacastillo a devenit una dintre zonele care a suferit cea mai mare dezvoltare urbană din zonă, devenind o zonă rezidențială a orașului Santander, unde clădiri de diferite înălțimi și urbanizări coexistă cu spații rurale.

Altitudinea maximă a municipiului o constituie muntele omonim, de 139 de metri deasupra nivelului mării.

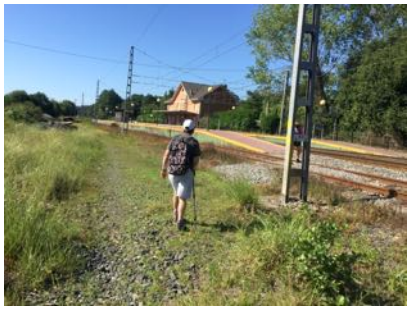
La începutul secolului al XVII-lea cartierele, care formau orașul, erau Adarzo, Camino Real (apoi Camarreal), Lluja, Ojáiz și San Martín. Din 1845, alte nuclee au crescut, cum ar fi La Reyerta (în San Martín) sau Campogiro. Odată cu începutul asanării mlaștinii situată la sud de Peñacastillo, în 1898, zona rezultată începe să se numească Nueva Montaña. Odată cu instalarea cuptoarelor, sunt construite case pentru angajați, apărând coloniile lui Bartolomé Darnís, El Carmen și Santiago Mayor. Toponimia numelui orașului e dată de bastionul creștin târziu, care până în secolul al XVI-lea a fost ridicat pe promontoriul care a dat naștere orașului. Până la acel moment, locul a trecut de la a fi castelul stâncii la Peña del Castillo , așa cum a fost menționat de un document din biblioteca catedralei din Santander scrisă de Santiago Diego.

Continuăm drumul, urcăm puțin și deodată suntem nevoiți să o luăm pe o potecă îngustă care ne duce pe sub șosea. Ne conformăm și urmăm poteca. Trecem deci de podul cu pricina, fiind tovarăși de traversare cu calea ferată. Noroc că între noi și calea ferată e un mic gărduleț care împiedică orice tentativă de sinucidere sub pod, în rest totul e free.

Reintrăm pe șosea. Urcăm până la nivelul șoselei și urmăm drumul ei șerpuitor. La un moment dat în fața noastră apare o nouă dilemă, pe care organizatorii traseului ne-o ridică spre a fi rezolvată de noi. La stânga, peste calea ferată, există o potecă ce intră într-o zonă cu vegetație deasă. În dreapta, drumul asfaltat continuă. În față e un pod de cale ferată ce trece peste un râu lat. Întrebare de tipul: ”vrei să fi milionar?”. Ne oprim să analizăm situația. E clar că trecerea pe pod e exclusă, deoarece sunt doar șinele, așa că luăm decizia cea mai logică: urmăm șoseaua asfaltată. Mergem cam 900 m și ne trezim în fața unei porți de fier care bloca intrarea într-o balastieră. Deci, cale întoarsă. Ajungem din nou la punctul de răscruce. Eliminasem o variantă. Ne rămăsese trecerea pe pod, printre șine, sau varianta prin

Traversarea pe podul de cale ferată

Gata, am scăpat de emoții

Iată-ne pe peronul gării Mogro

Nu poți să nu faci poze

La o cafea americană cu Isabel

bălării. Eram tentați să o luăm prin bălării, când, providențial o întâlnim pe Isabel, tânăra spanioloaică din Valencia, în vârstă de 41 de ani, născută pe 19 iulie. Aceasta discuta cu un localnic, care încerca să îi explice pe unde să o luăm. În timp ce ea discuta cu omul, noi o luăm vitejește pe pajiștea ce dădea în bălării. La un moment dat o auzim pe Isabel că ne strigă. Ne întoarcem și aflăm că singura variantă viabilă e podul. Ce să facem, cu inima în dinți abordăm trecerea în speranța că nu va veni nici-un tren. În caz contrar, singura soluție ar fi fost să plonjăm de pe pod în apă, de la o înălțime de cca. 20 de metri.

Ne avântăm încrezători că totul va fi OK, trecem pe malul celălalt al râului, fără să fim nevoiți să punem în practică abilitățile de înotători.

Facem câțiva pași și urcăm pe peronul gării. Fantastic, pe peron găsim marcajele Camino. Pe peron mai erau câteva persoane, semn că trebuia să vină un tren.

Mulțumiți că am trecut cu bine de această încercare, ne odihnim puțin și ne reluăm mersul, în speranța că, cel puțin azi nu vom mai fi puși în fața unor dileme de acest gen.

Drumul continuă fără incidente și intrăm în localitatea Gornazo. Acum suntem deja un grup bine organizat, format din Isabel, Carmen și cu mine. Am aflat că Isabel e jurnalist în Valencia și trebuie să ajungă acasă pe 31 iulie, căci începe serviciul pe 1 august, așa că la un moment dat o va lua înaintea noastră.

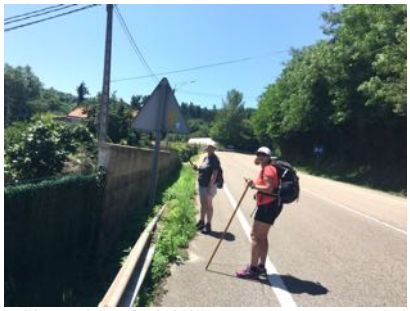
Gornazo are o altitudine de 40 de metri față de nivelul mării. Din punct de vedere demografic, este cel mai mic oraș din municipalitate, cu 145 de locuitori.

Continuăm drumul și după câțiva km intrăm în Barcena de Cudon, un fel de sătuc, curat și plin de flori.

Bárcena de Cudón este un oraș din municipiul Miengo. Este situat la o distanță de 1,5 kilometri sud de Miengo capitala municipală. În oraș trăiesc 180 de locuitori și se află la o altitudine de 73 de metri deasupra nivelului mării. Se remarcă aici, biserica din secolul al XVI-lea, și casa Encinas, în care a trăit celebrul personaj Juan de Rumoroso, avocat al Statelor Regale, precum și bowling-ul orașului, unde se desfășoară diferite turnee în timpul Fiestas de los Patronii, Sfinții Mucenici.

Ieșim din Bárcena de Cudón și drumul începe să urce puțin. Priveliștea e minunată. Nu poți să treci și să nu te oprești să faci poze.

Continuăm drumul pe marginea șoselei, și privim în jur. Totul este într-o armonie desăvârșită, greierii cântă, cerul e de un albastru orbitor, iar noi suntem parcă ”anesteziați” de tot ce e în jurul nostru. Suntem numai noi trei pe drum, lucru care ne face să gustăm din plin binefacerile Camino.

Nu e nici-o îndoială, suntem pe marcaj

Ne apropiem de Santillana del Mar

Albergue El Pedroso

Mergând, nu pot spune că fiecare cu gândurile și trăirile lui, căci Isabel vorbește încontinu. Pe de-o parte este un avantaj pentru noi, deoarece nu bagi de seamă cum trece timpul. În condițiile astea, ne trezim la intrarea orășelului Mar.

Mar este un oraș care aparține municipalității Polanco, la nord de regiunea autonomă Cantabria. Se află la 2 kilometri nord de Polanco (capitala municipală), lângă drumul național care merge spre Santander. Orașul are 578 de locuitori, care sunt distribuiți în cartierele Campón, La Cantera, Mies del Valle, Mar, Rolisas și Ventorro. Altitudinea orașului este de 15 metri deasupra nivelului mării. Se serbează sărbătorile Sfântului Mihail pe 29 septembrie. Din patrimoniul său arhitectural se evidențiază casa mare a lui Díaz Cacho, în stil baroc, și schitul San Miguel.

E timpul să bem o cafea americană și să ne odihnim puțin. Reluăm apoi drumul, și trecem prin Requejada.

Requejada este un oraș care aparține municipalității Polanco, la nord de regiunea autonomă Cantabria. Se află la un kilometru nord-vest de Polanco (Capitală), pe autostrada A-67. Tocmai în timpul lucrărilor acestei autostrăzi, a fost descoperit situl arheologic paleolitic, numit „Hondalul”, care este considerat în prezent distrus. Orașul avea 1027 de locuitori în 2008, răspândiți în districtele Alcantarillas Altas, Alegría, Carretera General, Casucas, Estación, La Fuente, La Jerra, Las Viñas și San José. Altitudinea acestui oraș este de 17 metri. Sărbătoarea orașului este: San José pe 19 martie.

Orașul are un port pe estuarul San Martín de la Arena. În trecut, această zonă se numea cartierul Ramera, fiind „La Requejada” doar portul, existând deja în secolele XVII și XVIII ca loc unde se primea fier și se livra grâu. De-a lungul timpului, întregul oraș s-a numit Requejada. Biserica parohială a orașului este dedicată lui San José, fiind datată din secolul XX. Cum e închisă, ne continuăm drumul, tot în formație de trei.

Ajungem în localitatea Barreda. O localitate minusculă, dar cu case pline de flori și după cca. 2 km intrăm în Viveda. Se spune că San Francis a locuit un timp în Casa de Calderon, în drumul său spre Santiago de Compostela.

În sfârșit trecem de Queveda, și aflăm că mai avem 4 km de mers până la Santillana del Mar, punctul terminus pentru ziua de azi. La un moment dat, Isabel tace brusc. O întreb ce a pățit, dar răspunsul se citea pe față, nemai fiind nevoie să îi și exprime verbal. După cum începuse să meargă șchiopătând, era clar că avea o problemă la picior. Ne oprim pe o bordură și îi analizez starea piciorului. Într-adevăr avea un picior ”mai scurt”. Soluția e la îndemână, îi ”lungesc” piciorul și plecăm mai departe. Cam după 20 de pași, durerea dispare iar poziția coloanei revine la normal. Fusese o diferență de 5 cm, așa că era normală durerea. Înainte de intrarea în oraș se oprește să se odihnească puțin, în timp ce noi continuăm mersul.

… și totuși e posibil să mănânci

Alene prin cetate

Înainte de culcare o înghețată prinde bine

La ”cumpărărături”

Aici ne despartem de Isabel. Noi ne vom opri la albergue El Pedroso, ea va merge mai departe.

Întrebăm din om în om și în final ajungem la albergue. Albergue e nostimă. Nu are recepție, așa că trebuie să sunăm la telefonul afișat. Cam după 20 de minute, oprește o mașină cu scrâșnet de roți ce de zici că frânează pe un drum cu pietriș. Din mașină coboară o doamnă tânără și drăguță (după părerea mea sinceră), care se scuză că nu a putut veni mai devreme. Primesc scuzele în engleză, așa că sunt mai ușor acceptate.

Ne cazăm, facem un duș și o pornim prin localitate, căci din cîte auzisem, este o localitate foarte interesantă. Coborâm în oraș în intenția nedesimulată de a mânca ceva. Stupoare, bucătăriile restaurantelor se deschid doar la ora 20, ora locală.

Santillana del Mar este un oraș situat pe coasta de vest a Cantabriei, unde se găsesc două dintre cele mai mari comori culturale din regiune: Santillana del Mar și Peștera Altamira.

Santillana del Mar se află la 30 km de Santander și este un „muzeu viu” al unui sat medieval dezvoltat în jurul bisericii colegiale „Santa Juliana”. Majoritatea caselor au fost construite între secolul XIV și XVIII. Întreaga Santillana poate fi vizitată doar pe jos.

Mergem spre nord prin sat pe strada Santo Domingo, care devine în curând două străzi într-o bifurcație în „Y”: Sf. Juan Infante, care duce la Piața Ramon Pelayo, și cealaltă numită Sf. Carrera (cunoscută și ca St. Cantón sau Del Río St.). În piața triunghiulară se află unele dintre cele mai reprezentative clădiri: Casona Barreda-Bracho (XVIII; cu un scut splendid) care este în prezent „Parador Gil Blas” (un hotel turistic de înaltă calitate), Del Aguila și La Parra Casele, Primăria, Turnul Don Borja (XIV; una dintre cele mai nobile construcții din Santillana, deținută de familia Barreda, unde este și „Fundația Santillana”) și Turnul Merino (XIV; reședința fortificată a vechilor administratori ai proprietăților suverane). Cantón St. prezintă și o colecție excelentă de „casonas” (vechile case tipice deținute de nobilimea rurală), din secolele al XV până în XVII. E de remarcat faptul că printre ele se găsesc: casa gotică „Leonor de la Vega” (secolul XV), care a fost mama primului marchiz de Santillana, și casa Vila (cunoscută și sub numele de „casa de los hombrones” , cu o stemă mare, cu doi cavaleri cu mustață. La capătul străzii găsim „Colegiata” (colegiata Sf. Juliana), cel mai important monument religios al romanicului din Cantabria.

Construit peste un vechi schit în secolul al XII-lea, aceasta are un plan de trei abside, transept și trei nave. Pe fațada principală se află un fronton triunghiular cu imaginea martirului, iar deasupra acesteia, o galerie cu cincisprezece arcuri încadrate de trei turnuri, dintre care unele cilindrice. Claustrul este sprijinit de naosul de nord și este considerat ca piesa principală a întregi construcții, datorită gravurii excelente a capitalurilor sale. Dar nota de autenticitate a acestui

O ținută de neinvidiat

Gata de plecare

Ceață deasă

Se luminează de ziuă

muzeu viu, pietros și milenar, este dată de balcoanele sale mereu înflorite, de farmecul ungherelor și magazinelor tradiționale, unde se poate bea un pahar de lapte cu „bizcocho” (produsul tipic al cofetăriei locale), lapte care sincer să fiu, nu mă atrage de loc. Nu știu de ce, căci nu l-am gustat, dar nu mă atrage deloc.

În apropiere de Santillana, la doar doi kilometri, este una dintre cele mai mari comori ale Cantabriei: Peștera Altamira, universal apreciată. A fost descoperită în 1879 de Marcelino Sanz de Sautuola și de fiica sa Maria și a fost declarată ca patrimoniu cultural UNESCO. Peștera, lungă de aproximativ 300 de metri, are 150 de figuri gravate realizate de omul paleolitic și mari picturi policromatice (bazate pe pigmenți naturali), în special cele cu bizoni și mistreți. Am citit despre ea, dar nu am vizitat-o, deoarece e deja târziu și după experiența traversării podului alături de calea ferată, încă nu mi-am revenit. Ce s-ar fi întâmplat dacă venea trenul când noi eram pe pod? Nici nu îmi vine să mă gândesc.

O luăm la pas prin orașul vechi ce semănă cu o cetate medievală. Străzi înguste cu caracter medieval, magazine cu suveniruri din 5 în 5 metri. Totul e atât de romantic, simțind că parcă aș fi revenit în orașul meu natal, Sighișoara, că mă aflu în cetate, alergând ca și când aș fi jucat ”de-a vați ascunselea” cu prietenii mei, așa cum făceam în copilărie.

Pe la ora 19 nu mai rezistăm și ne oprim la o terasă, să bem măcar o bere. Mâncare nu, dar bere da, așa că comandăm bere. Ospătarul foarte prietenos, văzându-ne lihniți de foame, împotriva uzanțelor, ne aduce o omletă de tip spaniolă și beneficiază de 2 euro bacșiș, lucru care în Spania nu e ceva uzual. Mă simt chiar stingher când intru într-un restaurant si plătesc exact cât scrie pe notă.

Mâncăm în liniște, și ne mai plimbăm puțin prin cetate. De azi dimineață am constatat că parcă cineva mă trăgea mereu spre dreapta. Ce să fie oare. Carmen remarcă faptul că, coloana mea verticală e în formă de S. La început a crezut că mă prefac, dar ulterior a intrat în panică. Ce putea face dacă eu trebuia să ajung la medic?

Așa, cu devierea mea din ce în ce mai pronunțată, ajungem la albergue și mă așed în pat. Fără să îmi dau seama adorm instantaneu, nu înainte de a cere ajutorul Arh. Rafael, responsabil cu vindecările. Adorm cu convingerea că Rafael va avea grijă de mine.

Noapte bună.

11 iulie 2019

Ne sculăm la ora 6,38. Am dormit bine, mă simt recomfortat. Ne pregătim și la ora 7,10 suntem gata de plecare. Azi avem doar 19 km de mers, un fleac.

Nu suntem singuri pe Camino

Testarea cafelei americane

Suntem pe drumul bun

Coborâm în oraș și o luăm pe marcajul Camino. E răcoare și o ceață groasă de nu vezi nici măcar la 50 m.

Drumul începe să urce, cam neplăcut la prima oară. La un moment dat o întâlnim pe Isabel cu încă două fete. Ne îmbrățișăm și ne continuăm drumul împreună.

Trecem prin Arroyo, un mic sătuc și intrăm în Orena.

Oreña este un oraș care aparține municipalității Alfoz de Lloredo, pe coasta centrală a Cantabriei. Cei 4 kilometri de coastă sunt formați de stânci maiestuoase, care oferă privitorului panorame frumoase asupra coastei Mării Cantabrice.

Orașul este construit în jurul bisericii San Pedro (secolul al XVI-lea) și are mai multe schituri și case de o mare frumusețe. Puerto Calderón, cu o importanță istorică deosebită, și peștera din Cualventi, sunt de interes cultural, fiind de asemenea, protagoniștii unei moșteniri istorico-artistice interesante, derivate din bogăția din trecut a regiunii, deoarece Oreña se află la câțiva kilometri de Santillana del Mar.

Zona Puerto Calderón este ideală pentru activități și sport, precum pescuitul și scufundările.

E încă răcoare, dar soarele s-a hotărât să alunge acest discomfort în scurt timp. Mergem pe o potecă paralelă cu șoseaua, pe asfalt acel ”prieten” devotat al pelerinilor.

Ne oprim la terasa Los Soprinos, ca să testăm calitatea cafelei americane oferite pelerinilor, bineînțeles contra cost.

Drumul începe din nou să urce. Am ieșit de pe drumul național și continuăm pe un drum local, dar fără gropi și marcat. Așa mai zic și eu infrastructură. Suprafața Spaniei este de 505,990 km², în timp ce a României este de 238,397 km², deci de 2 ori mai mare ca a României. Întrebarea firească e: cum au putut realiza această infrastructură rutieră? Cel puțin până aici nu am întâlnit drumuri de pământ între localități, indiferit de cât de mici sunt ele.

Ajungem din urmă alte grupuri de pelerini. Oricum, nu sunt atât de mulți ca pe Camino Francez, dar e plăcut să nu fi singur pe drum.

Acum grupul s-a mărit, e Isabel, Maria, Anna, Carmen și cu mine Kapellmeister. Maria e o fată tot din împrejurimile Valenciei, dar nu v-a ajunge la Santiago, deoarece având concediu scurt, s-a hotărât să facă traseul ”pe bucăți”, în fiecare vară face o etapă de o săptămână. Interesant mod de a fi pelerin. Anna este o italiancă din nordul Italiei. E veselă, vorbăreață și se completează de minune cu Isabel.

În formație completă trecem de un indicator care ne avertizează că mai avem doar 525 km până la Santiago. Această revelație ne dă noi puteri ca să intrăm victorioși în Corbreces.

Mai avem 523 km până la Santiago

Intrarea trimfală în Corbreces

Iată-ne și în poarta albergue

Urme ale vremurilor apuse

În Evul Mediu, Cóbreces aparținea conacului celor nouă Văi din Asturias de Santillana, care o aveau ca posesiune, apoi a devenit independentă, devenind un conac mic, parte a asociației teritoriale Nouă Văi - deși, la cererea nobililor săi naturali, a reușit să fie numit „ Villa de Realengo”. În 1585 va forma provincia Cele Nouă Văi. Apoi, prin unirea cu alte teritorii, este înglobată în provincia Cantabria care a fost constituită pe 28 iulie 1778, aparținând astfel municipalității Ruiloba. Între 1785 și 1833 a făcut parte din provincia Burgosului, iar în vremurile contemporane această provincie Cantabrică a devenit o regiune autonomă, după Legea Organică a Statutului de Autonomie Cantabria care a fost aprobată la 30 decembrie 1981.

La originea orașului a fost mănăstirea San Félix datând din 16 mai 943 - conform unui document vechi. Satului Cóbreces îi vor fi incluse terenurile înconjurătoare ale orașului, acestea servind pentru subzistența locuitorilor săi.

În anul 1025, o donație către ”mănăstirea Santa Juliana ” este documentată de un cofrecino vechi pe nume Pedro Brauliez. În 1113, mănăstirea, care era deținută de Pelayo Godestioz și sora lui mai mare, a fost donată de proprietarul său mănăstirii de la Santa Juliana, ceea ce a făcut ca mănăstirea San Félix să fie abandonată după această dată, și prin urmare orașul. Ani mai târziu, va fi transformată în biserica San Felices de Mies de către familia Lara în jurul anului 1122.

Cóbreces este deci un oraș cantabric care aparține municipalității Alfoz de Lloredo, situat pe coasta centrală a Cantabriei. Se află într-o poziție privilegiată între două dintre cele mai interesante destinații turistice din comunitatea autonomă, Comillas și Santillana del Mar.

Cóbreces se bucură de un mediu natural minunat în care verdele pomilor se unește cu marea prin plaja din Luaña. Este un loc ideal pentru trasee turistice, plimbări și excursii, precum și pentru practicarea sporturilor nautice. Camino de Santiago, traseul de Coastă traversează orașul de la est la vest.

În plus, moștenirea istorico-artistică a zonei te invită să descoperi relicvele care au fost păstrate în locuri precum Comillas, Santillana del Mar și peștera Altamira, declarată Patrimoniu Mondial al Unesco, datorită celebrelor picturi rupestre.

Ajungem în fața albergue El Pino, situat chiar la intrarea în oraș. Ne oprim pentru câteva minute pentru a ne îmbrățișa cu Isabel, Maria și Anna. Noi rămânem aici, iar ele vor mai avea de mers cam 12 km până la Comillas, unde își propuseseră să înopteze.

E ora 10,30 și albergue e închis, se face curățenie, dar bagajul a ajuns la recepție. Primim informația că putem să ne cazăm după ora 12, așa că lăsăm bagajele și plecăm să vizităm orășelul.

Ne oprim la o terasă, pe care noi o credem ”ieftină”, deoarece e plasată în imediata apropiere a albergue municipal, deci logic ar fi să

Un bine meritat prânz

Biserica San Pedro

aibă prețuri mici, ca pentru pelerini. Bem o bere și mâncăm din traistă, la care adăugăm o omletă spaniolă.

Vizităm biserica din oraș, San Pedro. E o biserică frumoasă, dar rece, cu toate că afară sunt 31 de grade. La intrare se vând diverse suveniuri. De la intrare, ochii mi-au căzut pe un tablou mic ce costă 10 euro, chilipir după părerea mea. Îmi manifest cu voce tare intenția de a îl achiziționa. Intenția mea, aprins susținută cu argumente, se lovește însă de un nu categoric din partea lui Carmen, al cărei singur argument a fost: ”unde să o mai cărăm și pe asta până în RO?”. Argumentul era destul de bine susținut de realitate. Avea dimensiunea unui format A4 plus un pic mai mare. În rucsac nu ar fi încăput, iar ca să îl duci în mână era irealistic. Deci plecăm din biserică, în timp ce tabloul se uita, cred, cu desnădejde în urma noastră, căci părea să se fi săturat să stea pe jos, rezemat de un perete, chiar dacă era peretele unei biserici.

Coborâm spre centrul nou al orașului. Trecem pe lângă mănăstirea Abbey of Santa Maria de Viaceli, o mănăstire, încă activă.

Mănăstirea Santa Maria de Vallbona (în limba catalană Santa Maria de Vallbona de les Monges; iar în spaniolă El Real Monasterio de Santa María de Vallbona) este o abație cisterciană din Vallbona de les Monges, în comuna Urgell, Catalonia. Ordinul Cisterican este un ordin catolic de călugări. Mănăstirea a fost fondată la începutul secolului al XII-lea, este una dintre cele mai importante mănăstiri din Catalonia, biserica sa reprezintă un exemplu de tranziție între arhitectura romanică și gotică. Abația a fost declarată monument național în 1931.

Inițial, mănăstirea a constat dintr-o comunitate de pustnici, documentată din 1157, care a urmat regula benedictină; în 1175, însă, a rămas doar un mic grup de călugărițe. În 1163 primesc teritorii de la Ramon Berenguer al IV-lea, contele de Barcelona, iar în acel an a decis să treacă la ordinul cistercian. Doi ani mai târziu, abația a primit mai multe privilegii de la regele Alfonso I de Aragon și, ulterior, s-a putut extinde datorită numeroaselor donații din partea familiilor nobile. Alte privilegii au provenit de la bulele emise de Papa Inocențiu III în 1198, 1200 și 1201.

În secolele XII-XIV, mănăstirea a creat o adevărată agitație în toată regiunea Urgell, lucru confirmat oficial atunci când starețа Saurena de Anglesola (1379-1392) a cumpărat jurisdicția civilă și penală pe aceste meleaguri de la regele Petru al III-lea din Aragón. La vremea respectivă erau în jur de 150 de călugărițe, cele mai multe de origine nobilă catalană.

Războiul civil catalan (1462-1472) și ulterior Sinodul de Trent (1545-1563) au avut un impact profund asupra mănăstirii. Acesta din urmă a emis o lege prin care comunitățile de femei din locuri nelocuite erau interzise, ceea ce a obligat pe călugărițe să vândă mai multe dintre pământurile lor (1573) coloniștilor care puteau forma o așezare în jurul mănăstirii. Această așezare a evoluat ulterior în orașul actual Vallbona

Biserica San Pedro

Vedere de pe esplanadă

Mănăstirea Santa Maria de Viaceli

Activitate gospodărească – spălat

de las Monges. În secolele următoare, luptele cu mănăstirea Santa Maria de Poblet și evenimente precum Revolta catalană (1640-1652), Războiul de secesiune spaniol (1705-1717) și Războiul Pirinei (1788-1795), a erodat prosperitatea economică a abației. Mănăstirea este încă în stare funcțională, și este deschisă vizitatorilor zilnic.

Biserica, construită în secolele XII-XIV într-un stil de tranziție între romanic și gotic, are un plan în cruce latină cu o singură navă care cuprinde patru culoare și transept. Acesta din urmă este mai lung, dar mai îngust decât naosul, la care este conectat printr-o formă dreptunghiulară, acoperită de o cupolă octogonală, susținută de capeteluri din secolul al XIII-lea. Brațul transeptului se încheie cu capele de absidă pătrate. Naosul este acoperit de bolți încrucișate, în timp ce transeptul are bolți sub formă cilindrică.

Clopotnița, construită în anii 1340-1348, are un plan octogonal. Este în stil gotic. Presbiteriul găzduiește mormântul Violantei a Ungariei, soția regelui Iacov I al Aragonului, care a murit în 1251 și ale cărui rămășițe au fost aduse aici în 1275. În dreapta corului se află Capela Corpus Christ, care are o imagine din piatră policromă a Mariei, lucrare a lui Guillem Seguer.

Poarta principală este situată în brațul transeptului nordic și se confruntă cu piața mănăstirii. Prezintă cinci arhivole susținute de coloane și capiteluri cu reliefuri foliate și un timpan sculptat cu Fecioara cu Copilul, înconjurat de îngeri. Deasupra acesteia se află o friză decorată.

O altă poartă se află pe peretele nordic al bisericii, dar acum este obstrucționată de un sarcofag închis într-un arc ogival. Acest zid are un total de cinci sarcofage, patru în stil romanic (secolul al XIII-lea) și unul în stil gotic.

Claustrul se află pe un plan patrulater, ale cărui laturi, de lungimi diferite, corespund unor vârste și stiluri de construcție diferite, succesive (secolele XII-XV). Cel mai vechi sector, la sud, prezintă canoanele romano-cisterciene originale, sobre: are trei palete formate din trei stâlpi, cu trei arcade rotunjite susținute de coloane cu capiteluri nedecorate.

Aripa de est este, de asemenea, în stil romanic (începutul secolului al XIII-lea), are cinci palete împărțite prin patru pilastre, arcadele formând ferestre triplete mulate cu mici trandafiri cu decorare în stil arab. Capitelele coloanelor au motive vegetale.

Aripa nordică este cea mai scurtă; are goluri largi cu treceri ogivale în stil gotic, datând din secolul al XIV-lea. Latura vestică, cea mai recentă, a fost construită în secolul al XV-lea în stil proto-renascentist.

Pe capitelurile coloanelor sunt prezentate simbolurile heraldice ale familiei Caldés, care au dat starețele mănăstirii în acea perioadă.

Activitate gospodărească – supă cremă

Activitate gospodărească - scris jurnalul

… iar cina în oraș

Sala Capitulară este accesată din claustru printr-o poartă gotică construită sub starețа Anglesola în secolul al XIV-lea și are o formă de cruce. Pavajul prezintă mai multe plăci de morminte ale starețelor și există o imagine din alabastru a Fecioarei îndurării, atribuită sculptorului Pere Johan.

Ne întoarcem la albergue, facem un duș binevenit și dormim cam o oră. Cum restaurantele se deschid la ora 19, din cauza siestei spaniole, ne apucăm de activități gospodărești, adică Carmen spală rufele murdare, în timp ce eu, ca o altă activitate gospodărească, scriu în jurnal. E și asta o muncă plină de răspundere, cel puțin asta e părerea mea.

A spăla e practic impropiu spus. O chiuvetă de beton, fixată în perete, sub un robinet cu apă rece, asta e piesa principală a acestei operațiuni. Spălarea se face cu săpunul ”clientului”. Apoi urmează etapa cea mai tehnicizată, stoarcerea. Cel care spală beneficiază de o minusculă centrifugă, în care încap 4 ciorapi și două bluze pe ”șarjă”. Ultima fază din procesul de spălare o constituie întinsul rufelor pe sârmă. Cum noi de 4 zile nu spălasem, mă refer la rufe, căci noi făcusem duș zilnic, se adunaseră destule. Pantalonii erau albi la mijloc de sarea ce se eliminase prin transpirația care fusese mai intensă la mijloc sub rucsac. Deci săraca Carmen a prestat acest proces tehnologic, cam o oră și jumătate.

Pentru ca să fie tacâmul complet, s-a apucat să facă și supă cremă de ciuperci din plic, plic pe care îl cărasem, după noi, încă de la Bilbao.

Bineînțeles că tot ea a mâncat crema, căci mie nu mi-a plăcut. Nu pentru că e un viciu de gătit, nu, dar în general nu îmi plac supele de la plicuri.

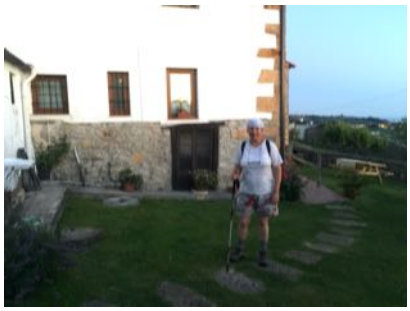
După ce toate activitățile, așa numite gospodărești, s-au încheiat cu un succes răsunător, ne așezăm la plajă în curtea albergue, în așteptarea fatidicei ore 19, când restaurantele prind viață.

Cum se apropia vertiginos ora 19,00, ne îndreptăm obtimiști către terasa plasată lângă albergue municipal. Alegerea nu e întâmplătoare. Mai sunt și alte terase, dar sunt tocmai jos în oraș, la o distanță de mers de 20 de minute, după care, la întoarcere, trebuie urcat tot dealul, lucru cam complicat după o masă îmbelșugată, așa cum ne-o închipuim.

Conform tradiției deja întipărită în setul nostru de cunoștințe, ne așezăm la o masă, dar trec 7 minute și nici-un ospătar nu ne bagă în seamă. Îmi iau inima în dinți și merg la bar, unde aflu că acolo se comandă și tot acolo se plătește. Ne conformăm și comand două porții de salată mixtă, cartofi prăjiți și clasica omletă spaniolă. La un asemenea ospăț nu putea să lipsească obișnuita bere la halbă.

Masă împărărătească, iar mersul până la albergue e o adevărată siestă pentru noi, asta ca să nu dormim cu stomacurile pline.

Micul dejun la albergue

Gata de drum

Luci e cu noi și azi

Drumul e superb

Mai stăm puțin afară pe bancă, razele soarelui încep să pălească rând pe rând. Apusul e superb, în zare se vede marea, noi fiind situați cam la 80 m deasupra nivelului mării.

Ne culcăm cu gândul la cei 42 km pe care trebuie să îi parcurgem mâine până la La Franca.

Noapte bună.

12 iulie 2019

A fost o noapte grea, aproape nu am putut să dorm, poate datorită gândului că avem de mers 42 km, nu știu, dar m-am învârtit în pat toată noaptea. În jur, ceilalți pelerini dormeau tun. Nimeni nu sforăia, era liniște deplină.

La ora 6,15 reușim să plecăm. Avem în față un drum lung. De când am plecat din București, am avut problemele cu spatele. Pe Camino ajunsesem să am șira spinării în formă de S, după o oră de mers.

Soarele a început să ardă. Drumul urcă și coboară, dar oboseala este răsplătită pe deplin de peisajul care îți îmbată ochii, dar mai ales sufletul.

Încerc să rememorez ce se întâmplase azi noapte când nu am reușit să închid ochii. Pe la ora unu, m-am trezit cu o fierbințeală mare la mijloc ce parcă mă cuprinse ca un corset. E drept că de câteva zile vorbesc cu Arhanghelul Rafael, rugându-l să mă vindece de durerea care mă face să merg într-o parte. Odată cu fierbințeala la mijloc, am auzit o voce care mi-a zis că ”*tratamentul a început*”. Cu greu am adormit după aceea.

Acum, miraculos nu mai merg într-o parte. Da, sunt convins că e vorba de un miracol. Mergeam drept și nu mă mai durea nimic. Da, Arh. Rafael m-a ajutat, și asta datorită faptului că sunt convins că acesta ne ascultă rugăciunile și dacă avem încredere în ajutorul lui, miracolul are loc.

Fac poze cu răsăritul soarelui. Spectacol extraordinar. Pe poze, căci am făcut mai multe, apărea globulețul luminos prin care Lucica își manifesta prezența.

E ceață deasă, aproape nu se văd munții de la orizont. Peisajul este minunat, munții profilați în zare, pajiști verzi și un soare ce timid ne privește de după case.

Intrăm într-un sătuc, sus pe coama unui deal, de unde se vede, undeva jos, marea albastră, și coasta stâncoasă.

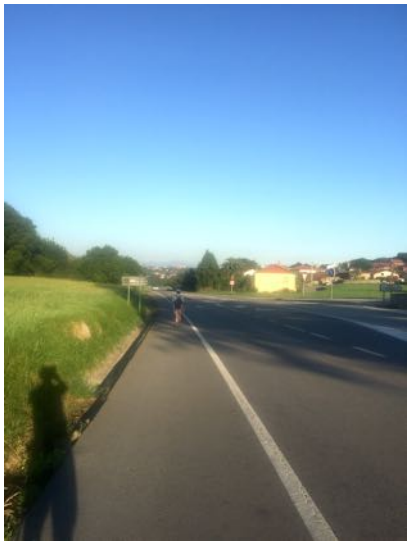
Ai impresia că privești marea de undeva de sub nori, cu toate că cerul e de un albastru ireal. Totul e armonie, parcă și oamenii locului sunt

Miracolul s-a produs, merg drept

Construcții misterioase

Intrarea în Casasola

Peisaj de vis

parte a armoniei universale. Poate pare ciudat să vorbești de armonie, când gândul te reîntoarce pentru o clipă la dizarmonia și haosul pe care îl părăsisem acum 9 zile. Am spus și mă văd nevoit să repet că cel mai frumos cadou pe care și-l poate face cineva în viață, este un pelerinaj pe Camino. Nu e nevoie să parcurgi sute de km, e suficient să petreci măcar o săptămână ca pelerin pe Camino și ai să începi să vezi viața cu alți ochi.

Trecem prin Sierra și Liandres. Drumul șerpuiește alături de șoseaua națională. E mai dificil de mers din cauza asfaltului, dar ca orice soldat plecat la luptă, urmăm conștiincioși poteca.

Trecem pe coasta aflată la 56 m deasupra mării, și ne apropiem de orășelul Comillas, locul unde înoptase Isabel, Maria și Anne.

Comillas este un mic oraș și municipalitate din nordul Spaniei, în regiunea autonomă Cantabria. Marchizul de Comillas, un mare feudal, exponent al nobilimii spaniole, ocupă un loc important în istoria acestui oraș.

Universitatea Pontificală Comillas a fost găzduită aici înainte de a se muta la Madrid, iar clădirile vechi ale universității sunt printre cele mai bune exemple de arhitectură din oraș. Pe lângă aceasta, există multe clădiri notabile medievale și baroce.

Începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea, familia regală spaniolă a început să-și petreacă verile în Comillas, la fel și o mare parte a nobilimii spaniole, ai cărei numeroși descendenți frecventează orașul în fiecare vară. Drept urmare, Comillas a lăsat o amprentă asupra curentelor arhitecturale, cum ar fi palatele și monumentele proiectate de artiști catalani renumiți în special Gaudí sau Doménech i Montaner. Cu toate acestea, din a doua jumătate a secolului XX, sudul Spaniei și insulele ei au devenit mai populare din cauza unei înclinații crescânde către destinații mai însorite, astfel încât locuri precum Marbella, Sotogrande sau Mallorca au devenit perspective atractive pentru bogați și oameni celebri. Deși orașul a cunoscut o ascensiune în ultimii ani, acesta își păstrează totuși caracterul de „refugiu pentru aristocrația ce își dorea discreție”.

Comillas a fost capitala Spaniei o zi, 6 august 1881, în urma unui acord între regele Alfonso al XII-lea și Consiliul ministrului pentru a se într-uni într-o ședință oficială în oraș.

Comillas a fost locuită pentru prima dată în perioada preistorică, când peșterile din abundență în zonă erau folosite ca adăposturi. Locuitorii neolitici au lăsat în urma lor picturi rupestre care înfățișau animalele pe care le vânau. Articole magdaleniene și din epoca bronzului au fost găsite în Ruiseñada din apropiere unde a existat o mină străveche la La Molina în care au fost găsite ustensile și monede romane, precum și un altar dedicat zeului Jupiter. Chiar și săgeți s-au găsit aici. La granița dintre Comillas și Ruiloba, s-au găsit grămezi de scoici care

Tabără de corturi la Comillas

Un copac invidios pe șapca mea a vrut să o fure

Târg la Comillas

arată că oamenii străvechi, pe lângă vânătoare, s-au specializat în colectarea de mâncare din mare.

Resturile castelului medieval din Peña del Castillo sunt încă vizibile, dar un alt castel a ocupat ulterior același sit strategic. Primele documente referitoare la oraș datează din secolul al XI-lea, deși cele mai multe dintre ele au fost distruse mai târziu într-un incendiu ce a avut loc la primărie.

Garcilaso de la Vega a construit un turn pe coastă pentru a demonstra dominanța orașelor în afacerile maritime. După încheierea procesului de la Valles împotriva Ducelui de Infantado în 1581, Comillas a devenit parte a provinciei Nouă Văi, un organism judiciar și administrativ.

Istoric, orașul a fost unul dintre cele patru orașe care alcătuia Alfoz din Lloredo. Orașul este uneori cunoscut sub numele de „Orașul episcopilor”, deoarece cinci preoți care s-au născut aici au continuat să devină episcopi în mai multe eparhii, în timpul Evului Mediu.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, primul marchiz Antonio López y López l-a invitat pe regele Alfonso XII la conacul său din Comillas, iar orașul a devenit popular în rândul aristocrației. Arhitectul Joan Martorell a construit enormul Palacio de Sobrellano, folosind schițele marchizului.

Comillas este situat aproape de coastă în regiunea autonomă Cantabria. La nord se află Golful Biscaya, iar la sud Munții Cantabriei care se desfășoară paralel cu coasta, cel mai înalt punct fiind Torre de Cerredo, 2.648 de metri. Santander se află la cincizeci de kilometri spre est. Există o plajă de nisip și promontorii, iar orașul este așezat deasupra unui golf la mare.

Plaza del Corro de Campios, în centrul celei mai vechi părții a orașului, este înconjurată de conace vechi cu scuturi pe ziduri care înfățișează familiile nobile care locuiau acolo. Primăria și biserica parohială din secolul al XVII-lea din San Cristóbal sunt în apropiere, și există câteva mausolee interesante în cimitir. Clădirile universitare neo-gotice au vedere spre oraș. Clădirile Art Nouveau sunt unele dintre cele mai frumoase din Cantabria și includ Capela Palatului Sobrellano, Panteonul și El Capricho, o creație fantastică a arhitectului catalan Antoni Gaudí.

Primul marchiz de Comillas a fost Antonio López y López (decedat în 1883). Fondator și proprietar al companiei Transatlántica Española, s-a născut în Comillas în 1817 și și-a făcut banii în Cuba, prin transportul maritim și de sclavi. El a cumpărat titlul în 1878. Al doilea marchiz de Comillas a fost fiul său Claudio López Bru. Actualul marchiz de Comillas este Don Juan Alfonso Güell y Martos.

Acum că știm în ce colț al Spaniei ne aflăm, ne propunem ca pentru scurt timp să fim oaspeții târgului ce marchează ziua orașului. Tarabe peste tot. Ce mă surprinde e faptul că 70 % din comercianți sunt

În față la Casablanca

San Vicente de la Barquera

Vedere de pe deal, podul La Maza

În drum spre Munorrodero

africani. Femeile înalte, frumoase, purtând burka se învârt în jurul tarabelor, dar nu negociază. Am privit mai intens o femeie care aranja marfa pe tarabă, vădit incomodată de vestimentație. La câteva secunde am fost înconjurat de vreo 4 – 5 femei ce gesticulau și vociferau amenințător. Deci nu bărbații au reacționat, ci femeile.

Ne mai învârtim prin târg, evident fără a mai continua să studiez femeile cu fața brunetă, și ne îndreptăm spre ieșirea din oraș. Suntem la 1,5 km de ieșire, și ne oprim la Cafeneaua Casablanca ca să ne bem cafeaua americană, cea de toate zilele. Intrăm înăuntru și merg la bar să comand cafeaua, în timp ce Carmen așeza pe masă resturile de croissante ce ne rămăsese de la micul dejun de la albergue. Nu apuc să ajung la masa unde Carmen pregătea ceea ce trebuia să însoțească cafeaua, că și barmanița se repede în noi și ne atrage atensia că nu avem voie să mâncăm produse aduse ”din afara” cafenelei.

Strângem resturile de croissante, luăm cafeaua americană aburindă și ieșim afară. Ne instalăm pe un butoi tranformat în masă de către proprietarul cafenelei și începem să ne bem liniștiți cafeaua. Lângă noi erau două pelerine, una franțuzoaiscă, cealaltă din Scoția. Vorbeau despre Camino, așa că ciulesc urechile. De fapt nu trebuia să fac un efort deosebit, deoarece vorbeau atât de tare, încât și de pe trotuarul de vis a vis, puteai auzi ce vorbesc.

E deja destul de târziu, căci pierdusem mult timp prin târg, studiul făcut de mine fiind unul aprofundat. Ele susțineau că vor lua autobuzul până la San Vicente de Barquera, deoarece drumul până acolo merge de-a lungul șoselei. Scot harta și după un aprofundat studiu, dau dreptate doamnelor. Le întreb dacă știu când va sosi autobuzul? Trebuie să vină cam în 5 minute. Decidem să ne folosim și noi de oportunitatea ivită, și ne așezăm și noi în coada la care așteptau alți 3 pelerini. Deci se pare că decizia noastră de a folosi autobuzul pentru deplasare, era o alternativă aleasă și de alții în situația noastră.

Autobuzul sosește după 10 minute. Șoferul pune pe seama târgului întârzierea. Ne urcăm și constatăm că în autobuz mai erau și alți 2 pelerini, pe lângă cei trei care se urcaseră odată cu noi.

Autobuzul merge cu o viteză ce mă face ca la curbele strânse ale serpentinelor ce urcă spre vârful muntelui, să mă afund adânc în scaun și să caut puncte suplimentare de sprijin. Ajungem în sfârșit pe Puente de la Maza ce leagă plaja Playa de Puntal de San Vicente de la Barquera. Pe pod o zăresc pe Isabel & Co. E drept că ele plecaseră de la Comillas, unde dormiseră.

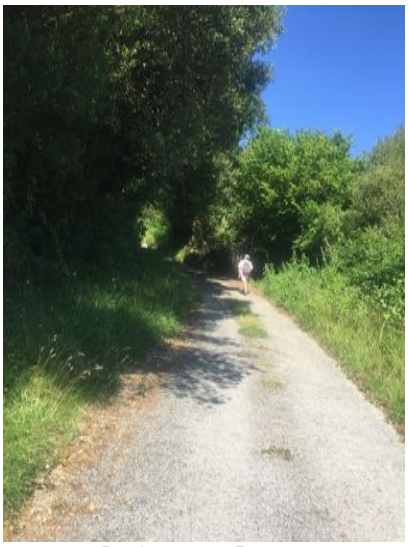
Deși originea primelor așezări umane din San Vicente de la Barquens nu sunt în totalitate clare, există mulți istorici care identifică Sfântul Vincent, cu un sfânt roman antic. Romanii își plasează aici Portus Vereasueca, pentru poziția topografică magnifică de lângă golful care formează un dublu braț de mare. Municipalitatea și-a luat numele actual de la cunoscutul mucenic aragonez, din zorii secolului al XIII-

Munți înzăpeziți în zare

Vedere spre Braz Mayor

Pe drum spre Pesues

Înaintea noastră e Isabel cu Maria și Anne

lea. În 1470 s-a născut pe aceste meleaguri inchizitorul Antonio del Corro, ale cărui rămășițe se află într-un frumos mormânt sculptat în marmură.

San Vicente de la Barquera, capitala municipalității, este orașul maritim de excepție, așa cum se manifestă în toate tradițiile, obiceiurile și chiar în cele mai populare festivaluri ale sale: La Folía (procesiunea maritimă masivă a Fecioarei care este sărbătorită a doua duminică după Paște) și procesiunea Carmen (16 iulie).

San Vicente oferă una dintre cele mai cunoscute și frumoase priveliști ale întregii coaste cantabre. Loc de trecere obligatorie dintre regiunea Asturias și Cantabria, locația sa geografică a favorizat fără îndoială dezvoltarea acesteia ca una dintre destinațiile turistice preferate din regiune.

Din punct de vedere natural, are un castel magnific de plaje privilegiate precum Fuentes, Primera de San Vicente, El Rosal, El Tostadero, Merón și Gerra și un estuar frumos reprezentat de un cromatism intens, datorită nenumăratelor bărci colorate pe care le găsim ancorate în estuar.

Orașul vechi din San Vicente este, de asemenea, un spațiu plin de farmec datorită bisericii, castelului și a resturilor unui zid. Podurile au, de asemenea, mult de-a face cu frumusețea acestei văi, care are ca fundal maiestuosul Picos de Europa, cu vârfurile înzăpezite permanent. Toate acestea fac din acest vechi refugiu de pescari, un loc ideal pentru odihnă și bucurie.

Apartenența sa la mare a orașului San Vicente de la Barquera poate fi văzută și în bucătăria sa, care se învârte în jurul peștilor și crustaceelor și are expresia maximă în Sorropotún sau Marque Barquereña, o tocană pregătită pe bază de bonito și cartofi.

În ceea ce privește monumentele sale, cea mai proeminentă este biserica Santa María de los Ángeles, construită între secolele XIII și XVI.

În sec. XV a fost construită vechea mănăstire franciscană din San Luis, astăzi ruinele ei putând fi văzute. Castelul construit pe vremea lui Alfonso I este astăzi sediul a numeroase expoziții.

Orașul vechi din San Vicente este un complex monumental plin de clădiri interesante care i-au adus statutul de ”interes cultural” a Cantabriei în 1987. Podurile sunt unul dintre semnele de identitate ale acestui oraș. Podul de La Maza, cu cele 28 de arcade, a fost construit prin mandatul Monarhilor Catolici în secolul al XVI-lea, în timp ce Parralul datează din secolul al XVIII-lea.

Ajungem în stație, coborâm și o luăm agale prin oraș. La un moment dat ne întâlnim cu Isabel, care rămâne surprinsă să ne întâlnească atât de fresh, după un drum atât de lung. De aici noi vom merge pe jos

Eu după ”tratamentul”de azi noapte”

Troiță închinată Sf. Fecioară Maria

Serdio, albergue municipal

până la La Franca, în timp ce ele vor merge până la Llanes, localitate unde vom ajunge și noi mâine.

Bineînțeles că din nou intrăm în încurcătură. Pe unde să o luăm, căci erau, de bună seama, două seturi de indicatoare, care te trimeteau în direcții diferite. Noroc cu o patrulă a poliției care face lumină în nebuloasa în care intrasem. Trebuia să o luăm pe marcajul din dreapta. Luăm drept competentă orientarea pe care organul de păstrare a ordinii ni-o indicase ca fiind mai scurtă, dar și cu un grad de dificultate mai mic.

Drumul urcă, suntem undeva sus, deasupra Braz Mayor, ce se varsă în mare. Priveliștea e de-a dreptul unică. Să vezi ”la picioarele tale” o adevărată dantelă de ape care se despart, apoi se unesc din nou, e feeric, iar tu, de acolo de sus le privești parcă autoritar.

Continuăm drumul, trecem prin Hortigal, Serdio. Drum monoton, dar plăcut. Satele sunt curate și pline de flori. La un moment dat ajungem din urmă pe Isabel & Co., schimbăm câteva vorbe, iar ele o iau înainte căci mai au mult de mers până la albergue unde vor înopta. Noi rămânem în urmă căci fac poze cu tot și toate. Totul e atât de minunat încât îți dorești să iei cu tine acasă întreaga atmosferă. E o liniște și o pace, atât înăuntrul cât și în afara mea.

Trecem prin Estrada. Lângă o poartă o ”reclamă” ne atrage atenția. E interesantă prin construcție. Este un adăpost: ”Posada Fuente de las Anjanas”. Intrăm în Serdio și trecem pe lângă Albergue Municipal, o clădire modestă, dar mare pentru micuța localitate formată din 8 case și un bar.

Serdio este un oraș ce face parte din municipiul Val de San Vicente, situat la 3 kilometri de capitala municipală, Pesués, în Cantabria. Serdio trece una din ultimele etape din Cantabria în drumul spre Camino de Santiago.

Părăsim orășelul și ne îndreptăm spre Muñorrodero, până la care avem 2,5 km.

Muñorrodero este un oraș din municipiul Val de San Vicente din Cantabria, situat lângă estuarul Tina Menor. În 2008 avea o populație de doar 111 locuitori. Orașul se află la 20 de metri deasupra nivelului mării și la un kilometru de capitala municipală, Pesués. Se remarcă peștera Fuente del Salín sau Sala, declarată de ”Interes cultural” în anul 2000.

Poteca urmează șoseaua care pare tăiată în stâncă. De o parte stânci uriașe, printre care șerpuiește drumul. Suntem norocoși că azi nu e trafic intens. Trecem pe lângă o parcare dotată cu cișmea, mese și bănci, dar ce e mai surprinzător, parcarea are amenajat un loc de joacă pentru copii. Stăm și noi câteva clipe, dar din respect pentru cei mici, nu folosim leagănele și celelalte jocuri. Interesant e faptul că nu sunt stricate sau deteriorate.

Drumul spre Muñorrodero

Podul de peste râul Tinamenor

Archivo de Indianos

Continuăm drumul prin pădure. Cerul e senin și soarele își face de cap. Noroc cu coroanele copacilor, care ne mai apără de razele neîmblânzitului soare.

Trecem peste podul de peste râul Tinamenor, și în scurt timp intrăm în Colombres.

Colombres se află în Asturias (Ribadedeva). Se învecinează la nord cu Marea Cantabrică; la vest de Cantabria și râul Deva; la sud de parohia San Juan și la vest de parohia Noriega. În 2011, populația sa era de 1.385 de locuitori care locuiau în 915 de case. Fantastică precizie.

Unul dintre cei mai cunoscuți oameni din Colombres a fost Iñigo Noriega, care s-a născut la Colombres la 21 mai 1853. A emigrat în Mexic împreună cu unchiul său. Acolo, a câștigat mulți bani și i-a trimis pe unii la Colombres. Biblioteca publică din Colombres poartă numele acestuia. Și-a construit un palat și în satul său natal, deoarece voia să se întoarcă. Acest palat, numit „La Quinta de Guadalupe” este sediul pentru „Fundația Arhivistică de Indianos”, un loc pentru documente despre oamenii care au emigrat. Conține multe documente despre oamenii care au emigrat în America de Sud și de Nord încă din secolul al XIX-lea. Documentele descriu sentimentele acelor oameni când au plecat din Asturias sau din alte părți ale Spaniei, cum au ajuns în America, ce au făcut acolo și așa mai departe.

Localitatea e superbă, case în stil vechi, bine întreținute, pline de flori. Predomină florile de culoare roșie, care în contrast cu pereții caselor vopsiți în alb, dau un contrast superb. De fapt culoarea roșie a florilor predomină peisajul din provincia Asturia.

Ne oprim la o terasă din El Peral pentru a onora o cafea americană. Cafeneaua La Granja este un edificiu care are două cafenele distincte. Intrăm în vorbă cu proprietarul. Traseul urcă un munte serios, apoi coboară la fel de brusc direct în La Franca. Distanța peste munte e de 3 km, iar dacă am lua-o pe șosea ar fi 9 km. După drumul de azi, nici una din variante nu ne amuză, așa că hotărâm în unanimitate să luăm un taxi, deoarece următurul autobuz ar trece peste 2 ore.

Găsim un taxi a cărui șofer avea pe fiul lui în mașină, care bombănea tot timpul că vrea acasă. Cum business-ul e business, șoferul face abstracție de doleanțele fiului și se așterne la drum cu cap compas La Franca, Sideria La Casa Abajo.

În scurt timp taxiul oprește în fața La Casa Abajo. Aceasta e de fapt o cârciumă ce are și câteva camere de închiriat. Ne așezăm la o masă și solicităm imperios 2 halbe de bere. Nostim, spaniolii nu fac distincția dintre halbă și țap, așa că de fiecare dată chem chelnerul lângă mine, îl privesc atent și îi solicit o bere cam de la sol până la mijlocul lui. Reacția e diferită. Unii o iau în glumă, alții mă privesc cu compasiune, deoarece o asemenea comandă li se pare mai mult decât stranie. Oricum dimensiunea paharului de bere diferă de la terasă la terasă, chiar dacă înălțimea chelnerilor pare să fie aproximativ similară.

De vorbă cu localnicii

Cafeneaua-bar La Granja

Doar bere am putut comanda

Nu ne putem caza deoarece cel ce are responsibilitatea cazărilor lipsește pentru moment, așa că umplem acest timp de așteptare, cu bere. În sfârșit apare respectivul personaj și aflăm că e unul din patroni. Ne instalăm, e curat, dar zăbușală, deoarece geamul dă în șosea pe unde e un trafic infernal de tiruri. De fapt și restaurantul are un parcaj pentru tiruri.

Coborâm să luăm masa. Încercăm să îi explicăm ospătarului ce vrem să mâncăm, dar cu toate eforturile noastre nu reușim. Am încercat toate metodele cunoscute pentru a comunica cu ospătarul. Totul a fost în zadar. În afară de bere nu am reușit să îl facem să înțeleagă ce dorim pe bietul salariat al restaurantului La Casa Abajo.

Norocul ne surâde însă. O familie așezată la o masă alăturată, văzând că discuția cu ospătatul duce inevitabil către un fiasco iminent, se oferă să ne fie translatori. După ce ospătarul e dumirit că vrem să mâncăm, aflăm că familia respectivă este din România, mutată aici de 16 ani. El lucra în construcții, iar ea este casnică. Au 2 copii și sunt din Moldova. Nu am intrat în amănunte, deoarece doamna, de bucurie că poate vorbi românește, ne asaltează cu absolut toate informațiile dintre care unele ne erau total inutile. Oricum, la un moment dat se oprește brusc, și i se adresează soțului: ”trebuie să îi duci la plajă”. Această afirmație îi cade ca un trăznet bietului soț, care venise să se relaxeze, nu să facă pe ghidul. Pe fața lui se citea deznădejdea, căci orice formă de împotrivire, știa aprioric că ar fi fost de prisos.

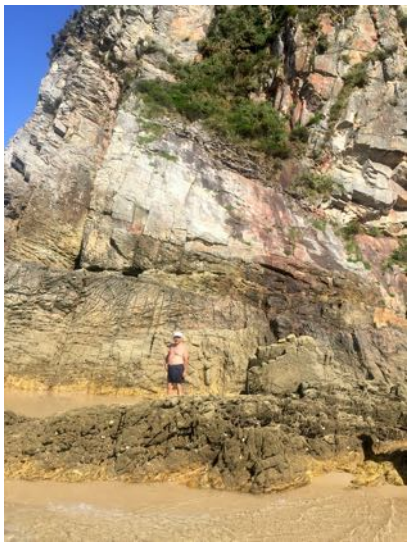
Mâncăm clasica salată mixtă, fără ton (care la spanioli e o vegetală), urcăm în cameră să ne punem costumele de baie. Jos ne aștepta ”nefericitul” soț, care până în ultima clipă spera că vom renunța la oferta soției. Ne urcăm deci în mașină și parcurgem în tăcere cei 2 km până la plajă. Mulțumim și coborâm la plajă.

Plaja La Franca, din orașul La Franca este o plajă care este considerată un peisaj protejat din punct de vedere al mediului (datorită peisajului carstic, printre alte motive). Din acest motiv, este integrată în Peisajul Protejat al Coastei de Est a Asturias-ului. Deasemenea plaja este inclusă și în zona estică a munților Sierra de Cuera, fiind plasată la o distanță scurtă, oferind peisajului plajei un aspect mai atractiv.

Este important de menționat prezența în zonă a păsărilor incluse în Catalogul speciilor pe cale de dispariție. În timpul iernii, păsările specifice zonei de munte abundă, folosind adesea stâncile Llanisco, drept refugiu.

Coasta municipiului Ribadedeva se extinde de-a lungul a nouă kilometri, care sunt în mare parte stânci (cum ar fi Santiuste) și sunt desfășurate între plaja propriu-zisă și estuarul Tina Mayor, la gura râului Deva. Aceasta este cea mai estică plajă din Asturias și cea mai accesibilă dintre toate cele din Ribadedeva. Aceasta este situată în vecinătatea orașului cu același nume, care se află la gura râului Cabra, care servește drept graniță administrativă între municipiile

La plajă, după un drum destul de lung

Un castron întreg doar pentru o persoană

Ribadedeva și Llanes. În fața acesteia se află Insula Castrón de Santiuste, adăpostul pescărușilor și zona propice pentru scufundări.

În timpul fluxului devine o piscină naturală autentică, ceea ce o face ca să fie o zonă de înot foarte sigură, mai ales pentru copii, făcând-o ideală pentru sporturi nautice, pescuitul de pe stâncă și pescuit subacvatic. În timpul refluxului aceasta devine o zonă largă de nisip, formând și mici golfuri bogate în pește. În timpul refluxului, Franca comunică cu alte teritorii nisipoase, cum ar fi plaja Oso sau plaja Mendía (sau plaja Regolguero).

Având în vedere existența mai multor peșteri de origine preistorică (în care s-au găsit concheros, și scoici, aceasta arată că au fost locuite din timpuri străvechi), cum ar fi Peștera Mazaculos din epoca asturiană, care prezintă resturi de tablouri în motive în zig-zag, mai puțin complicate, realizate prin scobiri în calcar. Se crede că zona de plajă La Franca trebuie să fi avut locuitori în vremuri foarte îndepărtate, deoarece era o zonă care asigura adăpost și, în același timp, hrană. În vecinătate se află un pod și un drum care datează de pe vremea dominației romane a peninsulei.

Plaja La Franca are o lungă tradiție turistică printre plajele din estul asturian. De fapt, în secolul al XIX-lea, a avut o mică stațiune maritimă plătită de ”indienii”, care au făcut avere în America și au ajuns să locuiască din nou în regiunea lor de naștere.

Numele său poate avea originea din Evul Mediu, deoarece, la acea vreme, în porturile Llanes și San Vicente, mărfurile care au fost tranzacționate trebuiau să plătească o taxă. Franca se află între ambele porturi, dar la o distanță suficientă de ambele pentru a nu intra în limitele plății obligatorii. Acest lucru a făcut ca localitatea să înceapă să fie folosită de comercianții care au debarcat bunurile lor "fără taxe, de tranzit”, ceea ce a provocat protestele lucrătorilor din porturile afectate. Alții cred că numele se datorează curățeniei pe care această plajă a prezentat-o întotdeauna.

Peisajul este mirific. Fluxul și refluxul funcționează. Sunt mulți oameni pe plajă. Predomină copiii. Nisipul e deosebit de fin și cald, răsfățat de soarele atot cuprinzător. Un adevărat festin pe o plajă binecuvântată de mama Geea. Parcă nu ne mai vine să plecăm, mai ales că plătisem șezlongurile.

Cu greu ne hotărâm să reintrăm în hainele de pelerini, care doresc să ajungă la Santisgo de Compostela, nu să se ”prăjească” la soare pe plaja de la La Franca.

Așa că învingem cu regrete vizitarea plajei și ne îndreptăm spre locul unde vom dormi, o încăpere ce poate fi ușor transformată într-un incubator eficient.
Ajungem la restaurantul La Casa Abajo, parcurgând cei 2 km pe care trebuie să îi parcurgem pe jos, deoarece capul familiei de români ce ne adusese, nu se zărea prin preajmă. E clar că scăpat de sarcina pe

În sfârșit am căzut la pace legat de meniu

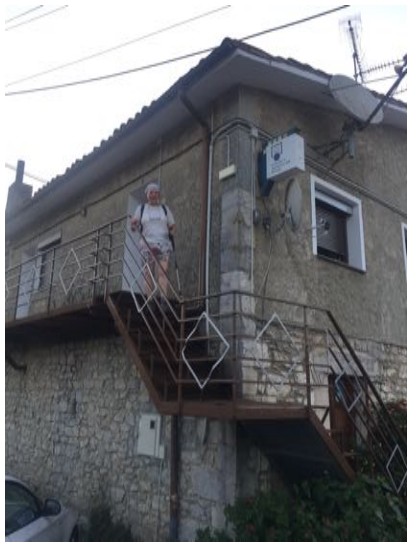
care o primise, se topise în neant, asta ca să nu primească de la soție vreun ”bonus”.

Ajungem la restaurant, comandăm același feluri de mâncare ca la prânz, udate de același fel de bere. De data asta a fost ușor, deoarece învățasem un cuvânt foarte prețios: ”lo mismo”, adică: ”la fel”. Miraculoasă expresie, așa că am mâncat regește și ne retragem în ”incubatorul” închiriat. Am încercat să deschid geamul, dar am renunțat imediat, deoarece pe lângă zgomot, pătrundea și praful stârnit de tirurile ce treceau în viteză.

Să vedem cum o să fie noaptea, poate va scădea traficul odată cu lăsarea întunericului. Ne culcăm, dar nu înainte de a îi mulțumi Arh. Rafael pentru minunea făcută.

Noapte bună.

13 iulie 2019

A fost o noapte groaznică. A fost o căldură insuportabilă, parcă dormeam într-un cuptor. La ora 7,10 ridicăm ancora. E destul de răcoare, dar plăcut.

Drumul e relativ ușor, cu urcușuri și coborâșuri, unele mai abrupte, altele mai line.

Trecem pe sub autostradă. Genial, pentru a nu face o autostradă ”grea”, spaniolii au făcut câte o autostradă separată pentru fiecare sens de mers.

Începem să urcăm destul de abrupt și intrăm într-o pădure destul de deasă. Soarele încă nu și-a intrat de tot în funcțiune, așa că poteca ce intrase în pădure ne induce o stare de discomfort termic nedorit.

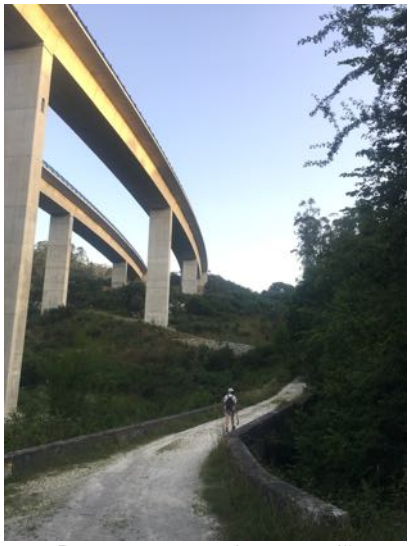

Gata de plecare

Suportăm răcoarea știind că la un moment dat vom beneficia de căldura soarelui lunii iulie, chiar dacă suntem în nordul Spaniei, cunoscută ca o zonă mai răcoroasă.

Trecând peste faptul că am început să avem remușcări că ne-am lăsat jachetele în rucsacul mare, drumul e superb. Coroana copacilor îmbrățișate parcă într-un dans ritualic, ne dă impresia că mergem printr-un tunel misterios.

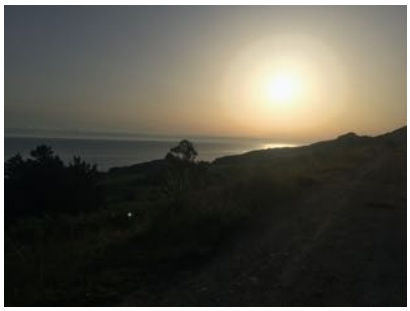
La un moment dat ieșim din pădure și în sfârșit vedem din nou marea. Priveliștea e superbă. Soarele e pregătit să își facă apariția la orizont. Fac poze. Răsăritul este întotdeauna maiestos, răsăritul soarelui marchează de fiecare dată un nou început, o nouă speranță. Privesc atent pozele. Lucica e din nou cu noi. Globulețul luminos apare în poză, semn că suntem în formație completă: Lucica, Carmen și cu mine. Faptul că Lucica e cu noi, cel puțin mie, îmi dă o stare de comfort.

Poteca trece pe sub autostradă

Începe urcușul

Și azi Lucica e cu noi pe Camino

Vedere spre Buelna

Drumul spre Buelna urmează șoseaua națională. Iar asfalt ... Buelna este o localitate cu o plajă cunoscută și apreciată de turiști.

Plajele Buelna și Entremares sunt câteva plaje situate în municipalitatea Llanes, în Asturias. Plaja este încadrată în plajele Coastei de Est a Asturias-ului, numită și coasta verde asturiană și este considerată zonă protejată, din punct de vedere al mediului (pentru vegetația sa). Din acest motiv, este integrată, conform informațiilor ministerelor agriculturii, alimentației și mediului, și în peisajul protejat al coastei de est a Asturiasului.

Buelna și Enrtremares sunt plaje învecinate care se reunesc atunci când au loc refluxuri.

Plaja Entremares, situată la vest de plaja Buelna, este mică și are o formă alungită vertical deasupra orizontului. Este descrisă ca un golf, fiind într-adevăr un fel de adâncitură a coastei, cu un pat de nisip alb, puțin frecventat și lipsit de orice tip de serviciu, dispărând total în timpul fluxului.

La rândul său, plaja Buelna, are o formă de coajă și dimensiuni mai mari decât precedenta. Este clasificată ca o plajă naturală și pot fi văzute formațiuni carstice de mare frumusețe, cum ar fi culmea calcaroasă cunoscută sub numele de „El Picón”, care se află la unul din capetele sale.

Având în vedere frumusețea dar și securitatea ca zonă de îmbăiere, împreună cu curățenia apelor sale, este foarte populară, deși nu are niciun serviciu, cu excepția tomberoanelor pentru gunoi și a serviciului de curățare.

Trecem pe lângă restaurantul El Paso. Restaurantul e închis, dar punga cu pâine așteaptă cuminte deschiderea. Nu e prima dată când întâlnim asemenea practici. Eu nu cred că așa ceva ar putea prinde rădăcini nici în mileniul următor acasă la noi. Aici noțiunea de furt nu există. Nu am auzit printre pelerini ca să se petreacă așa ceva. Se pare că nici printre localnici, acest sport, nu se practică.

Mergem mai departe căci până la Llanes mai avem o bucată destul de consistentă de drum. Intrăm voioși în Pendueles. Localitatea se află pe un drum ce se desprinde spre dreapta din șoseaua națională. E o localitate pitorească formată din 32 de case, o terasă și o plajă.

Plaja Pendueles este o plajă din parohia Pendueles, situată în municipiul Llanes fiind încadrată între plajele Coastei de Est a Asturias-ului.
Plaja Pendueles are o formă triunghiulară și este accesată numai pe jos, folosind o potecă care pleacă din zona de parcare și coboară până la plajă pe scări de lemn. Plaja este înconjurată de stânci cunoscute sub numele de insula Los Picones.

Și pâinea așteaptă deschiderea localului

Un mic popas pentru o cafea americană

Cam neplăcută trecere pe lângă stâncă

E oare cap de cal?

Zona stâncoasă, lipsa unui acces bun, pericolul băii, precum și faptul că nu are niciun tip de dotări specifice unei plaje, cu excepția tomberoanelor pentru gunoi și a serviciului de curățare, fac din ea o plajă mai puțin frecventată, în ciuda frumuseții pitorești pe care o are.

Aflând aceste amănunte (citite pe panourile turistice din zonă), renunțăm la a face o baie, și ne continuăm drumul, dar nu înainte de a ne opri la singura terasă din localitate, pentru a savura deja clasica cafea americană. Nu știu de ce îi zice așa, dar ăsta e doar un mic amănunt ce nu poate diminua plăcerea unei cafele.

Trecem prin localitate și drumul ne scoate mai întâi pe un teren agricol, cu culturi destul de modeste, după care ne coboară spre o trecere destul de bizară. Trecem pe la baza unei stânci imense pe o potecă foarte îngustă.

Intrăm în pădure din nou. La un moment dat ne oprim șocați. În mijlocul potecii stătea parcă un cap de cal. E drept că este de piatră, dar descoperirea e tulburătoare.

Drumul iese din pădure și ne poartă pe o pajiște destul de largă, după care coboară brusc pe o plajă străjuită de stânci mari. Plaja e mică și sunt convins că la flux dispare în totalitate. Se pare că acum suntem la reflux, așa că plaja se întinde în toată splendoarea sa.

În zare, la nivelul orizontului se desfășoară un fenomen misterios. Nori albi se ridică ca o bandă la orizont, dând impresia unor munți acoperiți de zăpadă. Fenomenul pare atât de autentic, încât dacă nu ai vedea numai apă, ai putea crede că e real.

Ne întâlnim cu pelerinul cu care dormisem în aceeași cameră la Corbreces. De fapt, la intrarea pe Camino, fiecare dintre noi ”aderăm” fără vre-o adeziune oficială, la o familie cu care călătorim împreună, până la Santiago de Compostela. E drept că uni o iau înainte, alți rămân în urmă, dar de cele mai multe ori ne reîntâlnim pe traseu. Aceste reîntâlniri sunt emoționante, căci îți creează aduceri aminte plăcute. Pot spune că amintirile de pe Camino, sunt întotdeauna plăcute și recomfortante.

Vedeți, un pelerinaj pe Camino e o experiență ce nu se uită nici-odată. Fiecare pelerin întâlnit, chiar dacă nu îi reți numele, te face să te simți ca membru al unei uriașe familii. A călca pe urmele atâtor mii de pelerini, te încarcă de o energie ce își are izvorul în Universul în care existăm. Nimic nu e mai minunat decât să simți că ești un tovarăș de nădejde pentru cei cu care te întâlnești, indiferent de religia la care a aderat tu sau el. Pe Camino, diferențele de tip religios sau etnie dispar. Toți, indiferent de sex, vârstă sau religie sunt frați, căci fiecare din noi purtăm în noi un sâmbure de Divinitare, și deci fiecare din noi suntem frați unii cu ceilalți. Să vezi cum diferențele dintre pelerini dispar, e ceva ce nu poate fi descris în cuvinte, e ceva ce numai dacă trăiești miracolul poți înțelege. De aceea am mai spus, cine a mers măcar odată pe Camino, devine dependent de această stare.

Din nou pe plajă

Ne apropiem de mare

Bufones de Arenillas (captură google)

Max. 20 de persoane

Bine că găsim apă pe căldura asta

Drumul devine similar unui drum forestier. La orizont se zărește un deal care fără nici-o îndoială ne sugerează că vom fi nevoiți să îl escaladăm.

Trecem fără probleme de obstacolul apărut, obstacol pe care îl surmontăm fără vre-o problemă majoră. Suntem deasupra coastei, departe jos e marea cu valurile ei furioase.

Pe un panou ni se explică că trecem pe lângă un punct unde se formează, în anumite perioade ale zile, un fenomen natural interesant.

Bufones de Arenillas este o formațiune carstică care constă dintr-o gaură verticală formată la câțiva metri de marginea unei stânci de calcar și care comunică inferior cu marea. Atunci când marea e la flux și valurile bat puternic, el expulzează un flux de apă de mare pulverizată în sus, ceea ce provoacă un sunet caracteristic un fel de ”sforăit” natural. Coloana de apă poate atinge mai mult de 10 metri înălțime, iar ”sforăitul” poate fi auzit de la câțiva kilometri distanță.

Drumul continuă pe coastă. Jos marea furioasă își lovește valurile de coasta stâncoasă. Ne depărtăm pentru o scurtă perioadă de coastă și intrăm pentru scurt timp într-o pădurice prin care trece pârâul Rio Puron. Poteca trece peste pârâu pe un pod cam ciudat. Este interzisă trecerea pe pod a mai mult de 20 de persoane simultan. Interdicție total inutilă, deoarece pe pod nici nu pot încăpea mai mult de 6 de persoane simultan. Poate ar fi fost mai folositor să se treacă greutatea maximă pe care o poate suporta podul. Atunci grupurile s-ar fi oprit la capătul podului și ar fi socotit câți pot trece, fără a depăși gabaritul maxim admis de structura podului.

Deodată, indicatorul ne indică să părăsim, prin stânga, șoseaua și să urcăm destul de abrupt. Ajungem la terenul de golf municipal al orașului Llanes.

Terenul este situat pe un platou, la 100 m deasupra nivelului mării, între Marea Cantabrică și Picos de Europa. A fost deschis în 1989, și se află la 3 km. de Llanes, între orașele Cue și Andrín.
Este al treilea teren de golf public din Spania cu 18 găuri. Configurat ca un teren scoțian, folosește iarbă autohtonă.

Una dintre principalele sale caracteristici este de a avea o panoramă magnifică, într-un peisaj și un mediu natural incomparabil. Printre numeroasele atracții ale acestei zone, există aproximativ treizeci de plaje și diferite rute pentru a explora Picos de Europa.
Poteca trece pe la baza terenului de golf. Soarela a devenit cam iritant. Suntem la 100 m deasupra mării și parcă își face mult prea mult de cap. Noroc că am reîmprospătat rezerva de apă.
Poteca intră brusc în pădure, unde ne întâmpină un indicator pe care hotărâm să îi dăm atenția cuvenită, fiind se pare, un obiectiv ce nu trebuie ratat. Suntem aproape de localitatea Cue, un fel de suburbie a

Capilla El Cristo cu ceasul ei solar

Nu am ajuns în gară, e doar o machetă

orașului Llanes, punctul terminus al etapei de azi. La 200 m dăm de un schit, care e dotat cu un ceas solar, puțin obișnuit prin aceste locuri.

Schitul Cristo del Camino este situat între două dealuri; panta Cué de dimensiuni mai mari și cea a Portilei ceva mai mică.

La Jorcada este numele prin care este cunoscut locul și care a fost singurul drum care ducea la Llanes prin est, până la construcția drumului național.

Clădirea a fost construită, prin acordul din 1595 al presbiterului-protopop Don Pedro Sánchez de Llanes și a celor opt beneficiari ai bisericii cu hramul Adormirii Maicii Domnului.

Clădirea solidă se caracterizează prin arcul mare semicircular care deschide pridvorul boltit, în interiorul căruia se află o fereastră rotundă, două ferestre împărțite, ușa de acces la capelă și două bănci laterale pentru odihna călătorilor.

În același timp, a fost construit un ”via-crucis” care pornea de la biserica parohială, din care mai există doar mai multe cruci de piatră așezate pe marginea traseului și trei în jurul capelei.

Călătorii se pot opri să se roage și să se odihnească în atrium, oferind pomană sau acatiste între barele celor două găuri, la fel ca și enoriașii care aduceau prinoase din produsele și mărfurile pe care doreau să le vândă în oraș.

În sanctuar este pusă imaginea lui Hristos de pe Cruce, obiect de mare devotament și venerație locală, despre care se spune că sculptura a fost distrusă de mai multe ori de-a lungul istoriei.

În 1812 se face o reparație, plătită de Pedro Díaz Escandón Deán din Guadalajara de México. Ridicând cu materialele rămase o casă mică, din care astăzi putem vedea câteva rămășițe de ziduri și scara exterioară, pentru a adăposti pustnicul însărcinat cu grija capelei.

Pelerinii care trec prin acest loc pe 16 iulie pot participa la pelerinajul care are loc an de an în mediul rural din jurul schitului.

Ghinion cum zice sasul, suntem în 13 iulie și nu putem aștepta pelerinajul la capelă de pe 16 iulie.

Ajunși în fața schitului, observăm ceasul solar montat pe partea dreaptă a portalului. Vreau să îmi potrivesc ceasul asigurat de softul Apple, dar tocmai coroana unui copac aruncă o umbră peste ceas. Dezamăgit că nu am avut ocazia să îi verific pe cei de la Apple, ne continuăm coborâșul prin pădure, coborâș destul de abrupt.

De pe vârful pe care se află capela Santo Cristo del Camino, se poate admira cea mai frumoasă panoramă pe care natura ar putea-o oferi ochilor omului.

Trecem prin Portila și intrăm triumfători în Llanes, o capitală de municipiu a cărei ocupație e turismul și pescuitul, având un centru istoric impresionant, tradiție marină, etnografie, folclor, gastronomie, plaje și munți care privesc spre vârfurile Europei.

Cultură tradițională și avangardistă, povești despre indieni și îndrăgostiți ... și multe altele, acesta este Llanes.

„Cu Llanes totul, fără Llanes nimic, în afara lui Llanes totul se termină ...". Poate că această strofă dintr-o poezie populară rezumă esența unui teritoriu și spiritul locuitorilor săi.

Consiliul de la Llanes, păstrează unul dintre cele mai tradiționale obiceiuri turistice din Asturias, comorile din capitala sa sunt unele dintre cele mai bine păstrate centre istorice ale întregului Principat, care reunește să strângă un număr mare de palate și case vechi, la care adăugarea Bazilicii și nenumăratele magazine și restaurante, transformă locul istoric într-un dute-vino a oamenilor, tot anul.

Cazinoul, turnul medieval, promenada din San Pedro, plaja Sablón, palatul Ducelui de Estrada, farul, portul, Cuburile memoriei etc. alcătuiesc un grup care face din acest sat pescăresc unul dintre cele mai frumoase din nordul Peninsulei Iberice. Și dacă capitala este frumoasă, municipalitatea deține toate ingredientele unui oraș turistic: itinerarul cinematografic Llanes, traseul jesterului, traseul culorilor prin valea Oscuru, Camín Encantáu în Ardisana, traseul râului Purón, La Calea Cuesta - împrejurimile terenului de golf -, poteca de coastă dintre Bustio și Guadamía, Idolul Peña Tú ... și peste treizeci de plaje peisagistice spectaculoase - mici golfuri sau mari plaje cu nisip - unde se poate practica tot felul de sporturi nautice și aceasta este, fără îndoială, una dintre bijuteriile naturale ale municipalității și una dintre atracțiile cele mai solicitate de călători și artiști (există numeroși regizori de film, televiziune, sau publicitați etc. care le-au ales pentru lucrările lor). Să nu uităm de marea cultură tradițională și populară a municipalității, foarte vie în satele ei, care fac ca tradiționalul costum llanisca, bucătăria tradițională, legendele, literatura, cinematograful sau poveștile fascinante ale indienilor, crează un univers unic și irepetabil.

Llanes are aspectul unui oraș istoric. Nu degeaba aspectul său istoric a fost declarat sit istorico-artistic, păstrând exemple majore de arhitectură civilă, religioasă și militară.

Plimbarea pe San Pedro, San Antón, râul Carrocedo și port sunt punctele centrale ale vieții orașului în Llanes, în vremurile anterioare fiind un mare port de pescuit și de vânătoare. Printre alte structuri istorice, are peste 300 de metri de zid pre-romanic din secolul al XIII-lea. Turnul Castelului este acum sediul Oficiului de Turism. Bazilica Santa María del Conceyu, începută la mijlocul secolului al XII-lea, precum și palatele din Gaztañaga și cele ale Ducilor de Estrada și

Llanes în sărbătoare

O bere prinde bine oricând

vechea casă din Posada Herrera, transformată astăzi într-un Centru de Arte Muncipale, sunt tot atâtea puncte de interes turistic.

De asemenea, Llanes are plaje magnifice, precum cele din San Antolín, Torimbia, Barro, Celorio, Poo, Sablón și Toró. O plimbare pe coastă e recomfortantă și totodată relaxantă.

Așa cum era și de așteptat, în Llanes e târg. Deci inventarierea tuturor tarabelor este de la sine de înțeles că trebuie executată cu toată răspunderea.

Totul se vinde și se cumpără. De la dulciuri la produse de pește și fructe de mare, de la bijuterii la haine și suveniruri, totul e pe tarabe, bani să ai. Timpul trece repede și brusc revenim la realitate, încă nu am găsit albergue și deci nu ne cazasem încă.

Ce să facem, pentru a trece cu bine peste această încercare, testul cu târgul, decid în unanimitate să bem o bere, așa că la prima terasă ne așezăm la o masă. Așteptăm apariția ospătarului, așa cum era uzanța, dar el nu apare. Merg la bar și aflu că aici trebuie să comand și tot aici trebuie să mă prezint, la un semn discret al barmanului, ca să ridic cele două pahare cu bere. Sunt totuși plăcut impresionat de faptul că paharele sunt scoase direct din congelator, cu pojghiță de gheață pe ele.

Aflăm că până la albergue mai avem de mers cam 1 km, față de punctul unde ne aflam.

Ok, ajungem la albergue La Estracion. Primim camera, dar fără cheie. Pe clanța ușii este o adevărată tastatură. Primim codul, și ... fantastic, ușa se deschide. În cameră mai e cazată o persoană, care am aflat de la recepție, e venită la o nuntă. E drept că până să adormim nu și-a făcut apariția.

Facem un duș și hotărâm să ieșim din nou în oraș, inclusiv pentru a cumpăra produsele necesare unei cine în ”familie”.

Bineînțeles că fără să ne dăm seama, tot în târg am ajuns. Carmen se oprește lângă o tarabă care vindea, printre altele, conserve de pește și ... conserve de scoici. Nu rezistă și cumpără o conservă de scoici în sos picant.

Pe drum spre albergue ne oprim într-un supermarket și achiziționăm, contra cost bineînțeles, pâine, cașcaval feliat și, de bună seamă, bere.

Ne întoarcem la albergue încărcați cu cele necesare pentru cină.

În timp ce Carmen pregătește masa, desface cutia de conserve de scoici, în timp ce eu mă îndeletnicesc cu jurnalul.

Privind pozele făcute, observ că spatele meu a rămas în continuare drept, în timp ce durea de mijloc a dispărut total. Totul a rămas de

Albergue La Estracion

O cină cam exotică … pentru unii

E dimineață, ceața încă nu s-a risipit

domeniul trecutului. Mulțumesc Arh. Rafael pentru grija de care am beneficiat. Adevărul e că dacă nu dispărea problema, mă păștea cu siguranță o internare în spital, lucru ce ar fi compromis total drumul până la Santiago.

Gata, masa e pregătită, conserva e deschisă și scoicile poposesc cuminți într-o farfurie plasată strategic în dreptul lui Carmen. Pentru mine nu există absolut nici-o atracție de a mânca bietele scoici, care nu au greșit cu nimic ca să aibă un astfel de sfârșit.

Practic nu îi înțeleg pe cei care acceptă să fie coautori la uciderea bietelor animale. Înțeleg să te afli pe o insulă pustie și pentru a supraviețui ești obligat să mănânci animale, dar cum nu suntem urmași ai lui Robinson Crusoe, putem trăi și ca vegetarieni.

Deci Carmen e singura care se înfruptă din bietele scoici, eu delectându-mă cu cașcaval feliat și roșii. Ca să nu existe confuzii, consum și bere, acest lichid fiind considerat ca fiind de origine vegetală.

Ne întoarcem în cameră, mă felicit că nu am uitat codul de la ușă, intrăm și constatăm că tot singuri suntem.

Mă așed în pat și încep să mă pregătesc psihic pentru cei 39 km ce îi avem mâine de parcurs.

La un moment dat de afară se aude un zgomot similar cu zgomotul unui atac cu artilerie grea. Nu a început războiul, sunt doar rachete de împrăștiere a norilor, deoarece în oraș e sărbătoare. E sărbătoarea ”Sf. Maria Magdalena”.

Azi a fost o zi minunată, cu peisaje extraordinare, așa că mă pot culca mulțumit. Sper că atunci când ”colacatarul” va veni, nu va face gălăgie.

Noapte bună.

14 iulie 2019

Plecarea la ora 6,30. ”colocatarul” nu a dormit azi noapte în cameră. E destul de răcoare, dar e plăcut afară. Numai bine de mers.

Dacă am lua-o pe șosea ar fi 28 km, dacă o luăm pe poteca pelerinului, distanța se ridică la 39 km.

Drumul intră în pădure. E răcoare, și umbra copacilor crează o stare de discomfort termic.

Pe drum îl întâlnim pe Leo, un tânăr german, singur pe Camino. Are cam 24 de ani. Ce e interesant e că ne intersectăm des cu el. Nu știu

Orașul încă nu s-a trezit, doar pelerinii

Lucica ne avertizează că e cu noi

Peisaje de vis

Mănăstirea San Salvador

cum face dar de multe ori îl lăsăm în urmă și îl reîntâlnim în fața noastră pe potecă.

E dimineață, soarele se chinuie să răsară. E lumină, dar pe mare e încă un semi întuneric, datorită ceții care acoperă soarele.

Ajungem pe coastă. Soarele se chinuie să învingă ceața. Sfera luminoasă, prin care Lucica își face simțită prezența, apare clar pe poză. E interesant că această prezență apare doar la răsărit și apus de soare, așa cum de fapt îi plăcea ei să mergem să privim evoluția soarelui, pe malul Limfjordului, la Løgstør.

Drumul merge pe câmp, pe o potecă ce pare că duce direct spre infinit. La capătul potecii un munte maiestuos ne indică că am ajuns la locul în care cerul se unește într-o armonie perfectă cu pământul. E atâta liniște și pace în jurul nostru. Ceața încă nu s-a ridicat și totul parcă plutește într-o materie lăptoasă. Parcă plutim printre norii din care ies vârfuri de munți, sate și fânețe.

Intrăm din nou în pădure. Parcă s-a mai încălzit. Peisajul e minunat. E de fapt o iluzie intrarea în pădure, căci mergem la nivelul lizierei.

Intrăm în sfârșit în localitatea Celorio. Suntem din nou pe coastă. Prima clădire impozantă care ne apare după colțul străzi principale, este Mănăstirea San Salvador. De fapt e inpropriu de vorbit de strada principală, deoarece nu mai sunt altele.

Mănăstirea San Salvador și biserica sa, actuala parohie, sunt situate în orașul Celorio, în consiliul Llanes.

La originea sa a fost o mică mănăstire monahală de istorie controversată, locuită în secolul al XII-lea de călugări benedictini, care în secolul al XVII-lea au înființat un colegiu de filozofie. În a doua jumătate a secolului al XVII-lea a fost supusă unei transformări profunde, nefiind conservate clădirile originale mai mult decât un turn cu trei corpuri cu arcade semicirculare în vârf și arcul unei copertine de la poalele templului, din stil romanic târziu. În 1835 mănăstirea a fost confiscată, fiind abandonată.

Mănăstirea a făcut obiectul a numeroase utilizări, devenind chiar un albergue pentru pelerini și un atelier de arte. În război a fost folosită ca închisoare până cel puțin în aprilie 1938.

Până în luna noiembrie 2010, mănăstirea a fost ocupată de un grup de călugărițe aparținând Congregației Sclavilor lui Hristos Regele, pe care au părăsit-o definitiv în luna octombrie. De atunci, se folosește doar partea dedicată „Casei de exerciții”, care este închiriată de Societatea lui Isus, în special în lunile de vară, și nu se poate vizita.

E o dimineață splendidă. Suntem pe malul unuia dintre numeroasele golfuri ce crestează coasta de nord a Spaniei. Plajele sunt

Din nou Lucica își face simțită prezența

Înot în nisip

Biserica Nuestra Señora de los Dolores

Epave de bărci pescărești

În față Niembro

spectaculoase cu stâncile parcă aruncate de uriași și care dau un aer sălbatic coastei.

Din nou suntem obligați să înotăm, dar nu în apele reci ale Mării Cantabriei, ci în nisipul fin al plajei. Suntem în Barro, o mică localitate, pitorească prin aranjamentele florare extraordinar de asortate cu gust.

Cred că numai o femeie spaniolă, poate realiza asemenea festivaluri de culoare și armonie cromatică.

Trecem de Barro și mergem pe malul Rio de Barro ce se varsă printr-un larg estuar în mare. În fața noastră se profilează silueta semeață a Bisericii Nuestra Señora de los Dolores.

Biserica Nuestra Señora de los Dolores este templul parohial din Barro. În spatele său se află cimitirul său, care mărginește estuarul Barro. Ambele fost construite la sfârșitul secolului al XVIII-lea, și fac parte din itinerariul cultural Llanes, deoarece a fost folosit ca decor în trei lung metraje.

Biserica este situată pe malul stâng al micului estuar din Barro. Cimitirul parohial, plasat în spatele bisericii, se învecinează cu estuarul, care în acel loc formează un golf cunoscut sub numele de Vau, fiind și în prezent utilizat ca port natural.

Parohia din Barro a fost creată prin segregarea celei din Celorio în 1788, incluzând locurile Niembro, Barro și Balmori. Fermín Canella. Acest fapt este datorat inițiativei și sprijinului lui José Sobrino Majón, ofițer superior al Secretariatului Consiliului Indiilor și originar din Niembro.

Biserica a fost proiectată de arhitectul Silvestre Pérez y Martínez în 1788. Cimitirul parohial se datorează probabil lui Silvestre Pérez.

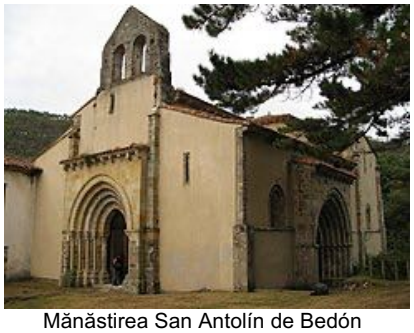
Construcția unei biserici și a unui cimitir, a fost contribuția emigranților din America: Anselmo Martín Carrera, colonelul milițiilor din Puebla de los Angeles (Mexic) și originar din Niembro, care a contribuit cu 6000 de pesos și Pedro de Cue García, originar din Barro, cu 10.000 de pesos. Deci și la ei a fost același mod de a ajuta famiile plecând și lucrând în străinătate. E clar că nu noi am inventat ”căpșuneriada”.

Biserica a fost binecuvântată la 14 ianuarie 1804. Templul dispune de o navă principală cu cupole anexe laterale, transept, cupolă și clopotniță pătrată.

În estuarul acum aproape secat se pot vedea epavele unor bărci pescărești de mult abandonate. Pe unele mușchiul și-a găsit un refugiu, iar lângă ea se poate vedea scheletul alteia, mărturie a unor vremuri pline de viață, vremuri în care pescuitul era activitatea principală a locuitorilor acestor locuri.
Poteca urmează conturul lizierei. Este deja cald. O zi minunată pentru relaxare, relaxare la care aderă chiar și pisicile. O căsuță oarecum

Mănăstirea San Antolín de Bedón

Din nou în pădure

Și pisicile au drept la relaxare

abandonată, în fața căreia e parcată o dubiță, cu numere funcționale, pe a cărui parbriz stau tolănite la soare două pisici ce ignoră trecerea noastră.

Trecem de Niembro și ne apropiem de podul care ne va trece peste râul Rio Bedon. Înainte de a intra pe pod, o construcție în ruină și un indicator ne atrage atenția. Pe dreapta, oarecum departe de șosea, se ridică Mănăstirea San Antolin de Bedon, asta dacă se poate spune despre niște ruine, că se ridică.

Biserica din San Antolín de Bedón, este un templu romanic benedictin construit în secolul al XIII- lea, și se află în apropierea mănăstirii San Salvador de Celorio, la gura râului Bedón, care împarte plaja în două. Biserica este o lucrare cu caracteristicile de construcție specifice Ordinului Cisterian, ea prezentând puține forme de ornamentație.

Fundația mănăstirii San Antolín de Bedón, din care au rămas doar biserica, este învelită în legendă și atribuită unui conte numit Don Munio sau Muñazán, o legendă similară cu temelia catedralei San Antolín de Palencia. Deși această apartenență legendară a fost identificată cu contele asturian Munio Rodríguez Canis, acesta din urmă a murit în jurul anului 1024 și conform studiilor recente „nu a existat o mănăstire benedictină în Bedón la date atât de timpurii”. În plus, nimic nu se cunoaște cu certitudine „despre personalitatea fondatorilor, dotarea fundațională și nici regimul înființării San Antolin, în etapa care precede regularizarea vieții monahale, înainte de 1182 și nu există o ”aprobare documentară datată” care să permită o astfel de identificare.

Mănăstirea a fost închinată Sfântului Antolín de Apamea, un martir sirian al secolului al IV- lea ale cărui moaște se aflau în Abația Frédelas din apropiere de Toulouse, al cărui cult a fost introdus în regatele Spaniei medievale datorită impulsului episcopului Ponce, consilier al regelui Sancho Garcés III din Pamplona. Primele referințe ale mănăstirii datează din secolele al XII-lea (1127, 1174 și 1176) deși sunt extrase din documentația originală pierdută. Prima mențiune de încredere o găsim într-o donație făcută la 26 ianuarie 1186 de Gonzalo Pérez (Petri) și fiul său Martín González, care transferă proprietăți la mănăstirea San Vicente din Oviedo. Donația este confirmată de Domo Iohanne abbatele Sancti Antonini. Probabil a fost la începutul secolului al XIII-lea când mănăstirea a acceptat regula benedictină și a început lucrările bisericii, așa cum este consemnată într-o inscripție care menționează că lucrarea a fost începută de starețul Ioan în 1205, precum și o altă parte a aceeași date aflate la altarul bisericii. Stilul bisericii este similar cu cel al lui Santa María de Valdediós de lângă mănăstirea cu același nume, deși aceasta din urmă a fost construită câțiva ani după anul construcției lui San Antolín.

Mănăstirea a primit mai multe donații de la nobilii asturieni, printre care Pedro Díaz de Nava, în testamentul său la 9 aprilie 1289, precum și de la Rodrigo Álvarez de las Asturias, care în acordul său, la 16 august

Suntem din nou pe plajă

Villahormes – refacerea proviziei de apă

Cu Leo la o cafea americană

1331, a lăsat o mie de maravedíes pentru călugări ca să cânte mese pentru sufletul lor.

În călătoria sa în Castilia, după ce a fost recunoscut ca rege de către papa Leo al X- lea, Carlos I și anturajul său s-au aflat în mănăstirea San Antolin, al cărui stareț la acea dată, la 16 septembrie 1517, era Pedro de Posada. Trei ani mai târziu, regele, printr-un card regal din 4 aprilie 1520, l-a autorizat pe stareț pentru ca acesta să poată găsi un mayorazgo în fiul său, care era legitimat de monarh.

În 1531, Papa Clement al VII-lea, prin intermediul unei bule apostolice, a aranjat ca mănăstirea să fie încorporată în congregația Sfântului Benedict din Valladolid din cauza declinului și deteriorării mănăstirii. Juan de Estella a fost numit noul stareț care era deja în funcție din 1532 după anexare. Cu toate acestea, problemele mănăstirii nu au fost rezolvate, așa că 12 ani mai târziu, în 1544, „la cererea vecinilor și domnilor orașului și consiliului de la Llanes", San Antolin a fost anexat ca prioară la mănăstirea din San Salvador de Celorio din apropiere.

După confiscare, biserica a fost abandonată atunci când vecinii au obținut puterea religioasă în Nave. Aceștia au mutat „altarul principal, altare și fontul de botez" în noua locație. De asemenea, au obținut permisiunea episcopului în 1858 pentru a o dărâma și reutiliza materialele pentru a reforma capela Santa Ana de Naves. Cu toate acestea, Comisia Monumentului Provincial a reușit să salveze biserica, iar episcopul a aprobat construirea unei alte parohii din Nave și a revocat permisul anterior.

La 4 iunie 1931, în Gazeta din Madrid a fost publicat un decret prin care biserica a fost catalogată drept „ monument istorico-artistic ".

Conform legendei Catedralei Palencia, povestită de Pedro Fernández del Pulgar, regele Sancho III cel Bătrân încerca să vâneze un mistreț care s-a ascuns într-o peșteră unde a intrat regele, care nu și-a mai putut mișca brusc brațul. Regele a văzut în peșteră o imagine a martirului San Antolin și i-a promis că, dacă își va vindeca brațul, va reconstrui orașul Palencia și va ridica un templu în cinstea sfântului. Această legendă este „similară în fond cu altele legate de întemeierea bisericilor și a mănăstirilor.

După această mică (așa cred eu) lecție de istorie spaniolă, părăsim plaja și coasta și pornim o luptă plină de eroism pentru a birui povârnișul unui munte total neprietenos cu pelerinii, ca să fiu mai concret, nu cu toți pelerinii, ci cu noi.

Ajungem le Villahormes, unde inevitabil dăm de Leo, pe care îl lăsasem la o terasă în Celorio. Cum o fi ajuns înaintea noastră, numai el știe. Oricum ne bucurăm de revedere, bem o cafea americană împreună, facem câteva poze cu caracter istoric pentru noi și plecăm, lăsându-l pe Leo la terasă să își soarbă în tihnă cafeaua, având convingerea că vom da de el la primul popas.

Veste bună – 444 km mai sunt

Nori amenințători la orizont

Unii folosesc bocancii ca jardiniere

Drumul devine din ce în ce mai obositor. Bine că miracolul durează mai mult de 3 zile, așa cum se spune. Ar fi fost dezastru să nu mă pot mișca.

Trecem pe lângă albergue Villahormes și o informație ne face să uităm, pentru moment, de oboseală, mai avem doar 444 km până la Santiago de Compostela.

Intrăm în Guergu. Pe drum ne întâlnim cu o pereche din Patagonia (Argentina). Sunt tineri, drăguți și deosebit de prietenoși. Mergem o bucată destul de lungă împreună cu ei. Sunt căsătoriți, catolici și au venit pe Camino, curios, nu din fanatism religios, ci considerând Camino ca pe un drum spiritual. E minunat să întâlnești tineri cu asemenea preocupări. Au venit tocmai din Patagonia … bravo lor.

Drumul intră din nou în pădure. De data asta putem beneficia de protecția copacilor în ”conflictul” deschis cu soarele ce dogorește.

Ieșim din pădure, drumul e acceptabil, dar nori negri se conturează la orizont. Să sperăm că nu ne va ploua până ajungrm la Ribadesella.

Trecem de Silviella, apoi de Belmonte. Sunt două mici localități de munte, dar parcă pustii. În afară de pelerini, și aceștia destul de rari, localnicii parcă s-au ascuns. Îmi place să cred că nu au luat această decizie din cauza noastră.

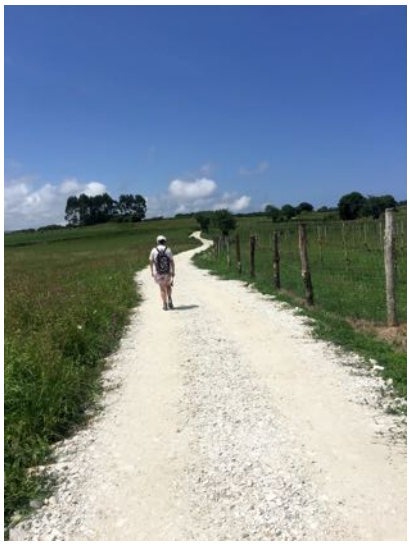
Brusc îmi amintesc că azi e ziua de naștere a lui Carmen, trebuie să facă cinste. De tort nu poate fi vorba căci unui pelerin nu i-ar sta bine să apară cu un tort în brațe, cu o bere mai merge, așa că aleg varianta a doua ca fiind și festivă și practică. Nici nu ai cum să mănânci un tort întreg în doi.

Trecem Puente medieval, un pod peste Rio Frontarizo. În fața podului un câine lup imens stătea tolănit. Mai erau și alți pelerini. Se opriseră de teamă că reacția câinelui la apropierea lor, ar fi neprevăzută. Până să ajungem noi, apare stăpânul, mai precis stăpâna, care îi aruncă în apă un ciot de lemn. Dihania patrupedă, practic un prietenos ”omuleț” cu patru picioare, sare în apă după ciot. Și pentru că tot e în apă, începe să alerge în sus și în jos, profitând din prisos de prezența sa în apă, întro zi așa de călduroasă.

Situația se destinde brusc și pelerinii se repun în mișcare. Noi care suntem prieteni cu aproximativ toate animalele, mai zăbovim câteva minute, facem poze și sincer să fiu, mă bucur de ghidușiile pe care le face ”ditamai dulăul” în apă. O remarcă, pe care am încercat să o spun și altora este că, de fapt, animalele sunt ”frații” noștri mai tineri pe scara evoluției spirituale. Parcă am mai spus undeva asta, eu sunt de acord cu teoria evoluționistă a lui Darwin, asta până la un punct. Ceea ce nu a înțeles Darvin a fost faptul că trecerea de la un regn la altul, nu se face în mod automat. Nu, fiecare ființă, atunci când ajunge la un grad de evoluție spirituală, este chemat în ”laboratorul” Divinității unde i se aplică un ”up date” care să îi permită să își continue procesul de

Ura!!!! Mai avem doar 425 km de mers

Cu munții în față ne continuăm drumul.

PSD spaniol, aceeași Mărie cu altă pălărie

Lumea vine de la plajă

evoluție spirituală, dar pe un nivel superior. Dar asta e o altă discuție. Acum mă simt bucuros să îl văd pe ”fratele” meu mai tânăr cum se joacă în apă. Chiar îl invidiez că se poate bălăci în apă pe căldura asta.

Un indicator mă readuce la realitate. Mai avem 6,1 km până la Ribadesella și 425 km până la Santiago de Compostela. De la ultimul popas parcursesem 19 km. Succes planetar. Din cei 39 km cât e etapa de azi, mai avem 6,1 km.

Fără să ne dăm seama, cei 6,1 km dispar sub bocancii noștri și intrăm victorioși în Ribadesella.

Drumul coboară printr-un fel de chei deluroase, relativ înguste. De o parte și de alta dealuri înalte, care împiedică razele soarelui să pătrundă printre ele. Suntem obosiți, dar mirajul succesului, al supremației, asupra a 39 km, îți dă o stare de motivație. Deodată, după o curbă, apare orașul undeva în vale. Coborâm pe șoseaua care e din ce în ce mai abruptă. Ajungem la o bifurcație, în dreapta e un pod, iar în față un drum care urcă din nou. Întrebăm niște localnici dacă știu unde e Hotelul Verdemar. Denumirea Verdemar, în traducere înseamnă ”marea verde”. Într-adevăr apa din estuarul râului Rio Sella are reflexe verzi, un fel de mare de smarald.

Primii intervievați au fost un fiasco pentru noi, erau turiști. În sfârșit dăm peste un localnic, care ne dă o veste tristă. Trebuie să coborâm până la mare, să traversăm podul (destul de lung), apoi o luăm la dreapta … și să mai întrebăm.

După această informație competentă, coborâm și trecem podul. Un pod superb, un fel de faleză, plină de turiști de toate vârstele.

La un moment dat rămân blocat. Peste drum constat că mă aflu în fața unui sediu ca cel din Kiseleff al PSD-ului. Același trandafir ținut în mână de un pumn muncitoresc, aceeași culoare roșie. Mă aștept ca din moment în moment să iasă din clădire veșnicul nemuritor Ilici, de a cărui performanță de longevitate nici măcar Gică Petrescu nu s-a putut apropia. Mă liniștesc însă repede, în clădire nu se observă nicio mișcare. Nu mă pot abține să nu îmi fac un selfie cu sediul ”marelui partid”, continuator de nădejde a cominternului.

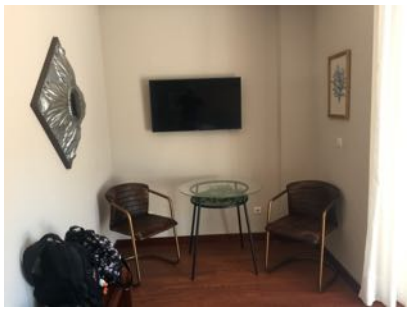
În fața podului e postat un oficiu de informare turistică. Aici e informația oficială, dar în interior nimeni. Îmi revin destul de repede din consternare, e normal, suntem în plină siestă spaniolă. Fără să beneficiez de informații prin viu grai, mă așed în dreptul unui panou care mă pune la curent cu istoricul orașului. Notez și luăm la pas podul pe care ni se spusese că trebuie să îl parcugem, indiferent de gradul de oboseală. Acum simțim de fapt ce înseamnă 39 km de mers pe jos.

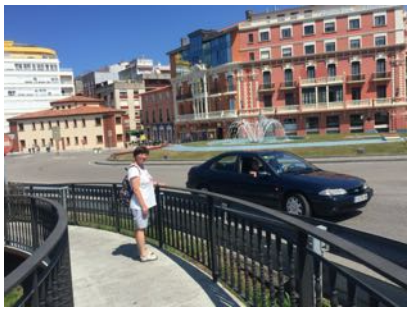
Ribadesella (în asturiană: Ribeseya) este o localitate mică de doar 84 km^2. Bine cunoscută pentru poziția sa la Marea Cantabrică, precum și pentru vărsarea râului Sella în mare, Ribadesella este un oraș care face parte din Picos de Europa (Vârfurile Europei). Este mărginit la est

Hotel Verdemar

Suntem în zona teraselor

cu Llanes, la sud cu Cangas de Onís și Parres, iar la vest cu Caravia. Ribadesella este orașul natal al reginei Letizia a Spaniei. În primul weekend din august are loc Descenso Internacional del Sella (Crosul Internațional al Sellei), unde vârstnici din toată lumea se adună pentru a încerca să parcurgă ultimii 20 de km ai râului Sella în timp record.

Acest oraș este, de asemenea, cunoscut și pentru peștera sa preistorică, cunoscută sub numele de peștera lui Tito Bustillo, care este deschisă vizitatorilor tot anul. De asemenea, Ribadesella este vizitată pentru istoria sa, pentru activitățile sportive, pentru peisajele și natura sa, dar nu în ultimul rând și pentru mâncarea în care tonul domină.

Municipalitatea include Peștera Tito Bustillo (Cueva de Tito Bustillo), cunoscută pentru picturile murale preistorice cu animale și figuri, datând probabil din epoca Magdaleniei (acum 29.000 de ani).

Primele referințe scrise, legate de așezare, sunt mai recente și datează din secolul I î.Hr. Acestea provin de la geograful grec Strabo , care vorbește despre râul „Noega” care separă „Asturile Cantabrilor”.

Oamenii din Ribadesella, au fost numiți Salaenos și au dominat Colunga, Arriondas și Llanes.

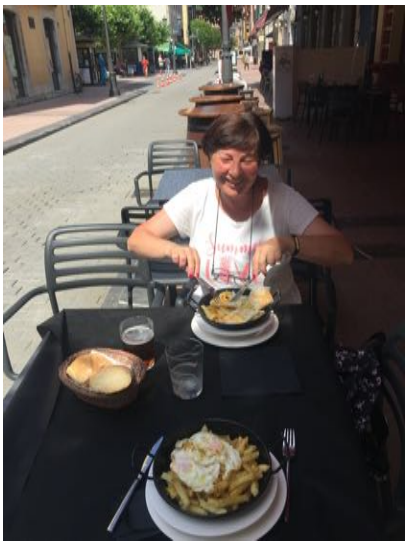
Ribadesella are două străzi principale, Gran Vía de Agustin Argüelles și Calle Comercio. În această parte a Ribadesellei, există câteva bănci, farmacii, restaurante / baruri, magazine și standuri de ziare. Tot aici se află Casco Antiguo, unde se află vechea piață, precum și biserica din Ribadesella: Iglesia Parroquial de Sta. María Magdalena. În această parte a orașului se află mici magazine cu produse de casă, precum și casele locuitorilor din Ribadesella. A treia parte din Ribadesella este formată din Paseo Marítimo del Puerto, sau coasta orașului care se află lângă apă. Astăzi, această piață este dedicată reginei Spaniei, Dª Letizia Ortiz.

După mica minută de istorie spaniolă, ajungem la capătul podului. O luăm la dreapta, așa cum primisem indicația. Tot conform indicației precedente, începem să sondăm opinia trecătorilor raportat la poziția geografică a Hotelului Verdemar. În jur numai turiști, care numai terasele le puteau descrie în amănunt. În sfârșit, ne încercăm norocul și cu un băiețaș cam de 10 ani, cu o undiță în mână. Nu prea înțelegea ce vrem, dar la auzul ”Hotel Verdemar”, se luminează la față și cu vârful undiței ne indică direcția, după care își susține afirmația, indicând cu vârful undiței: ”segunda calle”. Nu mai era niciun dubiu, a doua stradă la stânga era strada pe care trebuia căutat hotelul. Îi mulțumesc băiatului pentru precizia indicației și o luăm voinicește pe drumul indicat. Picioarele începuse să nu prea mai asculte de cei care le coordonau. Drumul prin oraș a fost mai greu decât urcatul unui munte.

Nu e cerșetoare, e doar reclamă

O cină cu simulacru de mujdei

La plajă

Intrăm pe stradă. Celălalt capăt al străzii dădea direct pe plajă. Cam pe la mijlocul străzii, pe partea stângă, apare, în toată splendoarea sa, hotelul mult căutat.
La recepție întâlnim atât o fată drăguță, cât și rucsacul nostru, care ne aștepta cuminte. Fata drăguță, citind pe fața noastră oboseala, înainte de a ne înmâna cheile, ne servește cu o bere rece, bineînțeles că berea e contra cost.

Camerea e superbă. Avem terasă mare proprie, o baie regală și un colț pentru relaxare. Totul e super. Dar toate astea nu m-au făcut să uit un amănunt foarte important: azi e ziua de naștere a lui Carmen.

Facem dușul ritualic și ieșim în oraș ca să mâncăm și să o sărbătorim pe Carmen. Acum suntem familiarizați cu topografia orașului, ne îndreptăm spre pod. Trecem pe lângă debarcaderul pentru bărcile de agrement. Unii tineri săreau în apă de pe chei, dar ieșeau relativ repede din apă. Se pare că e destul de rece.

Ajungem pe malul celălalt, acolo unde sunt terasele și restaurantele. De data asta punctul de informare turistică e deschis, dar nu mai avem nevoie de ajutor. Alegem o masă la o terasă, ne așezăm, așa cum cerea regula nescrisă, vine ospătarul și comandăm bere și apoi din nou bere, cartofi prăjiți cu ochiuri. Până aici nu au fost probleme de comunicare cu ospătarul. De abia de aici începe aventura. Dorim mujdei peste cartofi, asta aruncă într-o ceață densă întreaga comandă. Încerc să explic ce e mujdeiul, dar degeaba. Încerc în engleză: ” heavy garlic”, degeaba. Îi cer o bucată de hârtie și desenez, destul de stilizat, o căpățână de usturoi. Iese o adevărată reprezentare picasoniană a bietului usturoi, dar destul de sugestivă.

Văzând impasul în care intrasem, vecinul de la masa din spatele meu se oferă să mă ajute. Mă întorc și constat că la masa alăturată ședea perechea de tineri din Patagonia, ridicând oarecum vălul ce se așternuse peste mintea chelnerului, Guadalupe, căci așa o cheamă pe tânără, explică ospătarului ce doream. Ei erau pe terminate, așa că în scurt timp se ridică și pleacă. Noi începem cu berea și încheiem festinul tot cu bere. Mujdeiul a fost un simulacru. Era format din cățel de usturoi striviți. Se pare că ei nu prea le au cu preparatele din usturoi. Păcat, căci sunt simpatici.

Mâncăm, ciocnim în sănătatea lui Carmen, așa cum se obișnuiește pe la noi și plecăm să ne plimbăm. Acum că ”știam” orașul, hotărâm să mergem să ne plimbăm pe plaja de la capătul străzii pe care era hotelul.

Ne plimbăm pe faleză. La un moment dat mă împiedic și cad, și mă julesc rău la genunchiul drept și cotul mâinii drepte. Interesantă julitură, tot ce era pe partea stângă scapă nevătămate. Se pare că e un avertisment legat de cantitatea de bere consumată de mine zilnic, în ultima perioadă de timp. Recepționez ”mesajul” și îmi propun să țin cont de el.

În valuri

Cum e încă soare și cald, Carmen intră în apă. Sunt valuri mărișoare. Eu nu pot intra căci apa sărată mă ustură. Vezi ce înseamnă ca cineva să aibă grijă de tine și să îți trimită avertismente? E clar că există un Spirit al pelerinului.
Șontâc, șontâc, ne întoarcem la hotel. Căzusem rău pe cimentul zgrumțuros, așa că zgârietura e și întinsă și destul de adâncă. Ajungem la hotel și îl rog pe recepționist să vadă dacă are un leucoplast. Între timp, fata drăguță plecase.

Amabil, recepționistul găsește un leucoplast pe care îl aplică pe rană și îmi mai dă unul ca să am de rezervă.

Gata de plecare, ultima privire și la drum

După toate aceste peripeții, ne culcăm căci mâine vom avea nu 39 km, ci 37 km. O mare diferență.

Noapte bună.

15 iulie 2019

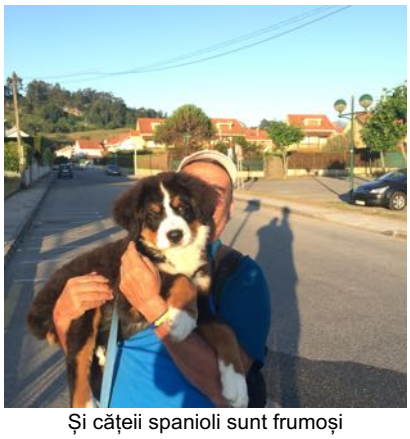
Plecarea la ora 7,10. E răcoare, dar plăcut. Ieșim relativ repede din oraș. Ne așteaptă din nou un drum lung.

Ieșim pe faleza care însoțește estuarul râului. E liniște, aerosoli și un pavaj proaspăt stropit. Totul e o armonie ce te face să te simți ușor, ce te face, parcă, să crezi că plutești.

Marea liniștită, doar 2 pelerini în față

La un moment dat, în această atmosferă de beatitudine, de unicitate, apare din senin Leo. Toată vraja dispare instantaneu și mă reîntorc brusc în realitate. Da, e cu adevărat acel Leo pe care îl lăsăm în urmă și dăm de el în fața noastră, de parcă ar avea capacitatea paranormală de teleportare. Pare oarecum debusolat în dimineața asta. Ne salutăm și o ia la dreapta spre plajă. Poate nu și-a făcut somnul azi noapte și vrea să mai moțăie un plic pe plajă. Ok, pe Camino e libertate deplină.

Îl lăsăm pe Leo să își desăvârșească somnul pe plajă și intrăm în Astursella, o mini stațiune pe malul estuarului. E dimineață, lumea încă moțăie. Întâlnim un localnic cu un cățel în brațe. Aflăm că îl ține în brațe deoarece are numai 3 luni și obosește repede. Cer permisiunea stăpânului să îmi fac o poză cu individul. Individul fiind cățelul, nu stăpânul.

Și cățeii spanioli sunt frumoși

E un cățel blând, prietenos, dar după greutate nu cred că are doar 3 luni. Informația asta a fost comunicată de fericitul stăpân al cățelului, într-o engleză fără cusur, așa că nu poate fi pusă la îndoială corectitudinea ei.

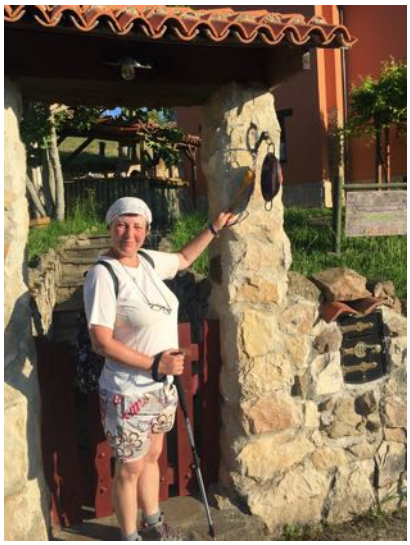
Urcăm și coborâm și iar urcăm. Drumul devine din ce în ce mai dificil. Intrăm în mica localitate San Pedro. Aici, emblema orașului se pare că e dată de o perfectă diviziune a muncii în cadrul spălătoreselor. Unul muncește și altul controlează. Important de știut e cine adună profitul?

Unul muncește și altul controlează

E plăcut prin pădure

Peste tot sunt pelerini

Sonerie folosind o tigaie

Localitatea e pitorească, palmieri, flori, străzi curate. De fapt corect e folosirea la singular a termenului ”străzi”, căci practic e o singură stradă.
A ieșit soarele și s-a mai încălzit. Lăsăm în urmă ”harnicele spălătorese” din San Pedro și ne continuăm drumul prin liziera unei păduri. Curios, păsărelele încă nu și-au început repertoriul, dar liniștea copacilor e recomfortantă.

Poate unora li se pare ciudată expresia: ” liniștea copacilor e recomfortantă”. Da, așa pare dacă privind un copac îl identifici cu o bucată de lemn, ce are uneori și frunze. Asta am învățat la școală, și nu e total greșit. Pentru cei ancorați în lumea materială, da, sunt bucăți de lemn ce au în dotare și frunze uneori. Dar acea bucată de lemn are viață în el. Nu e doar lemn, are și un ”suflet”, chiar dacă nu e asemănător nouă, dar e o ființă căreia de multe ori îi negăm existența în plan spiritual. Copacii, și în general toate plantele emit energie benefică, asta și datorită faptului că toți facem parte din aceeași energie Universală. Așa că, ori de câte ori aveți posibilitatea, îmbrățișați copacii, căci ei dăruiesc energie necondiționat tuturor celor care o doresc. Mai e un aspect care poate scapă unora. Copacii ne oferă doar energie pozitivă, căci ei nu captează energii negative, deci energia pe care o oferă tuturor e benefică omului. Nu există copac care să emită energie dăunătoare nouă.

Intrăm în Abeo, un mini sătuc, dar plin de istorie. Abeo este o localitate ce aparține parohiei asturiene Leces, în municipiul Ribadesella.

În 2009, avea o ”imensă” populație de 43 de locuitori, împărțită între cartierele La Quintana, El Cueto, El Manso, La Rocina, La Viña și La Armadera precum și unele locuințe izolate.

Abeo este situată, la o distanță ceva mai mare de 1 km de coastă, la o altitudine de 80 m.

Este situată la est de izvorul pârâului San Pedro. Este accesibilă de pe șosea din localitatea San Esteban, la 5 km de capitala municipiului.

Printre clădirile sale, se remarcă Palatul Argüelles. Această clădire superbă a fost construită în Caravia la Alta și ulterior a fost mutată în această localitate, piatră cu piatră. Palatul are o capelă, care unește ambele clădiri printr-o succesiune de arcade semicirculare.

Abeo este locul de trecere a Camino de Nord, varianta de coastă. Pelerinii ajung în Abeo, pornind din Ribadesella, urmând cursul pârâului San Pedro până la Venta del Manso, aflată în prezent în ruină.

Intrăm din nou în pădure. Drumul urcă destul de abrupt. La un moment dat drumul se bifurcă, noroc că dăm de un indicator care duce către San Esteban de Leces, iar altul ce se afundă în pădure.

O luăm pe cea care urmează o curbă de nivel, deci ”omenește” de mers. La un moment dat la stânga, pe celălalt versant al muntelui, se

Intrarea în La Vega

Autoportret

Pictura pe ușa grajdului

vede o carieră de piatră. Cum se transportă pietrișul, e greu de spus, căci cariera este în pantă, chiar pe versantul muntelui.
Curând poteca începe să coboare destul de abrupt. În zare se vede marea, deci nu ne-am îndepărtat foarte mult de țărm. Și iată-ne la intrarea în San Esteban de Leces.
Localitatea este plasată la poalele unui deal ce îți trezește temeri dacă am fi nevoiți să îl escaladăm.

În mijlocul localității e o biserică pe care nu o putem vizita deoarece e închisă, cu toate că nu a început încă siesta spaniolă. Dacă nu o putem vizita, asta nu înseamnă că nu ne poate crea probleme de ordin legat de orientare. Din dreptul ei se despart două indicatoare ce trimit pelerinii pe două căi diferite. Unde duc? Nimeni nu știe, sigur e că vor ajunge, într-un final, la Santiago de Compostela. O variantă o ia spre dreapta, adică direct spre dealul ce se dovedește a fi total neprietenos cu pelerinii, în timp ce varianta spre stanga, ne coboară la șoseaua națională ce duce spre La Vega. Nu stăm prea mult pe gânduri, și o luăm pe varianta ce ducea la șosea. E destul de cald ca să ne mai luptăm și cu urcușul pe deal.

Nu e trafic, mai întâlnim și alți pelerini care se pare că au avut același raționament ca și noi. La un moment dat întâlnim câțiva pelerini care se opriseră să întrebe niște localnici legat de drumul oficial spre La Vega. Răspunsul ne bucură, dacă o luăm pe a doua stradă la dreapta și urcăm un pic, dăm în varianta care ne-ar fi dus sus pe deal.

Nu mai stăm pe gânduri și o luăm la picior. Sus pe deal se vede o biserică veche, dar până la ea ar trebui să ne abatem din drum cam 2 km, așa că abandonăm proiectul, mai ales că localnicii ne avertizaseră că e închisă, deoarece e doar un preot ce slujește la 4 biserici din zonă, nu în același timp bineînțeles.

Continuăm așadar drumul și intrăm în La Vega. Intrarea se face pe o străduță foarte îngustă pe care nu cred că încap 2 biciclete ce circulă în sens contrar una față de cealaltă și care au ghinionul să treacă una pe lângă alta în același timp.

Poteca trece pe lângă o gospodărie cam ciudată. Fusese o fermă, avea în dotare un grajd în care ”locuise” odată un cal, plus alte acareturi specifice unei ferme. Proprietarul, se pare, un om în vârstă este posesorul unui talent de pictor, fantastic. Fiecare ușă, fereastră, etc., este pictată cu atâta talent de zici că ceea ce vezi e adevărat. Un cal ce scoate capul prin ușa grajdului semi deschisă, o mașină parcată, etc., totul pare autentic.

Zăbovim câteva minute, căci e atât de fantastic să vezi așa ceva într-un biet sat de munte. Aflăm de la o bătrână, ce stătea la soare într-un balcon, că pictorul e un sătean ce s-a retras la bătrânețe la casa părintească.

Drumul ne poartă pașii spre plaja care se vede undeva la cca. 500 m. Traversăm un camping destul de mare, de unde turiștii se pregătesc de plecare. Weekendul se sfârșise și se întorceau în cotidian. Sunt

Picturi pe ușa de la pod

Un vis real

Salvare

Iată-ne în Villaviciosa

multe mașini cu număr german, dovadă că plaja este bine cunoscută doritorilor de mare, liniște și aer curat.

Plaja Vega este una dintre cele mai mari din Asturias, cu mai mult de un kilometru lungime și una dintre puținele din nord care păstrează un sistem important de dune. Plaja lungă este împărțită în două de gura unui pârâu mic ce traversează plaja. Plaja este spălată de valuri puternice, deoarece este foarte deschisă, datorită formei sale liniare. Capătul cel mai vestic este o zonă frecventată de nudisti, în timp ce în partea de est este locul unde se pot observa rămășițele jurasice (amprente ale dinozaurilor), precum și roci cu urme de fluorit.

Accesul la primele două plaje este protejat video, însă pentru a accesa plaja Sierra este necesar să mergi pe jos. Plajele din Vega și Berbes sunt separate de un promontoriu stâncos, în timp ce spre est plaja închide accesul la golful numit Sierra. Plaja din La Sierra este accesibilă doar la reflux prin plaja Vega, în ciuda existenței unei căi care este puțin practicată din cauza dificultății pe care o prezintă coborârea malului stâncos.

Plaja are o varietate de servicii, toalete, dușuri, containere pentru deșeuri, servicii de curățare a plajei, telefon, chioșcuri de băuturi și mese, semne de avertizare, precum și echipamente de salvare pe timpul verii, precum și servicii de salvamar.

Continuăm drumul și poteca traversează campingul și începe să urce pe coastă. Urcușul e destul de abrupt, dar priveliștea care ne așteaptă, am convingerea că va compensa întregul efort.

Suntem pe creasta coastei. Marea e minunată, stâncile sălbatice întregesc peisajul, în timp ce valurile se zbenguie în voie.

Trecem pe sub terenul de golf și intrăm în Berbes, dar nu înainte de a trece pe lângă intrarea în terenul de golf. Continuăm drumul ce urcă pieptiș prin pădure și ajungem la nivelul șoselei. E obositor, dar e OK.

De aici urmăm șoseaua, cam neplăcut pe asfalt, dar asta e. Începe să se simtă oboseala, în timp ce soarele accentuează discomfortul. Rezerva de apă e pe sfârșite, în timp ce setea se accentuează. Doar trecusem pe lângă o fântână de unde am fi putut reînoi provizia. Asta e, vorba aceea: ”unde nu e cap vai de … sete”.

E cald, unii dintre noi doi sunt epuizați. Aceștia (nu eu) încep să bombăne indescifrabil, așa că odată ieșiți la șosea, constatăm că poteca iese direct în dreptul unei stații de autobuz, care conform graficului afișat, ar trebui ca autobuzul să sosească în 20 minute. Decizia e ca și luată, ultimii km îi vom face uzând de transportul în comun. În stație mai sunt 4 pelerini care ajunseseră înaintea noastră. De fapt ei au fost factorul determinant în procesul de luare a deciziei noastre. Autobuzul vine cu o întârziere de 7 minute și urcăm în el. În autobuz, pe lângă cei 4 pelerini pe care îi găsisem deja în stație, mai erau alții trei. Deci o comuniune bine reprezentată, în raport cu localnicii care erau sub 10 reprezentanți.

Intrarea în hostel

Un prânz bine meritat

Semne noi pe trotuar?

Nu știu ce indică, dar e plin orașul

Victorioși intrăm în sfârșit în Villaviciosa. Coborâm în terminal și o pornim spre centru, fiecare pelerin în altă direcție. Începe procesul de descoperire al locației unde ne aștepta rucsacul, Hostel El Congreso.

Acțiune relativ dificilă căci în oraș e criză de vorbitori de engleză. Ajungem, tot întrebând, în centru. Orașul nu e mare, dar frumos, cu excepția numelui care în traducere liberă ar însemna: ”Vila vicioasă”. Am glumit, de fapt înseamnă: ”sat fertil”.

Aici avem un noroc chior. Pe trotuarul opus este parcată o mașină a poliției locale. Cu siguranță ei știu cum să ajungem la hotel. Într-adevăr, cu o precizie de ceas elvețian, ne spune că hotelul căutat e chiar în spatele nostru. Mulțumim pentru ajutorul neprecupețit și mai ales dezinteresat și ne îndreptăm spre hostel.

Orașul e plin de magazine de bijuterii, de parcă am fi în Eldorado. Cu greu găsim un magazin alimentar de unde să cumpărăm cele necesare cinei și … berea cea de toate zilele. Total greșit, de data asta renunțăm la bere în favoarea unei sticle de tinto (vin roșu specific spaniol). Încă îmi stăruie în minte ”avertismentul” primit.

Ne cazăm, după care Carmen își intră în rol și pregătește un prânz pe cinste, chiar dacă prânzul e destul de întârziat. Ce dezmăț culinar, caș cavaval feliat, cu pâine și roșii, udat din belșug cu un pahar și jumătate de tinto de fiecare. Nu lipsește, de bună seamă, nici desertul. După un asemenea prânz, o plimbare prin oraș e binevenită.

În Evul Mediu, Villaviciosa era cunoscută sub numele de Maliayo (de asemenea, Maliaio și alte variante similare) un teritoriu care acoperea actualul municipiu al Villaviciosa și zonele învecinate. Acest nume (și variantele sale) este documentat încă din secolul al IX-lea. În 1270, Alfonso X de Castilla a fondat actualul oraș, care era cunoscut sub numele de La Puebla, Pola sau Pobla de Maliayo. Prin intermediul unei scrisori Alfonso X poruncește ca zona să fie populată și să se construiască vile. Denumirea actuală „Villaviciosa” înseamnă de fapt „sat fertil”.

Prin Decretul 115/2005 din 17 noiembrie 2005, publicat în Monitorul oficial din 2 decembrie, noile denumiri în limba asturiană au fost adoptate oficial pentru majoritatea numelor de localități ale municipiului Villaviciosa.

Din punct de vedere geologic, cea mai semnificativă caracteristică este estuarul Villaviciosa și bazinul hidrologic care se varsă prin el. Unii autori precum Caveda Solares afirmă că acest estuar este inclus pe deplin în bazinul Gijón-Villaviciosa, fiind una dintre cele trei unități principale din bazinul mezozoic-terțiar din Asturias, devenind un bazin de sedimentare în perioadele triasic, jurasic și cretacic inferior.

Fertilitatea pământului și condițiile bune fizice, geografice și climatice ale întregului teritoriu pe care se află Villaviciosa fac să se presupună că, încă din epipaleolitic, în zona asturiană, teritoriul Maliayan era deja colonizat, având un eșantion important de monumente megalitice.

Teatrul din Villaviciosa

Biserica Santa Maria Villaviciosa

Așezările militare au fost de asemenea multiple și diverse, majoritatea fiind situate pe axa estuarului, mai mult spre coasta de vest. Etapa dominantă romană este resimțită într-un mod minunat în municipalitate, deoarece teritoriul era foarte fertil și avea, de asemenea, o ieșire la mare. Există mai multe pietre funerare împrăștiate în întregul teritoriu al municipiului, ceace dovedește această colonizare, precum cele găsite în biserica Grases sau Miravalles. În același mod, s-au găsit și resturi arheologice din vechile vile romane la gura estuarului în actuala Rodiles și care se presupune a fi celebra Noega.

În secolul al XII-lea, reprezentanții teritoriului s-au întâlnit cu episcopul Pelayo din Oviedo, pentru a pune capăt tulburărilor care au apărut în toată zona. Deja pe vremea lui Alfonso IX, municipiul a început să fie reconstituit datorită politicii de repopulare și urbanizare pe care el însuși a inițiat-o.

În secolul al XIV-lea, teritoriul este acum denumit Villaviciosa, luând acest nume pentru fertilitatea pământului lor, care oferea o abundență de produse. Tot în acest secol, orășenii l-au sprijinit pe episcopul Guterre în lupta sa împotriva contelui de Gijón, protejând interesele prințului Don Enrique. Deja la sfârșitul secolului al XV-lea un eveniment marchează viața orașului, iar acesta nu este altul decât incendiul care a devastat Capitala distrugând-o complet. Din acest motiv, Monarhii Catolici emit un document prin care aceștia donează o sumă de bani pentru a reconstrui întreaga zonă. În această perioadă există dovezi despre existența unui spital în vecinătatea templului Santa Maria, fiind locul de includere al municipiului în pelerinajul spre Santiago de Compostela pe ruta Costa.

Secolul al XVI-lea, a lăsat la Villaviciosa unul dintre cele mai relevante evenimente din istoria municipalității, vizita pe care împăratul Carlos I al Spaniei a făcut-o în 1517. Monarhul a ajuns în portul Tazones din cauza unei furtuni care la împiedicat să ajungă la Santander. Odată ajuns în municipiu, s-a dus împreună cu sora sa Leonor la Villa cazându-se în casa lui Rodrigo de Hevia, în care a stat trei zile și patru nopți complete, primind în timpul ședерii consilierii municipali. După acele trei zile, a părăsit municipiul pe uscat în direcția Colunga.

În secolul al XVII-lea există o mare schimbare în oraș, transformând complet peisajul urban al acestuia, apărând case nobile, palate și piețe, păstrându-se în prezent o mare parte din această dezvoltare urbană. La sfârșitul secolului, franciscanii au întemeiat o mănăstire în oraș pentru a propovădui lecțiile derivate din sinodul Trent, fiind așezată mai întâi în Vallera, apoi fiind înlocuit cu un loc din apropiere, cu o capacitate mai mare și a cărui biserică asigura necesitatea de propovăduire.

În secolul al XIX-lea consecințele Războiului de Independență împotriva Franței lasă urme, orașul a suferit numeroase atacuri, reușind ca francezii să ocupe teritoriul, în mai multe dăți, până când au fost, în cele din urmă, expulzați. În 1835, primăria constituțională a fost înființată definitiv, dispărând astfel puterile municipale care erau

Biserica Santa Maria Villaviciosa

Iluzie optică, trotuarul e perfect plan

O cină regească

ocupate de mult timp de familii nobiliare puternice. La sfârșitul secolului apare o nouă clasă socială în zonă, burghezia liberală, care la rândul său duce la nașterea unui sindicalism al muncii, foarte revoluționar. Activitatea comercială crește considerabil datorită locației estuarului său, navigabil în acel timp.

Deja în secolul XX, dictatura lui Primo de Rivera aduce cu sine o nouă urbanizare, constând în aducerea apei și crearea de școli pentru copii. Războiul civil spaniol durează 15 luni la Villaviciosa, încheindu-se la 19 octombrie 1937, odată cu capturarea satului de către trupele naționale.

Timpurile actuale se caracterizează prin dezvoltarea industriei alimentară (lapte și cidru), precum și o dependență din ce în ce mai mare de sectorul turistic, acesta asigurând un mare aport economic la dezvoltarea municipiului, prin oferirea unor peisaje spectaculoase, atât în interior cât și în zona de coastă, unde plajele sale sunt printre cele mai vizitate din întregul Principat.

Nu putem trece fără să vizităm Iglesia Santa Maria, o biserică caldă, unde simți energia cu care sunt îmbibați pereții. Ne așezăm pe bancă și cădem într-un fel de somnolență plăcută. E o stare de liniște și armonie din care nu vrei să mai ieși. Stăm și timpul trece, pe nesimțite, pe lângă noi.

Este una dintre cele mai recente biserici romanice din zona Villaviciosa. A fost construită la sfârșitul secolului al XIII-lea sau la începutul secolului al XIV-lea și are deja câteva elemente gotice, deci poate fi considerată o clădire de tranziție între două stiluri artistice. Este formată dintr-un singur naos cu altar dreptunghiular, sacristie și pridvor deschis, atașat la peretele de sud.

În interior, naosul este acoperit cu structură de lemn expusă, iar cele două secțiuni ale altarului sunt acoperite cu o boltă în stil oriental. Nava și altarul sunt separate de un arc triumfal cu două arhivote netede pe două coloane poligonale pe fiecare parte, cu capiteluri piramidale trunchiate inversate. Un arc punctat separă cele două secțiuni ale antetului, acesta fiind decorat cu zig-zaguri, susținut de coloane cu majuscule zoomorfe.

Ne rupem cu greu din melancolia care, cel puțin mie, îmi aduce retrăiri a locurilor pe care le-am descoperit de când am plecat din Bilbao. E fantastic să simți că faci parte din familia celor care au călcat pe locurile unde Sf. Jacob și și-au dus la îndeplinire misiunea.

Ne îndreptăm spre albergue. A fost o zi lungă, dar plină de lucruri noi.

Carmen reintră în acțiune și curând ne așezăm la o masă plină de bunătăți, udată din belșug tot de un pahar și jumătate de tinto pe cap de locuitor.

Ne așezăm în pat cu gândul la etapa de mâine, la cei 34 km pe care trebuie să îi ”biruim”.

Gata de plecare

O cascadă minunată la marginea pădurii

La o cafea cu Judith

Totul la rece pentru pelerinul însetat

Și astăzi miracolul continuă să existe, singura durere care mă deranjează, e doar cea pricinuită de căzătura tip ”avertisment”. Azi am băut doar un pahar de bere, în rest tinto, deci sunt ”pe drumul” cel bun. Mă așed în pat și somnul pă cuprinde instantaneu.

Noapte bună.

16 iulie 2019

Plecăm la ora 7,10. E răcoare bine de tot. Parcă scurtele ar fi fost bine să fie pe noi. Azi iar avem 34 km de mers. Constatăm cu surprindere ca am înoptat în același albergue cu Leon, dar nu l-am văzut de cu seară. Poate a venit mai tânziu, ori noi am mers la culcare mai devreme.

Ieșim din oraș, drumul începe să urce amenințător. Urcăm și parcă nu mai dăm de vârf, parcă muntele e infinit. La vreo 3 km de la Vilaviciosa intrăm într-un sătuc, San Juan. În fața capelei e plasată o tarabă unde, contra unei donații poți bea o cafea caldă sau lua banane sau mere. E ceva destul de șocant, bei cafea și mănânci banane și rămâne la latitudinea ta dacă donezi ceva sau nu. E clar că toți pelerinii donează. Nu cred că e cineva care să se servească și să plece. Cafea nu bem, dar luăm câte o banană, pentru care donăm 2 euro.

Printre pelerinii opriți o întâlnim pe Judith, unguroaica cu care fusesem împins de la spate de Carmen, să conversez 40 de minute.

Sunt banane, apă plată, apă minerală, coca-cola, portocale, băuturi energetizante. Interesant e că într-o remorcă alăturată, e un frigider, ca băuturile să stea la rece. Servire +10 stele pentru un pelerin care până aici a urcat din greu.

Aflăm de la Judith că e ultima oară când ne vom întâlni, deoarece ea va continua pelerinajul pe Camino Primitivo, în timp ce noi vom continua pe calea de coastă. A fost o scurtă perioadă de când ne-am cunoscut, iar acum când aflu că ne vom despărți, ceva parcă se rupe în mine. Nu a fost o relație de lungă durată, dar suficientă ca să o consider ca ceva ce mă întristează. Trebuie să recunosc că mă uimește acest sentiment pe care îl trăiesc, cu atât mai mult cu cât din copilărie am avut o oarecare aversiune față de maghiari. Eu sunt convins că sunt unguri și unguri, dar Judith, o unguroaică pelerin, parcă excede această aversiune. E drept că am prieteni foarte buni maghiari, prieteni încă din clasele primare, prietenie de care și acum sunt mândru, dar am și destul de multe întâmplări legate de unguri care îmi întărește aversiunea. Această părere de rău, că nu o voi mai întâlni pe Judith, este o încă dovadă că pe Camino sexul, etnia, religia, vârsta pur și simplu dispar, căci devenim conștienți că suntem frați întru tot și toate. Nu știu ce simt alții, dar eu cred în această disoluție în primordial.

Continuăm drumul și intrăm în Casquita. De aici se desparte practic traseul pe care cei care sunt hotărâți să o ia pe Camino Primitivo o vor lua.

Răsfățul pelerinilor

Contraste în Grases

Spre surprinderea noastră, în fața capelei dăm de un alt loc în care pelerinii își pot reîmprospăta forțele cu o atenție din partea localnicilor. Judith e încă cu noi. Din acest punct o va lua spre Camoca, care e practic punctul de plecare pe Camino Primitivo.

Masa e încărcate cu de toate. Până și pahare de unică folosință sunt pe masă. Sunt mulți pelerini opriți ca să își ”încarce bateriile”. E drept că drumul până aici a fost destul de greu. Am urcat un munte cu o diferență de nivel de 480 m față de Villaviciosa.

Facem poze și cu cea care organizase acest popas, o doamnă în vârstă ce locuiește peste drum. Nu cred că pentru ea e o sursă de venit această ofertă pelerinilor, deoarece casa în care locuiește e pricopsită, ce îmi întărește convingerea că nu trăiește din acest ”business”. Cred că e un gest de respect față de cei care calcă pe Camino, un respect față de cei care din dorința de a fi liberi, se găsesc acum aici.

Ne îmbrățișăm încă odată cu Judith, și în timp ce ea pornește spre Camoca, noi o luăm înainte spre Grases.

Orașul e plin de contradicții. Sunt case noi, pline de flori și curți cu gazon bine întreținut, alternând cu ruine, dar care prin aspectul lor, aduc un sâmbure de diversitate în cotidian.

Punctul culminant al moștenirii artistice a parohiei Grases este biserica San Vicente. În secțiune ea este dreptunghiulară în naos și pătrată în absidă. Are două portaluri acoperite de un pridvor din lemn, deschis pe pereții de sud, unde apare anul în care a fost construită: 1769, în timp ce pereții de vest, datează din timpuri moderne, iar pe peretele de sud există un baptisteriu la care se poate ajunge printr-o ușă cu arc semicircular protejat de un gard în care apar literele grecești alfa și omega. Se pare că a existat o clădire anterioară, după cum reiese din rămășițele de origine romanică, plasate sub streașină. Pe peretele porticului de vest se află o stelă de gresie romană, descoperită în 1925 și refolosită, pe care se citește o inscripție incompletă, pe care epigraful F. Diego Santos a transcris-o într-un text greu de înțeles. Cea mai plauzibilă interpretare o face Luggoni Arganticaeni, care arată că sensul textului se referă la cei care oferă „acest monument” zeului Dulovius Tabaliaenus.

Prima mențiune a Sfântului Vincent apare în lista parohială a episcopului Gutierre de Toledo (1385 - 1386), deși în secolul al X-lea existența bisericii „Sancte Marie de Grasses” este menționată într-un document al Liber Testamentorum, datat din anul 921, în care regele Ordoño I donează templul bisericii din Oviedo împreună cu mai multe temple și vile.
Biserica San Vicente de Grases este menționată în testamentul lui Ordoño II, în anul 921, sub invocarea lui Santa María, pe care o donează Catedralei din Oviedo; această invocare s-ar schimba mai târziu, deoarece secolul al XIV-lea apare în documente cu numele actual. Din originea sa romanică, abia se mai păstrează unele canecillo integrate în structura actuală a templului, împrăștiate în

Satul e plasat pe o vale dintre 2 munți

Campanie electorală ingenioasă

Peisaj superb

Suntem aproape de vârf

De data asta ni se oferă prune gratis

interior și în exterior fără nicio ordine. Unul dintre ele are un cap de bivol foarte asemănător cu cel care apare în Biserica Colegiata Santa María de Arbas, în apropiere de Puerto de Pajarés, în León. Un altul prezintă figura unui cal cu gura deschisă. Rămășițele păstrate sunt dificil să le datezi, dar se crede că templul roman a fost construit la sfârșitul secolului al XII-lea sau la începutul secolului al XIII-lea.

În timpul reformelor efectuate în biserică în 1925, pe unul dintre zidurile sale, datat în secolul al II-lea, a fost descoperită o piatră de mormânt votivă a lui Tabalieno, realizată în locurile argantice, unul dintre cele nouă triburi asturiene citate de Ptolemeu. Piatra de mormânt este păstrată în peretele interior al porticului.

Stau și mă întreb justificat, cum de au bătut drumurile astea romanii? Cum și-au cărat armamentul și muniția, cum și-au organizat cazarea și cum și-au procurat mâncarea? E foarte dificil să poți parcurge o distanță atât de mare și să mai și construiești biserici sau capele. Trebuie că la acea vreme religia juca un rol determinant. E clar că romanii nu erau pelerini.

Trecem pe sub autostradă și intrăm în Nievares. Localitatea e situată pe panta unui deal plin cu meri, dar cu niște mere mici, din care nu merită să faci nici măcar țuică.

Aici întâlnim un mod deosebit de ingenios de a face campanie electorală. Candidatul la un loc eligibil și-a lipit afișul de promovare, pe un tomberon de gunoi. Practic toți pot vedea anunțul, deoarece toți vin să arunce gunoiul.

Drumul urcă în serpentine spre vârful muntelui. În zare se profilează munții cu vârfuri acoperite încă de zăpadă. Sunt parte a lanțului muntos Picos de Europa (Piscurile Europei) cu vârfuri de peste 2600 m.

Ne apropiem de vârf. E un urcuș greu, chiar dacă mergem pe un drum foarte bine întreținut, fără gropi, dar și fără trafic. De când urcăm, a trecut o singură mașină, care s-a și oprit la o casă, care se pare a fi un fel de cabană.

În sfârșit începe coborârea. Ca și urcușul, și coborârea e destul de abruptă. Drumul e la fel de bun, dar uneori coborârea se dovedește a fi mai obositoare decât urcușul, deoarece se folosesc la coborâre mușchi ce nu prea sunt antrenați la mersul normal.

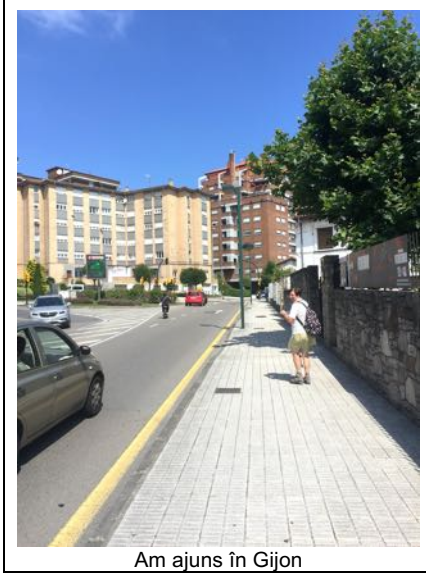
La un moment dat, pe partea stângă a drumului apare un panou ce ne atrage atenția că la doar 90 m putem găsi un albergue, dar și apă de băut. De panou este prinsă o găletușă de plastic cu prune. De data asta nu mai e vorba de donație, ci pur și simplu sunt oferite gratuit pelerinilor obosiți, care au reușit să traverseze muntele. Civilizați, luăm câte 2 prune, asta ca să rămână și pentru cei ce vor veni după noi. Vedeți, mersul pe Camino duce automat la ”șlefuirea” deprinderilor. Înțelegi că nu ești singur și trebuie să înțelegi că orice ”pornire”, oarecum dobândită din vremuri străvechi, când luptam pentru

Suntem pe partea cealaltă a muntelui

A sosit pâinea

Terasa unde Carmen a rămas să fumeze

Pe cer se adună norii, va ploua oare?

Am ajuns în Gijon

supremație, nu mai sunt de actualitate. Asta e, dacă vrem, asta e și o formă de iubire pentru aproape. Camino este un pelerinaj în care ai posibilitatea să reînveți lucruri poate unele de mult uitate. Puteam foarte bine să golim găletușa și să plecăm mai departe, căci eram doar noi pe drum, dar asta ar fi însemnat să nu ne gândim la faptul că în urma noastră pot veni alți pelerini însetați sau epuizați, pentru care o prună ar fi însemnat mult. De aceea insist spunând că un pelerinaj pe Camino va însemna o cotitură în comportamentul nostru de oameni față de oameni, toți fiind cetățeni ai Universului infinit.

Drumul continuă să coboare. Parcă e un pic mai bine. Trecem pe lângă o casă la care tocmai venise cel care distribuie pâinea. Fără să deranjeze pe cei din casă, ”pâinarul” pune în cutia pentru pâine amplasată la poartă, pâinea ce se pare că fusese comandată anterior. Cred că e un fel de abonament lunar, plata făcându-se tot lunar.

Coborâm pe o scurtătură și la o cafenea, dăm din nou le Leon. Băiatul ăsta chiar e suspect. Îl știam pe Camino Primitivo, și acum îl găsim pe terasă bând cafea. Ne oprim și noi la Casa Pepito și încercăm să bem o americană. Carmen mă anunță că la o cafea trebuie aprinsă și o țigară. Acest lucru mă cam deranjează. Crezusem că a abandonat de mult această pacoste, dar se pare că mă înșelasem, așa încât îmi beau cafeaua repede și plec, lăsând-o să-și savureze țigara. Cam după 1 km mă ajunge din urmă, dar asta nu schimbă cu nimic modul de comunicare dintre noi, comunicare care se întrerupsese în momentul anunțului nefericit cu țigara.

E greu de înțeles oamenii care acceptă neconstrânși să urmeze o cale, după care se sucesc. Eu sunt ardelean de ”viță veche”, pentru mine, un lucru spus, e un lucru la care nu voi renunța. Au fost situații în viață când am spus ceva, ulterior mi-am dat seama că acel lucru mă afectează, dar pentru că am promis ceva, nu mi-am retras ceea ce am spus. Asta însemnând că pe viitor trebuie să mă gândesc mai bine la repercusiuni, înainte de a promite. Asta e, nu toți sunt ardeleni de viță veche.

Mergem unul înainte și altul la 2 m în urmă. Episodul mă deranjează mult, dar realizez că a continua supărarea va afecta pelerinajul. Am venit aici ca să fim liberi de prejudecăți, nu ca să punem în evidență slăbiciunile unuia sau a celuilalt, așa că încerc să trec peste eveniment, ca și când nici nu ar fi fost.

A rămas o mică tensiune, dar drumul reușește să ne detașeze de cele petrecute. Ieșim din Llantau, mica localitate cu barul plin de pelerini, îl lăsăm în urmă pe Leo și intrăm în Barcena. Localitatea e mică, câteva case, dar fără biserică. Cum au reușit oare performanța asta?

Trecem prin El Requexu, și intrăm în sfârșit în Gijon, destinația terminus pentru azi. A fost o zi obositoare, drum lung cu diferențe de nivel remarcabile. Bine că am ajuns în sfârșit la destinație, la Gijon. O teorie, care se bazează pe unele texte medievale timpurii, menționează numele orașului ca fiind de fapt „Gigia”, derivat din

Carmen își ”găsește” librăria

Arena destinată coridelor

Ce animale fioroase pot trăi aici?

termenul identic grecesc și latin „gigias”, care înseamnă „gigant”, ambele referindu-se la gigantul mitologic grec Gigas.

Numele medieval "Gigia", la rândul său, mai exact s-ar referi la vechiul zid roman construit pe peninsula districtului Cimadevilla din Gijón. Acest zid a fost numit „Gegionem” de către romani și este el însuși un termen latin compus din „geg-ionem”, însemnând „gigant-ness”, adică „gigant concret”. Se presupune că utilizarea termenului care înseamnă „gigant” se referă fie la popoarele pre-germanice asturiene care locuiau în zonă având o statură fizică mare, fie pur și simplu la lărgimea zidului în sine.

Numele orașului ar putea să provină și din ipoteticul nume real roman al locului „Sessio”, care s-ar fi putut transforma în cuvântul „Xixón” pe măsură ce au trecut secolele. Apoi, cuvântul spaniol "Gijón", care a fost scris și în timpul Evului Mediu ca "Jijón" sau chiar "Jixón", ar fi o castelanizare a numelui asturian. Această teorie este cunoscută astăzi drept cea mai acceptabilă.

Primele dovezi ale prezenței umane care sunt cunoscute în prezent sub numele de municipalitatea Gijón, situată în Monte Deva, sunt reprezentate de o serie de tumuluri (necropolă sub formă de ”movilițe”), dar și de cele găsite în Monte Areo, unde există câțiva dolmeni neolitici. Acești dolmeni au fost descoperiți în 1990 și ar fi fost construiți în jurul anului 5000 î.Hr.

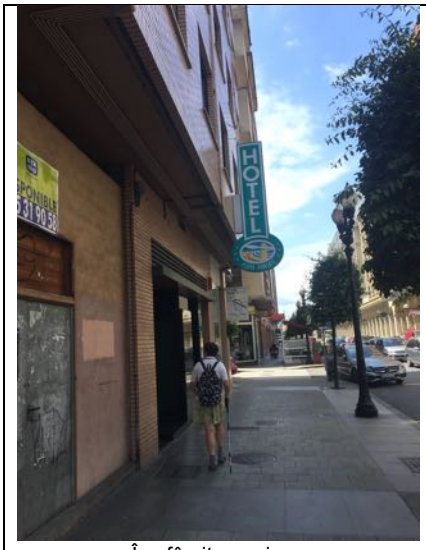
Prima așezare observată (Noega) se află în Campa Torres. Are originea între secolele VI și V î.Hr. A fost populată de Astures (Cilúrnigos) care ulterior au fost romanizați. Noega a fost abandonată progresiv în perioada în care a fost construit zidul roman din peninsula Cimavilla, numit Gegionem.

Invaziile triburilor barbare în secolele al V-lea și al VI-lea au lăsat urme. Regiunea a fost supusă puterii regelui vizigot Sisebut în secolul al VII-lea. Această perioadă marchează începuturile creștinizării, unul dintre primele lăcașuri de cult creștine fiind Vila Romană a Veranes.

Gijón a fost capitala teritoriilor musulmane din jurul Mării Cantabrice, sub puterea lui Munuza, pentru o perioadă scurtă între 713 și 718 și 722. În 722, asturienii au câștigat bătălia de la Covadonga, care este considerată începutul Reconquista în anul 774. Forțele asturiene au fost conduse de Pelagius, care va deveni primul rege al Regatului Asturias.

Până în 1270 nu au existat referințe fiabile despre Gijón ca așezare locuită, ci doar mențiuni scurte în unele documente. În acest an, Alfonso X din Castilia i-a acordat statutul de puebla.

În secolul al XIV-lea, războiul dintre Alfonso Enríquez, contele de Gijón și Noreña și Henric III al Castilei s-a încheiat când satul Gijón a fost ars și distrus total, practic dispărând. În secolele XV și XVI, Gijón a fost reconstituit. Un nou doc a fost construit în port, dând un nou impuls atât pescuitului cât și comerțului în zonă.

În sfârșit am ajuns

Un prânz pe terasa plajei

Unii au chef de plajă

Dovadă că suntem în Gijon

Peste tot terase

În secolele XVII și XVIII, Gijón a început să se dezvolte rapid, crescând din centrul vechi al orașului, susținut de legăturile comerciale dintre portul Gijón și coloniile americane. În secolul al XVIII-lea, din cauza invaziilor franceze, a războaielor și a problemelor financiare din epocă, dezvoltarea s-a oprit până la sfârșitul secolului, când s-a creat drumul Oviedo-Gijón și portul a fost recunoscut drept cel mai bun din Asturias, favorizând începerea activităților industriale din oraș.

Secolul al XIX-lea a adus o dezvoltare deosebită, cu comerțul cărbunelui, prin șoseaua Gijón - León și mai târziu calea ferată Langreo – Gijón. Toate acestea au presupus extinderea rapidă a portului, din cauza intensității grele a traficului în zonă. Un nou port, El Musel, a fost construit în 1893 și a fost primul port pentru comerțul cu cărbune din peninsulă.

Gijón trecea printr-o conversie într-un oraș industrial, cu o nouă burghezie și o dezvoltare urbană, deschizând noi străzi și piețe, cu noi echipamente municipale precum apa, colectarea gunoiului, iluminat etc. Toată această dezvoltare industrială a adus noi forțe de muncă în oraș și crearea de noi cartiere precum Natahoyo, La Calzada, Tremañes sau El Humedal.

În secolul XX, odată cu războiul civil spaniol, orașul a sprijinit fracțiunea republicană. Armata era situată în El Coto. Rezistența a fost eliminată în august 1936. Ulterior, orașul a fost capitala Consiliului Suveran al Asturias și León până la 20 octombrie 1937, când trupele generalului Francisco Franco au ocupat orașul.

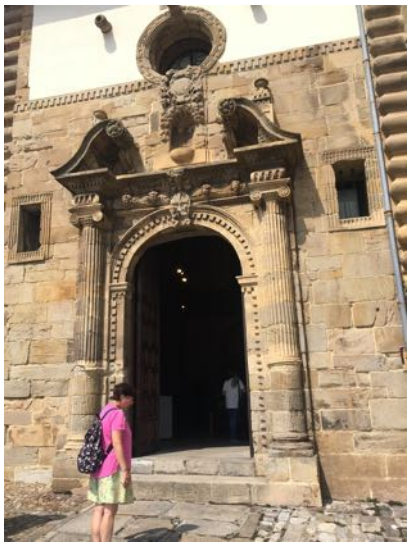
Metalurgia feroasă a fost principala industrie a Gijónului din ultimii ani ai secolului al XIX-lea până în ultimele decenii ale sec. XX.

Ultimele decenii ale secolului au adus o criză industrială care a afectat în principal metalurgia feroasă și construcțiile navale locale. Aceste fapte au adus un terent nou pentru crearea de noi plaje, parcuri și cartiere noi. De asemenea, a fost creat un campus al Universității din Oviedo.

Așa cum era deja o tradiție pentru noi, avem probleme cu identificarea poziției geografice a locului unde ar trebui să găsim albergue.

Orașul, am convingerea, că este compus la ora aceasta doar din turiști. E clar că un turist adevărat e o persoană care nu e preocupată să memoreze nume de străzi sau edificii, așa că începem ”marșul de apropiere” de albergue, pas cu pas. Primim o informație prețioasă de la o doamnă care vindea înghețată. Ceea ce căutăm este la capătul plajei, deci la drum. Plaja se întinde pe o distanță de aproape 1 km. Ne apropiem de capătul plajei și nici urmă de albergue. Ajunsesem la un punct dureros. Dureros nu era din cauza că nu găsim albergue, ci datorită asfaltului cu care era acoperită faleza. La un moment dat observ un băiat îmbrăcat cu cămașă albă cu mânecă lungă și pantaloni negrii, asta în ciuda faptului că afară erau 29 de grade. Cu siguranță că nu putea fi turist, așa că îl abordez. Aflu că avusesem dreptate, nu era turist, era ospătar și vorbea și engleză. E clar că

Palacio de Revillagigendo

La pas pe promenadă

suntem norocoși. Îi expun problema mea și spre surprinderea mea ne comunică că merge în aceeași direcție, așa că ar trebui să îl urmăm. Nu mai stăm pe gânduri și cu pași hotărâți îl urmăm. Trecem un dâmb și dăm de o altă plajă. Ne arată locul unde era plasat albergue și ne despărțim, nu înainte de a îi mulțumi și al asigura că are un loc privilegiat în testamentul meu, asta pentru ajutorul dat unor pelerini obosiți.

Deci vânzătoarea de înghețată avusese dreptare, doar că nu specificase la capătul cărei plaje să căutăm albergue. Suntem pe o stradă paralelă cu plaja, ce-a de a două plajă, asta ca să respectăm istoria, o stradă plină de terase. În față vedem Hostel Playa Poniente. Respirăm ușurați. Am ajuns. În acest moment se naște în interiorul meu o dorință de relaxare, dorință care pentru a nu lua o amploare necontrolată, trebuia urgent stinsă cu o bere rece. Cu ochii la reclama albergue, ne așezăm la o masă conform tradiției cantabriene, chiar dacă suntem acum în Asturias. Apare o fată deosebit de drăguță și mai ales binevoitoare. O măsor din ochi și îi indic cât de înaltă trebuie să fie cana de bere. Spre surprinderea mea, gustă gluma și se grăbește să ne îndeplinească dorința.

Bem berea în tihnă și ne îndreptăm către albergue, unde constatăm cu plăcere că ne aștepta rucsacul cel mare. Facem un duș recomfortant, sărim peste ora de odihnă și ieșim în oraș. Orașul e superb.

La cererea expresă și bine documentată a coechipierului, cum votul meu era lipsit de valoare în această situație, hotărâm să mâncăm la o terasă și apoi să facem o baie în mare. OK, faza cu mâncatul se desfășoară în formație completă, în timp ce la faza cu baia mă abțin, uzând de faptul că nicăieri nu se menționează faptul că Sf. Iacob, în pelerinajul lui, s-ar fi oprit să facă o baie în mare. Argument unanim acceptat, așa că rămân la terasă să îmi termin berea în timp ce se consumă acțiunea cu nume de cod ”baia”.

Aceste două acțiuni de pe agendă fiind bifate, o pornim prin oraș, căci sunt multe lucruri ce merită să fie văzute.

Primul obiectiv care ne iese în cale este Palacio de Revillagigendo.

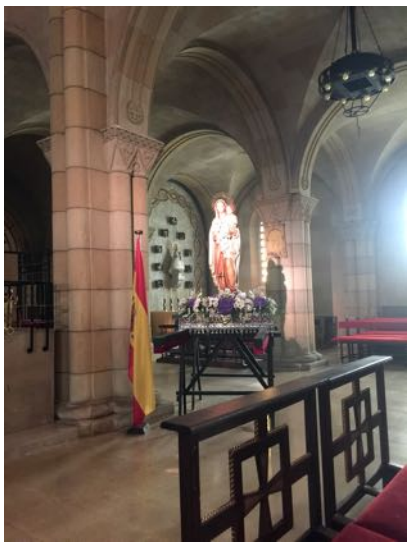
Palatul Revillagigedo sau Palatul marchizului din San Esteban del Mar de Natahoyo este un palat spaniol proeminent, situat lângă Marina din orașul asturian Gijón, în cartierul Cimadevilla, formând un singur complex cu Biserica Colegiata din San Juan.

Este un eșantion remarcabil al arhitecturii palatiene asturiene din secolul al XVIII-lea. În 1974, a fost declarat de interes cultural, iar astăzi, după reabilitarea sa, găzduiește Centrul Cultural Cajastur Palacio Revillagigedo împreună cu capela anexată.

Fundația clădirii se datorează lui Carlos Miguel Ramírez de Jove, primul marchiz din San Esteban del Mar de Natahoyo (titlu nobil acordat de Felipe V la 20 martie 1708), care a ordonat să fie construit palatul în 1704 profitând de turnul medieval de stil gotic. (Sec. XV)

Iglesia de San Pedro și ”columbarele” ei

preexistent. Este cunoscut sub numele de Palatul Revillagigedo, deoarece titlul de conte de Revillagigedo a fost acordat ulterior aceleiași familii care l-au construit. Lucrarea a fost finalizată în 1721 și a fost executat sub conducerea lui Francisco Menéndez Camina, care a proiectat și Palatul Camposagrado de Avilés .

Clădirea, în stil baroc, este compusă din două turnuri înconjurate de patru înălțimi, una mai veche (chiar așa cum arată fațada) și cealaltă construită pentru a menține simetria și un corp central format din trei traverse care unesc turnurile și care îmbunătățește fațada. În palat contrastează austeritatea și soliditatea turnurilor cu abundența decorativă a centrului. Această parte este împărțită în cinci căi de acces, pornind de la parter. În ea sunt cele cinci arcade care alcătuiesc o galerie cu arcade, ale cărei coloane exterioare se extind prin fațada clădirii până la acoperiș și separă căile. Secțiunea de bază este puțin mai largă și este articulată cu coloane ionice la parter, cu o ordine compozită la primul etaj și de tip toscan la al doilea. Printre acestea din urmă se află scutul, sub o cornișă ușor curbată. Primul etaj constituie partea nobilă, cu cinci ferestre cu balcoane. În interior, se deschide o curte quadrangulară centrală, organizată în jurul a opt coloane toscane.

Scutul heraldic al fațadei a fost complet reconstruit în 2004, după o investigație intensă condusă de părintele Patac. Acest savant, după acordul cu Cajastur, a cercetat în cataloagele Academiei Asturiene de Heraldică și Genealogie și în Arhiva Națională Istorică. Datorită unei fotografii datate în 1860 în care apare scutul, s-a putut crea o copie din gresie.

Capela alăturată, cu statut de biserică, a fost încheiată cu cincisprezece ani mai târziu decât palatul și este închinată Sfântului Ioan Botezătorul. Tot în stil baroc, urmează aceeași ornamentare și design ca și restul clădirilor. Finanțarea a fost asigurată de către priorul Catedralei din Oviedo, Luis Ramírez de Valdés, unchiul marchizului. Pe lângă Menéndez Camina, la elaborare a contribuit și arhitectul din Gijón, Pedro Muñiz Somonte, care a făcut acoperișurile și turnul. Arhitectural este un templu de dimensiuni medii, dar cu aspect monumental. Are o podea bazilică și trei etaje, prezentând standurile laterale pentru utilizarea exclusivă a familiei marchizului și o clopotniță pătrată la bază, care funcționează și ca pridvor. Absida colegiului este introdusă în complexul palat și este semicirculară. Acoperișul capelei combină boltile din boltă cu arcul fajone în nave, cu cele ale cruceriei în croazieră și presbiteriu. La exterior, iese în evidență capacul sudic care dă acces la unul dintre brațele navei principale.

Deci o adevărată operă arhitectonică, dar care poate fi admirată doar în urma plății de 6 euro/persoană, bani plătiți unui ins ursuz a cărui față trăda faptul că nu era meseria pe care și-o dorea, sau venise la serviciu după un chef monstru petrecut cu o seară înainte, chef ce îi generase acum o stare de mahmureală nedesimulată.

Vizităm complexul și ne continuăm periplul prin oraș. Următorul obiectiv este, bineînțeles, o biserică, Iglesia de San Pedro.

Orașul e plin de cavaleri ”fioroși”, de temut

Zi minunată pe faleză

Biserica San Pedro este un templu catolic situat în orașul Gijón, fiind unul dintre cele mai reprezentative clădiri ale acestuia. Este localizat în Campo Valdés, la capătul plajei din San Lorenzo și la poalele cartierului Cimadevilla. A fost singurul templu parohial din oraș până în 1893. Biserica actuală, construită între 1945 și 1955 după distrugerea clădirii anterioare a secolului al XV-lea în timpul Războiului Civil, urmează un proiect al arhitecților Francisco și Federico Somolinos. Inițial a fost construit în stilul gotic și cu numeroase adăugări ulterioare. Templul are acum un stil istoricist inspirat din romanic și pre-romanic asturian.

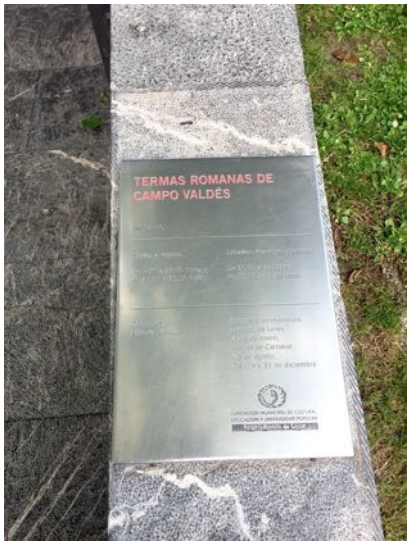
E o biserică caldă, în care te simți bine, în care șezi cu plăcere pe o bancă și meditezi. Apropoo de meditație, îmi revine cu obstinență în memorie evenimentul de astăzi cu țigara. Stând pe bancă în biserică, mi-a venit în minte un gând care îmi șoptește că de fapt, și acum cred, că “incidentul” cu țigara nu a fost decât un test prin care Universul a dorit să verifice dacă înțelegerea mea față de cei cu care interacționez e doar teorie sau o și aplic în practică. Eu de fapt am judecat pe altul prin propriile mele prejudecăți. E și asta o explicație a episodului de azi. Fiecare din noi are drumul său în viață, și fiecare din noi și-l ”pavează” așa cum crede și se pricepe mai bine.

Când dau să ies, observ că o pereche, se pare tată și fiică, ambii în vârstă, urcă pe niște scări din interiorul bisericii. Ca un adevărat discipol al lui Didymus, mă iau după ei. La capătul scărilor, ”șoc”, e un columbar, adică un loc unde enoriașii își depun urnele cu cenușă. Să fiu mai explicit, nu cenușa lor, ci a rudelor plecate din această lume. Mă retrag tiptil ca să nu tulbur momentele în care cei din fața mea se simt alături de cei dragi lor.

Ieșim din biserică și pași ne poartă pe faleză. Deodată, în fața noastră, niște trepte coboară undeva sub trotuarul falezei. O placă ne lămurește, suntem la ruinele Termelor romane. După cum se vede romanii erau iubitori de ”răsfăț” chiar dacă erau departe de casă.

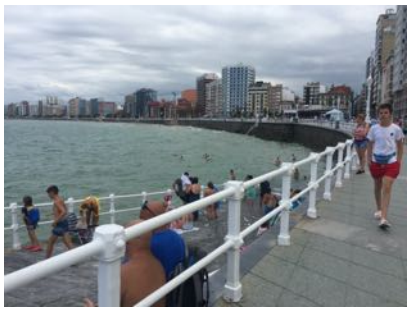
Băile romane din Campo Valdés erau băi publice romane situate în actualul Campo Valdés, în cartierul Cimadevilla. Au fost declarate de interes cultural la 8 mai 1987.

Ruinele care au rezistat timpului pot fi vizitate și fac parte din situl arheologic din Cimadevilla împreună cu alte rămășițe ale aceleiași ere, ca zidul orașului de exemplu. Clădirea izvoarelor termale a început să fie construită în primul secol și a fost împărțită în diferite zone: o zonă rece, o zonă caldă și una caldă cu o piscină încălzită de un sistem de încălzire subteran. Pereții unor camere sunt decorați cu fresce. În secolul al II-lea, a început o reformă a complexului și extinderea sa, așa cum reiese din cercetarea diverselor rămășițe.
Izvoarele termale Valdés au fost descoperite accidental după lucrările de canalizare efectuate în 1903. Calixto Alvargonzález și Julio Somoza au fost responsabili de primele lucrări de excavare și documentare, pregătind în urma rezultatelor cercetărilor, un raport depus de Primăria Gijón.

Termele romane

O plajă improvizată

Interesul pentru rămășițele romane nu au prezentat interes până la sfârșitul Războiului Civil, când biserica veche din San Pedro, construită pe ruine, a fost distrusă. Atunci s-a discutat dacă se va ridica templul în locația sa inițială, idee care a fost realizată în sfârșit prin ascunderea unei părți a sitului pentru totdeauna. După o serie de încercări de expunere a unei părți a ruinelor în public, săpăturile au reînceput în 1990 și au scos la lumină o mare parte a construcției, constituind ulterior muzeul actual, care a fost inaugurat în 1995.

E drept că pentru a vizita ruinele ori ai o înălțime de până în 1,6 m sau pățești ca turistul neamț care a dat de două ori cu capul de tavan, încât a simțit nevoia să se așeadă jos și să intre într-o stare de meditație profundă. Am asistat la eveniment și l-am lăsat la locul faptei după ce terminasem turul printre ruine. L-am întrebat dacă are nevoie de ajutor, dar fata care era cu el, într-o perfectă limbă bavareză, mi-a comunicat, agitând mâna dreaptă, că e pe punctul de a își reveni. OK, ieșim, ne îndreptăm spatele, căci jumătatea de oră petrecută în baia populară romană adusese modificări relativ dureroase a poziției verticale. Se pare că romanii ajunși prin părțile astea, erau oameni scunzi, nu ca cei pe care îi vedem prin filme.

Afară e soare, vântul adie slab, oamenii sunt relaxați, așa că după o vizită la edificiul de curățire a soldatului roman, următorul popas care ni se oferă este Iglesia de San Jose. E clar că nu putem ocoli ocazia.

Biserica San José este un templu catolic construit în secolul XX pe strada Álvarez Garaya din orașul Gijón.

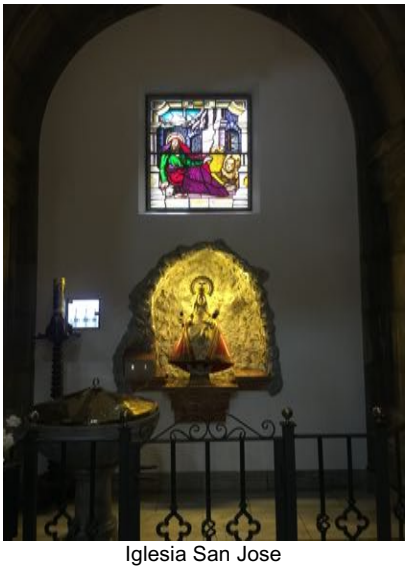
Clădirea actuală înlocuiește o altă biserică distrusă în Războiul Civil. Prima biserică a fost construită între 1893 și 1897 în urma unui proiect al arhitectului Nicolás García Rivero. Actuala este opera lui Enrique Rodríguez Bustelo și a fost construită între 1946 și 1954 în stil neo-baroc. În ciuda aspectului istoricist, în construcția sa au fost utilizate materiale moderne: beton armat și ceramică acoperită cu plumb în bolta centrală și piatră artificială în acoperiri.

Biserica este inspirată din barocul colonial, răspunzând tendinței franciste care cerea ca, clădirile religioase să fie inspirate doar de stiluri istorice. Are o secțiune cu trei nave, pe laturile căreia se întinde o tribună spațioasă. Alături găsim un portic, nave, și presbiteri. Pe naos stă o cupolă circulară mare. Fațada principală este structurată într-o secțiune centrală de trei etaje finisate în fronton, care este străjuită de două turnuri terminate în cupole.

În primele săptămâni ale războiului civil și până la demolarea sa din august 1936, templul a fost folosit ca închisoare provizorie de partea republicană. Pe 14 august, în represaliile pentru bombardamentele aviației rebele care au avut loc în aceeași zi, un grup de prizonieri au fost duși în camioane către cimitirul Jove pentru a fi împușcați.

În septembrie 1971, un grup de aproximativ trei sute de pensionari, inclusiv scriitorul Mánfer de la Llera, s-au închis timp de nouă nopți în biserică, revendicând pensii decente. În ciuda sprijinului clerului,

Iglesia San Jose

Gata de plecare

aceștia au fost evacuați violent de poliție. Deci problema pensiilor, cu excepția celor nesimțite de la noi, a fost și în Spania.
Biserica e din păcate, după standardul meu, o biserică rece. Te simți turist, atras doar de frumusețea și maiestuozitatea ei.

Suntem frânți de oboseală. A fost o zi lungă, plină de evenimente, iar lipsa repausului de după duș se resimte. Incidentul cu țigara încă nu a dispărut complet din memoria mea. E clar că e un incident fals, dar chiar și așa fals, tot incident e. Greșeala mea e că am judecat pe altul prin prisma mea de nefumător. OK, ce a fost a fost.

Ne întoarcem la albergue. Ne oprim la o terasă și mâncăm, deja clasica salată mixtă fără ton, la care adăugăm o bere.

Constat că viața pe Camino e o viață pe care o trăiești la o intensitate maximă. Am uitat de locul de unde vin și mă simt doar acum și aici. E ceva ce cu greu poate fi descris. E ceva ce se simte doar.

Ajungem totuși la albergue. Cu greu urcăm cele câteva trepte până la camera unde suntem cazați. Mi se părea că sunt pus să urc Everestul, așa de înalte mi se par treptele. Ajungem în cameră și fără să mai scot un cuvânt, mă trântesc în pat și adorm instantaneu.

Mâine avem de parcurs doar 26 km, așa că va fi un fleac pentru noi.

Noapte bună.

17 iulie 2019

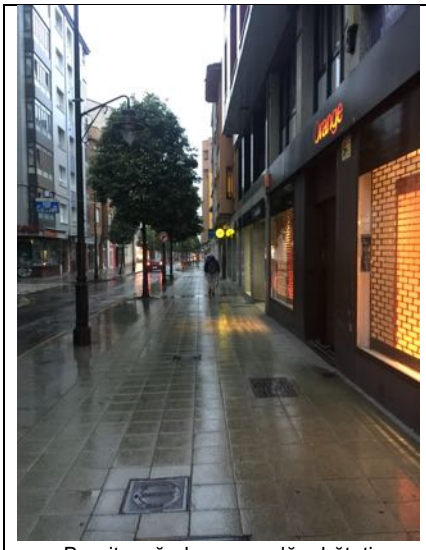
Plecarea la ora 7,oo precis, după o noapte de coșmar, deoarece afară, toată noaptea parcă au fost curse de motociclete, cu motoarele turate la maximum.

Bagajele sunt făcute, ăsta e resortul lui Carmen. Paturile aranjate, căci așa am învățat în primii 7 ani petrecuți acasă.

Ieșim pe stradă, burnițează și e încă întuneric. Nici țipenie de oameni, nici măcar pelerini. Ori e prea devreme, ori au plecat mai de dimineață.

În sfârșit ieșim din oraș. Hotărâm să o luăm pe ruta pentru pelerini pe bicicletă, deoarece cred că prin pădure e alunecos. Șoseaua e destul de circulată, căci e o zonă industrială.

Ajungem la o intersecție. Suntem la Veriña. Un indicator ne avertizează că până la Aviles mai avem 17 km de mers pe șosea. Mai mergem cam 10 minute și un alt indicator, întrun mod deosebit de tandru, ne amintește că mai avem 18 km până la Aviles. Continuăm să mergem și dăm de o altă intersecție care ne amintește că până la Aviles mai sunt din nou 18 km. Acum vine șocul. Urcăm o pantă destul de lungă și abruptă și un nou indicator susține că mai avem 19 km până la Aviles. Mă simt ca Phileas Fogg, personajul lui Jules Verne din Ocolul Pământului în 80 de zile. Singura diferență e că el mergea

Burnițează, dar nu ne dăm bătuți

Asfalt, asfalt, asfalt

Indicatoare bilingve

Casele sunt mai mult pe dealuri

Un mic dejun

spre răsărit, în timp ce eu merg spre vest. Straniu mod de a marca șoselele în Spania.
Oricum, că sunt 17 sau 19 km, ne continuăm drumul prin burnița care nu dă semne să se oprească.

Veriña este un nod important atât de cale ferată, cât mai cu seamă pentru transportul de minereu care alimentează oțelăriile din zonă. Aici își are sediul central și grupul metalurgic Arcelor Mittal. Traficul e destul de mare. Tiruri și mai ales basculante cu minereu tranzitează zona.

Mersul pe marginea șoselei este cam neplăcut. Trecem de El Enpalme. E un cătun format din 4 case, și acelea par a fi abandonate. Oricum este notat ca și orășel. Continuăm mersul, burnițeala nu contenește, și intrăm în Reconco, alt micro oraș.

Șoseaua ne poartă prin Barreres. Trei case și cam atât. Continuăm mersul, trecem prin Pervera (Prevera). De aici parcă am intrat în ”Ținutul secuiesc”. Toate inscripțiile sunt bilingve, asturiană și mai apoi spaniolă. Deci au și ei boala asta, nu numai noi. De fapt, în timpul războiului civil, aici s-a decretat Republica Socialistă Asturia. Na, nici la asta nu am fost primii. Săracii, nu au apucat să se bucure de minunatele realizări ale socialismului, și nici nu au beneficiat de aportul neprecupețit și dezinteresat al lui Ilici, cel mai sărac și cinstit pământean.

De remarcat este faptul că zona e deluroasă, iar casele sunt plasate mai mult pe dealuri decât la șosea.

Ajungem la un bar. Ne-am oprit aici din cauza unui indicator ciudat, care ne anunță că suntem simultan în 2 localități: Guimaran și La Rebollada. Sunt curios, pe actul de identitate al locuitorilor, ce scrie?

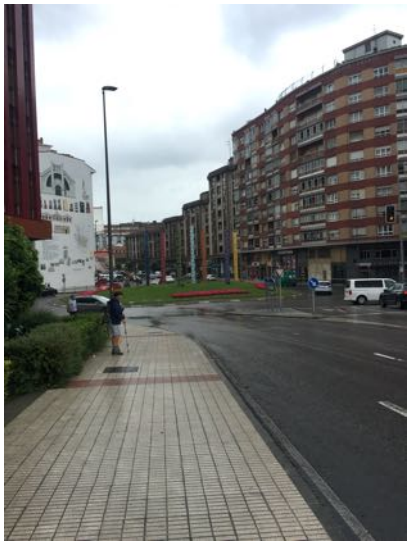
Intrăm în bar. Comandăm două americane și croissant, căci altceva nu aveau pentru clienți vegetarieni. După cum observ, sunt mulți șoferi de tir care fac o mică pauză la bar, pentru o cafea. Fac semn barmanului, un ins cam de 45 de ani, că vreau să plătesc consumația cu cardul. La auzul acestui apel făcut de mine, omul intră în panică, deoarece nu știe să umble cu POS-ul. Cu un zâmbet, ce e clar, nu era al lui, îmi spune că o să cheme ”pe fata”. Nu am înțeles dacă fata e fata lui sau soție. Cam în 10 minute apare într-adevăr o fată. Cu toate că e mulatră, e foarte drăguță. În timp ce cupla POS-ul la net, apuc să îi pun întrebarea care mă frământa: ”ce nume de localitate e trecut pe actul de identitate al localnicilor”? Cu un zâmbet, care de data asta constat că este al ei, îmi explică că numele scris în spaniolă e cel folosit oficial. Răspunsul acesta face lumină în capul meu, înfulec ultima bucățică de croissant, golesc cana de cafea și plecăm. De remarcat e faptul că nu întâmplător am folosit termenul ”înfulec”, căci recunosc că îmi e cam foame.

Ne pornim la drum. Afară tot burnițează și drumul acompaniază în continuare șoseaua pe care traficul se pare că s-a intensificat cât am băut cafeaua în bar. Trecem de Tabaza, de Corvera și intrăm în zona

Mister total

Suntem în zona industrială

Suntem în Aviles

industrială Trasona. Aici fac o faptă bună. În fața noastră erau câțiva pelerini coreeni, care discutând aprins, pe limba lor, în loc să urmărească indicațiile săgeții galbene, își continuau drumul înainte. Suntem la un sens giratoriu, și e drept că marcajul aproape nu se observă. Îi strig și la al 4-lea semnal emis de mine în eter, se întorc și înțeleg eroarea. Îmi mulțumesc, cel puțin așa îmi place să cred, căci gesticulează intens cu mâinile.

Continuăm drumul. Pe partea dreaptă cât vezi cu ochii sunt mumai hale industriale. În interior e și un depozit de cărbune, necesar industriei metalurgice. Un trenuleț minier aprovizionează depozitul.

Intrăm în Trasona. Suntem la cca. 4,5 km de destinație. A fost un drum relativ ușor, dar burnițeala și mersul paralel cu șoseaua a creat discomfort. Vremea e tot ploioasă. E răcoare dar, cu scurtele pe noi e relativ acceptabil.

În sfârșit apare indicatorul de intrare în orașul Aviles. A fost un drum puțin cam demobilizant datorită vremii și faptului că în afară de peisaj, altceva nimic nu ne-a atras atenția.

Avilés se află așezat între Oviedo și Gijón, fiind unul dintre principalele orașe din Principatul Asturias.

Aviles este un oraș calm, relaxat și neașteptat. Este un exemplu perfect al expresiei: „Nu poți judeca o carte după coperta ei”.

Inițial un oraș industrial, este înconjurat de fabricile gigantilor piețelor internaționale de oțel și chimie, cum ar fi Arcelor Mittal și Du Pont.

Odată ce treci de zonele industriale și ajungi în inima orașului, vei fi uimit la ceea ce face referire scriitorul englez Paul Richardson în articolul său pentru The Guardian „The Cinderella” din Asturias. ”Acesta este un oraș cu o istorie veche, plaje frumoase, port aglomerat, gastronomie uimitoare, scenă de artă incredibilă și oameni foarte primitori”.

Aviles a primit statutul de oraș din partea regele Alfonso al VI-lea. Centrul istoric este străbătut de străzi foarte populare precum Galiana, La Ferreria sau Rivero, unde se pot simții secole de istorie prin clădirile lor din Evul Mediu și până în zilele noastre. De fapt, vechiul cartier a fost declarat de interes istoric și artistic în 1955.

Mergând pe străzile lor vei găsi clădiri istorice uimitoare, cu diferite stiluri arhitectonice de la romanic, gotic, baroc și Art Nouveau, cum ar fi Palatele Marques de Camposagrado, Valdecarzana, Marques de Ferrera, Palatul Eladio Muñiz, García Pumarino sau Casa lui Arias de la Nozeda.

Dacă ești interesat de clădirile religioase, nu se poate rata Capela lui Alas, Biserica Padres Franciscanos, Clădirea Primăriei Aviles, fântânile de apă Sf. Francis, Biserica San Nicolas de Bari, Biserica veche din Sabugo sau Cimitirul Carriona care pentru unii este unul

Fuente de los Caños

În Aviles în drum spre albergue

Prânz la terasa unei brazilience

dintre cele mai frumoase cimitire din Spania.

Străzile sunt pline de baruri, taverne, restaurante și baruri de tapas și oferă un amestec de mâncare tradițională sau creativă în Asturias și gătit spaniol. Aviles are un port de pescuit foarte important și, prin urmare, te poți bucura de cele mai minunate preparate de pește și fructe de mare proaspete. De asemenea, nu poți trece prin Aviles fără să încerci cele mai populare brânzeturi La Peral și Gorfoli.

Arta și Cultura sunt bine reprezentate de-a lungul Aviles, prin teatrul neo-baroc, în stil italian, Palacio Valdes, unde nu numai că te poți bucura de frumusețea teatrului de coliseu în stil vechi, dar și de câteva producții de teatru foarte fine, precum The Shakespeare Tempest sau Richard III jucate anul trecut în versiune originală de trupa actoricească a Old Vic Theatre din Londra.

De asemenea, este foarte recomandat să vizitezi „Centrul Cultural Internațional Oscar Niemeyer” (Niemeyer Center), contribuția uimitoare a celebrului arhitect Oscar Niemeyer la orașul Aviles descris de el ca „o piață deschisă spre mare pentru toată lumea bărbați și femei din lume, un loc pentru conviețuire, educație, cultură și pace”. În spațiile de expoziție din centre, sălile de ședințe, cinematograf, auditorium și cantină au jucat actori ca Woody Allen, Kevin Spacey, Jessica Lange, Brad Pitt, Stephen Hawking, Paulo Coelho și Julian Schnabel. Woody Allen care au susținut premiera mondială a filmului „Cassandra’s Dream”.

La Aviles se întâlnesc două rute ce converg spre Santiago de Compostela. Într-o parte, se află „Traseul Nordului” care trece de-a lungul coastei atlantice, trecând prin micile sate pescărești de-a lungul Mării Cantabrice. O altă rută care trece prin Asturias pentru a vizita catedrala San Salvador din Oviedo și moaștele Sfintei Case. Apoi, de la Oviedo, traseul continuă spre ruta Aviles și în cele din urmă, se unește cu drumul de coastă înainte de a merge mai departe spre Santiago de Compostela. Ambele rute se întâlnesc în centrul orașului unde se găsește și Căminul Pelerinilor.

Pentru iubitorii de natură, Aviles se află chiar lângă municipiul Castrillón, care este bine cunoscută ca zonă a celor șapte plaje, una dintre ele fiind cel mai important sistem de dune de nisip din Asturias, plaja Espartal. Alte plaje de o importanță deosebită pentru locațiile lor spectaculoase sunt Plajele din Bayas și Deva, ambele fiind declarate monumente naturale datorită peisajului, vegetației și ornitologiei lor.

Aviles oferă, de asemenea, o mulțime de activități, cum ar fi surfing, ciclism, trekking și golf pentru a menționa, doar câteva.

Oamenii din Aviles sunt distractivi, calzi și primitori. Le place să sărbătorească și să se bucure de orașul lor și de aer liber. Cele mai populare petreceri sunt Carnavalul lor foarte original, boniferele din San Juan și „Bollu Day”, unde se bucură de pâine dulce făcută local și unde municipiul găzduiește un prânz masiv pe străzi, care este deschis pentru toți care doresc să participe. Întâlnim niște pelerini care

Porții uriașe, una cu ton, alta fără

Nu ”Pilgrim menu” ci Evoluția omului

Albergue e la etajul 2

Don Pedro nici nu mă bagă în seamă

se orientau după Google maps, așa că ne luăm după ei. În scurt timp urcăm o străduță cu aspect medieval și intrăm într-o piață largă, înconjurată de case cu aspect medieval.

Fiind la destinație nu ne rămâne decât să identificăm poziția geografică a albergue. Cum nimeni din cei intervievați nu au fost în stare să ne dumirească, profităm de faptul că prin piațetă trece un echipaj al poliției locale. Fac semn cu mâna și mașina se oprește în dreptul nostru. Avem noroc de faptul că polițistul de la volan vorbește engleza. Îi explic problema mea și primesc indicațiile de care aveam nevoie. Trebuie să ies din piață pe strada ce coboară și să virez (ăsta a fost termenul folosit de organ) la stânga și chiar pe colț e albergue. Mulțumesc, o luăm pe strada indicată și la a doua stradă ”virăm” spre stânga. Polițaiul a avut dreptate. Chiar pe colț era albergue, care din nefericire era închis. Un număr de telefon străjuia intrarea. Sun la acel număr și îmi răspunde o voce de om în vârstă care ne comunică că albergue se deschide doar la ora 15. Acum e ora 13,40. Ce să facem? Ne întoarcem în oraș și decidem să servim prânzul. Expresia e cam greșită, nu să servim prânzul, ci să ni se servească prânzul. Cum la ora aceea pe nicio terasă nu se putea mânca, un anunț ne atrage atenția: ”Pilgrim menu”. Aici trebuia să avem succes. O barmaniță simpatică ne primește cu un surâs de bun venit, care mă încurajează să emit întrebarea: ”putem mânca aici”? Cum răspunsul e afirmativ, luăm loc la o masă afară, pe terasă. Curând în fața noastră poposesc două porți uriașe de salată mixtă, una cu ton și alta fără. Cum în meniul pelerinului intra și o băutură, apă sau tinto, alegem fără ezitare tinto. Deasupra intrării e afișul cu ”Pilgrim Menu”, îl reține, deoarece adevăratul titlu ar fi trebuit să fie: ”Adevărata evoluție a omului”, de la maimuță la pelerin.

La ora 15,07 suntem înapoi la albergue. Sunăm și cu chiu cu vai răspunde proprietarul, un bătrânel cu barbă albă ce știe și românește, dar cu toate insistențele mele, refuză să ne spună de unde e de fapt din România.

Ne cazăm. Cam mizerie, WC și duș comun pentru 6 camere. E cam urât, e ceva de ”-5” stele. Oricum doar o noapte nu e o mare problemă. Aflăm de la bătrânel că Correos nu lasă bagajele acolo ci la hostelul Don Pedro, aflat cam la 10 min de mers pe jos. Asta e, cobor, traversez strada principală, mai merg și la a 2 stradă ”virez” de data asta la dreapta și pe stânga zăresc reclama hostelului. La intrare mă întâmpină Don Pedro, un tip morocănos și cu o figură absentă. Încerc să îl salut, dar nu îmi răspunde. Mă îndrept tiptil, oarecum descumpănit de primirea avută, și o întreb timid pe recepționistă dacă a ajuns bagajul meu acolo. Întrebare oarecum inutilă, deoarece lângă tejgheaua recepției, trona rucsacul mult dorit. Mulțumesc pentru găzduire și aflu că maine tot acolo trebuie să îl aduc. Cu rucsacul pe umăr, trec tot tiptil și mai încerc odată să îl salut pe Don Pedro. Rezultatul e același.

Ajung la albergue și hotărâm să ieșim la plimbare prin oraș. Coborâm, ”virăm” de data asta la dreapta și urcăm spre piața principală.

Biserica Părinților Franciscani

După inventarierea absolut tuturor magazinelor din centru, plus două aflate pe străzi laterale adiacente, intrăm în Iglesia de los Padres Franciscanos.

În centrul orașului se află biserica Părinților Franciscani, o clădire veche a secolului al XII-lea, cea mai veche a orașului, a cărei fațadă corespunde stilului romanic și din care se poate respira briza mării, fiind în apropiere de port. În interior se pot vizita capele frumoase, precum și impresionanta sa rozetă prin care lumina se descompune în alte culori. Pe o parte a altarului se află și un mausoleu unde se odihnesc rămășițele lui Pedro Menéndez, fondatorul primei așezări spaniole din Statele Unite. Biserica din Sabugo, care își ia numele de la cartierul în care se află, este o construcție impresionantă, care este folosită în prezent ca o clădire culturală, în stil gotic, dar cu influențe romanice.

Este deci cea mai veche clădire păstrată până astăzi.
Timp de secole, a fost parohia San Nicolás de Bari, constituită între sfârșitul secolelor XII și XIII, construită inițial în stil romanic.

După renovări succesive, păstrează în continuare câteva capitele primitive identificabile. Nu trebuie uitat însă că această Biserică a fost timp de multe secole lângă portul unde se află acum parcul Muelle.

Alte părți ale templului au suferit, ca atâtea alte edificii din antichitate, profunde modificări care au denaturat lucrarea inițială.

Cu toate acestea, unele modificări au avut norocul trecerii timpului, în special cele două capele.

În stânga, goticul Pedro Solís sau Los Angeles, cu o ușă îndreptată la exterior și o lucrare remarcabilă în interior, care evidențiază bolta, o rozetă magnifică, nișa și ușa ei către templu, în stilul catedralei din Oviedo.

În dreapta, în secolul al XIII-lea, s-a ridicat capela lui Hristos, în stil baroc. În interior putem contempla o cupolă mică și frumoasă, care culminează cu un felinar octogonal, care facilitează iluminarea în timpul zilei.

Intrăm și ne așezăm pe o bancă. E o biserică rece, nu datorată temperaturii din interior, ci datorită energiilor care te învăluie.

Este o slujbă Misa, așa că chiar dacă nu simțim confort energetic, rămânem la slujbă. Ritualul e același, luăm împărtășania, chiar dacă nu suntem frați în rit romano-catolic, și ieșim în piațeta din preajma bisericii.

Trecem pe lângă târgul de carte. O serie de standuri oferă cărți spre vânzare. La fiecare stand se dau autografe. Noi privim cumpărărătorii care se îmbulzesc pentru autografe, semn că încă are valoare cartea scrisă. De fapt expresia ”se îmbulzesc” este o metaforă, deoarece toți stau cuminți la coadă. Asta da civilizație. Sunt foarte mulți tineri ce

Cina și poză de grup

La pas prin oraș

așteaptă un autograf. Cred că sunt nouă standuri cu cărți scrise de autori diferiți.

Ne mai vânturăm pe străzile cu iz medieval. E plăcut, parcă te aștepți în orice moment, ca de după un colț, să își facă apariția un cavaler în armură. E doar o iluzie, căci singurii în uniformă sunt cei de la poliția locală care patrulează non stop prin oraș, fără să jeneze pe cineva.

Se apropie seara, așa că hotărâm să mâncăm tot la brazilianca noastră. De fapt așa se spune că e a noastră, ea e de fapt căsătorită cu un spaniol și e de 11 ani în Spania.

Mâncarea e superbă. Carmen ia macaroane milaneze cu brânză, eu, cartofi prăjiți cu brânză peste. Eu rămân la tinto, în timp ce Carmen trece la bere. Se pare că nu îi place vinul roșu. Terminăm cina, facem o poză de grup cu brazilianca, care aflăm că e coproprietara restaurantului, și plecăm să ne facem siesta.

Între timp târgul de carte ”și-a închis porțile”, adică standurile în aer liber se închid și oamenii pleacă mulțumiți de experiența cu autografele.

Trecem iar pe lângă Fuente de los Caños care este unul dintre cele mai emblematice elemente ale centrului istoric din Avilés. Este situat între palatul Ferrera și biserica San Nicolás de Bari. Este datat în secolul al XVII-lea. La sfârșitul secolului al XVI-lea, au început unele lucrări care vizau canalizarea apei aduse în Avilés, deoarece până la această dată apa cobora liber prin canale, ceea ce a transformat apa într-un focal periculos al bolilor. Lucrarea, care a durat șapte ani, a fost plătită din surse publice din oraș, iar această fântână este păstrată din acea vreme. Fântâna are șase capete umane prin care curge apa spre un bazin dreptunghiular care adoptă o formă ovală în centrul său; deasupra a trei capete se află, pe laturi, două scuturi ale lui Aviles, iar în centru, stema regatului Castilia. Avilesinos foloseau apă din această fântână pentru uz casnic. Fostul bazin a servit și ca adăpătoare pentru vite.

Intrăm în Biserica San Nicolas de Bari. E o biserică caldă, asta și poate datorită faptului că este biserica unei foste mănăstiri.

Iglesia San Francisco este numele cu care este cunoscută actuala Biserică San Nicolás de Bari (Aviles), fostă mănăstire franciscană. Este un templu catolic situat în centrul istoric al orașului Aviles, care este sediul parohiei cu același nume.

Aceasta păstrează arhiva parohială din 1599, care a supraviețuit războaielor, cutremurelor, revoluțiilor și incendiilor. Din punct de vedere artistic, merită menționată cristelnița de botez, bijuterie romană, ce are o valoare imensă. Este o frumoasă capitelă corintină dintr-un bloc de marmură. Nu se știe de unde provine, doar că atunci când sediul parohiei s-a mutat în fosta mănăstire din San Francisco, s-a mutat și această cristelniță.

Biserica a fost construită la sfârșitul secolului al XIV-lea ca parte a unei mănăstiri a Ordinului San Francisco. Totuși, pe același șantier au fost găsite resturi arhitecturale mai vechi, precum ruinele unei capele vizigote care ar putea proveni dintr-o clădire pre-romanică. Templul era alcătuit dintr-o singură navă, care coincide cu nava centrală actuală, lungă de 40 de metri și lățime de 10 metri. În secolul al XVI-lea se adaugă alte două nave mai mici, una pe fiecare parte și se construiește o nouă sacristie. Tot la sfârșitul acelui secol începe construcția unui claustru atașat templului.

Franciscanii au ocupat mănăstirea de la întemeierea ei (probabil în secolul al XIII-lea) până la expulzarea acestora ca urmare a confiscării lui Mendizábal în 1836. Din 1837 până în 1847, mănăstirea este ocupată de familia Clares din Oviedo. În 1848, la inițiativa Consiliului municipal aceasta devine sediul parohiei San Nicolás de Bari, mutându-și vechea reședință din vechiul templu, azi Biserica Părinților Franciscani.

Ieșim din nou în aglomerația din centrul medieval al orașului. Toate magazinele cu suveniruri sunt asaltate de turiști. O întâlnim pe Isabel, dar fără Anne italianca și fără Maria. Nu prea înțeleg de ce e singură, încearcă să îmi explice, dar se pare că e obosită deoarece începe să amestece engleza cu spaniola, explicația ei devenind un fel de ghiveci lingvistic. Ne despărțim de Isabel și ne îndreptăm către cel mai impozant edificiu religios din Aviles, Catedrala San Tomas. De fapt nu e catedrală, dar așa e cunoscută în oraș.

Intrăm și dăm de o ”răceală” apăsătoare. Clădirea e impozantă, dar îți lasă senzația că ești turist într-un site arhitectonic.

La sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, în Aviles, s-a decis construirea unui nou templu parohial în locul unde fusese o mănăstire, cea de la La Merced, demolată recent, și cu pietrele acelei mănăstiri au construit o biserică, proiectată de Luis Bellido, un arhitect diecezan care a semnat și proiectarea bazilicii Covadonga.

A fost construită cu spatele la cartierul de pescari. Ea nu a fost un păcat al ”trădării”, așa cum poate părea, ci o strategie pentru viitor, asta pentru că au plantat-o în așteptarea unui oraș care va crește spre ea cu viteză maximă. Și viitorul a demonstrat că a fost o viziune realistă deoarece orașul s-a extins spre noul templu parohial din Sabugo.

Mulți vizitatori se duc să viziteze catedrala din Avilele. Este parohia Santo Tomás de Canterbury, pe care avilienii o castellanizează ca Canterbury, dar o cunosc mai mult ca „cea a lui Sabugo nueva”, fiind unul dintre cele mai vizibile simboluri ale schimbării pe care Avilés a experimentat-o între secolele XIX și XX.

Două turnuri înfrățite de 47 de metri înălțime, o navă centrală lungă de 57 de metri cu 22,50 de metri lățime, măsurând baza de 30 de metri

Biserica San Tomas

lățime și cu o înălțime a bolții de 19 metri. La fel se disting și 45 de ferestre de diferite dimensiuni.
Există însă o particularitate foarte remarcabilă în noua clădire religioasă. Și este rolul principal al artiștilor asturieni în decorarea interioară.

Autorul majorității picturilor și a altarului a fost artistul și preotul Felix Granda Buylla (Pola de Lena, 1868-Madrid). Picturile au fost restaurate după Războiul Civil, când biserica a fost arsă.

La reconstrucție a contribuit și pictorul Obdulia García Díaz (Avilés, 1908-1942) și sculptorul Horacio Fernández Núñez (San Sebastián, 1909-Avilés), printre alți.

Ceea ce prezintă o altă singularitate neobișnuită pentru o clădire religioasă, o reprezintă scutul orașului ca principal motiv ornamental.

Cunoscută sub numele de „catedrala din Aviles”, construită ironic cu spatele la „cartierul” său de pescari din Sabugo, are o vechime de puțin peste o sută de ani, și trebuie recunoscut că este o biserică foarte frumoasă și originală, cu o fațadă grandioasă și aspect global, care o apropie prin noblețe de fostele sale surori catedrale.

Biserica parohială neo-gotică din Santo Tomás de Canterbury, sau biserica nouă din Sabugo (Plaza de La Merced), este deci un proiect ambițios al arhitectului Luis Bellido González, se află pe locul dispărutului convent din La Merced și se supune dorinței burgheziei avileziene prospere, la momentul respectiv, de a avea un nou templu care să înlocuiască mica și umila biserică veche din Sabugo, un cartier marinăresc. Lucrarea a început în 1896 și consacrarea a avut loc în 1903.

Cea mai mare parte a complexului ornamental interior (retablo, confesionale, picturi ale altarului la Santo Tomás de Canterbury și San Pedro Nolasco ...) au fost executate în atelierul lui Félix Granda-Buylla, un asturian stabilit la Madrid. Vitraliile aparțin lui Maumejean Hnos.

La 28 octombrie 2010, arhiepiscopul de Oviedo, Jesús Sanz Montes, a binecuvântat noua și spectaculoasa orgă a templului, construită în Avilés (atelierul Federico Acitores), care a putut fi ascultată în concert în aceeași zi. Acest instrument, al cărui front principal are 8 metri înălțime și 5 metri lățime, este compus din 46 de seturi de voci și 55 de înregistrări, cu un total de 2.754 de tuburi sonore, cântărind mai mult de cinci tone și are transmisie de tastaturi mecanice.

Interesant mai e un aspect. În interiorul bisericii e amenajat un loc în care enoriașii să își poată depune urna după incinerare. Pentru o riguroasă conformitate, nu enoriași își depun urnele, ci rudele acestora.

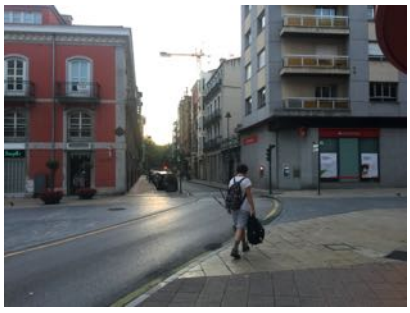
Impresionați de măreția edificiului, și înghețați și la propriu și la figurat, hotărâm că e timpul să ne îndreptăm spre albergue a cărui proprietar, român fiind, îi e jenă să recunoască.

Mol la Aviles și vajnicul veghetor al ordinii

Plecarea spre un nou izvor de evenimente

Coborâm pe strada indicată de bravii oameni localiai legii și virăm pe a doua stradă la stânga. Brusc apare în fața ochilor noștri o nouă ispită: un ”mol” subteran. Fiind vorba de magazine, încep să se aprindă o imensitate de beculețe, care mai de care mai strălucitoare, cui credeți? Lui Carmen, așa că în loc să virăm la stânga, mai facem 20 de pași înainte de a vira la stânga, și iată-ne în ”mol”. Seamănă cu un mol autohton, dar puțin altfel organizat. În centru e un rondou care are de jur împrejur vitrine între care tronează, de departe, cele care comercializează carne și produse de carne. În rest totul e similar cu mol-urile noastre. Nu lipsesc nici cei care au în fișa postului, menținerea ordinii și disciplinei.

E drept că acest vașnic om al ordinii, nu știu din ce cauză, pune ochii pe mine, așa că mă simt oarecum un ”potențial” tulburător al ordinii publice în subconștientul omului cu ”baston” de polițist în dotare.

Mol-ul are o ieșire direct pe strada unde e albergue. Urcăm la etajul doi unde e albergue, profităm că baia e liberă în acest moment, așa că ne putem pregăti în liniște pentru culcare, mai ales că nu avem legătură la internet.

Noapte bună.

18 iulie 2019

A fost prima dată în cei 73 de ani când, în timpul nopții, am căzut din pat, în timp ce dormeam. Înțeleg să fi fost cu cineva în pat, dar singur?

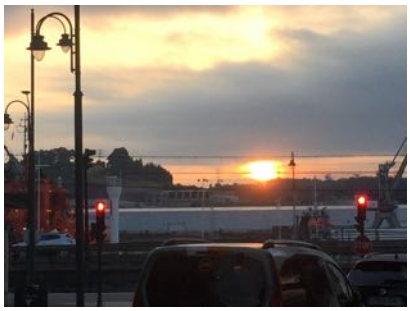
La ora 7,00 ridicăm ancora și o pornim la drum. E răcoare, dar nu plouă, însă e înorat.

Primul lucru pe care trebuie să îl facem este să îl salutăm pe Don Pedro. Sper că de data asta să răspundă la salut. Cu rucsacul cel mare în spate, cobor scările urmat de Carmen care duce cele două rucsace pe care le purtăm cu noi pe traseu.

Don Pedro e la fel de morocănos ca și cu o zi înainte, așa că las la recepție rucsacul și mă grăbesc să o ajung din urmă pe Carmen.

Părăsim orașul fără peripeții, doar cu regretul că nu am putut să îi fiu pe plac lui Don Pedro, chiar dacă era de ghips, putea să fie politicos. Noroc cu recepționista, o fată deosebit de drăguță, care a salvat situația, asigurându-mă că Correos va lua, cu siguranță, bagajul meu.

Străzile sunt pustii. Nici măcar Isabel nu e pe drum. Parcă toți sunt adânciți într-un somn mediatic. Nici țipenie de om pe străzi. Oare unde sunt pelerinii? Să sperăm că incidentul cu căderea mea din pat nu i-a afectat în așa hal încât să renunțe la a mai descinde la Santiago de Compostela. Ar fi trist, și sincer să fiu m-aș simți vinovat pentru asta.

Un nou început de zi

Iglesia Vieja de Sabugo

Raices Nuevo (Rădăcini noi)

Soarele începe să mijească la orizont. E încă răcoare, dar e plăcut. Nu mai burnițează.

Trecem pe lângă Iglesia Vieja de Sabugo, o bisericuță care la această oră, încă mai doarme. Ne oprim o clipă să pot nota informațiile despre ea, în versiune bilingvă.

Această biserică este una dintre principalele repere ale identității culturale a orașului. Din construcția sa în secolul al XIII-lea îi corespunde absida semicirculară. Dar biserica a suferit modificări importante în secolele XVII-XVIII, cum ar fi deschiderea unor deschideri mari și ridicarea elevării și a acoperișului.

Materialele utilizate sunt zidărie pentru pereți și un portal care străjuie fațada principală. Golurile romanice originale ale zidurilor și absidei au fost acoperite în epoca barocă, înlocuindu-le în secolul al XVII-lea cu altele mai largi.

În ceea ce privește decorațiunile exterioare, în pereții sudici și vestici se păstrează două bazoreliefuri. Sudul formează un corp proeminent al clădirii care este acoperit cu tejaroz, rocă extrasă din împrejurimi.

Are un arc semicircular cu trei arhivole care se sprijină pe coloane și capiteluri decorate cu măști și motive vegetale.

Frontul vestic, cu acces principal la templu, este mai avansat din punct de vedere stilistic. De asemenea, este prezentat în corpul placat al clădirii cu tajeroz în arcade arcuite, cu patru arhivoli care se sprijină pe coloane și capiteluri decorate pe baza unor motive zoomorfe și antropomorfe.

Trecem de biserică cu regretul că nu o putem vizita. Pe treptele bisericii șade un om. La vederea noastră, se ridică și începe să cerșească, folosind un text în spaniolă. Cu o siguranță de invidiat, îl întrebăm, în românește, de unde e de fel. Brusc, folosind se pare Google Translate, schimbă textul în: ”dă-mi bre și mie niște bani”. Cum constată că nu suntem suficient de sensibili la apelul lansat, ne spune cam trei fraze specifice unei asemenea insensibilități, spuse printre dinții din față, dintre care doi lipsesc. Hai că ne-am pricopsit cu înjurături, tocmai acum la început de drum.

Drumul însoțește șoseaua, pe care aproape nu e trafic la ora asta. Intrăm în Raices Nuevo (Rădăcini Noi), o localitate curată, dar parcă lipsită de locuitori.

Raíces Nuevo este o localitate cu o populație unică din punct de vedere etnic, situată în partea de est a municipiului Castrillón. Conform datelor Institutului Național de Statistică (2017), găzduiește o populație totală de 2.248 de locuitori, care sunt împărțiți în două cartiere principale: Raices Viejo și Raíces Nuevo.

Săpăturile arheologice recente au putut pune în evidență existența în acest loc a resturilor de clădiri, precum și a diverselor ustensile,

Salinas

San Martin de Laspra

Biserica din San Martin de Laspra

Depășim San Martin de Laspra

În vale e Piedras Blancas

aparținând unei așezări stabilite în secolele VI și VII, precum și o puternică clasă socială, care ulterior va juca un rol esențial în formarea Regatului Asturias.

În deceniul anilor cincizeci, marea proliferare a industriei siderurgice din San Juan de Nieva și din orașul vecin Avilés a atras o multitudine de emigranți, din unele regiuni mai puțin dezvoltate ale Spaniei. În acea perioadă, această transmutanță a generat o mare problemă, generată de faptul că parcul imobiliar era scăzut în regiune, așa că pentru a putea găzdui toți acești lucrători în condiții decente, administrația a lansat un plan de construcții pe scară largă prin care au fost create alte noi cartiere, de unde și adjectivul „nou” care a fost adăugat la numele anterior al locului.

Mai multe campanii arheologice întreprinse timp de câțiva ani în situl primar au permis recuperarea construcțiilor unei așezări antice care datează din secolele VI și VII, acestea corespunzând pereților de piatră legați cu mortar, dar și diferitelor unelte și echipamente care demonstrează un grad mare de ocupare. Din secolul al VIII-lea, monarhii asturieni și, în special Alfonso III, au transformat complet așezarea prin ridicarea castelului Gauzón, o cetate caracterizată prin cele patru turnuri ale sale, special concepute cu obiectivul de a proteja dintr-un punct înalt coasta Salinasului de incursiunile teribililor pirați normandezi, cunoscuți în special pentru prădarea zonelor maritime. În zidurile sale, cunoscuta emblemă Cruz de la Victoria care a fost aplicată pe parcursul anului 908, date verificate prin intermediul unei inscripții pe spatele acesteia. Acest lucru acordă, în mod simbolic, orașului paternitatea celei mai vechi embleme a asturienilor, reflectată și ca simbol oficial al drapelului Principatului Asturias. În prezent, pentru a-l păstra într-un mediu adecvat, această cruce este depusă în interiorul Sfintei Camere, în Catedrala din Oviedo.

Drumul trece pe la poalele unui deal, suficient de respectabil, dacă ar trebui să îl escaladăm. Astfel intrăm în localitatea Salines.

Salinas este una dintre cele opt parohii din Castrillón, o municipalitate din provincia și comunitatea autonomă a Asturiasului, din nordul Spaniei. Populația este de 4.635 de locuitori. Salinas este o stațiune de pe litoral și este al doilea municipiu cel mai populat de la poalele Piedras Blancas, care se află la doar 2 km distanță.

Drumul începe să urce, dar e bine că s-a încălzit afară. Nici în față și nici în spate nu se văd pelerini. Suntem singuri pe drum. Asta nu ne deranjează, căci putem merge fiecare din noi cu gândurile noastre. De exemplu, pe mine mă frământă cauza care a dus la căderea mea din pat de azi noapte. De visat urât, sigur nu am visat, patul a fost suficient de lat, am dormit singur, atunci ce o fi fost?

Ajungem în San Martin de Laspra. Localitatea este mică, dar are o biserică reprezentativă pentru o atât de mică localitate. Este biserica San Martin de Laspra.

În sfârșit, urcăm prin pădure

El Cordel

Urcăm, urcăm, urcăm

Primele știri cunoscute despre întemeierea San Martín de Laspra provin din testamentul lui Alfonso al III-lea. Templul actual este dintr-o navă, cu bolta de margine cu fajone de piatră, două capele pe fiecare parte și absidă largă acoperită cu cruce simplă. Turnul, datând din 1787, este unul dintre cele mai notabile printre bisericile rurale asturiene. Biserica se termină cu o cupolă cu opt ape, pe o bază octogonală, care se termină într-o cruce cu o bilă de fier. Nava principală, este realizată la sfârșitul secolului XVIII, într-un stil de tranziție de la baroc la clasicism academic, fiind dedicată patronului templului, San Martín. Pe partea de nord-vest există o mică fereastră sculptată într-un bloc de piatră care poate fi datată între secolele IX și XI. Ar trebui remarcat ca fiind un fapt curios al acestei biserici poziția sa posibilă pe un templu anterior, probabil din epoca romană, deoarece asta ar confirma ce s-a găsit în interiorul unui arc curios, care cel mai probabil a fost dedicată cultului mitraic.

În vale se profilează Piedras Blancas, dar drumul trece la nivelul vârfului dealului care o flanchează spre sudul localității. Poteca pătrunde în pădure. Era și timpul căci soarele a început să își facă de cap. Pădurea e formată din copaci care ”năpârlesc”. Panorama nu e prea plăcută. Să vezi bieții copaci parcă scrijeliți de forțe nevăzute, dar care îndură cu stoicism vicisitudinile ”nevăzuților vrăjmași”, rămânând drepți și hotărâți să ajungă într-o zi la cer.

Cum deja ne obișnuisem, la fiecare 2 km se găsește câte un cătun. Astfel intrăm în El Cordel. De fapt nu sunt sigur că e un cătun, deoarece are doar 3 case și alea răsfirate, dintre care una dintre ele în ruină, dar beneficiază de un indicator ce te anunță că intri într-o localitate.

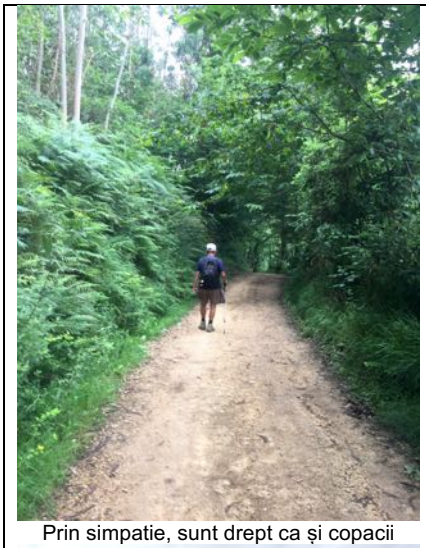
Ieșim din localitatea formată din 2+1 case, 2 întregi și o ruină, și ne angajăm pe un drum ce intră din nou în pădure. În sfârșit, în fața noastră văd un pelerin singuratic. Deci e clar că nu ne-am abătut de la traseu.

Drumul începe să urce din nou. Bine că nu plouă, altfel am fi luați pe sus de șuvoiul de apă ce s-ar prăvăli de pe versant. Urmele unui asemenea scenariu se văd pe prundișul potecii.

Urcăm, urcăm, urcăm, cum ar fi spus poate Lenin, dacă ar fi fost și el pelerin pe Camino de Nord. Norocul lui a fost că singurul lui urcuș, a fost la o tribună.

Mă uit la mine, de fapt la o poză făcută de Carmen mie și constat cu nedesimulată satisfacție că spatele meu e drept. Tratamentul pe care Arh. Rafael mi l-a prescris a fost cel corect, deci sunt și miracole care țin mai mult de 3 zile.

Începem să coborâm, dar și coborârea ridică probleme. Realizez că e mai ușor să urci, decât să cobori. Bine că s-a mai încălzit puțin. Suntem din nou singuri pe drum. Nu pot spune că mă deranjează lucrul acesta, dar e curios. Acum 2 ani, pe Camino Francez, parcă era un cordon continu de pelerini, aici suntem aproape singuri.

Prin simpatie, sunt drept ca și copacii

Intrăm în Santiago de Monte

Iglesia Santiago del Monte

Indicatoare rutiere în pădure

De câteva zile nu l-am mai întâlnit pe Leo și nici pe Isabel, sau Anne. Parcă au intrat în pământ cu toții.

De fapt lipsa lor îmi dă posibilitatea de a ”vorbi” cu mine însumi. E interesant de a simții că practic nu sunt singur. Fiecare copac, fiecare pasăre și fiecare piatră de pe drum, rezonează cu mine. Oare câți pelerini, înaintea mea, au simțit această apartenență la acest întreg care se numește Univers? Mă uit la unii din prietenii mei care se simt stăpânii a tot ce îi înconjoară. Dacă ar merge măcar o săptămână pe Camino, sunt sigur că se vor schimba radical.

E atât de minunat să asculți o păsărică și să încerci să îi descifrezi cântecul. A nu se interpreta greșit că am luat-o razna, dar dacă asculți trilurile unei păsări, poți simți dacă e tristă, dacă își cheamă partenerul sau dacă e veselă. Încercați măcar o dată să vă opriți din mersul vostru și să ascultați solfegiul unei păsări. O să simțiți cum, la un moment dat, veți înțelege ce e în sufletul păsării în acel moment. E un exercițiu minunat. Acesta e primul pas în procesul de împăcare cu natura, și de reîntoarcere la originea noastră.

M-am luat cu vorba și am ajuns la porțile localității Santiago De Monte. Localitatea este parcă o grădină botanică în ”aer liber”, adică prezentă în jurul nostru. În mijlocul localității e o biserică, care, de bună seamă, e închisă, cu toate că încă nu a început siesta spaniolă.

Santiago del Monte (Santiagu'l Monte în asturiană) este o parohie a municipiului Castrillón, în Principatul Asturias. Este situată în partea de vest a municipiului, la 5,8 km de capitala sa, Piedras Blancas. Se limitează la nord cu parohiile Bayas și Naveces, la est cu cele ale Santa María del Mar și Laspra, la sud cu cea a Quiloño, iar la vest cu Ranón (consiliul Soto del Barco). De subliniat este faptul că biserica este dedicată apostolului Santiago și stejarului centenar care se află lângă ea.

Părăsim localitatea Santiago del Monte și ne înscriem pe un drum ce intră din nou în pădure. Urcușul e din ce în ce mai abrupt. Ajungem pe creastă și în mijlocul pădurii întâlnim o fermă, de fapt o pepinieră. Se pare că au contracte serioase, căci e vânzoleală mare în jurul unui tir. O fi o livrare de flori.

Trecem de ferma cu pricina și ne afundăm din nou în pădure. La un moment dat, pe partea dreaptă a potecii apar semne rutiere. Suntem în mijlocul pădurii, nu mergem pe șosea sau autostradă, așa că semnele de circulație sunt ciudate. Sunt semne de circulație total originale ca și construcție. Astfel întâlnim: limitare de viteză la 20 km/oră, drum cu prioritate, obligativitatea aprinderii fazei de întâlnire. Total absurd. Bănuiesc că vom intra într-un drum cu trafic. Nici vorbă, mai mergem ½ ore și nimic. Oricum, de aprins farurile de întâlnire nu se pune problema, căci asemenea lucruri nu am în dotare, iar viteza nu am cum să o reduc, căci și așa, datorită urcușului, viteza de croazieră este de cca. 4 km/oră, deci semne sunt total inutile. Ce să îi faci, fiecare cu umorul lui. Important e că ne aflăm în inima pădurii și trafic nu există, doar eventuali pelerini.

Drum superb prin pădure

Un urcuș de neinvidiat

Estuarul râului Rio San

Vedere de pe coastă

Am intrat din nou în pădure. Persajul e perfect pentru a fi folosit ca decor pentru orice film de lung metraj cu zgripțuroaice. Începe un urcuș destul de anevoios. Pe drum o reîntâlnim pe Isabel, însoțită de Anna, italianca.

Poteca se desprinde de șoseaua cu care începusem să ne obișnuim, și începe să urce destul de abrupt. În față, deschizător de drum e Isabel, eu, pozarul rămân în urmă ca să pot imortaliza efortul depus de către coechiperi. Deodată, trecem de un cot al dealului și în fața noastră apare în toată splendoarea sa, estuarul râului Rio San. Priveliște de vis. Ne întâlnim cu un pelerin german care, furat de peisaj, ca de altfel ca și noi, ședea pe balustrada care ne ferea de o posibilă cădere de la cam 50 m. De teamă să nu se dezechilibreze, chiar dacă era un ”puști” de 60 de ani, îl provoc la o discuție și astfel coborâm în grup spre localitatea Soto del Barco.Coborârea e destul de periculoasă, 50 m diferență de nivel în 60 m liniari. La astea se mai adaugă și câteva săritori. Ajungem jos, traversăm râul Nalón și urcăm din nou. Isabel și Anna sunt deja departe. Noi rămânând cu neamțul pe care îl salvasem de la o iminentă sinucidere involuntară, mergem mai încet, deoarece nu poți și vorbi și merge în același timp. Așa intrăm în Soto del Barco, o localitate situată pe coasta unui deal, dotată cu un turn de apărare, în ruină.

Soto del Barco este o mică localitate situată pe malul drept al gurii râului Nalón, făcând parte din comunitatea celor cinci văi. Se limitează la nord cu Marea Cantabrică, la sud cu municipiile Candamo și Pravia, la est cu Castrillón și la vest cu râul Nalón care delimitează vecinătatea cu Pravia și Muros del Nalón. Cuprinde o suprafață totală de 40,23 km^2, iar cea mai mare parte a populației este concentrată în orașele La Arena și capitala Soto del Barco. Acesta își datorează numele unei nave vechi folosite pentru a lega în vremurile trecute cele două țărmuri înainte de a fi construit podul actual care leagă cele două țărmuri ale estuarului.

Geologic vorbind, pământul Soto del Barco aparține în mare parte Devonianului, cu o abundență de calcare amestecate cu diferite alte materiale, cum ar fi argilele, în special în partea sa cea mai vestică. În zonele din apropierea gurii, râul fiind influiențat puternic de valurile puternice ale mării, prezintă un curs mult mai lent decât în alte părți ale traseului său.

Aproape tot teritoriul aparține unei suprafețe plane și netede, care apare pe o înălțime aproximativă de o sută de metri și coboară în partea sa de sud, unde putem găsi altitudini ceva mai pronunțate, precum cele din Sierra de Mafalla, la granița cu Candamo, și cea a Fontebona la limita sa cu Pravia. Acesta este locul în care înălțimea maximă a municipiului se găsește la 467 de metri altitudinea față de nivelul mării. Fâșia sa de coastă prezintă o zonă nisipoasă străjuită de malurile pârâului, fiind formate din stânci abrupte. Malul drept al Nalónului este mult mai puțin abrupt decât partea sa de vest, plasând în ea cele mai importante două centre de populație ale municipalității, Soto del Barco și San Juan de la Arena.

”Apa pelerinului”

Estuarul cu insulițele de aluviuni

Case răsfirate pe dealuri, așa sunt localitățile prin zonă

Podul de peste estuar

Intrăm în Muros de Nalon

Râul Nalón, în ultimele sale porțiuni, înainte de ieșirea la mare, dezvoltă meandre în formă de zig-zag între aluviuni care umplu suprafața netedă a vechiului estuar, formând câteva insule precum cea a lui Arcubin. Spre Nalón curg apele unor pâraie care provin din munții Mafalla și Fontebona. Un alt râu care trece prin municipiu și curge direct spre mare este râul Rio Ferreira.

Clima sa este, ca întreaga coastă a Cantabriei, temperată și umedă, prezentând o temperatură medie de 9ºC în timpul iernii și 17ºC în sezonul de vară. Una dintre cele mai mari particularități pe care vremea o prezintă în municipiu este prezența cețelor marine dense, favorizate de structura de amfiteatrul a țărmului.

Soto del Barco găzduiește plaja din Quebrantos din San Juan de la Arena, o plajă lungă cu nisip, care a fost premiată cu steagul albastru pentru calitatea apei și a serviciilor sale.

Drumul începe să coboare lin. Trecem prin Los Carbayinos, un mic cătun cu case răsfirate pe dealuri.

Ne apropiem de podul care unește cele două maluri ale estuarului. Podul e lung, iar privind de pe pod în apa estuarului poți vedea ”stoluri” de pești ce se agită în grup în căutarea hranei … sau e doat o formă de ”motion” în lumea lor, uite de asta nu sunt sigur. Oricum apa e atât de limpede încât poți vedea pietrișul mărunt de pe fundul estuarului.

Parcurgem la pas podul. Spun că la pas, deoarece cred că din 10 în 10 m ne oprim să privim, de pe balustrada podului, apa în care se reflectă întreg albastru cerului pe care nu vezi nici urmă de norișor.

După timpul necesar nouă de a traversa podul, s-ar putea spune că are cel puțin 3 km. Este o experiență de neuitat. Să constați liniștea din jur și din apă, îți crează o stare similară cu transa hipnoptică. Practic nu găsesc cuvintele potrivite care să descrie pacea și armonia care ne înconjoară. Recunosc că dacă aș fi fost pe Camino Francez, nu aș putea intra în această transă, datorită faptului că acolo numărul pelerinilor este foarte mare, tineret gălăgios, și adulți ce nu au reușit să se ”rupă” de cotidian.

OK, trecem în sfârșit podul, fără incidente, cum se spune, și după 3 km intrăm în Muros del Nalon, un oraș plin de istorie, sfârșitul etapei de azi.

Istoria sa este legată până în secolul al XIX-lea de actualele municipii Pravia, Cudillero și Soto del Barco, întrucât aceste municipalități au fost integrate într-o demarcație a municipiului unic, acest lucru face foarte dificilă individualizarea evoluției lor istorice în raport cu restul municipiilor.

Până la jumătatea acestui secol, anul 1847, a aparținut de municipiul Praviei, devenind primărie independentă la 14 aprilie a aceluiași an. La origini a fost cunoscută sub numele de Muros sau Muros de Pravia, până la 27 iunie 1916 care a început să fie numită Muros de Nalón, denumire convenită prin Decret regal.

Am ajuns la albergue

Interesant suport ptr. șervețele

Parcă suntem la școală, meniu inedit

Autoservire

Gata de masă

Nu se cunosc resturi paleolitice sau structuri megalitice. Studii recente localizează aspectul unui castru în zona sa de coastă. Este clar că gura râului Nalón a fost locuită de popoarele pesice (locuitori ai văii Narcea). În această perioadă a avut loc o romanizare foarte puternică datorită operațiunilor de exploatare a aurului, în acest fel, în piața primăriei din Muros s-au găsit resturi ale unei clădiri atribuite vremii romane.

În Evul Mediu biserica Santa María a fost construită și piața sa centrală este activată. Acest lucru va genera viitorul oraș Muros și oferă primele date despre acest teritoriu integrat din Pravia. Există diferite donații precum cea a lui Urraca Vermúdez care face donații mănăstirii San Esteban de Boca de Mar, în prezent San Esteban de Pravia mănăstirea Santa María de Lapedo. Există și alte donații, cum ar fi cea a lui Martín Vermúdez, care dă o moștenire unui presupus teritoriu al Muros aceleiași mănăstiri. Nu se știe cum sau când aceste terenuri au devenit o proprietate, dar sunt înregistrate cu siguranță în proprietățile casei Miranda, mai târziu a marchizului de Valdecarzana.

Secolul al XIX-lea a adus mari schimbări, așa că în Războiul de Independență, trupele franceze, sub comanda mareșalului Ney, au jefuit orașul Muros. În acest secol oamenii municipiului au intentat un proces împotriva casei de la Valdecarzana, fiind suprimată proprietatea în 1827, proprietate care va fi integrată în jurisdicția obișnuită a municipiului Pravia. Două decenii mai târziu, Curos de Muros este o primărie independentă. În acest secol se deschide drumul San Esteban de Pravia.

La începutul secolului XX, Muros are un grup socialist. În 1916, Consiliul Local a dobândit noul nume oficial de Muros de Nalón. Un punct culminant a fost în septembrie 1934, când armamentul produs înainte de procesul revoluționarilor a fost descoperit. Steam Turquoise debarcă, în aceeași perioadă, o importantă încărcătură de arme care se presupune că a plecat din Etiopia, fiind depozitate definitiv în Asturias după mai multe tergiversări. În Muros, revolta explodează cu o zi de întârziere în comparație cu alte zone din Asturias, Războiul civil nu are fapte transcendente. După perioada postbelică și instalarea ENSIDESA în Avilés, acest municipiu a cunoscut o mare dezvoltare industrială până la criza anilor șaptezeci, care a afectat întregul sector.

Și, după acest inofensiv memento istoric legat de orașul ales de noi pentru un sfârșit de etapă, ne îndreptăm voioși spre identificarea poziției geografice a Albergue turistico Casa Carmina. Ei da o adevărată titulatură ce poate onora un adevărat albergue. Intrăm în oraș și brusc, atenția ne este atrasă de o reclamă: Casa Carmina. Ar fi prea frumos să fie chiar albergue pe care îl căutam. Cu timiditate intrăm. Da, e tocmai ce căutam.

Intrăm, o doamnă în vârstă ce nu știe o boabă de engleză, ne primește puțin cam morocănoasă. Poate se aștepta să fim spanioli. După culoarea originală a feței mele putea să îi sugereze apartenența mea etnică, dar atunci când am deschis gura, speranța ei se vedea clar cum se năruie, ca un castel de nisip, după primul val. Asta e. Noroc cu o ospătăriță care înțelege că avem aici rezervată cazarea și amabilă, ne conduce într-un dormitor dotat cu 16 paturi suprapuse. Reușin să

Între timp apare și Isabel

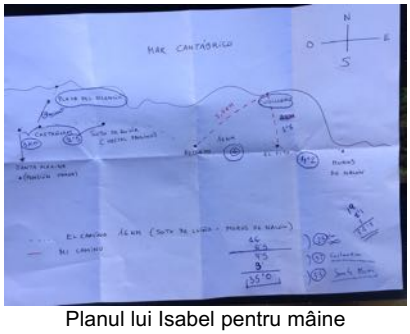
O cină în grup

Și acum siesta

Cine poate dansa acum? Isabel și Anna

Planul lui Isabel pentru mâine

”punem stăpânire” pe 2 paturi jos. Deci se elimină din start posibilitatea de a mă cățăra în pat. Ăsta e un succes planetar. În caz de necesitate prin activarea operațiunii cu nume de cod ”Stejar extremă urgență”, coborârea din patul suprapus ar primejdui din start întreaga operațiune.

Revenim la recepție pentru a testa gustul berii. La recepție, cine credeți că ”negocia” cu doamna în vârstă, cea ursuză cu ne spaniolii: Isabel, Anna și Ninho. Ulterior aflu de la Isabel că Ninho e un italian care după aprecierea mea, are cam 50 de ani, deci puști față de mine.

Ne îmbrățișăm, bucuroși de revedere. Se pare că ele rămăseseră mult în urmă, dacă au ajuns atât de târziu, sau, noi am mers mai repede. Indiferent de cauză, revederea ne face plăcere.

În timp ce ei se cazează, noi tragem o fugă la supermarketul aflat la cca. 800 m de albergue. Ajungem la un sens giratoriu pe care, pentru al trece, e nevoie să escaladezi un pod pietonal. Ajungem cu bine pe partea cealaltă a șoselei și intrăm în supermarket. Tot ce vrei, bani să ai. Cum la acest capitol suntem destul de chibzuiți, ne limităm la clasicele produse: pâine, caşcaval feliat și roșii. Bineînțeles că nu uităm nici berea, și chiar o sticlă de tinto.

Ne întoarcem la albergue încărcați ca niște furnicuțe. Vorba vine ”încărcați”, căci de fapt doar eu sunt cel încărcat. Ajungem și Carmen ia brusc o decizie, pot spune, aproape istorică, trebuie să spele. OK, nu o contrazic, căci nu e frumos să pui frână unei inițiative atât de inofensive.

În timp ce ea spală, eu pregătesc condițiile pregătirii mesei. Adică concret, spăl roșiile și găsesc o masă liberă în grădina alberguie. De fapt a găsi o masă liberă nu a fost o problemă insurmontabilă, deoarece din cele 8 mese, doar 2 erau ocupate. Dilema era: la soare sau la umbră să fie masa? Aici mi-a venit în ajutor o informație primită la recepție, prin care mi se sugera că dacă vreau să fac baie, exista o frumoasă plajă la cca. 3 km. Ținând cont de asta, cum 3 km erau total de neabordat, aleg o masă la soare, așa încât, dacă Carmen voia la plajă, să i se satisfacă dorința pe loc.

Se pare că am fost norocos, așa că după spălat, Carmen a avut inspirația de a face salata. Ne așezăm la masă, atenție, eu umplu paharele cu bere și când să începem să mâncăm, apare Isabel ca să ne întrebe unde e supermarketul.

În sfârșit mâncăm. La terminarea mesei îi comunic lui Carmen faptul că la 3 km este o plajă foarte frumoasă, și dacă vrea … Aici am folosit un percept clasic de ”manipulare”: dacă vrei să fi refuzat la o plimbare, fă propunerea imediat după o masă copioasă. Cu această ocazie am avut ocazia să verific principiu, și pot afirma că funcționează. Fiind refuzat cu multă hotărâre, propun să ne facem siesta pe băncile din grădină, propunere acceptată fără comentarii.

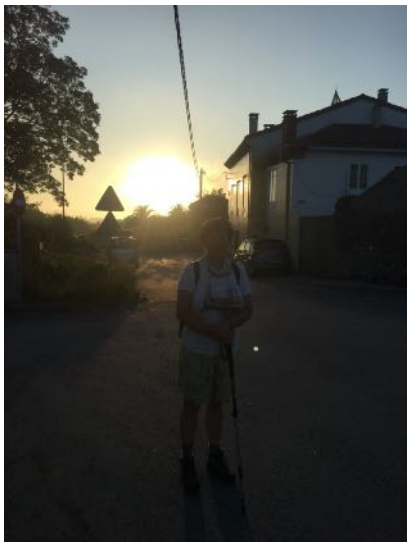
Tocmai ne așezasem și începusem să rememorez evenimentele zilei, când apare Isabel care ne invită să luăm masa cu ei, adică cu Isabel, cu Anna și Ninho. Meniul zilei: paste cu ton și sos de tomate, pregătite

Cina cu bere la doză

Micul dejun. Echipa e gata de plecare

Și azi Lucica e cu noi

Podul pietonal de peste șosea

de însăși Anna după o rețetă italiană, moștenită din familie. Pemtru mine pastele sunt moartea pasiunii, dar Carmen se dă în vânt pentru paste. Vrând, nevrând acceptăm invitația, eu eschivându-mă de la paste, dar participând la tinto cu care participasem la parti. Voie bună la care Anna și Isabel sunt protagoniste.

După masă, ne retragem în grădină pentru relaxare și să scriu în jurnal. În grădină își face apariția Isabel și Anna, secondate de Ninho. Isabel, după o discuție plină de conținut cu recepționista mai tânără, ne anunță că are un plan pentru a doua zi. Dar până la plan, o veselie debordantă o cuprinde pe Isabel și Anna. Încep să cânte și să danseze. Se pare că tinto își făcuse efectul. Pun pe hârtie o schemă a traseului de mâine, abătându-ne de la traseul oficial. Va fi o deviere care, așa zic ele, merită să o facem. Să vedem dacă merită.

Anna s-a cazat în același dormitor cu noi. Avem internet bun, așa că pentru Carmen chestia cu wireless-ul este o componentă de bază. Poate suna toată România și să le trimită poze.

Stăm la masă în grădină, la soare și aștept masa de seară, ce va consta, ca întotdeauna, pâine, caşcaval feliat și roșii. De data asta bem bere la doză. E o doză pe care o purtăm în rucsac de 4 zile. Era să uit, masa e asezonată cu usturoi, lucru ce îmi aduce aminte de meniurile românești din care nu lipsea usturoiul. Interesant, roșiile au gust de roșii, iar usturoiul are gust de usturoi, chiar dacă usturoiul e Made i China.

Suntem gata de a merge la culcare, când se instituie o celulă de criză ad-hoc cu unic punct pe ordinea de zi: vom pune în practică planul lui Isabel, sau nu? Cum în unanimitate se votează pentru, plecăm liniștiți la culcare. Grupul va fi format din: Isabel, Anna, Ninho, Carmen și cu mine.

Noapte bună.

19 iulie 2019

Somn minunat. Nu am mai căzut din pat. Ne sculăm la ora 7,00 și așteptăm ca restul grupului să își mănânce micul dejun și să fie gata de plecare. Optimismul e la el acasă, toți sunt veseli, mai ales Isabel și Anna. Se pare că cele două se chiar potrivesc ca fire. Sunt și vesele, dar mai ales vorbărețe.

Ajungem la podul pietonal de peste șosea și începem urcușul. Trecem prin centrul orașului și în semn de respect, facem o poză a grupului cu biserica Santa Maria.

La ieșirea din oraș trecem pe lângă Primăria Muros de Nalón, o zonă cu puternic accent turistic, amplasată în zona numită Bajo Nalón și împreună cu municipalitățile Pravia și Soto del Barco, formează un grup unic în această frumoasă enclavă.

În municipalitate există mai multe locuri interesante de vizitat. Unul din aceste monumente este Valdecarzana și Palatul Vallehermoso. În

Rămas bun Muros de Nalon

Palatul Valdecarzana

Grupul în mișcare

prezent, acesta este o proprietate privată, este vizitabilă numai din exterior, interiorul având un caracter privat.

Construcția datează din sec. XV, și este considerat cel mai important monument arhitectural al municipiului. Este format din mai multe construcții, prezidate de un turn pătrat și înconjurate de un zid. În aceasta, în secolul al XVI-lea a fost deschis un portal în stil Plateresco, în care se păstrează încă, elementul cel mai notabil și atent al zonei, unde apar blazoanele, care aparțin familiilor Cienfuegos, Rúa, Ponte și Quirós.

Deși autorul său nu este cunoscut, portalul este considerat opera lui Juan de Cerecedo, care a lucrat la mijlocul secolului al XVI-lea, în biserica vecină din Cudillero.

Palatul a aparținut lui González de Cienfuegos, care a primit ulterior denumirea de Miranda, primind în timpul domniei lui Felipe al IV-lea, titlul de marchiz de la Valdecarzana, ca premiu pentru eroismul lui Sancho Miranda erou al Arco de Fuenterrabía.

Acest Palat a fost în timpul Războiului de Independență, sediul mareșalului francez Ney, care a ordonat prădarea și incendierea orașului Muros pentru rezistența pe care a manifestat-o. Palatul este în proprietate privată acum și vizitele nu sunt permise.

Pe drum trecem pe lângă o bornă Camino pe care cineva a pus o poză cu un pelerin care și-a pierdut viața pe Camino. E o dovadă de respect ca atunci când treci pe lângă un astfel de element comemorativ, să te oprești pentru câteva momente și să trimiți acelui spirit un gând de admirație pentru faptul că a iubit Camino. Nu știu câți trec pasivi pe lângă aceste acte de respect și câți se opresc să păstreze un moment de reculegere pentru acest pelerin. El se numea Kyriacon Zindilis, născut pe data de 27 martie 1957, și plecat dintre noi pe data de 17 aprilie 2019.

Continuăm drumul, urcăm și coborâm. Bine că suntem în pădure, deoarece soarele a început să își facă de cap din nou.

Un indicator ne anunță că intrăm în Cuesta la Bana. Un panou turistic ne atenționează că în prezent, orașul Cudillero Cuesta la Bana este compus din 24 de case, în care, populația actuală este de 19 locuitori cu reședință anuală, în timp ce vara populația crește cu mai puțin de 20 de persoane. Da, o adevărată metropolă. Important nu e numărul de locuitori, ci liniștea și pacea ce te întâmpină atunci când pătrunzi în așezare.

Continuăm să urcăm, soarele ne cam dă de furcă, dar grupul plecat de la Muros de Nalon se ține sudat. Nici-o dezertare, nici urmă de oboseală, căci Anna și Isabel cântă și dansează pe drum. Ninho face playback, Carmen se amuză iar eu fac poze după poze. Atunci când voi scrie jurnalul, toate aceste poze mă vor ajuta să nu uit ceva.

Plini de entuziasm intrăm în El Pito. Oraș unde încă de la intrare te întâmpină operele de arhitectură administrate de Fundația Selgas-Fagalde.

Recunoștință celor care au fost pelerini

Drumul intră din nou în pădure

Muzeul școlar din El Pito

Complexul cuprinde Biserica Jesús Nazareno Pantheon ce este situată în afara amplasamentului La Quinta. Construcția sa datează din 1914, data la care a fost inaugurată de Infanta Dª Isabel de Borbón. Pe fațada ei se află imaginea fecioarei, din marmură, recuperată de Fortunato de Selgas din demolarea Bisericii Sfintei Treimi din Madrid, opera sculptorului Miguel Ángel Naccherino. În absida criptei se afla altarul de la Santianes de Pravia, fiind unul dintre cele mai bune exemple de artă vizigotă din Asturias, împreună cu cel al Santa Cristina de Lena. În prezent sunt expuse în La Quinta.

Un alt edificiu component al fundației este Palatul. Situat în orașul asturian El Pito (Cudillero), Palacio de Los Selgas -La Quinta- găzduiește un patrimoniu artistic important, moștenirea familiei Selgas-Fagalde. La sfârșitul secolului al XIX-lea, frații Ezequiel și Fortunato de Selgas și Albuerne au adunat în acest complex arhitectural o colecție magnifică de opere de artă.

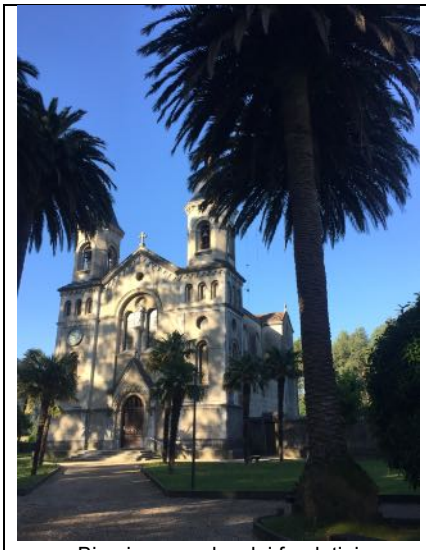
Muzeul școlar din El Pito este și el parte a complexului fundației. El reprezintă una din primele colecții de obiecte educaționale, utilizate în prima jumătate a secolului XX în Școlile Selgas. Înființată în 1915 ca instituție de caritate și învățătură, obiectivul său era să faciliteze educarea copiilor de ambele sexe din orașele Havana, Aroncés, El Pito și Atalaya. În cazul în care erau suficiente locuri, studenții din alte sate puteau fi admiși de către consiliu. Printre exponate pot fi văzute elemente de astronomie și geografie, o reproducere a unei instalații termoelectrice sau a unui motor cu aburi, care au servit pentru a explica concepte de fizică, animale disecate și colecții de minerale. De remarcat este și vechea mașină de proiecție de filme a Școlilor Selgas din anii 40 și mobilierul sălilor de clasă, precum și resursele folosite pentru predarea limbilor străine.

Pe lângă toate aceste edificii, complexul deține și un complex de parcuri. În jurul clădirilor există mai multe grădini cu caracteristici diferite. Primul proiect a fost pregătit de Fortunato de Selgas, în 1864, deși grădinile nu au devenit realitate decât după două decenii. În visul ctitorilor lor aceștia au ținut cont de modelele vremii, dominate de modelele franceze și engleze. Au avut ajutorul lui Henri Rigoreau Jouvert, care se antrenase la Școala de grădină din Versailles.

Una dintre ele este situată în zona de sud, și e cunoscută sub numele de grădina franceză, pentru caracteristicile designului său, în care sculpturile și fântânile ies în evidență. Este construită de o parte și de alta a unui ”bulevard” larg, marcat de elemente geometrice: ”pereți” de camelii tăiate, ce creează un set de linii drepte care converg spre palat, și care îi dă o notă de monumentalitate.

Altă grădină e situată la nord de Palat și e flancată de Pavilionul oaspeților și de pavilionul Tapiteriei. Două arcade superbe formează bariera vegetală care transformă grădina într-un mediu închis, intim și privat. Această grădină imită modele bazate pe vile italiene cu un puternic simț arheologic, în care arhitectura dialogează cu vegetația.

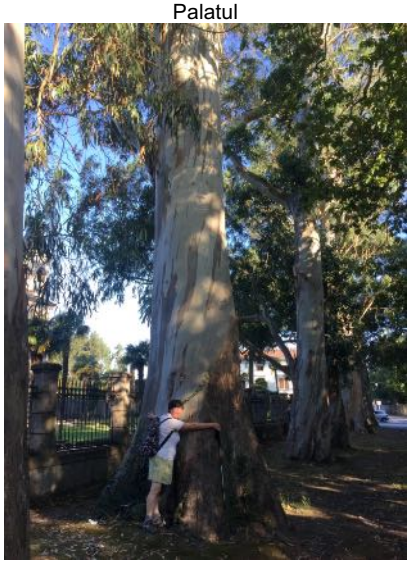
În grădinița englezească natura e sălbatică, liberă și dezordonată. Întreaga natură crește aici în plinătate, fără intervenție umană aparentă. Luncile larg deschise ”mor” în zone înguste de umbră de

Biserica complexului fundației

Palatul

Copaci seculari

Grupul se oprește la intrarea în Cudillero

conifere spectaculoase. O pădure cu specii native din America de sud, închide grădina pe partea sa de nord, iar spre sud, un râu dă sunet unui mediu desenat de magnolii, arțar japonez, eucalipt, conifere și un templu ionic pe o peșteră.

E drept că mi-a luat destul de mult timp să notez toate informațiile legate de complexul fundației, dar acum mă felicit că am zăbovit atât. E clar că aceste minunății arhitectonice trebuiesc vizitate, ca să poți înțelege armonia arhitectonică a complexului fundației.

Fundația Selgas-Fagalde s-a născut în 1991, ca urmare a voinței neclintite a două generații familiale care, timp de mai mulți ani, și-au dedicat timpul, cunoștințele și resursele financiare pentru a strânge un patrimoniu artistic extraordinar.

Astfel, scopul fundamental al Consiliul de administrație Fundației este conservarea acestei moșteniri culturale, menținând simțul cu care a fost concepută inițial, precum și diseminarea acestui patrimoniu pentru a-l pune în slujba societății.

OK, iar am rămas în urmă, aproape că nu îi mai zăresc. De remarcat e faptul că nici grupul nu a sesizat lipsa mea, lucru care mă cam întristează puțin. Aveam impresia că sunt un personaj ”remarcabil”.

Ieșim din pădure și coborâm pe o potecă ce însoțește albia unui pârâu ce coboară din munte. E umbră căci soarele nu poate străbate prin păienjenișul crengilor copacilor. Interesant e că nu se aude ciripit de păsărele. Poate sunt plecate în turneu cu scop umanitar? Trecem un munte și coborâm la Cudillero, un sat vechi pescăresc.

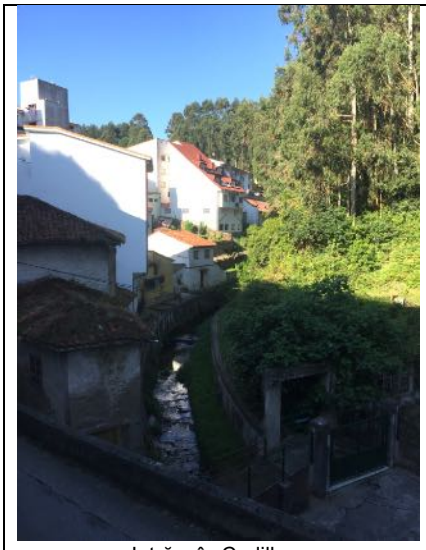
Cudillero este un municipiu, o parohie și o localitate a comunității autonome a Principatului Asturias. Se învecinează la vest cu Valdés, la sud cu Salas și Pravia și la est cu Muros del Nalón și Pravia din nou. Municipiul are o populație de 5183 de locuitori, principalele sale nuclee sunt: orașul Cudillero (Cuideiru în asturiană), care este capitala sa, Villademar (Villamar), La Atalaya (La Telaya) și Aroncés.

Cudillero este un port de pescari, iar în lunile de vară, este un punct de atracție turistic important. Printre cele mai remarcabile monumente ale sale trebuie să menționăm Quinta de Selgas, un palat luxos din secolul al XIX-lea, cu grădini mari și picturi de Goya.

Viața acestui municipiu a fost întotdeauna legată de cea a Praviei, până în secolul al XVIII-lea, deci este foarte dificil să se găsească date care să se refere doar la actualul municipiu Cudillero, din moment ce istoria sa, ca municipiu, nu are viață autonomă până în secolul al XIX-lea.

Nu există rămășițe umane preistorice pe teritoriul actualului municipiu, dar le găsim în municipiile vecine.

În epoca militară găsim primele rămășițe ale acestui municipiu, găsim astfel două castre: castrul La Garita și La Cavona. Recent, a fost descoperit un alt site, cel al lui Gurion. Toate aceste site-uri par pre-romane.

Intrăm în Cudillero

Resturile epocii romane aici, în această zonă, sunt foarte estompate. Primele date se regăsesc în Evul Mediu, în raport cu actualele pământuri din Cudillero. În limita a două entități eclesiastice puternice, cea a Oviedoului și cea a Praviei, este locul în care ar apărea un mic port de pescuit în jurul căruia s-a dezvoltat actualul oraș.

În secolul al XIII-lea, va începe o perioadă de transformări în acest sector. În acest moment este fondat orașul Pravia și de atunci toate pământurile actualei Cudillero vor fi integrate în Pravia. Primele știri despre existența orașului Cudillero sunt cele care se referă la o donație către mănăstirea Tinetense din 1285. Întreaga populație a fost concentrată pe pescuit și toată această dezvoltare a trebuit să fie mediată de puternica familie de Omaña, care și-a exercitat puterea în regiune în acel moment.

În secolul al XV-lea, Cudillero era deja consolidat ca port de pescuit și a solicitat concesiunea minei de sare care fusese monopolizată de municipiul Praviana. Concesiunea nu s-a făcut însă niciodată.

În epoca modernă, Cudillero este deja consolidat, fiind centrul de pescuit asturian și o serie de clădiri precum biserica din San Pedro construită de locuitorii săi se ridică. S-a construit, de asemenea, un port precum și castelul din San Juan pentru a se apăra împotriva incursiunilor engleze.

În secolul al XVIII-lea, localnicii au oferit 1.000 de doblones pentru a se separa de jurisdicția municipiului Pravia, întrucât nu și-au putut numi conducătorii, acest lucru nu va deveni realitate decât după 100 de ani. În acest moment, pe acest teritoriu exista o singură proprietate care aparține unui membru al puternicei familii Omaña.

În secolul al XIX-lea, autonomia municipală dorită de locuitorii Cudillero ajunge parțial realitate datorită importanței portului de pescuit și a nevoii de extindere a portului, lucru care nu se va întâmpla decât în secolul XX.

În secolul XX, a fost adjudecată construcția unui nou port, lucrările au fost în diferite faze și s-au terminat în anii 80. Drumul spre Galicia este, de asemenea, redefinit.

Relieful său este împărțit în trei părți. Primul este câmpia de coastă care se ridică la aproximativ 100 de metri deasupra nivelului mării, cu unele stânci rupte uneori de numeroase plaje sau orificii, evidențiind în geografia sa de coastă Capul Vidio (Cabu Vidíu în Asturian). A doua parte cuprinde văile interioare de mare fertilitate, traversate de râurile Esquieru, Uncín, Ferrera și Piñera. Cea de-a treia parte la sud este zona muntoasă cu vârfurile Peñas de Cueto de 783 metri și Pico Paradiella de 720 metri, care sunt cele mai înalte altitudini ale municipiului.

O parte a coastei sale este declarată Peisaj protejat, fiind format din turbă, considerată un monument natural.

Deci cu siguranță că Isabel a avut dreptate. Orașul e o adevărată perlă a Asturiei. Coborâm pe străduța îngustă care duce în port. Case viu

Grupul se îndreaptă spre port

Și aici îmi găsesc prieteni necuvântători

Întreg grupul la o americană

O mică desfătare

colorate îți crează o stare de excitare cromatică, ce te face să te simți un virtual pictor. Este extraordinar. Totul realizează o armonie policromică. Trăiești un vis în care te simți protagonist. Dacă pentru noi, trecători prin oraș, este o feerie, cum o fi pentru cei care locuiesc aici de zeci de ani?

Intrăm în așa numitu ”amfitreatru”, o piațetă cu deschidere la mare. Amfiteatrul este înconjurat de dealuri abrupte. Pe acest amfiteatru natural sunt înșirate case viu colorate, parcă puse unele peste altele, ca într-un joc de cuburi. Între șirurile de case parcă nu există străduțe, doar scări care pornesc din piațeta centrală și urcă abrupt până la ultima casă de pe deal.

Este considerat unanim ca fiind unul dintre cele mai frumoase sate din Asturias, un colț frumos cu multă istorie: Cudillero, cu casele sale care par că se varsă de pe deal și imaginea fermecătoare a bărcilor colorate care se balansează pe apă, în port.

Portul nu este doar turistic, pescarii muncesc neobosit pregătind bărci și plase pentru a merge pe mare și a se întoarce cu încărcătura prețioasă capturată în ocean. Aceasta este faima și importanța lui Cudillero, încât locuitorii săi sunt cunoscuți prin numele de pixuets, un curios nume asturian care vine de la cuvântul „pește”. Vizitarea pieței de pește dimineața este un spectacol unic.

Cudillero s-a născut dintr-o așezare vikingă din Evul Mediu târziu, deși sunt foarte puține urme ale acestui timp. Pe de altă parte în oraș există și alte minuni istorice, multe dintre ele puțin cunoscute, și descoperite turiștilor.

Interesantă este originea ei, datorită poziției geografice ce oferă un golf oarecum păzit de agresiunea valurilor Mării Cantabriei. Este un loc propice dezvoltării unei comunități de pescari.

Cum nu se putea altfel, la cererea publicului se hotărește că un ”americano” e cel mai bun lucru pe care îl putem face în acest moment. Găsim o masă liberă la care grupul să se poată așeza. E clar că pozarul nu iese în poză, căci de aceea e doar pozar. În schimb, la o masă alăturată stătea o frumoasă spanioloaică, brunetă, așa cum șade bine unui locuitor al acestei țări. În brațele ei ședea un patruped nostim. Îi cer permisiunea dacă pot încerca și eu. A nu se înțelege că râvneam la locul unde se relaxa patrupedul, adică în brațele ei, nu, doream doar să împrumut pentru câteva clipe însuși patrupedul. Deci fără conotații sexuale. Primesc permisiunea, iau cățelul în brațe și imortalizez evenimentul.

După dispariția ”americanei” din cești, ridicăm ancora, deoarece mai avem de mers până la Ballota, mai ales că ne-am abătut cu mai mult de 6 km de la traseul original.

Cu greu ne desprindem de mirificul peisaj, dar metamorfozând o veche zicală, constatăm că ”pelerinului îi șade bine cu drumul”. La ieșirea din port e un punct turistic inedit. La intrare, e o măsuță cu două scaune. Pe măsuță e un castron mare cu frunze de ferigă și un rac înconjurat de crabi și scoici. Ca masa să fie completă, aranjamentul e

Urcăm, urcăm și urcăm din greu

Suntem deasupra vechiului port

Un duel iscat spontan

Deejay Ninho și Princess Anna dansând

Plin de responsabilitate Ninho verifică dacă a sosit pâinea

acompaniat de o sticlă de tinto. Singura piesă din décor ce era adevărată, e sticla de tinto. Mă așed cu Carmen la masă și simulăm o masă inedită. Bineînțeles că eu, ca vegetarian, iau în mână o frunză de ferigă, în timp ce Carmen se ”delectează” cu niscaiva crustacee.

Între timp ne ajung din urmă Isabel & Co. Fiind formație completă, se dă ordinul de marș. Începe un urcuș destul de greu. Se urcă abrupt, în scurt. Mă întreb cum pot mașinile să urce o asemenea pantă? Întrebare a cărui răspuns îl primesc în scurt timp, când trec pe lângă mine două mașini turate.

Urcușul ne face să uităm destul de repede feria la care luasem parte, la spectacolul de culoare și lumină pe care Cudillero ni l-a oferit cu generozitate.

În sfârșit ajungem pe vârf, de aici avem o panoramă perfectă a portului și a caselor plantate unele peste altele, de o mână nevăzută, ce parcă nesocotește cele mai elementare legi ale fizicii Newtoniene.

Ne orim pe un mic platou un fel de bellvedere. Facem poze și asistăm la un duel inedit, declanșat spontan între Isabel și Ninho. Asistăm înmărmuriți la acest incident. Anna observ că a intrat într-un proces de regresie hipnoptică, și deodată se luminează la față. Anna ia cuvântul și propune ca grupul nostru să se autointituleze: ”Los Locos”, în traducere liberă: Grupul nebunilor. Nu știu dacă duelul a contribuit la această descoperire, indiferentă fiind cauza, important e că se supune la vot, și se votează în unanimitate. Urmează alegerile pe funcții. Fără nici-o opunere sau abținere, sunt aleși pe funcții următorii:

- King – Mircea
- Queen – Carmen
- Deejay – Ninho
- Princess – Isabel
- Princess – Anna

Alegerile fiind încheiate și acceptate în unanimitate, urmează emiterea primului decret regal al Los Locos, la data de 19 iulie 2019.

Mulțumiți de noua titulatură sub care vom evolua de acum în colo pe Camino de Nord, pornim la drum. Fetele vorbesc încontinu. În top e Isabel care cum prinde un pelerin, îi face capul mare. Isabel iubește să vorbească, mă mir cum de găsește atâtea subiecte.

Începem să urcăm și deodată ne oprim din mers, fiind participanți la un număr artistic dat de Deejay Ninho și Princess Anna în mijlocul drumului. Dansează și cântă, o adevărată afirmare a posibilităților grupului Los Locos. Noroc că suntem singuri pe drum.

Ieșim din Las Dueñas, dar nu înainte ca Ninho să dea dovadă de o responsabilitate demnă de remarcat. Se oprește la o poartă și verifică, cu competență, dacă cel care e îndiriguit să livreze zilnic pâinea, s-a achitat de sarcina desprinsă din fișa postului lui. Las Dueñas este situată în municipiul Cudillero, pe porțiunea de coastă dintre Punta Castañal și Concha de Artedo, la vest de orașul Cudillero.
Este cea mai extinsă zonă cu turbă de pe coastă, cunoscută în Asturias, deoarece extinderea sa se apropie de 27 de hectare. Acest

Ieșim din Las Dueñas

… dar intrăm în El Rellayo

Ninho ne răsfață cu smochine coapte

Viaduct în formă de ”S”

Moment artistic marca Los Locos

tip de formațiune este declarată habitat protejat, iar flora sa include mai multe specii protejate de legislația autonomă. Această zonă face parte din Peisajul Protejat al Coastei de Vest.

Interesul acestui spațiu nu este doar datorită vegetației care se formează în el, ci turba în sine, deoarece aceste ecosisteme sunt mult mai frecvente doar în zonele montane.

Gata cu urcușul pe azi, cel puțin așa îmi place să cred. Intrăm în El Rellayo, o localitate mică, mică e prea mult spus, minusculă, dar cu case curate și pline de flori în palete coloristice ce îți încântă ochiul.

Ninho are o contribuție deosebită la creșterea moralului grupului. Se urcă pe un gard de piatră și culege pentru noi smochine. Sunt verzi și au un aspect lunguieț. Din cunoștințele mele, ele trebuiau să fie maro, turtite și dulci. ”Oferta” lui Ninho consta din smochine ce nu corespondeau standardului meu. Cu neîncredere, iau una și gust. Constat că în primul rând au gust de smochine, iar în al doilea rând sunt extrem de dulci. Sunt smochine coapte, culese direct din pom. Ce înseamnă să fi … italian?

Ne continuăm drumul, satisfăcuți că am reușit să mâncăm smochine, asta datorită lui Ninho. Mai trecusem pe lângă smochini, dar văzând fructele verzi, le-am considerat necoapte. Vezi ce înseamnă să ai în grup un deejay?

Ieșim din localitate și poteca trece pe sub un viaduct de autostradă în formă de S. Interesantă lucrare. Stau și mă întreb, oare cum a fost posibilă construcția unui asemenea viaduct, când la noi nici măcar autostrada Comarnic – Brașov nu reușim să o construim de atâția ani? Oare ce au ei în plus, și noi nu avem? Să fie incompetență sau ”altcineva” nu ne lasă, ca să ne poată ”jupuii” mai ușor? Părerea mea personală este că admiterea în UE s-a datorat faptului că vestul avea nevoie de o nouă piață de desfacere, nu de un concurent. Dacă privim în urmă, înainte de aderare ne-a obligat să privatizăm toată industria, să cedăm străinilor toate bogățiile naturale și să falimentăm agricultura. Numai după ce acest proces a fost încheiat cu succes, am fost acceptați ca și o colonie de mâna 115.

Văzând cum trăiesc spaniolii, și ce infrastructură au, mă apucă uneori disperarea privind unde am ajuns. Oare ce ar zice Ștefan cel Mare văzând gradul de vasalitate în care am ajuns. Dar îmi aduc aminte că acum sunt pelerin iar ”răsplada” politicienilor care au adus țara în halul acesta, o vor primi de la Divinitate. Am mare încredere în faptul că Divinitatea nu va mai permite, mult timp, această umilire.

Trecem printr-un tunel și reintrăm în pădure. Se pare că ”Decretul regal” proaspăt publicat în monitorul oficial al ”Regatului Los Locos” își produce efect.

În plină pădure are loc un moment artistic a căror protagoniști sunt Ninho, Anna, Carmen și Isabel, în coreografia îi aparține lui Anna. Adevărul este că atmosfera e relaxată, mai ales că am intrat pe o pantă în coborâre.
Ne apropiem de Soto de Luina, în formație completă.

In drum spre Soto de Luina

Biserica Santa María de Soto de Luiña

Prânz la barul ECU din Soto de Luiña

Gara din Soto de Luiña

De aici trebuie să vină trenul

Soto de Luiña (Soutu Lluiña în asturiană) este o parohie a municipiului Cudillero. Găzduiește o populație de 477 de locuitori în 413 case. Ocupă o suprafață de 11,05 km².

Este situată în zona centrală a municipiului. Se învecinează spre nord-vest cu Marea Cantabră, la nord-est cu parohia Oviñana, la est și la sud cu municipiul San Martín de Luiña, spre sud-vest cu municipiul de la Valdés, parohia Arcallana, iar la vest, cu parohia Novellana.

De menționat sunt: spitalul de pelerini și biserica Santa María, ambele clădiri legate de trecerea Camino de Santiago prin parohie.

Casa Parohială situată în Soto de Luiña, este legată de biserica Santa María ca fost spital pentru pelerini și este unul dintre puținele exemple de acest gen păstrate în Asturias.

Construcția din secolul al XVIII-lea, reproduce modelul de casă nobiliară rurală asturiană. Este amplasată la aproximativ șase metri de biserică și separată de ea de traseul vechiului drum regal.

Ca trăsătură importantă putem indica frescele din templu care decorează aproape toate încăperile. La parter găsim câteva tablouri mici care reprezintă figuri ale sfinților, picturi unite între ele prin ghirlande de flori și fructe. La etajul înalt, decorația devine mai seculară, bazată pe ghirlande cu flori și ciorchine mari de fructe. Toate acestea într-un stil clar baroc popular. Această serie de fresce, fără îndoială contemporane ale celor care au decorat absida bisericii, cu scene și simboluri legate de Nașterea Domnului, pierdute astăzi, are valoarea de a fi unul dintre puținele exemple ale acestei tehnici picturale care se păstrează în Asturias.

Partea cea mai relevantă a construcției la nivel decorativ este friza de piatră care se desfășoară de-a lungul peretelui fațadei, în partea de sus și de jos, alternând trigifele și rețelele cu rozete. Deschiderile sunt delimitate cu rame de piatră. Interiorul păstrează o decorațiune pictată.

O altă caracteristică unică a acestei clădiri este marea bogăție a tâmplăriei sale, care constituie unul dintre cele mai ample exemple (având în vedere bogăția și varietatea desenelor și sculpturilor sale) de artă mobilieră asturiană aplicată arhitecturii.

Biserica Santa María de Soto de Luiña, este o construcție datând din secolul al XVIII-lea situată în municipalitatea Cudillero. Împreună cu Casa Parohială formează un vechi spital pentru pelerini, fiind legat de drumul către Santiago.

A fost construită pe o capelă sau schit anterior, fiind amplasată pe un izvor vechi care dădea locului un anumit caracter divin.

Templul are un plan în formă de cruce latină, cu trei nave și multe alte capele, cu o absidă semicirculară și un turn pătrat la picior, din piatră cenușie și ziduri albe, cu arcade semicirculare, și 3 etaje din piatră și lemn.

Trenul spre Ballota

Ajungem în stația Ballota (peronul e jos)

Pridvorul este acoperit cu un capitel octogonal de stâlpi, încununat de o piatră uriașă. În colțuri are reprezentări zoomorfe.
Frumos oraș, dar noi trebuie să plecăm căci mai avem mult de mers. Mai avem 11,7 km până la Ballota, așa că hotărâm să experimentăm mersul cu trenul cei 11,7 km. Interesantă experiență. Să vedem cum arată și cum se circulă cu trenul în Spania. Aflăm de la bar că gara e plasată pe munte, cam la 2 km de urcuș abrupt. Asta e, ne vom sacrifica.

Practic am traversat azi 3 munți și după un căborâș lung și abrupt, constatăm că pe unii din noi îi cam ajunsese oboseala, așa că lui Carmen îi vine ideia de a continua drumul cu trenul.

Lăsăm restul grupului la masă la bar și o luăm la picior. Ceilalți merg la Cadavedo, așa că oricum nu se opresc la Ballota. Transpirați de tot ajungem cu 20 minute înainte de a sosi trenul. Sunt numai 2 trenuri pe zi care opresc aici. La ora 16,15 e ultimul tren pentru azi. Acesta fusese motivul pentru care am turat motoarele. Ajungem pe peron. O mașină oprește lângă peron și din ea coboară un individ cu o geantă, într-un fel de uniformă. Ulterior voi afla că e mecanicul de locomotivă care venise la schimb.

Linia ferată e cu ercartament îngust și trece chiar pe sub creasta muntelui. De aceea a trebuit să urcăm atât. În sfârșit se aude un fluierat cunoscut. Un tren se îndreaptă spre noi. Are o configurație asemănătoare cu un tramvai. În gară nu era casă de bilete, așa că ne urcăm în speranța că vom da de un controlor de tren. Asistăm la schimbul de tură al mecanicilor. Trenul pleacă și începem să ne uităm după controlor. Nici țipenie de controlor, așa că la sugestia unor pelerini aflați și ei în tren, batem la ușa mecanicului de tren. Acesta deschide și îi spunem că vrem să cumpărăm bilete de călătorie. Acesta ne ascultă, dă din umeri și se întoarce la drum, semn că discuția a luat sfârșit.

Ne întoarcem în compartiment și începem să numărăm stațiile în speranța că nu ne va întreba nimeni de bilete. Avem 4 stații până la Ballota. Trenul trece prin 14 de tuneluri, unele mai lungi, altele mai scurte. E interesantă calea ferată. Fiind construită la nivelul crestei muntelui, toate gările sunt departe de localități. Vagoanele sunt curate și extraordinar de bine întreținute. Ai fi tentat să crezi că acum au părăsit fabrica. Calea ferată are o singură linie, asta fiind explicația de ce sunt atât de puține trenuri pe zi. Trenul trebuie să ajungă la stația terminus, ca apoi să se întoarcă înapoi, pe aceeași linie.

Uraaaa, nu a venit nimeni să ne întrebe de bilete. Ajungem în stația Ballota, coborâm din tren și ne trebuie câteva momente să ne dumirim unde e orașul, căci stația e în mijlocul pădurii. Observăm că undeva sus, deasupra peronului e un pod. Cu siguranță că acolo e soluția.

Urcăm și întradevăr constatăm că intuiția ne-a fost de folos. De pe pod privim undeva jos peronul pe care am coborât din tren. Da, aici la un capăt al podului este un indicator care ne spune cu lux de amănunte că până la Ballota mai avem 3,6 km. Bine că numai coborâm. E un coborâș la fel de abrupt ca și urcușul de la Soto de Luina.

Clădirea maro e Casa Fernando

Singura ”promenadă” posibilă

În zare e marea

Cină

Din nou la drum

Ajungem în localitate. E ceva de genul 4 case și un restaurant. De fapt Ballota are o populație de 282 de locuitori care trăiesc în două sate, pe înălțimi cuprinse între 45 și 300 m altitudine. Agricultura este principala sursă de venit de secole, deși turismul creează noi locuri de muncă în ultimii ani.

Ajungem în oraș, cei 3,6 km au fost un fleac, fiind doar coborâre. Nu avem pe cine întreba unde e albergue Casa Fernando, căci strada e pustie. Tot intuitiv, ajungem la concluzia că singurul edificiu cu etaj, trebuie să fie ceea ce căutăm. Așa că o luăm la picior. Am avut dreptate. Casa maro cu etaj este Casa Fernando. Ajungem și ne cazăm. Sărim peste duș, și cum nu suntem flămânzi după prânzul de la Soto de Luina, hotărâm să ne plimbăm puțin. De fapt nu ai unde să mergi să te plimbi. Albergue e ceva de genul motelurilor din Preerie, unde se opresc cowboy pentru odihnă. În cazul de față, cowboy din filme sunt înlocuiți de șoferi de tir reali. Un parcaj mare pentru tiruri, este accesoriul cel mai utilizat al albergue.

Ne întoarcem și intrăm în restaurantul albergue ca să mâncăm. Dezastru, bucătăria se deschide la ora 20,30, așa că, ce să facem, bem o bere. Nu sunt mulți musterii. Sunt niște turiști germani care se întorseseră tocmai de la plajă. De la ei aflăm de plaja e situată la 3 km de locul unde ne aflăm.

Plaja Ballota are o extensie de 350 de metri lungime și aproximativ 62 de metri lățime, având o formă de coajă aproape perfectă. Nivelul mediu de ocupare este mediu / ridicat în sezonul estival. Plaja semi-urbană fără promenadă este compusă, în principal, din pietriș fin și nisip alb. Starea obișnuită a mării include valuri puternice și vânt, așa că trebuie să fii atent.

În fața sa se află insula cunoscută sub numele de Castro Ballota, care o caracterizează, și în care cuibărește pescărușul cu picioare galbene.

În apropiere se află terenul de golf La Cuesta de Llanes, care are vederi privilegiate asupra întregii coaste a Llanisca.

La plajă se poate ajunge pe un drum ce ocolește sensul giratoriu plasat la marginea localității, dar există și o potecă pietonală ce pleacă din apropierea Casei Fernando. Oricum nu ne-ar fi ispitit chiar dacă știam de ea mai din timp din cauza orei înaintate, plus cei 80 m care trebuiau coborâți până la plajă, apoi urcați înapoi.

Fatidica oră 20,30 se apropie. Suntem conduși în sala alăturată, specială pentru a servi cina. Ne așezăm la o masă și comandăm ochiuri cu cartofi prăjiți, la care comandăm mujdei. Mujdei, mujdei, dar ni se aduce ceva misterios care are gust de usturoi, dar aspect de ardei iute uscat și pisat, amestecat cu ulei de măsline. Oricum e gustos, de fapt asta e important. Ca să nu uit, nu lipsește berea cea de toate zilele.Totul e super, serviciu, masa, cazare, totul e la superlativ

Mulțumiți, ne retragem în dormitor și parcă o stare dulce de relaxare mă cuprinde. Încerc să rememorez traseul de azi, dar când ajung pe la Soto, se taie filmul și adorm.

Munții sunt acoperiți de o ceață deasă

Lucica e cu noi și azi

Urcăm din nou

Spre plaja Rio Cabo prin pădure

Plaja Rio Cabo

Oare unde or fi acum ceilalți membrii ai Los Locos? Era să uit, azi e ziua de naștere a lui Isabel.

Noapte bună.

20 iulie 2019

E ora 7,30 și pornim la drum. E răcoare. Drumul deviază spre coastă. Din nou urcușuri, coborâșuri și plaje superbe. Urcușurile sunt abrupte.

Parcă era mai bine când era Isabel cu noi, căci vorbea continu și nu simțeai cum trece timpul. Ei sunt cu mult înaintea noastră.

Munții sunt acoperiți de o ceață deasă. Suntem cam zgribuliți, dar imediat cum va răsări soarele, se va încălzi.

Soarele se chinuie să își facă apariția. Din poza în care îmi doream să surprind răsăritul, observ globulețul luminos, semn că Lucinica e cu noi și astăzi.

Drumul a intrat în pădure. Mergem deja de circa o jumătate de oră, când un indicator ne semnalizează că la dreapta se deschide un drum ce duce la plaja Rio Cabo. De la plaja asta veniseră ieri turiști germani. Bine că nu ne-am decis să mergem la plajă ieri.

Râul Cabo se varsă în zona vestică a acestei plaje. Ballota servește ca limită între municipiul Valdés și Cudillero.

Această plajă se află în Peisajul Protejat al Coastei de Vest. Accesul se face pe jos (aproximativ 25 de minute de mers) din șoseaua ce pleacă din Ballota. Râul Cabo împarte consiliile Cudillero și Valdés, precum și plaja cu același nume.

Această plajă are 1820 de metri lungime și 20 de metri lățime. În mod normal, nivelul de ocupare al plajei Rio Cabo / Ballota este foarte scăzut. Este o plajă cu mult pietriș și cu stânci imense căzute în mare.

Traversăm gura râului și începem să urcăm prin pădure. În timp ce priveam marea și plaja pietroasă, vine un grup de turiști, format din persoane mai în vârstă și câțiva tineri. După gălăgia pe care o făceau, am tras concluzia că nu sunt pelerini, ci turiști cazați pe undeva prin apropiere.

În timp ce noi mai admiram peisajul, grupul de turiști încep să urce pe poteca abruptă. Noi urcăm în spatele lor la o distanță de cca. 50 m. Urcăm așa, cam 10 minute, când deodată aud voci, care pe un ton ridicat, aproape de un ton de ceartă, încercau să își impună punctul de vedere. La scurt timp, trec pe lângă noi două femei din grupul de turiști, urmate de restul grupului. Se pare că le ajunsese ”plimbarea” și refuzau să mai continue ascensiunea. Mă uit instinctiv la picioarele doamnelor revoltate. Atenție, nu mă uitam la aspectul picioarelor, ci la încălțămintea pe care o purtau. Erau în sandale, așa că e explicabil abandonul.

Începe urcușul

Superb, a meritat să urci până aici

Albia bietului pârâu îndrăgostit de mare

Suntem din nou pe coastă

Încă de la cursul de ghizi turistici pe care îl absolvisem în timpul facultății, Nea Sandu, un ins în vârstă, hârșâit pe munți, ne-a spus că muntele trebuie respectat, în caz contrar el se răzbună. Acum extrapolând învățătura lui Nea Sandu, cum să urci pe o asemenea potecă în sandale? Dar fiecare ”așa cum își așterne, așa doarme”. Oricum păreau că nu știau cu ce ”se mănâncă” mersul pe jos.

Într-adevăr urcușul e greu, mai ales că poteca e îngustă și sunt multe rădăcini pe care trebuie să le sari. Înțeleg foarte bine pe doamnele care au capitulat. Dacă ajungeau aici, cred că nu ar mai fi avut putere să se întoarcă.

Ajungem în sfârșit în vârf. De aici se deschide o priveliște de vis. Soarele e deja sus și face ce știe el mai bine să facă. Suntem la cca. 80 m deasupra nivelului mării. Printre copaci se deschide întreaga panoramă a coastei sălbatice.

Pentru un moment m-am simțit un fel de superman care se poate ridica în cer, pentru a privi de acolo ceea ce oamenii de rând nu pot vedea.

Pentru a ajunge acolo, pe coasta ce se vedea printre copaci, trebuie să ”cobor cu picioarele pe pământ” și să cobor real până la albia unui pârâu ce își poartă apa izvorâtă tocmai din munții apropiați.

Da, e un pârâu firav, dar hotărât să întâlnească marea. E de fapt un lucru normal pentru cineva îndrăgostit, indiferent dacă e doar un pârâu de munte. La vremea lui se pare că a fost mai viguros dacă a reușit să creeze o asemenea vale adâncă.

Nu e pod, sunt doar niște pietre aruncate în apă de alții care trecuseră pe aici, înainte. Odată ajunși pe celălalt mal începe un urcuș la fel de abrupt cum fusese și coborâșul, deoarece trebuie să ajungem din nou pe coasta tărmului.

Panorama este de o frumusețe ce parcă îți taie respirația. Jos la picioarele noastre valurile sălbatice se lovesc furioase de țărmul ce se simte neajutorat în fața forței cu care marea își impune autoritatea.

Mergem pe poteca îngustă ce urmărește conturul coastei. La un moment dat trecem pe lângă o formațiune ciudată. Între mare și coastă se formează un mic lac secat, izolat de mare de un zid uriaș de stânci, un fel de golf închis.

Mai mergem cam 1 km și poteca se desparte de coastă. Intrăm în localitatea Ribon. Localitatea Ribon, ca orice localitate de coastă, are și o plajă.

Plaja Ribón, cunoscută și sub numele de Playa de los Cuervos, este situată în vestul Principatului din Asturias, în municipiul Valdés și aparține orașului Ribón. Face parte din Coasta de Vest a Asturiasului și este încadrat în Peisajul Protejat al Coastei.

Are o formă de cochilie, lungimea medie este de aproximativ 160 m și o lățime medie de aproximativ 20-25 m. Mediul său este rural, cu un

Formațiune ciudată lângă Ribon

Derutant marcaj

Întâlnire cu un pelerin bulgar

Poteca se afundă într-o pădure deasă

O americană la Cadavedo

grad de pericol mediu. Accesul este dificil dar din oraș accesul este foarte complicat și periculos. E poziționat la gura unui râu care se varsă în mare pe la mijlocul plajei și are o singură insulă în stânga.

Continuăm drumul pe șosea, încă urcăm, dar sunt sigur că imediat ce ajungem în vârf, vom începe să coborâm, asta dacă nu se repetă principiul spaniol: urci, mai mergi un timp de ți se urăște, după care cobori. De data asta, surprinzător, coborâm imediat ce am ajuns în vârf.

Pe drum întâlnim un tânăr pelerin venit din Bulgaria, interesant fiind faptul că, după chestionarea lui, e ortodox. Facem o poză istorică, după care el își reia ritmul de mers, total diferit de al nostru. Așa că după 10 minute, dispare din câmpul nostru vizual.

Continuăm să coborâm pe șoseaua pe care în afară de noi, nimeni nu trece. La un moment dat intrăm în panică, un indicator ne îndeamnă să intrăm în stufăriș. Nici urmă de potecă, doar arbuști. Cred că e un punct de verificare a capacității pelerinilor de orientare turistică. Cu toate că este indicată prezența unui albergue unde poți beneficia inclusiv de ședințe de masaj, cu siguranță că nu e vorba de masaj erotic.

Refuzăm oferta, mai mergem cam 1 km și părăsim șoseaua, intrând în pădure. E destul de comfortabil mersul pe poteca care se adâncește din ce în ce mai mult într-o pădure deasă.

La un moment dat ne trezim în față cu câteva case și de bună seamă cu o terasă. Ce era să facem, ne delectăm cu o americană, după care traversăm localitatea unde înoptase Isabel & Co. Suntem în Cadavedo.

Cadavedo este un oraș asturian care face parte din consiliul Valdés, cu capitală în Luarca. Acesta se află pe coastă făcând parte din peisajul protejat al coastei de vest a Asturiasului. Frumusețea locației sale a câștigat, în 1954, cel mai frumos premiu din Asturias.

Plaja din Cadavedo sau La Ribeirona, în formă de scoică, este protagonista din oraș. Este o enclavă cu o valoare naturală enormă între Capul Vidio și Capul Busto și care se scaldă în apele clare ale Mării Cantabrice. Este un loc ideal pentru a te îmbăia și pentru a practica pescuitul sportiv, scufundările și surfingul.

Nucleul din Cadavedo are un farmec deosebit datorită caselor sale, grădinilor, vilelor indiene, costruite de ”căpșunarii” spanioli, ce au mers la muncă în America de Sud. Cuprinde printre construcțiile sale schitul Fecioarei Regalina situat în vârful Punta de Cuernu, de unde se poate vedea o panoramă minunată asupra coastei. Vechii pelerinii de pe Camino de Santiago au încurajat devotamentul față de Fecioara Regelui. Și astăzi mai există sărbători în onoarea sa ca de exemplu cunoscuta Romería de la Regalina, de origine medievală și declarată de interes turistic.

Primele date, despre care se cunoaște, sunt legate de faptul că era o proprietate veche a reginei Doña Urraca, iar numele ei provine de la

Suntem în Cadavedo

”Spălătorie” comunală

Biblioteca comunității în plin câmp

Găini în geam

„Cádavo”, deoarece terenul său este predispus la dezvoltarea acestui tip de tufișuri.

În Evul Mediu a fost un port balenier și până acum câțiva ani locuitorii săi s-au ocupat în cea mai mare parte de agricultură și animale. Astăzi este practic o stațiune selectă de vară.

La sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, zona a fost o zonă importantă pentru cei care au emigrat în America de Sud, și care la întoarcere au construit case păstrând exemple excelente de arhitectură indiană, spre exemplu conace, în prezent perfect conservate.

Ieșim din oraș și în scurt timp intrăm în Villademoros. Reprezentativ pentru această localitate este turnul de apărare, rămas stingher, mărturie a unor vremuri apuse.

Turnul Villademoros este un turn impunător construit în Evul Mediu târziu, probabil în sec. X, sau XI. Se află în teritoriile arondate municipiului Cadavedo, și era deținut de Peláez de Villademoros. Această veche familie asturiană este de fapt compusă din descendenți ai regelui Don Pelayo.

Caracterul defensiv al turnului pare să fi fost folosit în scopuri militare în timpul Monarhiei asturiene. Lângă turn, se află palatul Villademoros, din secolul al XVIII-lea, monument provincial, care formează în prezent un ansamblu cu alte clădiri. Acesta a fost declarat sit de interes cultural în 1961, fiind parțial restaurat în 1987.

De dimensiuni considerabile pentru timpul său, Turnul are forma unei prisme dreptunghiulare dreaptă a cărei bază pătrată are o latură de 7,85 m și o înălțime de 13,20 m, fără a conta acoperișul care lipsește în prezent. Pentru a împiedica accesul persoanelor nedorite, ușa se află la înălțimea celui de-al doilea etaj în care se află zidit un portal arcuit. Un pod de acces ridicător este fixat pe ușă.

Ieșim pe coastă. Poteca trece pe terenuri cultivate. În zare, la orizont, se vede o localitate. În jur doar culturi și cam atât. Ne-am depărtat nițel de coastă. Trecem pe lângă o clădire răsărită în plin câmp. E o construcție goală, din toate punctele de vedere. O placă, nu comemorativă, e fixată deasupra ușii ferecate cu 2 lacăte cam ruginite, fapt ce denotă că nu au prea fost folosite. Ei, ce credeți că scrie pe placă? Asta e ”BIBLIOTECA” comunității. Nu m-ar mira să fi fost construită cu bani de la UE. Se pare că și ei au ”Udrea” lor. Deci nu noi am descoperit ”roata olarului”.

Ne apropiem de localitatea ce se zărise la orizont. Trecem pe lângă o gospodărie. Este acoperită de flori roșii minunate. Într-o fereastră era o găină ce privea curioasă la cei ce treceau. A nu se interpreta greșit, nu suntem în Olanda pe străzile cu felinare roșii, suntem în nordul Spaniei, iar găina nu are altă preocupare, decât să facă ouă.
Schimbăm câteva vorbe cu proprietara găinilor. Discuția a durat câteva minute, timp în care începuse să îmi amorțească mâinile de atâta vorbă.
Ne apropiem de destinația zilei de azi. Trecem prin Querúas.

Poză de grup cu bulgarul

Ne îndreptăm spre Canero

Viaductul Concha de Artedo

La o ”americană” pe terasă la Canero

Plaja Canero

Peisaj de vis

Acesta este un loc din parohia asturiană Canero, care este cunoscut, popular, drept „capitală”, în municipiul La Valdés. Acesta este situat la 12,3 km de Luarca, capitala municipalității.

Este un oraș mic cu o populație apropiată de 200 de locuitori. Are patru plaje: Cutín, Santa Ana (Penafrente în Asturian), Punxeo și Choureo. Patronul religios al acestui oraș este Santa Ana, iar festivitățile sunt sărbătorite pe 26 și 27 iulie (Santa Ana, respectiv Santa Anina). Veste relativ tristă pentru noi, mai avem de mers 12 km până la Luarca.

Pe de altă parte, informația e mobilizatoare deoarece aflăm că orașul Luarca chiar există și mai ales, orașul e la capătul drumului pe care suntem. Așa că ”înainte, cu toate pânzele sus”, expresie marinărească, căci doar suntem în apropierea țărmului Mării Cantabriei.

Continuăm drumul, trecem printr-o pădurice și deodată, după un urcuș demobilizator, ajungem din urmă pe tânărul bulgar ce e însoțit, de data asta, de o fată drăguță, după standardele mele. Facem o poză spre aducere aminte, și din nou ei o iau înainte. Curios, anul acesta pe Camino întâlnesc numai fete drăguțe. Ce o fi însemnând asta? Sigur nu e o deviație psihică.

Șoseaua ne conduce inevitabil către localitatea Canero. Trecem pe sub viaductul Concha de Artedo.

Viaductul Concha de Artedo este cel mai înalt pod de pe A8 Autovía del Cantábrico. Asezată de-a lungul coastei Asturias în nordul Spaniei, A8 este una dintre cele mai frumoase autostrăzi din Spania, cu vederi spectaculoase asupra Oceanului Atlantic. Deși A6 primește toată atenția când vine vorba de poduri spaniole înalte, A8 a acumulat o colecție plăcută cu monștri precum podurile Canero, San Pedro / Rio Esqueiro, Río España și La Regenta. Toate au cel puțin 905 metri înălțime deasupra mării.

Valea Artedo este un loc foarte aglomerat, cu noul viaduct Artedo, care se ridică la aproximativ 40 de metri deasupra celui mai vechi, 70 km construit în 1995, de 230 de metri înălțime. Cele două viaducte paralele reprezintă un contrast în stiluri cu liniile drepte și stâlpii apropiați ai noului viaduct, formând un fundal impunător la întinderile lungi și curbe ale podului inferior. Cel mai înalt pilon este de 102 metri de la vârful fundației până la rulmenți și suportă o punte de 22,8 metri lățime. Stâlpii au fost construiți cu un cofraj pentru cățărare.

Proiectarea a fost realizată de Jose I Gonzalez Esteban și Rafael Jimenez Aguilar și construită de FCC Construcción Spania. Imediat sub viaduct se găsește Hotelul – Restaurant Canero. Am ajuns odată cu un autobuz care adusese o formație de muzică populară, care se pare că fusese invitată să cânte la petrecerea unor invitați din generația 3+. Aceștia erau deja îmbrăcați sărbătorește și mișunau prin fața restaurantului.

E extraordinar să constați că cei de vârsta 3+ au energie să petreacă și să se distreze. Oare când vom realiza și noi că viața nu se rezumă

Suntem pe drum spre localitatea Hospital

Intrare plină de entuziasm în Luarca

doar la muncă? Când vom realiza că și la această vârstă avem dreptul și mai ales nevoia de a mai uita de toate grijile cotidiene și să ne mai distrăm. Ar trebui să învățăm și să ne recunoaștem că nu suntem roboți, și că avem un ”copil” în fiecare dintre noi care indiferent de vârstă e totuși un ”copil” ce își dorește să facă uneori și ”nebunii”. Hai să redevenim uneori ”copii” și să ne bucurăm că avem privilegiul de vedea încă soarele pe cer.

Lăsăm în urmă moșii și băbuțele ce se pregăteau de petrecere și o pornim din nou la drum. Șoseaua urcă și după o jumătate de oră intrăm în Caroyas. Localitatea are o plajă frumoasă, dar dificil de ajuns la ea. Priveliștea e superbă.

Trecem prin Las Escuelas, o localitate unde se poate vizita unul dintre puținele muzee ale învățământului rural din Asturias. Cum e închis, singura soluție viabilă este de a ne continua drumul. În curând intrăm în El Pontigon. În zare se vede marea. E un vis să vezi marea de un albastru parcă ireal.

Drumul continuă prin mici localități, care mai de care mai frumos împodobite cu flori multicolore. Un adevărat festival floristic.

După socotelile noastre ar fi trebuit să intrăm deja în Luarca. Încep să mă neliniștesc. Dacă am greșit traseul? Încep să întreb diverși trecători. Primul intervievat este un fermier. La întrebarea mea: ”cât mai e până la Luarca”?, răspunsul e 3 km. Ok, mai rezistăm atât. Mergem cam ¾ ore, întâlnim un biciclist. La aceeași întrebare, primim același răspuns: ”cam 3 km”. Ce să facem? Acceptăm soarta și ne continuăm drumul. Ajungem la o terasă plină de turiști. Cred că aici aflăm adevărul. După ce pun întrebarea capitală la 4 persoane, penultimul ne liniștește. Mai sunt 3 km de mers. De ce am întrebat mai multe persoane? Deoarece am auzit la TV că orice informație trebuie verificată din cel puțin 3 surse independente. Și cum răspunsul nu a fost identic din trei surse, am decis să continuăm drumul indiferent de exactitatea sau inexactitatea informațiilor.

După mai bine de o oră de mers, auzim îndemnuri de la o portavoce. Exclus să fi ajuns în Piața Victoriei, în fața guvernului. Exclus zic, deoarece îndemnurile erau adresate într-o limbă necunoscută celor de la #rezist. Iuțim pasul, deoarece ambianța sonoră devenea din ce în ce mai incisivă.

Strada cotește brusc la stânga și ”sorpresa”, cum zice galicianul. Hai că am ajuns să mă pricep și la dialecte. Ce se întâmpla de fapt? În fața ochilor se deschide o priveliște de vis, e tocmai Luarca. Strada coboară foarte abrupt spre oraș. O doamnă puțin durdulie, cu o portavoce în funcțiune, îndemna competitorii bicicliști să urce panta. Pe margine chibiții aplaudau succesul competitorilor. E corectă folosirea cuvântului ”succes”, deoarece și pe jos, multora le-ar ridica probleme serioase urcarea străzii. Aplaudăm și noi victoria celor trec pe lângă noi, pe 2 roți.

Luarca este un oraș de pescari, cel puțin așa a fost la începuturile lui. Conform unei afirmații foarte populare și bine înrădăcinate, Luarca este orașul alb de pe coasta verde. Primul lucru care atrage atenția

Luarca văzută de sus

În drum spre albergue

este culoarea albă a acestui sat ilustru. Este, fără îndoială, cel mai alb oraș din întreaga coastă asturiană.

Ajungând în Luarca, în zona Villar, se poate face un tur al reședințelor asturienilor care au emigrat în Indii și s-au întors cu avere, casele fiind construite cu o arhitectură în stil indian.

În timp ce se trece pe lângă turnul de veghe, se poate vedea unde s-au întâlnit băștinașii pentru a aprinde focurile și a ghida corăbiile înainte de a construi farul în vârful Focicón în 1862.

Se poate admira și cimitirul său de pe un deal. Este considerat a fi unul dintre cele mai frumoase din Spania datorită priveliștilor sale spectaculoase la mare. Acolo se odihnesc rămășițele pământești ale laureatului premiului Nobel pentru medicină Severo Ochoa, tatăl genomicii moderne. În apropiere se află Mesa de Mareantes, în care vechii marinari au discutat despre comoditatea ieșirii la mare în funcție de vreme.

E interesant să descoperi cartierul pescarilor din El Cambaral, Parcul Vieții, unde se poate cunoaște mai bine pământul, spațiul și marea, pe un traseu de aproape doi kilometri.

Grădinile Fonte Baixa, considerată a fi cea mai mare grădină botanică privată din Spania, sunt alte atracții minunate ale acestui sat parcă suspendat între cer și mare, sat care se ridică între promontorii naturale, alcătuind un peisaj de vis.

Faimos pentru podurile sale și, de asemenea, pentru legenda unuia dintre ele, precum Podul Sărutului, care are doi îndrăgostiți ca protagoniști, Luarca te invită să urmărești bărcile venind și plecând și să te bucuri de restaurantele ei de la intrarea în mare.

Acesta este Satul Alb. Înconjurat de râul Negro, cu plaje frumoase și cu un port de pescuit și sport important, mai presus de orice, Luarca este un vechi oraș de pescari cu istorie, fiind unul dintre cele mai pline de viață porturi de pe coasta asturiană. Această activitate este mai vizibilă în august, când se organizează sărbătorile Maicii Domnului a Rozariului și a celor ale Sfântului Timotei, ambele declarate de interes turistic.

Ascunsă pe coasta asturiană, Luarca este un oraș liniștit cu case albe care păstrează tot farmecul și atracția tradiției sale marine. Construit în jurul unui golf în formă de S, așezat între stâncile sale, cartierul istoric din Luarca, promenada și portul, merită vizitate. Un râu mic împarte orașul în două, deși mai multe poduri înguste sunt acolo pentru a le unii.

Cum nu se auzea ce întrebam din cauza zgomotului, iau portavocea din mâna organizatoarei, îndrept pâlnia spre urechea ei și o întreb unde e Hostel Oria? Șocul pune stăpânire pe ea, care arată doar cu degetul undeva, nedefinit, în jos spre oraș. Îi înapoiez portavocea, și total nelămurit, încep să cobor pe strada pe care veneau din sens opus bicicliștii.

Un adevărat banchet

Râul Rio Negro

În oraș e târg

Lăsăm în urmă ineditul concurs de ciclism, traseul ”în coastă”, și începem căborâșul tot în pantă, spre orașul plasat jos, ca într-un fund de ceaun. Comparația asta mi-a fost sugerată de amintirea orașului meu natal, Sighișoara, unde de pe dealurile care îl înconjoară îți dă o impresie oarecum similară cu cea a Luarcăi.
Ajungem jos și declanșăm procesul de identificare a albergue. ”Ghinion”, cum spune ”sasu” nostru de la Cotroceni, toți sunt turiști și nu știu nimic. Răsuflăm ușurați când zărim un polițai tinerel ce păzea o ușă. E ușa care despărțea poliția locală de viața adevărată de afară. Întrebăm organul și primim informații competente, venite de la un organ în uniformă. O luăm voioși în direcția indicată de organ.

Norocul nostru este că amintindu-mi că orice informație trebuie verificată din cel puțin 3 surse independente. Mă opresc la o tarabă, căci azi e târg, și întreb vânzătoarea unde este Hostel Oria. Șoc și groază, aceasta ne indică exact invers sensul în care trebuia să mergem. Deci organul ori era un turist deghizat în organ, ori încă nu se trezise după beția de cu o seară înainte. Săracul băiețaș.

Luăm de bună indicația vânzătoarei, urmăm cu sfințenie indicațiile ei și în 30 minute ne găsim în fața locației căutate.

Restaurantele își închid bucătăria la orele 15,30 și se redeschid la ora 21,00. De băut se poate bea non stop, fără restriște, așa că decidem să mâncăm, deoarece mai sunt doar 10 minute până la închiderea bucătăriei.

Ne așezăm la masă și comandăm în grabă meniul clasic, salată mixtă fără ton, pâine și … evident, bere.

Mâncăm și ne cazăm. În acest moment avem o surpriză ce cade ca un trăznet, mai ales pe mine. Rucsacul se odihnește la un restaurant aflat la 2 străzi depărtare. Așa că îmi iau inima în dinți și pornesc hotărât să recuperez bagajul. Până acolo fac cam 10 minute, iar la întoarcere 20 de minute, datorită greutății bagajului.

Ajung în sfârșit, fac un duș și mă arunc în pat. Relaxarea durează 2 ore de somn adânc. De comun acord, hotărâm că e timpul să ieșim în oraș. La biserica din apropiere se ține Misa, așa că e firesc să participăm și noi.

Biserica parohială Santa Eulalia, din Luarca, are o origine medievală. Există dovezi documentare ale existenței sale datate în prima jumătate a secolului al XII-lea. Nu a mai rămas nimic din construcția originală, complet distrusă pentru a construi actualul templu între 1873 și 1879.

Are un plan dreptunghiular. În interior, adăpostește trei nave (cea centrală mai lată decât cele laterale), care sunt acoperite cu bolți de margine, la fel ca absida.

Zece deschideri asigură iluminare naturală (cinci pe fiecare parte), dintre care șase semicirculare. La exterior are un pridvor cu arcade semicirculare, susținute de stâlpi de grosime bună și un acoperiș plat, din a cărui parte centrală începe un turn în formă de pătrat. În cheia

Pe sus trece trenul

Misa în biserica Santa Eulalia

arcului central al porticului apare următoarea inscripție: "SE / INAUGURO / EL AÑO / 1879".

Templul deține cinci altaruri importante, în special retablul principal, al lui Santa Eulalia de Mérida, situat în presbiteriu și datat între 1770 și 1880. Este rococo și evidențiază expozitorul, stema, îngerii și spiritul Sfânt, fiind contemporană cu altarul, și imaginile baroce alei Santa Eulalia de Mérida, figură atribuită atelierului lui Antonio de Borja, de bună factură și realizare perfectă a mișcării, cele ale Sfinților Episcopi și cea a lui Isus crucificat, de asemenea. Celelalte altaruri sunt ale lui Hristos Răstignit (1777), de asemenea rococo, în a treia secțiune a navei Epistolei, cea a lui San Antonio de Padúa (a doua jumătate a secolului al XVIII-lea), în stil baroc, în a treia secțiune a naosului Evangheliei; cea a Fecioarei Rozariului (ultimul sfert al XVIII-lea), rococo, care se află în brațul drept al aleii centrale și cea a Fecioarei del Carmen (a doua jumătate a secolului al XVIII-lea), barocă, pe brațul stâng, în care ies în evidență imaginile din Santo Domingo, San Roque și un răstignit, lucrate poate de un adept al lui Luis Fernández de la Vega.

La ora 19,30 e Misa în biserica Santa Eulalia. Cum se apropia ora începerii slujbei, ne îndreptăm cu pași hotărâți și siguri către intrarea în biserică. La intrare, un domn brunet, cu trăsături specifice sect. 5, deschidea ușa celor care doreau să intre în biserică. Ne apropiem și noi și domnul se repede să îi deschidă ușa pentru Carmen. Cum era firesc, Carmen îi spune: ”mulțumesc”. În secunda următoare, vine reacția domnului bine bronzat: ”cu plăcere”. A fost un răspuns involuntar. Dându-și seama că are în față concetățeni, intră în ” silenzio stampa”, după care își strânge punga de plastic pe care o ținea în mână și se retrage tiptil, dar nu înainte de a remarca: ”… ah, sunteți români”. Nu mai așteaptă confirmarea și dispare.

În biserică e lume multă. Sincer nu mă așteptam să văd atâta lume adunată la Misa. După aspect majoritatea sunt turiști, dar și pelerini. Se termină slujba, nimeni nu bagă de seamă că nu suntem frați de rit romano-catolic, primim împărtășania și plecăm prin oraș. Nu se putea să ratăm târgul.

Intrăm bineînțeles prin toate magazinele deschise la ora aceea și în timp ce Carmen își delecta ochii privind prin vitrine, eu încep să identific locul de unde Correos va lua rucsacul mâine, asta deoarece toate restaurantele deschid la ora 9,00.

Singura soluție ar fi să așteptăm până la ora 9,00 deschiderea restaurantului de unde ridicasem azi bagajul, apoi, deoarece pierdeam mult timp, să luăm un taxi până la gara orașului care era departe pe deal, și să recuperăm astfel timpul pierdut, urmând să reintrăm pe traseu. Vom merge cu trenul doar o stație, așa încât să compensăm timpul pierdut cu bagajul.

Tarabele încep să se închidă rând pe rând, vitrinele sunt epuizate din priviri, așa că singura soluție viabilă este să ne așezăm din nou la o masă a restaurantului din apropiere și să așteptăm în fața unui pahar de bere deschiderea bucătăriei.

O nouă cunoștință a lui Carmen

E răcoare și burnițează ușor

Gara Luarca

Uraaa … vine trenul

Mâncăm clasicul meniu, bem clasica bere și ne îndreptăm pașii spre albergue. A fost o zi plină de evenimente și de învățături. De ce și de învățături? Deoarece am realizat pentru prima dată că toți suntem oameni, toți suntem frați, indiferent de etnie, sex, vârstă. Acel om care a deschis ușa bisericii pentru Carmen, era un om pe care dacă l-aș fi întâlnit pe stradă, nu l-aș fi considerat inferior mie. Faptul că instictiv a răspuns: ”cu plăcere”, denotă că este un om educat, dar care anumite împrejurări l-au adus în starea de cerșetor. Răspunsul lui a fost identică unei revelații. E și el un om ca și mine, un om care știe să spună ”cu plăcere” atunci când cineva îi mulțumește pentru un serviciu. E minunat să descoperi că toți suntem practic la fel alcătuiți de către Divinitate, căruia îi mulțumesc pentru această descoperire. Poate altcineva ar fi trecut nepăsător peste acest eveniment, dar Divinitatea ne trimite teme de reflexie în fiecare moment. Important este să fim capabili să le recepționăm. Acum la culcare.

Noapte bună.

21 iulie 2019

Pe Isabel și pe Anna nu le-am mai întâlnit de alaltăieri. Pe unde or mai fi? La ora 8,58 reușim să lăsăm bagajul la restaurantul de unde îl luasem ieri. Mai privim odată la ”prietenul” lui Carmen, care azi pare mahmur.

E răcoare, așa că suntem echipați corespunzător. Căutăm un taxi care să ne ducă la gară. Trenul ar trebui să sosească la ora 10,04. Ca să o luăm pe jos ar fi riscant, deoarece ar trebui să escaladăm o pantă destul de neprietinoasă. Acest tren este de fapt singurul tren care oprește aici. Ciudat, un oraș turistic și doar un tren oprește pe zi aici.

Se pare că am fost mult prea prevăzători, căci ajungem în gară cu o oră mai devreme. Vorba soacrei mele: ”pază bună, primejdie rea”, așa că mai bine să îl așteptăm noi, decât să privim în urma lui.

De sus de la gară se vede orașul în toată splendoarea lui. Pe o bancă șade o femeie, destul de îngrijită, cu un aspect chiar plăcut, care ”susținea” o persoană ce de abia se ținea pe picioare de beat ce era. E ciudată o asemenea pereche, dar fiecare din noi avem de dus câte o cruce pe care unii o acceptă, alți nu. Eu cred că cei care își acceptă crucea conștienți de greutatea ei, sunt mult mai câștigați decât cei care se încovoaie sub greutatea ei. Remarca asta o fac în contextul perechii care aștepta și ea trenul.

În sfârșit intră trenul în gară. De data asta e și un controlor în tren. Plătim 3,30 euro și coborâm la prima stație.

De aici avem cam cca. 10 km până la Navia. De fapt cei 10 km sunt în realitate 14 km, dar cum suntem în Asturia, acceptăm că 10 = 14 km.

Trecem prin păduri dese, traversăm pâraie, trecem prin tuneluri. Calea ferată este montată imediat sub creasta muntelui, de aceea și gările sunt plasate așa de departe de orașe.

Coborâm la Villapedre și ne îndreptăm spre orășel.

Gara din Villapedre

Biserica Santiago de Villapedre

Urcăm din nou

Buckingham Palace

Villapedre este o parohie aparținând municipiului Navia, situată la 8,2 km de capitala acestui municipiu.

Are o suprafață de 6,45 km² și o populație totală de 690 locuitori.

Biserica parohială este închinată lui Santiago de Villapedre, fiind ridicată dintr-o donație a lui Don Domingo Antonio Trelles în 1707. Ea conține elemente deosebite care o diferențiază de figura Patronului său prin calul și prin costumul de pelerin prezente. Pomenirea lui este sărbătorită pe 25 iulie. Villapedre este o trecere obligatorie a Camino de Santiago în așa-numita „ Rută a Coastei ”.

Ieșim din Villapedre și intrăm din nou în pădure. Poteca urcă destul de abrupt. E răcoare și copacii amplifică senzația de frig. Bine că am fost isteți să luăm cu noi scurtele. Drumul urcă din ce în ce mai serios. Poteca e plină de pietriș adus de șuvoaiele de apă ce coboară de pe versanți. La fiecare pas ies din pământ rădăcinile copacilor care se ridică ca niște obstacole în calea pelerinilor. Trebuie să fi foarte atent, căci aceste rădăcini sunt oricând un posibil ”atentat” la integritatea corporală a călătorului. De multe ori, acestea se constituie în adevărate săritori.

Intrăm în Pinera o mică localitate, un fel de cătun a cărui case parcă te face să te simți că ești într-un decor de basm.

Și ca tacâmul să fie complet, constatăm, la un colț de stradă, că ne aflăm chiar în fața Buckingham Palace, cel puțin așa scrie pe o placă montată pe zidul de piatră zidită al ”Palatului”. E de admirat umorul locuitorilor. Trecem de acest palat ce nu cred că are în totalitate o suprafață mai mare de 90 mp. și începem din nou să urcăm prin pădure.

Poteca e fragmentată de pâraie ce coboară din munte. Unele sunt prevăzute cu podețe, altele îți testează abilitățile de echilibrist, traversându-le pe bolovanii existenți în apă. Bine că am bocanci impermeabili, așa că dacă voi ateriza întâmplător în apă, cel puțin nu mă voi uda la picioare.

Trecem cu bine, adică uscați, peste ultimul pârâu și intrăm în La Venta, o suburbie de fapt a orașului Navia. Aici se găsesc ruinele unei vechi capele închinată Maicii Domnului.

Astfel, vechea casă a Suárez de Castrillón se află lângă capela La Venta, la sud de parohia Andés. Aceasta a fost construită în 1780, prin presbiterul Pedro Suárez Infanzón, născut aici, și care a solicitat o autorizație de construire.

În autorizația solicitată, el a afirmat că „nu numai că va putea sărbători în ea Sfânta Jertfă a Liturghiei, ci și pentru ca locuitorii acelui loc să-și poată face în ea devotamentele ținând cont de faptul că distanțele sunt mari față de locul unde se află biserica parohială sau un alt schit, sau alte schituri din acea parohie "

Capela a ajuns să aibă un venit de 24 de medidas de escanda pentru întreținerea sa, sumă plătită de Lorenza Gacía de Paderne.

Test de echilibristică

Mai avem doar 2 km până la Navia

Capilla de La Venta

Ne apropiem de Navia

Aici a fost celebrat un pelerinaj prin care s-a încercat să se recupereze istoria locului, între 1997 și 2000, dar fără prea mare succes.
Nori negri încep să se adune deasupra munților. Semn nu tocmai plăcut, mai ales că aceștia, norii, nu sunt chiar atât de departe de noi. De fapt întreaga zi a fost destul de răcoroasă și închisă.

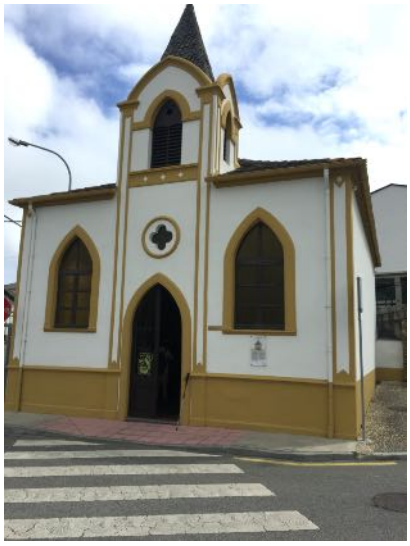
Ieșim din La Venta și intrăm în La Colorada. De fapt aici nu putem vorbi de distanțe mari între localități. Practic ieși dintr-una și după 200 m intri în următoarea.

La Colorada este un oraș al municipiului Navia, aparținând parohiei Villanueva. Este situat la o altitudine de 80m. În prezent are o populație aproximativă de 26 de persoane și 12 case. Deci o adevărată ”metropolă”, dar cu toate că e atât de mică, e o zonă industrială, având o mare fabrică de mobilă de bucătărie, MUEBLES ALFER.

Norii se adună pe cer din ce în ce mai amenințători. Măcar să ajungem uscați până la albergue. Poteca urmărește linia lizierei. În stânga se zăresc casele din Navia, deci suntem aproape. Era și timpul. Nu a fost un drum deosebit de greu, dar lung. Singura ”neplăcere”, dacă pot spune așa, a fost faptul că am fost singuri pe drum. Am fost singurii pelerini ce au trecut prin zonă în perioada aceasta. De fapt nu pot spune că am regretat că suntem singuri. Merg în urma lui Carmen, și mereu îmi vine în minte episodul cu țigara. E drept că nu îmi mai crează acea stare de revoltă pe care o simțisem atunci când a avut loc evenimentul. Acum, dacă stau bine și mă gândesc, reacția mea nu a fost din cele mai potrivite atunci. Oare de câte ori nu am făcut lucruri care poate au deranjat-o pe Carmen sau pe alții? A fost o reacție de egoism din partea mea. Cineva care se crede mai ”răsărit” spiritual, cum poate ”judeca” pe aproapele lui după propriile ”șabloane”. Cum poți decreta că numai propriile percepte legate de viață sunt singurele adevărate? Vezi, sunt lucruri pe care le știm dar nu le aplicăm întotdeauna. Se pare că Universul e nevoit să îți reamintească faptul că Legile Divine nu sunt facultative. Dacă lucrul acesta s-ar fi întâmplat în conjunctura cotidiană, poate nu aș fi avut prilejul să realizez că fiecare din noi greșim adesea, prin nepracticarea a ceea ce teoretic știm și acceptăm. Să fie și această revelație un mic miracol oferit pelerinilor? Cu siguranță că DA, a avea posibilitatea de a te spovedi ție însuți, e un lucru minunat. Important este ca pe viitor să îmi aduc aminte de acest episod și să reacționez în situații similare cu îngăduință și iertare.

În sfârșit ne apropiem de Navia. Trecem pe lângă biserica Capilla de San Roque. E practic o capelă frumoasă cu un interior ce crează vizitatorului o stare de relaxare, o stare de intimitate cu el însuși.

Capela este situată la începutul actualei străzii Campoamor, în cartierul San Roque. Aceasta este o mică capelă dedicată Sfântului Roque, fondată în secolul al XVI-lea de Alonso López Navia y Bolaño. Capela a suferit transformări multiple în secolele următoare, inclusiv o ușoară deplasare spațială.
Stăm câteva minute pe o bancă în capelă. O liniște aproape nefirească se așterne. Ești numai tu cu tine însuți. Parcă și oboseala își estompează efectele. Prin simplitatea ei, capela parcă te asimilează în

Capilla de San Roque

Un selfie bine venit

totalitate. Curând devi un tot unitar cu ea. E plăcut să te lași în voia Universului și să constați că devii una cu natura și Universul.
Stând pe bancă și privind ornamentele bisericii, modeste dar primitoare, îmi amintesc de faptul că în Biblia care a ajuns la noi după contribuția celor 318 episcopi puși de Împăratul Constantin ca să îi conceapă o religie care să satisfacă și pe creștini și pe păgâni, se spune că ”Dumnezeu l-a creat pe om după chipul și asemănarea sa”. OK, întrebarea care mi-o pun este una logică, cel puțin așa o consider eu. ”Cum a făcut Dumnezeu pe om după chipul și asemănarea sa, din moment ce omul e păcătos”? Atunci omul e un produs cu defect de fabricație? Ori așa ceva nu e de conceput, Dumnezeu nu are caracteristici de păcătos. Atunci …? Ce s-a întâmplat cu acest om care se mai intitulează și fiul al Celui ce a făcut și cerurile și pământul? Eu cred că biserica se înșeală. Dacă un elev nu și-a învățat lecția și profesorul îi dă nota 4, devine el păcătos? După conceptele religioase DA. Stând pe bancă și deschizând cu mine însumi o discuție pe această temă, înțeleg că biserica se înșeală. Omul nu e păcătos, deoarece e făcut după chipul și asemănarea Creatorului, dar în procesul de ”învățare”, de ridicare spirituală, are 3 oportunități: să treacă testele, să rămână corigent la o anumită ”materie”, sau să rămână repetent. Dacă rămâne corigent, Universul îi va da teste suplimentare, dacă rămâne repetent, e logic să repete ”clasa” până când Liberul său Arbitru va reuși să învețe ”lecția”. În nici-un caz, respectivul nu devine păcătos. Asta e una din aberațiile bisericilor. Cel ce greșește nu e scânteia Divină din el (spiritul), căci ea e pură, e fărâmă din Dumnezeu Creatorul, cel ce greșește e numai Liberul Arbitru, care își ”depozitează toate trăirile, deciziile și experiențele tuturor vieților trăite, în suflet. Deci omul nu e păcătos, e doar un școlar silitor sau mai puțin silitor.

Scot telefonul și mă uit la ceas. Constat că am zăbovit destul de mult cu dezbaterea despre ”păcătoșenia” omului. Oricum, în biserică e liniște, armonie. Mai mai că nu aș mai pleca de aici, dar trebuie, căci bagajul ne așteaptă la albergue.

În sfârșit intrăm în Navia, un orășel cochet și curat, plin de turiști.

Orașul Navia este capitala municipiului și singurul oraș din parohie. Municipiul este situat în nord-vestul Principatului Asturias, lângă estuarul care se formează la gura râului Navia. Se limitează la nord cu Marea Cantabrică, la sud cu municipiul Villayón, la est cu Valdés și la vest cu Coaña. Are o suprafață de 62,58 km² și o coastă de 14 km lungime. Populația sa înregistrată ajunge la 8425 de locuitori.

Are câteva industrii notabile, precum fabrica de hârtie din grupul ENCE, șantierele navale Armon sau lactatele Reny Picot, pentru a numi câteva dintre cele mai relevante.

Navia este una dintre municipalitățile în care unii oameni vorbesc Eonaviego, un dialect galico-asturian.

Primele așezări de humanoizi au fost datate din paleoliticul inferior, acum aproximativ 300.000 de ani, după cum reiese din rămășițele găsite și diferite unelte din piatră. Cu 4000 de ani înainte de Hristos, un grup uman al familiei de neandertali trăia deja pe teritoriu actualului

Suntem în Navia

Am ajuns la albergue

municipiu, trăind conform obiceiurilor preistorice. Astfel apar resturi tumulare de-a lungul municipiului, în orașe precum Andés, Anleo, Tox (Villapedre) sau Villanclán, printre altele.

În anul 600 î.Hr., în zona maritimă apar primele popoare celtice din Europa Centrală, care vor asimila cultural locuitorii anteriori ai teritoriului. Grupurile umane apar în această epocă în castrele care au o valoare arhitecturală mare și care astăzi reprezintă monumente importante.

În timpul conviețuirii în zonă a tribului celtico-galician al Albiones și asturianul din Pésicos, perioadă în care se face referire la prima așezare umană de pe malul drept al estuarului Navia, se crede că numele așezării este dat de admirația și tributul pe care oamenii primitivi îl dădeau apei, acesta fiind un element sacru.

Există o mare umbră, istoric vorbind, în perioada dintre dispariția modului de viață celtic, până la nașterea primelor centre urbane medievale. Apar noi schimbări în societate și noi obiceiuri de viață care vor aduce elemente culturale inovatoare. Epoca romană (secolul I î.Hr.), precum și cea vizigotă (sec. V î.Hr.).

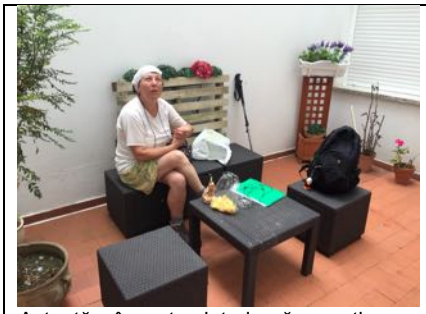
După bătălia de la Covadonga, noul regat este împărțit în teritorii distincte în care sunt numiți guvernatori, judecători ..., etc., dintre care se numesc monarhi pentru a prelua puterea în acele teritorii, ceea ce ajută la ridicarea claselor nobile, care în secolele X , XI și XII monopolizează doze mari de putere și averi. În acest moment apar primele biserici și mănăstiri în zonă (Santa Marina de Vega, San Salvador de Piñera, San Martín de Siloyo), care joacă o importantă funcție administrativă și religioasă.

În secolul al XII-lea când așa-numitele „Villae” din orașe sunt aglutinate, se crează primele Jurisdicții și apar pentru prima dată diferite municipii. Cea din Navia includea teritoriile actualei Villayón, muntele și Navia în sine, situație care a rămas până în secolul al XIX-lea.

Primele știri documentate despre Navia datează din secolul al X-lea și se referă la o donație făcută Episcopului de Oviedo unor țări din Andés. În secolele al XI-lea și al XII-lea se înregistrează o îmbunătățire economică a zonei datorită acumulării mari de pământ, vite și averi monetare din partea proprietarilor de conace.

În secolul al XIII-lea, Navia nu este străină de politica de dezvoltare și repopulare care are loc pe întreg teritoriul asturian, acordată de regele Alfonso X prin ”scrisoarea satului” din 1270. Secolele al XIV - lea și al XV-lea sunt etape de mare recesiune în toate privințele datorate, în mare parte, catastrofelor meteorologice care se încheie cu culturi și animale distruse, precum și de lupte dinastice neîncetate, răspândirea criminalității și a terorii.

Secolele următoare (XVI și XVII) erau încă marcate de marile greutăți economice moștenite din secolul precedent, deși au apărut și noi probleme pentru societate, cum ar fi lupta împotriva piraților și a privatilor englezi și francezi.

Așteptăm în curtea interioară recepționera

Estuarul râului Navia

La plimbare prin oraș

Biserica Santa Maria de la Barca

Secolul al XVIII-lea aduce o îmbunătățire a situației economice a municipiului datorită extinderii culturilor și plantațiilor, creșterii producției de carne și diversificării meșteșugurilor.

Invazia franceză a secolului al XIX-lea modifică viața socială pe întregul teritoriu al Navia, ajutând oamenii municipiului să alunge popoarele invadatoare din teritoriu. Intrăm într-o mare epocă a prosperității economice, datorită emigranților burghezi bogați de peste mări. Acestora li se datorează îmbunătățirea comunicațiilor, a infrastructurii și, în general, a nivelului de viață al oamenilor municipiului de la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX .

Este la sfârșitul secolului al XIX-lea când teritoriile Villayón și La Montaña sunt emancipate părăsind municipiul Navia așa cum este și în prezent.

Acum că suntem la curent cu istoria orașului, următorul punct înscris pe agenda zilei, este găsirea albergue Hotel Cantabrico și asigurarea prânzului.

Relativ ușor, identificăm poziția geografică a albergue. Rucsacul mare ne aștepta cuminte. Cum, punctele importante din agendă sunt bifate, hotărâm în unanimitate ca înainte de cazare să sărbătorim sosirea În Navia, cu ce puteam cu altceva, decât cu o bere. Bifăm și acest moment solemn, și ne cazăm.

Urcăm la etaj unde era recepția și stupoare, biroul era închis, dar un bilet prins pe grilaj ne avertiza: ” Voy de inmediato”, adică în traducere liberă ”Vin imediat”. Ce să facem, dacă e vorba de ”inmediato”, singurul lucru pe care îl puteam face era să așteptăm, lucru pe care l-am și făcut. O ușă dădea într-o curticică interioară, cam de 3x3 m, unde erau 2 băncuțe și o mulțime de sârme de pus rufele la uscat, plasate la înălțimi diferite. Într-un final apare recepționista care își cere scuze într-o spaniolă asturiană impecabilă. Constatăm cu plăcere că rucsacul era acolo. Intrăm în posesia cheii și pătrundem în cameră. Curat, aerisit, super.

Următorul punct de pe ordinea de zi este prânzul. Așa că părăsim camera cu direcția restaurantul din imediata apropiere a albergue.

Coborâm, ne așezăm la o masă pe terasa din fața albergue, conform tradiției. E cald, plăcut și relaxant. Vine ospătarul, ascultă doleanțele noastre și după un moment de sinceritate, ne anunță că bucătăria e închisă până la ora 20,00. Vestea vine ca un duș rece peste noi, mai ales peste mine care îmi pusesem mari speranțe într-un prânz bine meritat.

Ne sculăm de la masă și o luăm pe stradă în jos, spre centru. Trebuie să găsim un loc unde să putem potoli foamea. La un colț de stradă dăm de un bar, destul de mic, dar intim. Cu cca. 1/3 din voce întreb dacă putem mânca ceva. Nici Robinson Crusoe atunci când a pus piciorul pe insula pustie, nu a fost atât de bucuros, cum am fost eu atunci când, fără să ne așezăm la masă, proprietarul barului a spus; de data asta într-o spaniolă curată: ” Sí, puedes cenar ahora”, adică: ”Da sunteți bineveniți să mâncați acum”. Frumoasă urare de bunvenit.

Primăria din Navia

Barul salvator

Eu cu patronul barului

Nu mai zăbovim, ne așezăm la o masă și dăm comanda: ”Salată mixtă și … bere. Practic suntem lihniți de foame, după o zi de mers și un sandwich mâncat dimineața. Salata mixtă e super, berea de asemenea. Mulțumiți ne întoarcem la albergue, dar nu înainte de a promite patronului că vom reveni pentru cină.

Ajungem la albergue, facem un duș recomfortant și ne așezăm în pat. Așezarea în pat duce inevitabil la un somn adânc de 2 ore. Ne sculăm și ne amintim de promisiunea făcută, așa că ne îndreptăm către barul cu pricina, și repetăm comanda, cu o singură modificare în comandă. În loc de bere, solicităm tinto. A fost o comandă puțin cam hazardată. Dar cum românul nu se sperie de o luptă adevărată, dăm gata sticla de tinto până la plecare.

Satisfăcuți, coborâm în oraș ca să ne facem ”siesta românească”, adică să evităm să utilizăm patul cu burta plină. A se înțelege ce trebuie din expresia: ”… să utilizăm patul”, concret, adică să ne odihnim. Trecem pe lângă Cazinoul din oraș (???), și biserica Santa Maria de la Barca. Biserica e închisă la ora asta, așa că ne mulțumim să aruncăm un ochi peste istoricul ei.

Inaugurată în 1895, a înlocuit biserica medievală în stil gotic, devenită ruină. Aceasta fusese construită în secolul al XIV-lea, fiind dotată cu o singură navă, cu arcade și capiteluri ascuțite și basoreliefuri excelente, plasată pe locul actualului Plaza de Abastos, cunoscut în acest secol drept ”El Pañolito”.

Biserica actuală, este proiectată de arhitectul Luis Bellido González, în stil neo-gotic, cu un plan de cruce latină și trei nave; nava centrală formând două capele laterale pe axul bisericii. A fost construită datorită unui testamentar apropiat de preotul paroh Juan Trueba y Cano. La exterior iese în evidență turnul pătrat falnic, flancat de două corpuri inferioare. Este acoperită cu o boltă cu șase unghiuri în absida marginii cu nervuri în rest. Altarul este, de asemenea, neogotic, aurit și policromat datând din 1954. Amvonul său gotic iese în evidență, sculptat și acoperit cu aur și argint, în timp ce în altar sunt două opere ale pictorului Álvaro Delgado, fiul adoptiv al Naviei, care îl reprezintă pe Hristos și Sfânta Față.

Înainte de culcare stabilim obiectivele zilei de mâine. Pe Carmen o dor picioarele de la o întindere musculară, așa că hotărâm să luăm autobuzul până la localitatea Porcia, adică să evităm escaladarea a doi munți. Autobuzul trece prin stație la ora 9,15. Cred că e o decizie bună căci până la Santiago de Compostela mai e mult de mers. O nouă întindere musculară ar fi o catastrofă pentru întreaga expediție. Îmi aduc aminte de ce am pățit anul trecut cu șamanista din grup. Pe Isabel & Co., nu le-am mai văzut, în schimb, pe băiatul din Bulgaria l-am mai întâlnit de 2 ori. Acum la culcare.

Noapte bună.

22 iulie 2019

Ne trezim ca de obicei la ora 7,10. Ne facem bagajul, cel pentru Correos și cel pe care îl vom purta în spate. Predăm la recepție

Gata de plecare

Micul dejun

Nu suntem singuri

rucsacul mare și cheile. Pentru că avem timp până la 9,15 facem o vizită, la deja prietenul nostru, patronul barului, ca să servim micul dejun.

La ora 9,15 luăm autobuzul până la Porcia, de unde ne vom continua drumul pe jos. Ce e nostim, șoferul identificându-ne ca pelerini, oprește autobuzul în pădure, exact acolo unde marcajul Camino intersectează șoseaua, fără ca noi să îl rugăm. Gest frumos. Ne urează ”Bon Camino” și își continuă drumul. În caz contrar ar fi trebuit să ne întoarcem pe șosea până în acel loc cam 2 km.

La ieșirea din localitatea Porcia, drumul se desparte în două variante, o variantă ce o ia spre stânga și trece prin zona rurală a Asturiei, și varianta din dreapta, care urmează coasta. Desigur că alegem această ultimă variantă, chiar dacă e cu 4 km mai lungă. În localitatea Porcia întâlnim la aproape toate casele, cutiuțe plasate pe gardul caselor. Sunt cutiuțe unde e lăsată pâinea.

Poteca coboară prin pădure. E destul de răcoare, iar cerul e înorat. În fața noastră un grup de pelerini. Se pare că plecaseră cu mult înaintea noastră. Îi ajungem din urmă și îi depășim. Sunt două fete și un băiat. Se pare că nu sunt spanioli. Ce m-a frapat la ei a fost faptul că chiar dacă păreau că sunt împreună, mergeau tăcuți, fiecare dintre ei, părea că este singur. Trec pe lângă ei și îi salut. În acel moment parcă se trezesc dintr-o meditație profundă, îmi răspund, și își continuă starea de integrare în natură. Un moment am avut remușcări legate de salutul meu, dar poate că totuși le-am făcut un bine.

În cadrul meditației, te rupi, mai mult sau mai puțin, de zona materială. Părerea mea este că intrarea în starea de meditație se face din starea de veghe, având îndeplinite anumite condiții. A îți antrena capacitatea de a intra în starea de pseudo alpha, adică în starea de meditație, este un proces prin care cei ce doresc să experimenteze această experiență trebuie să deprindă tehnica de trecere de la starea beta la alpha în cel mai scurt timp, indiferent de circumstanțele în care se află. O trecere alpha – beta – alpha este un mod eficient de a accesa această deprindere. Vedeți, pustnicii, călugării tibetani, și în general toți cei care practică meditația sacră, au deprins această tehnică de trecere rapidă din beta în alpha. Nu știu dacă i-am ajutat sau dimpotrivă i-am stresat, dar salutul meu a fost un gest de respect pentru cei ce au îmbrăcat haina de pelerin, chiar și vremelnic.

Mi-am pus de multe ori întrebarea, cum am ajuns să merg deja a treia oară pe Camino? Nici acum nu pot da un răspuns cert. Prima dată, în 2017, am pornit singur. Cred că impulsul inițial a fost legat de o carte care mi-a căzut în mână prin 2016. E interesant faptul că la finalul cărții, concluzia mea a fost una nu prea încurajatoare pentru autoarea cărții. O carte siropoasă, cu un puternic caracter comercial. O tânără, proaspăt divorțată, pleacă pe Camino, se desparte pe drum de prietena ei, deoarece nu era suficient de spirituală, întâlnește pe Camino un pelerin francez de care se îndrăgostește, dar fiecare continuă drumul pe căi diferite, dar se reîntâlnesc la sarcofagul Sf. Jacob, își jură ”credință” în fața sarcofagului, apoi se despart. Ulterior se întâlnesc într-o gară în Franța, unde el o așteaptă cu flori. Astfel istoria se sfârșește cu happiness. Înduioșător, nu?

Suntem în Conceyo del Franco

Cutie pentru pâine

Poteca prin plantație de măslini

Doamnă în ”pantofi” de lemn pingeliți

Mirat de cele văzute îmi fac un selfie

Ei bine această carte, cu pauze, unele destul de lungi, m-au bântuit mult timp. Se pare că nu eram pregătit să înțeleg ce era de fapt în spatele acestei narațiuni înduioșătoare. În momentul în care am realizat că e posibil să existe ceva în spatele acestei înșirări de momente duioase, am început să fiu curios de trăirile nepovestite de autoarea din Cluj. Atunci am simțit ceva din interior care îmi sugera că ar fi bine să încerc și eu acele trăiri.

Mergând acum pe drum, îmi revin în minte primele momente ale mele de proaspăt pelerin pe Camino.

Mă uit în jurul meu, parcă sunt parte din ceea ce mă înconjoară, parcă sunt în lojă și ascult concertul păsărelelor, parcă sunt frate cu fiecare om pe care îl întâlnesc, și mă surprind să văd cât de frumoși sunt oamenii întâlniți în drumul meu. Acum înțeleg că acea pelerină din Cluj, a scris o carte pe care să o înțeleagă toți, adică o carte pe gustul fiecăruia. A fost o carte care necesită un timp mai scurt sau mai lung ca să ”rodească”, dar cu siguranță că va rodi în sufletul cititorilor ei. Dacă ar fi fost o carte cu puternic caracter spiritual, poate ar fi fost închisă de mulți, fără să ajungă la sfârșitul ei, la întâlnirea romantică dintr-o gară din Franța.

Mă uit în jurul meu, e o liniște și o armonie desăvârșită. E o armonie pe care nu am experimentat-o niciodată înainte de a păși pe Camino. Camino e un mister pe care nu îl poți dezlega sau simții decât atunci când ești îmbrăcat în haine de pelerin și te abandonezi în brațele Spiritului Pelerinilor și al Universului. Deabia acum pot spune că punctul de plecare în această aventură spirituală stă în cartea citită în 2016, carte pe care am clasificat-o la vremea respectivă ca făcând parte din cărțile comerciale cu sfârșit happiness.

Și așa, luat de ”geneza” dorinței mele de a deveni pelerin, nici nu am băgat de seamă când am ieșit din Conceyo del Franco.

Intrăm într-un mic cătun. În dreptul unei porți, un grup statuar de localnici stăteau de vorbă. Nu se certau, dar așa vorbesc spaniolii, gesticulând și dând frâu liber la decibelli. Am înțeles că așteptau să vină mașina cu pâine. Interesant e faptul că aceștia nu aveau livrarea automată, ci se adunau într-un loc să aștepte mașina cu pâine. Una dintre cele care așteptau, o doamnă în vârstă, era încălțată cu ”patofi de lemn”. Credeam că numai olandezii purtau așa ceva, dar uite, că și spaniolii folosesc. Rugând-o să mă lase să studiez obiectul ce nu părea să fi fost achiziționat pe internet, constat că aceste ghete sunt prevăzute cu 4 crampoane, fiecare fiind pingelite. Cer voie și fac poze cu doamna. Interesant, cum o fi ajuns moda asta, aici într-un cătun uitat de lume. Mirat, îmi fac un selfie, ca să se poată citi nedumerirea acestui tip de încălțăminte. De olandezi zburători auzisem, dar de spanioli zburători nu îmi puteam închipui că există.

Ne apropiem de Tapia de Caseriego. Suntem aproape de coastă. Ajungem la podul de peste râul Porcia și pătrundem în oraș. Peisajul generat de trecerea peste pod e feeric. Stânci pe care valuri furioase le biciuiesc fără milă, pescărușii ce survolează apa mării în căutarea lor permanentă de sursă de hrană, îți crează o stare de armonie.

Intrăm în Tapia de Caseriego

Tapia de Casariego este un municipiu plasat pe coasta de vest a Principatului Asturias. Se limitează la nord cu Marea Cantabrică, la est cu municipiul El Franco, iar la sud și la vest cu cel al Castropol. Are o suprafață de 65,99 km², iar populația actuală este de 3.851 locuitori (2017). Are o infrastructură de comunicare bună.

Municipiul este împărțit în patru parohii : Tapia, Campos și Salave, La Roda și Serantes. La Tapia este capitala municipalității. În această parohie există cea mai mare concentrare umană a întregului municipiu, cu mai mult de jumătate din populația sa totală. Orașul este situat la 10 metri altitudine, iar portul său maritim oferă o atracție deosebită orașului, care împreună cu plajele împrăștiate pe întreg teritoriul o fac o destinație turistică de interes, în ambele regiuni centrale din Asturias ca și din restul Spaniei. Ca efect al turismului, populația sa crește considerabil în timpul verii.

Tapia este una dintre municipalitățile unde se vorbește Eonaviego, un dialect galico-asturian.

Municipiul a fost înființat în 1863, când mai multe parohii ale municipiilor Castropol (3) și El Franco (1) s-au separat. Principala forță motrice din spatele creării noului consiliu a fost Fernando Fernández de Casariego, marchizul de Casariego. În semn de recunoaștere și apreciere, consiliul Tapia și-a completat numele devenind „Tapia de Casariego”.

În secolul al X-lea, regele Ramiro al II-lea, a donat episcopului de Oviedo teritoriul dintre râul Eo și Navia și care include actualul municipiu Tapia de Casariego. Această subvenție este ratificată de regele Alfonso al VII-lea în secolul al XII-lea, ceea ce confirmă faptul că teritoriul Oviedo este Obispalia, fiind în conflict puternic cu cel al lui Lugo Salave care păstrează bunurile și Villamil.

Ca economie, în prezent, sectorul primar asigură cel mai mare număr de locuri de muncă generate, cu puțin peste 41% din total. În timp ce agricultura, zootehnia și pescuitul se află într-o scădere lentă.

Sectorul secundar este cel mai puțin influent asupra orașului, reprezentând 18% din totalul locurilor de muncă locale. Industria construcțiilor este cea care generează mai multe locuri de muncă, unele reprezentând și industria alimentară și prelucrarea metalelor.

Trecem podul și relativ ușor găsim albergue La Ruta. Este zi de târg. Nu știu cum facem, dar nimerim numai în zile de târg. Parcă localnicii au accesat planificarea noastră pe zile și și-au replanificat zilele de târg, astfel încât să corespundă vizitelor noastre, spre satisfacția deplină a lui Carmen.

Trecem prin târgul amenajat în fața primăriei, urcăm puțin și ajungem la albergue. Ne cazăm și hotărâm să sărim peste duș și relaxare în pat și să ieșim în oraș, nu de alta dar trebuia explorat în amănunt târgul. Piațeta și străzile adiacente acesteia sunt ticsite cu tarabe. Găsești tot ce vrei și mai ales ce nu vrei, adică carne, produse de carne și pește, fructe de mare, etc. Alt segment ce a reușit să îmi genereze stress au fost standurile cu pantofi și haine.

Un prânz mai puțin sofisticat

Pe plajă la Tapia

Reușim într-un final să învingem această dorință intrinsecă a unora dintre noi, bănuiesc că intuiți la cine mă refer. Facem clasicele cumpărărături, pâine, cașcaval, roșii și bere, căci azi vom mânca din traistă. Ducem cumpărăturile la albergue și decidem că ar fi utilă o baie, în locul dușului peste care sărisem. În consecință ne punem costumele de baie și coborâm la plajă. Dar înainte înăbușim în fașă revolta ce a cuprins stomacurile. O masă câmpenească desfășurată în cameră, nu pe câmp, rezolvă cu succes situația care era cât pe ce să scape de sub control. Deci, liber acum la plajă. Coborâm pe strada din imediata apropiere a albergue și ajungem la drumul ce coboară spre plajă.

Această plajă are o lungime de aproximativ 240 de metri și o lățime de 69 de metri. Plaja Porcía are o foarte mare reputație ca fiind una dintre cele mai frumoase din vestul asturian. În mod normal, gradul de ocupare a plajei Porcía este ridicat, deoarece este o plajă semi-urbană. Compoziția sa este doar nisip. Plajă în formă triunghiulară, cu ocupare mare, are mai multe insule: Insula Mare, Insula Mică și Gavioteiro.

Plaja Porcía este una dintre cele mai frumoase plaje pe care le-ai văzut vreodată. Este împărțită în trei părți: Artul Arnao, această parte a plajei este situată la gura râului. Se caracterizează prin numărul mare de stânci pe care le adăpostește. Unele dintre ele nu sunt niciodată acoperite de apă. Dar atunci când există reflux, această parte este apreciată în toată splendoarea sa. Altă parte este denumită a barei. Se numește așa, deoarece aici s-a aflat bara cu ani în urmă, care a fost eliminată. Este zona care are cel mai mare flux de vizitatori. Când sosește fluxul, plaja este complet umplută, lăsând o singură gaură în nisip. Ultima parte se numește Bigareiro. Deși este o continuare a părții Bigareiro, doar ajungând la ea ne dăm seama că ne aflăm într-o parte cu totul diferită. De obicei, există puțini oameni care fac baie aici, deoarece nu este partea ideală pentru plajă, fiind un teren între stânci, cu nivel de apă mic, dar putem găsi foarte multe persoane care fac o plimbare, bătând mingea sau pur și simplu citind o carte. Acest nume se datorează faptului că în această zonă sunt concentrate majoritatea pericolelor care sunt pe plajă.

Bineînțeles că am optat pentru plaja Artul Arnao. Coborâm, ne facem comozi, adică ne desbrăcăm pentru plajă. Aleg un loc aproape de apă și aranjăm cu grijă hainele pe o stâncă, relativ departe de apă. Plaja are o priveliște de vis. Stânci imense parcă prăvălite de uriași își scot semeț capetele din apa limpede, dar destul de rece după gustul meu.

Intrăm totuși în apă și înaintăm spre larg. Valuri destul de energice se sparg de picioarele noastre. Privind în jur, parcă nu mai simt apa rece în care picioarele noastre se bălăcesc. De scufundat tot în apă, nici nu se pune la socoteală. Printre cei ce se încumetă să intre în apă, sunt doar pescărușii ce parcă fac comentarii puțin cam neprietenoase legate de cei îndrăzneți. Pescărușii sunt prietenoși, dar și bârfitori. Tot timpul au câte ceva de comentat.

E plăcut să îți simți picioarele mângâiate de blândețea valurilor. Cum apa este destul de rece și neavând prosoape să ne ștergem, ne îndreptăm spre locul unde lăsasem hainele. În plan e trecută și vizita la

În Biserica San Esteban la ”Palavre”

biserica din oraș. Ne apropiem de stânca pe care lăsasem hainele. Mai aveam cam 5 m până la locul cu pricina, când în cale îmi apare una din sandalele mele ce plutea în derivă. Ce se întâmplase? Începuse fluxul și apa începuse să crească, inundând din ce în ce mai mult plaja. Dacă mai întârziam 5 minute, și restul hainelor ar fi luat exemplul sandalei. Mai erau cam 10 cm și hainele ai fi putut începe navigarea, fără cârmaci la bord. Salvăm hainele, ne retragem după niște stânci ca să ne schimbăm, mulțumiți de deznodământul fericit cu fluxul.

Urcăm bucuroși în oraș și începem să localizăm poziția bisericii. Nu e o problemă asta, deoarece biserica este plasată chiar în centrul orașului.

La Biserica San Esteban de Tapia de Casariego lucrările au început în 1898, acestea find finalizate în 1940, cu amplasarea în turnul imaginii din Inima Sacră a lui Isus pe clopotniță. Templul este situat la Plaza de la Constitución, lângă Primărie, Institut și Școli. Materialele de construcție sunt tipice arhitecturii locale și tradiționale: zidărie de ardezie neregulată pentru incinte, armată cu stâlpi de granit în turn, cornișe, copertine și ferestre. Acoperirea exterioară este ardezie în două ape în nave și cinci în absidă. Are cărămidă pe creastă. La fel ca Biserica din Campos și Salave, este o construcție eclecticistă care prezintă elemente clasiciste și neo-gotice, acestea din urmă fiind mai abundente. Este un templu format din trei nave, cu un anvon cu picior. Naosul central are o înălțime mai mare decât cele laterale. Cele trei nave sunt separate prin arcade coborâte, care se sprijină pe stâlpi subțiri pătrați. Arcadele naosului central sunt arcuite, la fel ca și transeptul și arcul triumfal.

Prin urmare, vedem o combinație de arhitectură clasicistă (arcade semicirculare, stâlpi, și bolți de margine) cu goticul (verticalitatea, înălțimea abruptă a navelor și bolțile cu nervuri). Este un templu a cărui caracteristică principală este căutarea clarității spațiale și a luminozității, principalele caracteristici ale arhitecturii gotice. Deschideri abundente sunt deschise spre exterior, sub forma unui arc ascuțit, care au vitralii din 1992. În fața acestuia se deschide un turn monumental, cu proporții înalte și trei corpuri: principalul este ocupat de ușa de acces la templul care are arcuri duble, cea de-a doua, de proporții mai mari, cu fereastră dublă, orientată spre față și cea superioară cu arcade. În partea de est se află casa parohială. Pavajul interior este placat cu gresie și finisajele interioare ce sunt albite. Are o stare bună de conservare.

Aflând aceste sumare amănunte, și cum ușa este deschisă, intrăm grăbiți să nu pierdem Misa. Stupoare, în interior erau mai mulți localnici, dar nici urmă de preot. La început am crezut că așa e obiceiul pe aici, dar întrebând o doamnă care stătea pe ultimul rând, aflăm că azi nu e Misa, sunt ”Palavre” după care urmează liturghia. Curios să văd cu ce se ocupă ”Palavre”, ne așezăm și noi pe bancă, în spatele doamnei care ne împărtășise programul de azi.

Suntem în plină ”Palavre”. Doi inși stau în fața enoriașilor și tot povestesc ceva legat de o posibilă excursie. Îmi ”ascut” urechile și înțeleg că vor să organizeze o excursie la Santiago pe 25 iulie,

Înapoi la albergue

Cina e aproape gata

Gata de plecare

aniversarea Sf. Jacob. După terminarea expunerii, se supune la vot propunerea prin ridicarea de mâini. Cum ideea mi se părea bună, ridic și eu mâna, așa că propunerea a fost adoptată cu unanimitatea voturilor celor prezenți. La liturghie nu mai rămânem, specialitatea noastră fiind Misa, slujbă care era destinată și pelerinilor. Ieșim din biserică mulțumit fiind de gestul meu de a crea o unanimitate la momentul votului. Sper să își aducă aminte cineva când v-a ajunge la Santiago și de mine.

Ne întoarcem la albergue, vremea e mohorâtă, cred că mâine va ploua. Cam neplăcută previziune meteorologică.

Ajungem în cameră și Carmen se apucă de treabă. Statutar în sarcina ei stă pregătirea mesei, atunci când ”mâncăm în familie”. Meniul e cunoscut: pâine, caşcaval feliat, roșii și ceapă, peste care se pune sare și ulei de măsline. A, să nu uit berea, component de bază la mese, indiferent dacă se mănâncă în oraș sau ”acasă”.

Mai rămânea un lucru de clarificat. Pe majoritatea grajdurilor pe lângă care am trecut, erau scrise câteva cuvintele: ”Vacas si, oro no”. Nu cred că e o înjurătură adresată blândelor vaci, căci spaniolii nu cred că au un repertoriu atât de rafinat, precum îl avem noi. Am întrebat pe barmanul de la parterul albergue unde ne cazasem. A încercat el să explice, dar sincer, nu am înțeles mare lucru.

Am încercat să ”asamblez” fraza traducând fiecare cuvânt în parte. Într-un final am reușit să găsesc câteva variante ce ar putea să dea sens. În traducere deosebit de liberă, fraza ar putea să însemne, ori: ”vaci da, aur nu”, ori într-o traducere mai liberă: ”noi muncim nu cerșim”, sau o variantă din ce în ce mai liberă: ”noi muncim, nu ne îmbogățim”. Indiferent de variantă, sensul frazei are un important caracter proletar, un adevărat strigăt muncitoresc, o formă avangardistă a luptei clasei exploatate împotriva capitalismului feroce. Oricum, această expresie de o responsabilitate de monolit, era scrisă pe toate grajdurile pe lângă care am trecut. Hai că m-am exprimat într-un limbaj ce m-ar fi promovat la examenul de Materialism Dialectic sau Socialism Științific din Liceul Militar pe care l-am absolvit. De fapt nici acum nu știu care e diferența dintre cele două materii obligatorii.

După masă, ne așezăm în pat și cred că am avut timp doar să spun noapte bună, căci somnul m-a furat din cotidian. Mâine avem 27 km.

Noapte bună.

23 iulie 2019

Ne sculăm de dimineață, ne facem bagajele și coborâm jos la bar. Predăm rucsacul mare și ne așezăm la o masă ca să bem o americancă. Vremea de afară nu prea te îmbie la drum. Burnițează mărunt și pe deasupra e și răcoare.

Nu ne așezăm bine la masă că începe să fulgere și să tune. Se pornește o răpăială, o ploaie torențială de nu se vedeau nici măcar casele de pe partea cealaltă a drumului.

La drum pe ploaie

Bisericuța pe lângă care trece traseul

În dreapta e marea la 60 m sub noi

Parcă nu mai plouă atât de tare, burnițează numai. Barmanul, un spaniol din Galicia de origine, amabil, se oferă să ne dea indicații legate de traseu. Astfel, traversăm șoseaua și pătrundem într-un cartier destul de răsărit, cu blocuri și case pricopsite. Curând părăsim orașul. Ploaia s-a oprit, iar din asfalt au început să iasă aburi. Intrăm pe un drum orășenesc ce trece pe lângă un fel de conac boieresc. În fața noastră este un tunel care marchează despărțirea de oraș. Suntem la liziera unei păduri. Pe partea dreaptă, în imediata apropiere a lizierei, se profilează o mică bisericuță. Pare părăsită. Indicatorul traseului Camino trece pe lângă bisericuță și se adâncește în pădure. Un raționament relativ simplu îmi spune că după o ploaie atât de puternică, drumul prin pădure trebuie să fie foarte alunecos, așa că decid, fără să supun la vot, să ne continuăm drumul pe șosea. Mergem cam 1 km și la o răscruce oprim o mașină pentru a întreba șoferița unde e drumul. Spre surprinderea mea, șoferița ne compătimește pentru că am luat drumul greșit, abătându-ne cam cu 4 km de la traseu. Veste total demobilizatoare. E clar că dacă mergeam pe lângă bisericuță, chiar dacă era alunecos, am fi salvat cei 4 km cu care ne-am abătut. Văzând descumpănirea de pe fețele noastre, întoarce mașina și se oferă să ne scoată în traseu. Frumos gest din partea ei. Nu știu câți români ar face așa ceva. Ne urcăm în mașină și o pornim la drum. Eu cred că au fost nu 4 ci 6 km până unde ne lasă șoferița. Da, vedem marcajul, mulțumim pentru ajutor și o luăm la picior.

Drumul merge pe un platou situat deasupra unor plaje minunate. Burnița s-a oprit și a răsărit soarele. În dreapta, cam la fiecare 300 m indicatoarele te îmbie să cobori la plaje.

Urcăm domol, dar totuși urcăm. Am renunțat la scurte, căci s-a încălzit binișor. Trecem prin mici cătune risipite pe câmpuri de pe care se strânsese deja recolta.

Intrăm în La Penela, o mică localitate parcă nelocuită, cu toate că are case frumoase, bine îngrijite și inundate parcă de flori. Traseul coboară de pe platou și fără să ne dăm seama, începe să urce din nou. Intrăm în Villamil.

Chiar la intrarea în localitate este o fermă cu vaci uriașe. Asemenea vaci nu am mai văzut. Sunt pur și simplu anormal de mari. Nici măcar tauri de asemenea dimensiuni nu am mai văzut. Toate erau concetrate pe masa de prânz. Oare cât mănâncă o asemenea vacă pe zi?

Case interesante sunt în acest cătun. Strada principală e destul de îngustă ca să permită trecerea a două mașini în viteză.

Cum strada, la un moment dat se îngusta, a fost nevoie de plantarea unui indicator de circulație, ca să marcheze acest lucru. Lățimea străzii fiind improprie unui asemenea demers rutier, a trebuit să se plaseze indicatorul cu o parte a lui zidită în zidul casei. Nostim mod de semnalizare rutieră.

Vaci uriașe

Semne de circulație zidite

… dar și case nostime

La o casă învecinată, pe scara ce duce la pod sunt plasate două figurine întruchipând doi gospodari în plină acțiune. Asta ca să nu mai vorbim că mica bucățică de grădină aflată în fața casei e plină de flori printre care tronează o bicicletă cu portbagajul plin de ghivece cu flori, alături de o roabă îmbrăcată toată în flori asortate cu eleganță.

Ne continuăm drumul, simțim din nou aerul sărat al mării. Ne apropiem din nou de țărm. E soare, e liniște, pescărușii au început să se contrazică, bineînțeles că pe limba lor.

Mă gândesc la cei care locuiesc pe coclauri, am convingerea că din dorința de a se simți împliniți, recurg la a își crea propriile universuri, așa cum și le visează. Interesant e faptul că florile ocupă un loc deosebit de important în realizarea universurilor lor. Florile le crează o liniște și o armonie care le fac viața plăcută. Trăind într-un mediu oarecum monoton, prin flori își umplu viața cu dragoste și pace. Mergând pe Camino, am înțeles cât de mult contează să poți să îți creezi un univers în care să poți să conviețuiești cu tine însuți în pace. Dacă e să compar viața din orașele moderne, cu facilități deosebite, și cu viața acestor oameni ce se trezesc în mijlocul florilor și se culcă în mireasma lor, acum îmi dau seama cât de fericiți sunt în raport cu cei ce trăiesc în orașe mari. Mergând printre ei, încerc un sentiment de invidie față de acești oameni care sunt fericiți cu puținul pe care îl au, mulțumind Divinității pentru faptul că le-a dat posibilitatea să cunoască simplitatea de a trăi în și cu natura.

Dacă e să compar viața pe care o duc, cu știri de o cruditate excesivă, cu muzică ce nu mai e de mult muzică, cu mâncare ce nu mai e de mult mâncare sănătoasă, cu boli proliferate însuși de industria farmaceutică, cu persoane mai mult sau mai puțin dezaxate psihic, cu droguri și băutură în exces, dacă ar fi să compar cu viața acestor oameni care trăiesc într-o simplitate plină de recunoștiință față de Divinitate, aș înclina să cred că aceștia din urmă sunt mai fericiți ca noi. Ei trăiesc ca într-un paradis plin de flori și armonie. Aceste gânduri pot fi înțelese numai dacă ai posibilitatea să realizezi antiteza în care trăim în raport cu acești oameni.

Ieșim din Villamil și intrăm în Sta. Gadia. Practic nu e o localitate, sunt 5 case și astea răspândite. Ici colo se văd vaci păscând, în timp ce oamenii au dispărut din peisaj. Drumul se apropie de coastă. Trecem pe lângă un camping plin de mașini. Ne apropiem de coastă. Jos se vede o splendidă plajă. Vremea e bună de o baie, dar distanța până la plajă este descurajatoare.

Trecem peste un podeț ce se întinde peste un râu verde. Nu e o glumă, râul e verde datorită faptului că e acoperit în întregime cu mătasea broaștei. E un fenomen bizar să treci peste un râu verde.

Coborâm la nivelul mării, după care urcăm abrupt din nou pe coastă. De sus se deschide o priveliște de vis. Parcă îți taie respirația ceea ce se desfășoară în fața ochilor noștrii. Din nou mă simt ca venit de pe alt tărâm. Privesc undeva sub mine, cam la o distanță de 80 m, marea deslănțuită, fără milă, lovește furioasă bietele stânci, care fără voia lor

Ce e verde e doar apa râului

Un mic dejun cam întârziat

Tot 4 km mai avem

Dilemă la intrarea în Figueras

îi stau în cale. Zgomotul valurilor dezlănțuite acoperă ”vorbăria” neîntreruptă a pescărușilor, care parcă se ceartă, căci valurile îi împiedică să își caute hrana. E un haos general în care marea face ce știe ea cel mai bine.

Chiar sus în vârful dealului, în imediata apropiere a coastei, se ridică o terasă. Brusc ne aducem aminte că în afară de o americană băută la plecare, azi, nu am mâncat nimic. Mai avem cca. 4 km spanioli, ceea ce în realitate înseamnă 6 km, așa că un sandwich vegetarian e binevenit. Ca să nu existe confuzii, acest sandwich nu va fi acompaniat de bere, ci tot de o americană.

Sosește sandwich-ul, e superb, sosește și cafeaua, și ea superbă. Urmează să plătesc. Ghinion, cum zice sasu, fata de la bar nu știe să folosească POS-ul. Încearcă, reia încercările, nimic. Cheamă o a treia persoană, nimic. Începe să gesticuleze, să vocifereze într-o limbă care îmi e total străină. Eu nimic, cardul meu refuza să fie scos din POS. La un moment dat, o turistă, sigur nemțoaică, se ridică de la masă și îmi spune duios la ureche că POS-ul nu funcționează, sau cam așa ceva, și că ar fi bine să achit în numerar, întrerupând astfel tortura la care era supusă barmanița. Zis și făcut, țin cont de sfatul nemțoaicei, plătesc numerar, și îmi recuperez cardul însoțit de ” Muchas gracias”, pe care fără translator înțeleg că e ceva de bine. Brusc chipul barmaniței se luminează, semn că ”primejdia” a trecut.

Pornim din nou la drum urmărind conturul țărmului de la o înălțime de cam 80 m. E spectaculos, mai ales după impozantul sandwich ce era să producă o catastrofă galactică pentru biata barmaniță.

Așa cum era de așteptat, km spanioli sunt cam ciudați. În cale ne iese un indicator, de data asta pus de autoritățile Camino, care ne spune negru pe galben, că mai avem tot 4 km până la Ribadeo.

Ce să facem, acceptăm crudul destin, ne mobilizăm forțele și ignorăm indicatorul buclucaș. Mai mergem cam o jumătate de oră, și un alt indicator ne anunță că am parcurs 600 m, deci mai avem 3,4 km de mers. Încurajator avertisment. Așa traversăm localitatea Lois și după nici 100 m intrăm în Figueras.

De la intrare suntem puși din nou în situația de a ne folosi intuiția. O răscruce ne indică că trebuie să alegem între ”puerto pasquero” și ”centro urbano”. Cum sună mai ”pașnic” ”centro urbano” și cum nu aveam cu cine să ne sfătuim dintre localnici, luăm în unanimitate decizia să urmăm acest indicator.

Orașul este ultimul punct al Regiunii autonome Asturias. De aici, trecând podul intrăm în Regiunea autonomă Galicia.

În fața noastră se deschide estuarul râului Rio Eo. Traversăm centrul și în fața noastră se deschide larg Podul Santos, deschis pe 29 iulie 1987, care traversează estuarul Ribadeo, unind Asturias de Galicia de-a lungul coastei. Inițial, a fost construit pentru a susține lățimea unui drum normal, dar în 2008 (1 octombrie 2008), a fost

Părăsim Asturias

O nouă dilemă

Flori, flori, flori peste tot

În sfârșit intrăm pe pod

modernizat, astfel că acum susține o autostradă pe 4 benzi. Podul este numit astfel, după cele două capele pe care estuarul le are de o parte și de alta, cea din San Román din Figueiras (Castropol) și cea din San Miguel din Ribadeo.

Podul are o lungime de 612 m și o înălțime de 24,60 m. Dacă privești de pe pod în apa estuarului te trec fiorii, atunci când vezi bărcile care trec dintr-o parte în alta râul Eo. Parcă sunt niște furnicuțe grăbite. E splendid, dar totodată simți nevoia și de a iuții pasul ca să calci din nou pe un sol tare, pe pământ. Este o experiență unică, mai ales că te simți suspendat deasupra apei pe o distanță atât de mare. Să nu uităm că podul inițial avea numai 12 m înălțime, iar după 2008 s-a dublat înălțimea la 24,60 m. Cum au putut o asemenea performanță inginerească, să lași un pod de 12 m să funcționeze și să construiești în același timp unul de 24,60 m peste el?

E o enigmă pentru mine. La noi în țară de 19 ani de când se tot vorbește de Centura Bucureștiului și nu s-a reușit să se construiască decât 23 km, și asta pe loc drept, nu traversând un estuar. Incompetență, delăsare, furt? Sau toate la un loc? OK, sunt acum pe podul Santos, privesc apa de sub mine și grăbesc pasul ca să mă simt la adăpost, călcând pe pământ. Sincer să fiu, nu am avut niciodată un asemenea sentiment de nesiguranță ca pe acest pod. Am făcut la vremea mea speologie, așa că sunt învățat cu înălțimile, poate doar lungimea podului să îmi genereze teamă.

În sfârșit pășesc pe mal, privesc în urmă și mă mai minunez odată, cum ei au putut și noi nu? Mister total.

Ribadeo este o municipalitate din provincia Lugo, aparține regiunii A Mariña Oriental.

Ribadeo este situat în partea de nord-est a provinciei. Este delimitat la nord de Marea Cantabră (aproximativ 15 km de coastă), la est de estuarul Ribadeo, care o separă de orașul asturian Castropol. În sud-estul extrem, în Porto (parohia Vilausende) se învecinează cu municipalitatea asturiană A Veiga (cu denumirea oficială A Veiga / Vegadeo). Acest mal estic este de aproximativ 15 km, dintre care, puțin peste 11 km, sunt estuare. În sud se învecinează cu municipalitatea Trabada în toată extensia sa, aproximativ 12 km. La vest se învecinează cu Barreiros, cu o lungime de aproximativ 15 km. De la est la vest, în cea mai largă parte, măsoară 12,75 km, iar de la nord la sud aproximativ 10,5 km.

Relieful său este relativ neted și cu crăpături de creste de cuarțit, care sunt delimitate în două unități morfologice perfect definite: la nord și pe mare, o platformă de coastă, corespunzătoare așa-numitor șanțuri Cantabre, în timp ce în restul teritoriului, prezintă o succesiune de dealuri, a căror altitudine maximă este în jur de 555 de metri.

Ribadeo își datorează numele râului Eo, deoarece, potrivit lui Isidoro Millán, provine de la "ripa-de-uve", un nume prelatin care ar însemna umed sau scăldat. Numele Eo apare în documentul Regelui Silo

Granița dintre Asturias și Galicia

În sfârșit pe pământ solid, în zare Ribadeo

Am intrat în Galicia

(anul 775), poate cel mai vechi document scris al Peninsulei, sub forma „IUBE”. Deși, la fel ca în majoritatea populațiilor urbane din Galicia, orașul Ribadeo nu are o istorie actualizată și completă, putem sublinia că datorită activității istoricilor locali (San Julián și Francisco Lanza) și a cercetărilor din secolele XVI-XIX, o imagine destul de satisfăcătoare a Ribadeo-ului modern poate fi descrisă, exceptând preistoria, istoria antică și medievală fiind oarecum necunoscute.

Primele vestigii istorice sunt de origine fenică, care vorbesc despre o așezare comercială minieră existentă în secolele XX-XVI î.Hr. Deși este probabil ca prezența ulterioară a cartaginezilor și grecilor, determinată de importanța comerțului lor în Galicia, să nu indice date legate de prezența unor comunități în zonă.

Nu există nici o îndoială cu privire la grupul etnic celtic care a populat zona, conform cărora, unii au fost eozienii, iar alții au fost cibercacii. Este foarte clar că ei au fost ”vizitați” de romani, dar nu există resturi de drumuri, fântâni, temple etc., ci doar mici piese ceramice, unele monede etc. Pe scurt, existența unor marmoset atestă o așezare timpurie, cum este cazul numeroaselor forturi și descoperiri ale unor mici comunități, care arată o cultură înfloritoare a bronzului.

Încă din primele secole ale erei noastre, se poate presupune că populația celto-romană a evoluat într-un mod similar cu cel făcut în restul Galiciei. Mai târziu, Suevos (grup de popoare germanice) va sosi, generând un declin destul de semnificativ. Se spune că un erou al lui Paio de Asturias, numit Alfonso cel Catolic, a salvat Ribadeo, împreună cu refugiații creștini fugiți de înaintarea musulmană. Biserica din Ribadeo a fost catedrală până în anul 918, dată la care Ordoño a schimbat sediul în Mondoñedo, dar schimbarea nu va dura mult timp.

Indiferent dacă orașul a fost repopulat sau nu de Alfonso cel Catolic, adevărul este că la mijlocul secolului al XII-lea, orașul instalat în golful A Vilavella, având în componență nucleul primitiv din Cabanela și Porcillán, a fost abandonat, populația fugind de atacurile lui Hercule și Normani din secolele IX și X. într-adevăr numai din secolul al XII-lea putem vorbi despre o istorie a lui Ribadeo documentată. În jurul anului 1128, Alfonso VII a efectuat o reorganizare teritorială, extinzând pământurile reguengo în detrimentul celor ale episcopului. La această dată, pe teritoriul care avea să se constituie ulterior Riboz de Ribadeo, existau deja 21 de parohii, astfel că această zonă era, prin urmare, la începutul secolului al XII-lea, un loc dens populat. Prin urmare, Ferdinand al II-lea, în 1183, a decis să creeze un sat, adică să ridice rangul unui astfel de nucleu existent, acordându-i un statut de oraș cu mai multe privilegii, printre care și posibilitatea de a deține o piață.

De asemenea, acordă episcopiei de Mondoñedo drepturile asupra teritoriului dependent de biserica din Santiago de Vigo, care a ajuns în portul San Xulián (Porcillán), unde a început Vilaselán. Dorința monarhiei de a favoriza noul oraș este remarcată și de faptul că în 1202 teritoriul său a fost lărgit considerabil. Pe lângă același forum, satul a strâns treptat și alte elemente caracteristice mediului urban:

În sfârșit … Ribadeo

Terase, turiști și pelerini

Albergue, geamul deschis e al nostru

colegiul bisericesc, mănăstirile din San Francisco și Santa Clara (secolele XIII-XIV), ziduri (demolate în secolul al XVIII-lea și din care rămâne un turn din secolul al XIII-lea).

În 1369, lupta pentru tron între Pedro I cel Cruel și Henrique de Trastámara, a marcat o schimbare de curs pentru Ribadeo, care, sub protecție regală, a devenit județ, în mâinile unui francez, Pierre de Villaines (Pierre le Begue, conform altora) care o primește ca răsplată pentru serviciile sale la 20 decembrie 1369. La scurt timp, el va vinde județul lui Rui López Davalos, care a devenit cel de-al doilea conte al Ribadeo și care a căzut în dizgrație în timpul noului rege Ioan al II-lea, care era obligat, prin lipsa de descendență a contelui, să împartă județul; deși mai târziu a fost din nou unit, după ce a fost acordată ulterior, în 1431, lui Rodrigo de Villandrando.

Până în 1660 - 1680, viața comercială a satului s-a învârtit în jurul comerțului cu lemn, așa cum o demonstrează diferitele contracte între comercianți. Din punct de vedere social, este semnificativ faptul că, între secolele al XVI-lea și al XVIII-lea, relația dintre administratori și comercianți a fost fluidă și deschisă, fără a se face distincții artificiale între ambele grupuri. Până la mijlocul secolului al XVIII-lea, comerțul cu lemn a încetat să mai fie important, iar traficul portuar se baza acum pe importul de sare, fier și textile.

Intrăm în oraș. Trecem pe lângă autogară și începem să urcăm pe o stradă în pantă. E o stradă plină de magazine și de oameni mulți. Asist, fără să vreau, la momentul când o mașină de la salubrizare golește tomberoanele. E doar șoferul care execută toate operațiile manevrând o consolă. Gunoiul e deja sortat, iar mașina are compartimente separate. Operatorul, în cazul de față, șoferul, ridică pe rând, cu o macara care e un accesoriu al mașinii, fiecare container și îl golește în spațiul destinat. Poate e un lucru banal, dar faptul că un singur om gestionează întreaga operațiune, din nou mă pune pe gânduri. Cum e oare posibil?

Vedeți, Camino nu e numai un pelerinaj, Camino este și o punte dintre oameni. E o ocazie de a vedea și compara două stări: aici și acasă. O asemenea analiză are partea ei bună, ne poate trezi din paradigma: ”lasă că se poate și așa”. Dar să ne întoarcem la scopul pentru care suntem aici.

Începem, așa cum ne e deja obiceiul, să întrebăm în dreapta și în stânga, unde e albergue El Galeon? Suntem pe o străduță pietonală, un fel de Lipscani. Oameni mulți, familii cu cărucioare, tineri deja îmbibați în băutură, care nici nu prea înțeleg ce întrebăm noi și nici nu au puterea fizică să răspundă. La un moment dat oprim un tânăr cu un cărucior cu un copil. Îl întrebăm de El Galeon și văd că începe să bâiguie ceva neinteligibil. Noroc că soția lui, care era cam cu 3 m înainte și vorbea cu o prietenă, simte panica ce îl cuprinsese pe soț, se întoarce, află motivul care îl pusese în încurcătură pe soț, și cu o precizie demnă de un topograf experimentat ne indică să mergem până în capul străzii, să o luăm pe prima stradă la stânga și la 80 m pe partea dreaptă găsim El Galeon. Mulțumim pentru ajutor și pornim pe

Berea de bun venit

Biserica Santa Maria del Campo

Palatul Ibáñez

traseul indicat de frumoasa mămică spanioloaică. Nu mă criticați, toate spanioloaicele din locurile pe unde am trecut, sunt drăguțe, minus proprietara în vârstă de la albergue Carmina.

Facem exact cum ne spusese fata, coborâm pe strada indicată și întâlnim un domn puțin mai tânăr ca mine care urca strada. Pentru o mai bună orientare, îl întrebăm de albergue El Galeon. Fantastic, el era chiar proprietarul albergue. Se întoarce din drum cu noi, ne deschide ușa de la intrare, ne dă cheia și ne face instructajul, adică ne spune ce avem voie să facem și ce nu. La intrare (după ușă) ne aștepta cuminte bagajul ce ajunsese cu mult înaintea noastră.

Ca de obicei, sărim peste dușul ritualic și ieșim în oraș ca să bem berea de bun venit și să mâncăm restul de sandwich, care fiind prea mare, nu îl putusem mânca la terasa de deasupra mării. ”Terasa de deasupra mării” e o metaforă, căci terasa era plasată pe pământ, dar, pe coasta care despărțea poteca de hăul unde jos își făceau de cap valurile.

Camera e superbă, geamurile dau direct în stradă, dar la o înălțime de 2 etaje. Pereții sunt din piatră, paturile din fier forjat, iar soarele se zbenguia printre perdelele semi transparente. Ne instalăm și coborâm în oraș.

Primul lucru care ne sare în ochi este Biserica Santa Maria do Campo, care, conform panourilor turistice, rezultă că este biserica parohială din Ribadeo.

Înainte de a deveni biserica parohială Santa María del Campo în 1835, clădirea a fost o mănăstire franciscană.

De-a lungul istoriei sale, biserica a suferit mai multe reforme. În 1905 vechea clopotniță din partea Evangheliei a fost demolată și în locul său a fost construită clopotnița actuală.

Biserica a fost extinsă cu un portic și un cor, iar bolta sa de lemn a fost înlocuită cu o boltă cu nervuri.

Foarte puțin rămâne din mănăstirea franciscană, în afară de planul general, arcul cu șanț și gresia.

Templul are un naos central cu o boltă simplă cu nervuri, o capelă principală, două capele în absidă și alte două în transept. Centrul transeptului și cele două capele din stânga au, de asemenea, o boltă cu nervuri cu niveluri și linii.

Ușa gotică din secolul al XIV-lea are patru coloane cu capiteluri decorate cu motive vegetale, o fereastră mare din aceeași perioadă și un turn neogotic.

În partea stângă a templului există o ușă gotică similară cu cea principală, tot din secolul al XIV-lea, cu două coloane ale căror capiteluri sunt decorate cu unghiuri și motive vegetale.

La promenadă

Liftul stradal care urcă din port în oraș

Nu suntem mulți la Misa

Relaxare în parc

Punctele culminante ale interiorului sunt două arcade romanice care duc la vechea capitolă și două altare baroce din secolul al XVIII-lea. Stemele importantei familii nobile din Ribadeo pot fi găsite și în interior.

Intrăm într-un supermarket și cumpărăm roșii, cașcaval feliat (clasic), pâine și bere. Ne întoarcem la albergue să mâncăm, căci restul de sandwich nu a făcut altceva decât să ne ațâțe foamea. La intratea în supermarket era un cărucior de handicapat gol. Curios? La ieșire, scaunul era ocupat și o femeie care cerșea în spaniolă. Carmen îi promite că dacă spune ”bogdaproste” îi va da ceva. Femeia, într-o limbă fără cusur, specifică sect. 5 Ferentari, îi răspunde instantaneu: ”ce să spun”?, după care rămâne blocată.

Orașul e superb. Podul se vede în toată splendoarea lui. La tot pasul sunt numai turiști. Intrăm în incinta Oficiului pentru turiști. O fată plăcută și la fizic și la glas, ne întâmpină cu un surâs tip Mona Lisa. Nu îmi dau seama dacă e surâsul ei de toate zilele, sau e unul aferent fișei postului. Indiferent de apartenență, surâsul încălzește atmosfera. O întreb, asta ca să mă aflu în treabă, despre drumul spre Santiago de Compostela. Fără să bănuiască că întrebarea mea era doar un motiv ca să intru în vorbă cu ea, fata se deslănțuie, făcând o adevărată dizertație pe tema Camino și pelerinii. Mulțumit de explicații ne îndreptăm spre parcul central, nu înainte de a ieși la un fel de belvedere ce dădea spre pod. Magnific, extraordinar acest pod.

Din portul plin de bărci de agrement, un lift stradal transportă turiștii și localnicii sus în oraș. Liftul e gratuit și funcționează 24 ore din 24. Ăsta da ”transport” în comun. Nu tu carduri de gratuitate pentru pensionarii bucureșteni, nu tu garnituri de metrou supra aglomerate la ore de vârf, nu, doar transport civilizat și grijă pentru cei ce locuiesc sau tranzitează Ribadeo.

Trecem pe lângă Palatul Ibáñez, unde Carmen își ia revanșa. Dacă eu am apreciat surâsul fetei de la Oficiul Turistic, ea salută pe cel ce păzește, nimeni altul decât Ibáñez, care nemișcat, vară sau iarnă, păzește intrarea în palat.

Pazo de Ibáñez, este numit și Pazo del Marquis de Sargadelos este construit la sfârșitul secolului al XVIII-lea, pentru locuințe, de către Antonio Raimundo Ibáñez, celebrul fondator al ceramicii Sargadelos. Statuia sa ne salută de pe scări. Această clădire cu balcon în stil elisabetan este în prezent sediul primăriei Ribadeo.

Noi ne continuăm drumul și la ora 20,00 ne prezentăm la biserică căci e Misa, unde întâlnim pe cei 2 italieni pe care îi întâlnisem cu vreo 3 zile în urmă, grup în care femeia funcționa pe post de ”cocoș în casă”, el săracul ne având timp nici măcar să spună ”vreau afară”. El era înalt, relativ corpolent în comparație ce ea care este cam 1/5 din dimensiunea soțului. Ce m-a surprins a fost faptul că din start, ea a manifestat o aversiune față de noi, fără să fi avut motiv. Se pare că se prinsese că nu suntem frați de rit romano-catolic. Altă explicație nu găsesc.

Capela de Atalaia

În așteptarea apusului

Din nou la albergue

Din nou la drum

Participăm în formație răstrânsă la Misa, iar la sfârșitul slujbei, surpriză galactică, doamna ”cocoș” vine spre noi, ne îmbrățișăm, așa cum șade bine unor buni creștini. Să fi fost slujba punctul de cotitură? Cine poate ști? Oricum e frumos că așa s-a întâmplat.

De la întâmplarea de acum 2 ani cu preoții polonezi care mi-au refuzat împărtășania pe motiv că nu sunt frate cu ei de rit romano-catolic, și care după două zile mi-au dat din proprie inițiativă o brioșă, semn similar cu ”fumatul pipei păcii” de la incași, această transformare, după o Misa, mă îndreptățește să pun acest episod în aceeași categorie cu întâmplarea cu preoții polonezi. Vezi, Camino este de fapt o sumă de mici miracole, pe care unii le văd, alții trec pe lângă ele fără să aibă măcar habar că au fost părtași.

Cum vremea e frumoasă, ne așezăm pe o bancă. Cu toate că e un dute vino în parc, copii se joacă zgomotos, în parc e o liniște generatoare de meditație. Ce minunat e să fi pe Camino!

Se apropie ora când se dă stingerea. În drum spre albergue ne oprim pe locul de unde se vede maiestuos podul. Pe platou se află Capela de Atalaia.

Aceasta este cea mai veche clădire religioasă păstrată astăzi în Ribadeo, datând din secolul al XII-lea, modificată prin reconstrucția sa de la începutul sec. XX. În plan dreptunghiular, este formată dintr-o navă, arc triunfal și presbiteriu. Frontispiciul cu ușă principală gotică din sec. XIV, deține un decor în zig-zag. Pe ușă este plasat scutul lui Ribadeo. În interior are un altar baroc cu sculpturi de cronologie variată, printre care se evidențiază imaginea titulară a Sfintei Treimi, altarul baroc drept și vasul cu apă sfințită, toate montate pe o coloană gotică. Lângă templu se află două tunuri, înțelegându-se că turnul de veghe a fost inițial bastionul de apărare al orașului. În această capelă au fost ținute „consiliile deschise” ale orașului până în secolul al XVII-lea. De la ea se poate vedea portul Porcillán.

Se apropie apusul soarelui, e timpul să ne îndreptă spre albergue, unde ne așteaptă pîinea, caşcavalul feliat, roșiile și bineînțeles berea. După o cină îmbelșugată, un somn odihnitor e tot ce își poate dori acum un pelerin.

Din camera învecinată locatarii ei au depășit limita de decibeli acceptabilă. E ora 2,10 și tot mai vorbesc tare. OK, mă culc.

Noapte bună.

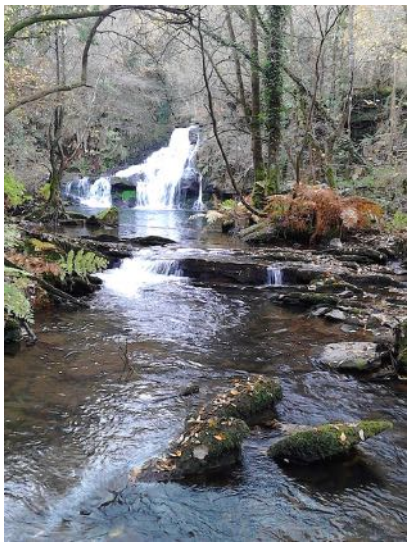
24 iulie 2019

A fost o noapte groaznică. Vecinii au vorbit tare până spre dimineață. Cred că am dormit doar vreo 3 ore numai. Azi avem un drum deosebit de greu. Avem de trecut un munte cam neprietenos cu niște pelerini ce nu au dormit aproape toată noaptea.

Capela San Miguel

Râu de munte

E răcoare, chiar dacă a răsărit soarele. Suntem singuri pe drum. Poate ceilalți au plecat mai devreme, înaintea noastră. Cel puțin eu de abia mă țin pe picioare de nesomn. Nu credeam că mă poate afecta lipsa de odihnă în așa hal.

Trecem pe lângă Capela de San Miguel. Încă nu s-a luminat de tot de ziuă. Acesta e un mic templu situat deasupra portului de agrement, în locul Estrada do Faro, a cărui dată exactă a construcției nu este cunoscută.

Clădirea are un plan dreptunghiular, cu un acoperiș în două ape cu un cadru din lemn acoperit cu dale și o foaie cu nervuri cu o faianță ceramică curbată. Pereții sunt acoperiți cu mortar și vopsiți. Ușa de acces este dreptunghiulară și se termină în linie curbă. Are un pridvor atașat la capelă cu un acoperiș cu trei ape și patru stâlpi care îl susțin. Deasupra apare o mică clopotniță simplă, pentru a adăposti clopotul și un început de cruce latină.

Urcăm, coborâm și urcăm din nou. Intrăm în O Vilar, o mică localite de munte.

O Vilar este un loc din parohia Piñeira, în municipiul Ribadeo. Conform datelor din 2007, acesta avea 133 de locuitori (69 de bărbați și 64 de femei), cu 1 mai puțin decât în 2006. Câtă precizie? Sunt de-a dreptul bulversat de acuratețea statisticii. Unde o fi cel ce a dispărut în 2007?

Se pare că numele localității vine de la ceea ce era considerat un sat mic format dintr-un grup de două sau trei case în care exista o unitate publică, cum ar fi un magazin alimentar, un bar sau un gater, și o luncă mare pentru crescători, care în cursul războiului civil spaniol a servit ca teren de aterizare.

Astăzi a fost transformată prin lucrările autostrăzii Cantabrie și prin apropierea de Ribadeo, în oraș. Aceasta a dus la o creștere a populației, au apărut noi locuințe, ateliere și industrii. Situația sa o determină să crească și să crească semnificativ datorită facilităților de comunicare pe care le are cu Asturias, Lugo și A Coruña. Din păcate nu am putut vedea nici măcar pe unul din cei 133 de locuitori. Orășelul părea pustiu, dar curat.În afară de noi, nimeni nu tulbura liniștea localității. Într-o asemenea liniște mă simt stingher, mă simt un naufragiat pe o insulă pustie. Ciudată stare.

Ieșim tiptil ca să nu tulburăm acea liniște ancestrală. Intrăm în pădure cu sentimentul de persoană ”nedorită”. Nu ar fi exclus ca energiile pe care le emană localitatea să nu fie unele din cele mai benefice. Ar fi interesant dacă aș putea afla dacă în zonă s-au purtat lupte sângeroase, dacă au murit oameni nevinovați. Din cercetările panourilor turistice nu am descoperit asemenea fapte petrecute în decursul istoriei. Oricum, energia nu mi-a fost prielnică. Un sentiment de neliniște m-a cuprins. Căutăm să ne îndepărtăm cât se poate de repede de acest loc nociv energetic.

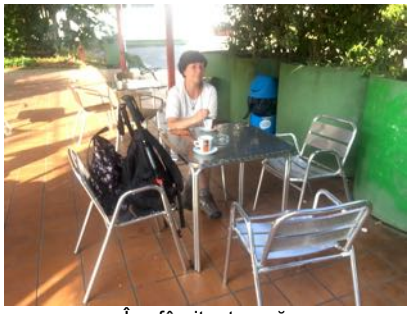

Podul Arente distrus în 2010 de inundații

Biserica Fecioarei noastre Virtuți

Povestea miracolului salvării lui Domingo de Caranza, atribuită fecioarei.

Coborâm din Villamartin Grande

Intrăm în Godan

În sfârșit o terasă

În pădure e răcoare, chiar dacă soarele s-a instalat pe cer de mult. Urcăm destul de brusc, chiar dacă e o diferență de nivel doar de 400 m. Începem să facem opriri din ce în ce mai dese. Oricum, mi-am revenit după trecerea prin O Vilar. Coborâm urmând liziera pădurii și intrăm în A Ponte de Arante.

Localitatea este construită în jurul unui pod peste canalul Lexoso, chiar înaintea locului unde canalul Arantesa converge pentru a forma Rio Grande. Baza comunală este la fel de veche ca și biserica Maicii Domnului a Virtuților, datată în 1516 și unde se sărbătorește pelerinajul Crucilor. În jurul acestui loc, în 1809, a avut loc bătălia de la Arante, în cadrul războiului de independență spaniolă. Nu ar fi exclus ca aceste lupte sângeroase să se fi purtat și la O Vilar.

Sanctuarul Maicii Domnului a Virtuților, cunoscută și sub numele de Biserica Virtuților sau schitul Santa María, este un templu religios situat în locul A Ponte Arante. În jurul capelei este sărbătorit pelerinajul As Cruces, declarat o sărbătoare de interes turistic în Galicia. Fecioara, cunoscută drept „sfânta” de către localnici, este cunoscută drept făcătoare de miracole încă din secolul al XVI-lea.

Biserica a fost construită pe la sfârșitul primei jumătăți a secolului al XV-lea. O inscripție în interiorul ei notează o anumită amenajare sau creștere în 1516, dată la care avea deja structura actuală. La 15 februarie 1543, aici a fost deschis un spital pentru pelerininii care erau în drum spre Santiago de Compostela, datorită faptului că drumul nordic trece pe lângă ea.

Clădirea este o navă cu un acoperiș pe două ape, un arc de triumf și un presbiteriu. Are structură interioară din lemn. Deține trei uși cu arcul de mijloc.

Altarul principal este un altar renascentist cu două imagini ale Fecioarei noastre, de dimensiuni diferite, și un Santiago Matamouros, iar pe partea de sus are un Hristos răstignit.
În interior se află două fresce cu două inscripții, descoperite în 1970, după ce fuseseră acoperite cu var. Biserica e caldă, relaxantă și emană bunătate. Stăm pe banca din interior și parcă oboseala a mai trecut.

Se spune că icoana din interiorul bisericii e făcătoare de minuni. Este o legendă care vorbește despre miracolului salvării lui Domingo de Caranza, atribuită fecioarei.

Domingo de Carranza, era căpitan în infanteria spaniolă și a fost în această biserică a Doamnei noastre virtuți în anul 1594. În același an, el s-a îmbarcat pe o corabie ce pleca spre Santa Catalina, unde a fost numit căpitan în anul următor, 1595. În Cape San Antonio a fost atacat de un uragan sever și vânt puternic din nord care a rupt cele două catarge ale vasului. Situația era disperată. Corabia începuse să ia apă. Domingo de Carranza se roagă la icoana din biserică. Brusc vântul își schimbă direcția și împinge corabia spre țărm, cu toate că nu mai avea catarg și deci nici pânze.

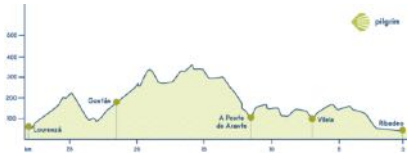

Din nou urcăm

Ne apropiem de Lourenza

Acesta a fost traseul de azi, panou turistic

În sfârșit albergue O Camino

Ieșim din localitate și începe din nou urcușul. Poteca trece prin pădure unde ne sunt puse la încercare abilitățile de cățărători, deoarece parcă toți copacii își scoseseră rădăcinile la ”aerisit”. Cam neplăcut să tot sari peste rădăcinile copacilor.

Continuăm drumul prin pădure. Urcăm și coborâm, parcă nu se mai termină urcușul. Intrăm în Villamartin Pequeno. Localitate, ciudat, parcă tot depopulată. Nici țipenie de locuitori, dar nici de pelerini, așa că trecem fără să studiem istoria sa. De aici începe un urcuș destul de greu, fiind deosebit de abrupt. Mai mergem cam o oră și intrăm în Villamartin Grande. O localitate mai mărișoară, cu o mică istorie.

Aparține Municipiului Barreiros, care este o municipalitate legată de istoria provinciei Lugo încă din vremuri, înainte de dominația romană. Aceasta prezintă o mare varietate geografică care include văi și munți. Câmpiile și țărmurile stâncoase ascund plaje frumoase.

După un urcuș atât de greu, parcă ar fi util un popas, măcar să luăm micul dejun. După ce drumul cotește brusc la dreapta, în fața ochilor apare în toată splendoarea sa o terasă. Oare să mi se fi ascultat dorința? Cine știe, poate. Ne așezăm la o masă și aflăm ca în afară de o americană, nu putem servi nimic fără carne. OK, o americană poate mai păcălește foamea. Dar ca să fiu sincer, mai importantă decât americana, e un scaun. Scaunul e o adevărată binefacere după atâta urcat și coborât. A fost un drum înfiorător de greu, pe care nu îl recomand nimănui să îl facă.

Mai avem o culme de trecut și am ajuns. Pe un panou de informare pentru pelerini găsim marcat traseul de azi. Am plecat de la 4 m și am ajuns la 60 m altutudine, trecând peste trei munți cam de 360 – 370 m. A fost dificil mai ales că urcușurile erau din scurt.

Oricum în zare, jos la orizont se întrezărește Lourenza. Intrăm în oraș și cum ne era obiceiul, întrebăm pe primul locuitor ieșit în cale, unde e albergue Albergue O Camino. Prima întrebare, primul rateu. La a doua încercare suntem sfătuiți să mergem tot înainte. Ajungem în centru, și reluăm întrebarea, de astă dată întrebând un ins ce ieșise la o țigară, în dreptul bibliotecii orășenești. Mai bine nu întrebam. Omul ne spune ca am trecut de mult pe lângă albergue. Trebuie să ne întoarcem până la podul de la intrarea în oraș și pe stânga, înainte de a trece din nou peste pod, e albergue. Mulțumim și ne supunem noilor indicații. De aș întâlni pe cel ce ne pusese să mergem înainte, cu siguranță că i-aș bate obrazul, asta ca o ”palmă morală” bineînțeles.

Ne întoarcem așa deci la locul în care am pășit pentru prima dată în Lourenza. Fantastic, ”bibliotecarul” are dreptate. Am trecut pe lângă albergue, dar dacă nu știai unde este albergue ai fi trecut cu siguranță pe lângă el, deoarece doar o mică tăbliță îi marchează prezența.

Ne cazăm. O cameră curată, cu o fereastră ce dă spre micul pârâu ce își poartă apele chiar pe la baza albergue. Vizităm bucătăria comună și decidem, fără să mai supunem la vot, că vom mânca în bucătărie.

Pe fundal catedrala

Mostre de pelerini în costum de ”epocă”

Primăria, fosta mănăstire

Deci ne schimbăm, punem bocancii la aerisit și îi înlocuim cu sandalele ce ne urmaseră în rucsacul mare, cărat de Correos. Ar fi fost un dezastru să fi trebuit să îl ducem azi în spate.

Parcă oboseala s-a mai estompat acum că am ajuns la destinație. Coborâm și evident, refacem traseul spre biblioteca orășenească.

Lourenzá este un oraș cu mare atracție turistică datorită peisajului său. Aici, în zona Cazolga, se practică pescuitul pe râuri și pâraie. Clădirile sale istorice sunt un izvor nesecat pentru turism. Vilanova de Lourenzá se află într-o frumoasă vale în secțiunea nordică a provinciei Lugo, în regiunea Mariña Central. Face parte din traseul de coastă al traseului Pelerinului către Santiago de Compostela.

Lourenzá este un oraș cu multă istorie, care se învârte în jurul ospitalității și mănăstirii benedictine fondată de contele Don Osorio Gutiérrez („Sfântul Cont”) în 969. Conform tradiției, numele Lourenzá provine din numele copiilor săi, Lourenzo și Ana. Clădirea monahală actuală este o structură barocă spectaculoasă a cărei biserică a fost declarată drept catedrală în 1732. Fațada sa a servit drept model pentru fațada Obradoiro a catedralei din Santiago. În capela Valdeflores (secolul al XVIII- lea) se află sarcofagul paleochristian din marmură (sec . VI) pe care Don Osorio l-a adus din Aquitania în secolul al X- lea pentru odihna veșnică a corpului său. Moștenirea barocă din Lourenzá este îmbogățită de capela Nuestra Señora De Valdanera și de uimitorul reredos-relicvar al mănăstirii. Din perioada neoclasică a rămas arhitectura solemnă a reredosului înalt și a imaginilor sale sculptate de Ferreiro. Muzeul de artă religioasă lărgește posibilitățile culturale ale orașului.

Istoria acestor meleaguri este puternic legată de cea a mănăstirii San Salvador de Lourenzá, creată în secolul al X-lea de Osorio Gutiérrez. A avut un caracter de familie până în secolul al XII-lea, când a devenit parte a ordinului Sfântului Benedict. Acesta a atins cea mai mare splendoare către secolul al XVII-lea, iar în 1642, Felipe IV a acordat zona lui Alvaro Quiñones marchizul de Lourenzá. Mănăstirea s-a închis în 1835 din cauza confiscării lui Mendizábal.

În vechiul regim, existau două jurisdicții, O Val de Lourenzá și Vilanova de Lourenzá, aparținând provinciei Mondoñedo. Odată cu crearea primelor orașe municipii, diviziarea a rămas. În 1835 Valea a cuprins parohiile din San Xurxo, São Tomé și Santo Adrao, iar Vilanova pe cele din Santa María, Masma, Oirán și Couboeira. În 1840 a fost creată municipalitatea Lourenzá și, deși în 1844, parohiile de pe Valea au cerut segregarea, Consiliul Provincial al Lugo nu a acceptat.

La începutul secolului al XX-lea, populația a scăzut foarte mult din cauza emigrării, în special spre Cuba. Acolo a fost creată societatea Hijos de Lorenzana, care ulterior a făcut donații consiliului municipal pentru construcția școlilor și achiziționarea Turnului cu Ceas.

Mănăstirea San Salvador de Lourenzá este o mănăstire de origine medievală situată în Lourenzá, în Valea Râului Masma, la câțiva km

Biserica mănăstirii

Carmen în plină acțiune

de Mondoñedo. Complexul arhitectural s-a schimbat de-a lungul secolelor, astfel încât clădirea să poată fi actualizată în secolul al XVII-lea, în stil baroc.

Osorio Gutiérrez, supranumit Sfântul Cont, un membru al înaltei nobilimi medievale, a primit mănăstirea ca moștenire de la tatăl lui, Gutierre Osóriz, și de la unchiul său, Nuno Osóriz. La 17 iunie 969, a fost semnat documentul fundației, prin care mănăstirea a fost încredințată ordinului Sfântului Benedict.

Astfel mica mănăstire originală a fost transformată de-a lungul timpului și nu au mai rămas resturi de arhitectură romanică și gotică după reformele din secolul al XVII-lea. Între 1637 și 1650, arhitectul Juan de Villanueva a construit claustrul principal, care constă din cinci arcade în fiecare latură, despărțite de stâlpii dorici. În 1644, maestrul constructor Benito Escobar l-a angajat pe maestrul constructor Domingo de Castro pentru a construi arcadele, stâlpii și pridvorul Miradorului, care nu se mai păstrează.

Are două claustre: cel principal, baroc și foarte auster, și claustrul mai mic, unde se află fântâna Santo. Era o credință că apele sale erau miraculoase și vindecătoare, iar pelerinii o foloseau pentru băut și pentru a o lua pentru călătorie.

În Capela Maicii Domnului din Valdeflores se află sarcofagul contelui Osorio. Este o bucată de marmură din secolul al XI-lea, între alb și zone cu vene albastre. Pe partea din față și în laterale are o decorație geometrică simplă, iar în centru are o crisferă (simbolul crucii lui Constantin) sculptată. Este susținută de coloane pătrate solide și frumos decorate. Se crede că a fost adusă de conte în pelerinajului său în Țara Sfântă și de unde a ajuns în Galicia pe mare, într-o legendă similară cu sosirea trupului Sfântului Iacob cel Bătrân.

Pelerinii veniți la mănăstire au implorat protecția sfântului conte, chiar și după ce a murit. S-au rugat în fața mormântului în timp ce își introduceau degetele prin două găuri în partea de jos, până când atingeau cosciugul de lemn unde se odihnea trupul contelui.

Urcăm spre catedrală, cu gândul de a găsi un supermarket de unde să ne aprovizionăm pentru prânz / cină. Trecem pe lângă un magazin cu suveniruri. Ce să facem, împrumutăm o pelerină, plus accesorile de bază a unui pelerin adevărat și facem poze. Nu puteam rata o asemenea ocazie.

Cum stomacurile dădeau semne de neliniște, ne reîntoarcem la albergue ca să împiedicăm apariția unei posibile revolte gastro intestinale, dar nu înainte de a procura materia primă necesară pregătirii prânzului. Aici Carmen reintră în atribuțiile fișei postului și în curând ne așezăm la masă. Carmen construiește, printre altele, o supă cu fidea. Tot ce conține fidea, e moartea pasiunii pentru mine. Contrar acestor preconcepții, supa a fost delicioasă. Se pare că foamea e de vină.

Vederi de pe geamul camerei

Fotografie de grup cu preotul după Misa

În apă e emblema orașului

Au și ștrand municipal

Facem dușul ritualic și ne așezăm în pat. Datorită oboselii acumulate, adorm instantaneu. Reușesc să dorm 2 ore, timp suficient ca să mă refac. Proaspeți după somn, decidem în unanimitate să ieșim în oraș, mai ales că la ora 19 va fi Misa în biserică.

Reluăm traseul către centru, traseu deja binecunoscut. E plăcut, e soare dar nu dogoritor. Mersul pe jos după un prânz atât de ”bogat”, clasic de altfel, prinde bine la digestie.

Altitudinea de 726 m deasupra nivelului mării asigură orașului un climat specific stațiunilor montane. Aerul curat, nepoluat îți pătrunde în plămâni ca un adevărat balsam.

Ajungem la primăria care a preluat zona mănăstirească destinată chiliilor. În latura paralelă cu șoseaua este organizată biblioteca orășenească. În fața primăriei este o mică piațetă înconjurată de verdeață.

Se apropie ora de începere a Misei. Nu e lume multă în biserică. Biserica degajă o căldură care te face să intri într-o relaxare totală. E plăcut înăuntru.

E ora 19, la altar apare un preot ce te cucerește prin blândețea lui. Ce important este ca preotul să fie un slujitor cu duh. Realitatea, tristă de altfel, este faptul că destul de mulți preoți au devenit simpli funcționari, uitând de menirea lor de duhovnici.

Preotul se îndreaptă direct spre noi. Să vezi acum că iar o să pățesc ce pățisem cu preoții polonezi. Dar nu, ne întreabă de unde suntem și dacă înțelegem spaniola. La prima întrebare răspund cam cu 1/3 din voce, suntem din România, iar la a doua întrebare, răspunsul a fost negativ. Aceste amănunte fiind puse la punct, preotul începe slujba.

Acest preot, cam la 64 de ani, este tipul preotului adevărat care e conștient de menirea sa. Începe slujba, nu prea înțeleg cuvintele, mai ales că e un amestec de spaniolă și galiciană, dar le simt. Le simt pentru că preotul vorbește cu inima, iar pentru inimă nu sunt necesare vorbele.

Sarcina unui preot este să poată să se facă înțeles și de cei ce nu îi înțeleg limba. Una din punctele slujbei este rugăciunea pentru pelerini. Este o rugăciune pe care preotul o adresează Divinului, rugându-l să ajute și să apere pelerinii ca să ajungă cu bine la Santiago de Compostela. Simt cum parcă rugăciunea preotului e una personalizată pentru mine. E atâta căldură în cuvintele preotului încât parcă nu te saturi să îl asculți.

E foarte interesant faptul că nu sunt frate în rit romano-catolic, dar acest preot mi se adresează ca unui frate de comuniune cu Universul. Este un om excepțional, chiar dacă el nu e conștient de acest mare dar pe care îl are. Sunt bucuros că am avut privilegiul de a asista la această Misa. Slujba se termină și îl rugăm pe preot să accepte să facem o poză împreună. Nu știu dacă propunerea a venit de la mine,

Sub Ponte da Pedra pescuit sportiv?

Masaj ad-hoc sub podul Pedra

În sfârșit cina

dar sunt convins că toți cei 6 pelerini care au participat la slujbă și-au dorit acest lucru. Preotul acceptă bucuros și ne strângem toți cei 6 pelerini în jurul lui. Blândețea lui este parcă de origine divină. Ne întreabă pe fiecare de unde venim, așa aflu că 2 din cei șase sunt germani și 2 italieni. Italienii sunt cei 2 din care ea e ”cocoșul”. Simțim o energie benefică în jurul lui, de parcă ne cunoaștem de o viață. Faptul că suntem din România nu pune problema că poate suntem ortodoxi, nu, suntem pelerini și asta certifică că suntem în familia celor care calcă pe urmele Sf. Jacob pentru a se ridica spiritual. Îmi aduc din nou aminte de preoții polonezi de acum 2 ani. Câtă deosebire între aceia și preotul care stă acum în mijlocul nostru. Ce înseamnă să fi om? Facem pozele și ne binecuvântează pe fiecare în parte, dorindu-ne să ajungem cu bine la Santiago de Compostela. Niciodată parcă nu am simțit o binecuvântare din partea unui preot ca să pătrundă atât de adânc în mine.

Un alt lucru care m-a făcut să mă simt oarecum ”ca acasă”, este faptul că anumite pasaje din slujbă au fost cântate de preot. Parcă eram la o slujbă ortodoxă. Vocea preotului e pătrunzătoare și totuși blândă. Nu te mai saturi să îl asculți, chiar dacă nu înțelegi nici-un cuvânt. Ce înseamnă să ai har?

Ne strângem mâinile și ieșim în piațeta din fața primăriei. Aici e un fel de fântână arteziană, unde un broscoi mare, verde, scuipă apă într-un bazin pe fundul căruia e plasată stema orașului realizată din mozaic. La plecare ne îmbrățișăm cu italienii, bucurându-ne de revedere.

Ocolim biserica și hotărâm să ne întoarcem la albergue pe alt drum. Sunt încă sub impresia pe care preotul a reușit să o imprime în inima mea. Ajungem la un ștrand municipal, la care, surprinzător, intrarea e liberă. E drept că, în majoritate, sunt copii, dar parcă m-aș arunca și eu în apă. Cu greu îmi frânez pornirea și o luăm spre albergue.

Ajungem la Ponte da Pedra, pod situat pe râul Baos, martor la trecerea unui vechi mod de intrare în Vilanova. Legat de acest pod, el a contribuit în vechime la faptul că acest oraș a fost numit cândva „Villa de la Puente”.

Facem o plimbare pe malul râului, trecem pe sub pod și ce să vezi? Recepționera de la albergue era în apă, parcă încerca să prindă pește. Bineînțeles că nu o întrebăm nimic, de teamă să nu speriem peștii.

Sub pod erau 3 băieți care se pare că făcuseră baie și acum se masau. Carmen, într-o pornire ”ancestrală” intră în vorbă cu băiatul care făcea colegului masaj, și beneficiază de un masaj gratis la piciorul care o cam supăra în ultima perioadă.

După succesul interplanetar al masajului, urcăm în albergue. Cum e deja ora cinei, Carmen se apucă de treabă. Carmen oferă ca meniu o salată de roșii, tradiționalul cașcaval feliat și … bere. Mâncăm și ne retragem la culcare, fără făclii, deoarece e interzisă aprinderea făcliilor în albergue.

Gata de plecare

Începe urcușul

Mai avem 160,848 km de parcurs

În sfârșit nu suntem singuri

Mă așed în pat și încerc să recapitulez evenimentele principale ale zilei. Fără să îmi dau seama, rememorez întâlnirea cu preotul la Misa. De abia acum, când nu mai sunt sub imperiul emoțiilor datorate acelei întâlniri cu harul unui om, realizez că în timpul slujbei am simțit o energie în palme deosebită, parcă ireală și la un moment dat o furnicătură mi-a cuprins șira spinării, ca și când ar fi trecut un curent electric prin mine, lucru ce a generat parcă o tresărire. Furnicături în corp a simțit și Carmen. Asta îmi întărește convingerea că întreaga mea trăire a fost reală. În această admosferă, alunec în somn. Sunt sigur că va fi o noapte liniștită. E clar, preotul avea har.

Noapte bună.

25 iulie 2019

Întradevăr, a fost o noapte minunată. Plecăm la ora 7,04 precis. E răcoare. Pe drum suntem singuri deocamdată. Orașul doarme încă. Trecem pe lângă biserica unde slujește acel preot cu har, care nu a făcut deosebire între frații de rit romano-catolic și restul fraților în Dumnezeul, care e tatăl tuturor.

Sunt convins că somnul recomfortant de azi noapte se datorează întâlnirii cu acest om deosebit.

Ieșim din oraș și începem să urcăm destul de brusc. Poteca urmărește liziera pădurii. Important e că parcă s-a mai încălzit puțin. Urcăm cam prea devreme, dacă o ținem așa toată ziua, la destinație e posibil să ajungă doar rucsacii.

Mai avem până la Santiago de Compostela numai 160,848 km. Un fleac ar spune unii, dar să nu uităm că traversăm lanțul muntos Cordillera Cantábrica cu vârful cel mai important Torre de Cerredo de 2.648 m. Deci lanț muntos serios. Bine că nu am ales Camino Primitiv, care ne-ar fi putut face cunoștință cu poalele acestui munte.

Suntem deci optimiști, mai sunt 160 km, deci ce a fost mai greu a trecut. Așa credem, să vedem cum va arăta realitatea.

Continuăm să urcăm, lucru care afectează oarecum, negativ, moralul. După o noapte atât de minunată și o dimineață plină de entuziasm, această ascensiune nu prea se potrivește cu moralul actual.

Începem să coborâm. După ce se vede la orizont se pare că nu am scăpat de urcușuri.

În fața noastră o vedem pe Alba, cocoșul familiei de italieni. Cu ei e și o altă italiancă Gloria, stabilită la Leon, dar care vorbește bine românește. Știe și câteva cântece românești. E foarte veselă și reușește să ridice moralul grupului. De la ea aflăm că avusese un prieten român, și fusese de câteva ori în Romania.
Ne oprim să facem o poză. De la dreapta spre stânga sunt familia de italieni (cu Alba, cocoșul familiei), Carmen, Gloria și nu ultimul pe listă, eu.

Ciudat cimitir

Iar urcăm

Capela de San Pedro da Torre

Trecem prin curtea omului

Trecem pe lângă un cimitir, curios, plasat în pădure și continuăm coborârea. De multe ori coborârea e mai ”dureroasă” decât urcușul, deoarece la coborâre se folosesc alte perechi de mușchi, pe care normal nu îi antrenăm prin mișcarea zilnică.

Cimitirele în această regiune sunt deasupra pământului, deoarece solul e stâncos și e aproape imposibil să sapi o groapă nici măcar de 40 cm. De aceea, la marginea localităților se înalță ”blocuri de garsionere” în care se depun cosciugurile. E drept că și în aceste cimitire putem vorbi de confort. Cele comfort 1 au frontul din marmură, iar placa care sigilează alveola este tot din marmură colorată pe care se aplică poza locatarului, dar sunt și alveole confort 5, care în general sunt donate de parohie familiilor sărace. Important este că nimeni nu rămâne deasupra pământului atunci când ”s-a terminat ața de pe mosor”.

Bucuria coborâri ia sfârșit, înainte de a ne bucura de ea pe deplin. Începe urcușul. Bine că nu plouă, altfel ar fi trebuit să dăm casting pentru un rol în Lacul lebedelor. În caz de ploaie, din vârf se pornesc adevărate pâraie de care nici ISU nu ne-ar putea apăra. Aceste șuvoaie vor crea un noroi în care castingul la patinaj ar avea toate condițiile să se poată desfășura în foarte bune condiții. Oricum, suntem sub aripa protectoare a Spiritului Pelerinilor, așa că nu vom păți nimic până la destinație.

Grupul constituit ad-hoc se deplasează în bloc compact. Nu știu dacă Alba se gândește la slujba de aseară, cert este faptul că după slujbă s-a produs o schimbare majoră în comportamentul ei față de noi. Să fi fost efectul slujbei? Nu știu, dar a devenit foarte dornică să vorbească cu noi.

Drumul trece pe lângă Capela de San Pedro da Torre, o capelă la o margine de pădure. Cine o fi venit aici la slujbă? Capela e un loc singuratic în care parcă și timpul a încremenit în veșnicie. Capela este un martor în piatră a vremurilor când activitatea religioasă era în floare.

Trecem pe lângă această relicvă a unei vieți active, și ne afundăm din nou în pădure. Astăzi avem parte de umbra copacilor care parcă fac în ciudă soarelui care dogorește fără milă.

Intrăm într-un cătun, trecem prin curtea fermierului și ne continuăm drumul. E foarte nostim să te trezești oaspete ne poftit în proprietatea privată a unui fermier. Dar dacă așa e marcat traseul, ne supunem. Interesant cum s-a negociat cu proprietarul. Oricum prin altă parte nu aveam pe unde trece, deoarece întregul cătun este poziționat pe coasta unui deal.

Din nou coborâm. În față apar casele orașului Mondonedo. Sper să nu fie o iluzie optică. De la intrarea în oraș, o stradă într-un urcuș susținut ne duce pe lângă terminalul de autobuze al orașului, către Catedrala Mondoñedo, loc în care pelerinii se strâng pentru a ”își trage sufletul” înainte de ultimul asalt al crestelor montane. De fapt nu poți trece prin oraș fără să vizitezi catedrala.

Intrăm în orașul dintre munți

Spre Mănăstire

Acum e atunci, pe ce drum să mergem?

Urcăm și deodată rămânem uimiți. În piațeta din fața catedralui e forfotă mare. Se instalează tarabe. Azi se pare că e zi de târg. Sunt total uimit de sistemul de comunicații spaniol. Cum or fi aflat ei că tocmai azi sosim și deci s-au simțit datori să ne întâmpine cu un târg? Oricum sistemul de comunicații e infailibil. Poate STS-ul nostru nu ar strica să trimită câțiva experți să copieze sistemul.

Mondoñedo este un oraș mic și municipalitate din provincia galiciană Lugo. Începând cu 2009, orașul are o populație de 4.508. Mondoñedo ocupă o vale protejată printre contururile nordice ale Munților Cantabrie. În ciuda faptului că este nucleul regiunii A Mariña, este orașul cu a cincea cea mai mare populație după Viveiro, Ribadeo, Foz și Burela.

Municipiul Mondoñedo se află în jumătatea nordică a provinciei Lugo și este mărginit la nord de municipalitățile Foz și Alfoz, la sud de Pastoriza și Riotorto, la est de Lorenzana și la vest cu Abadín. Populația din Mondoñedo este distribuită în cele 15 parohii care formează municipiul.

După ce a stat aproape un secol și jumătate în mâinile maurilor , Mondoñedo a fost recuperat de Ordoño I din Asturias în 858, iar posesia creștină a fost făcută de Alfonso al III-lea din León în 870. A fost luată prin surprindere de francezi în 1809 în timpul războaielor napoleoniene.

Provincia Galleză de Mondoñedo a dispărut în 1833, când toate cele șapte provincii ale Galiciei au fost reduse la patru, iar întreaga provincie a Mondoñedo a fost împărțită mai întâi în două jumătăți și mai târziu absorbită și asimilată în provinciile existente Lugo și A Coruña.

Orașul a fost declarat un sit cultural-istoric național în 1985. Atracția sa principală este Catedrala, începută în stil romanic în jurul anului 1230. Aceasta reflectă un amestec neobișnuit de stiluri: gotic în naos și culoar, și baroc în secolul al XVIII-lea. Statuia policromă din altarul înalt, numită Nuestra Señora la Inglesa a fost salvată din Catedrala Sf. Paul din Londra, în timpul Reformei protestante a lui Henric al VIII-lea al Angliei.

Toponimul Mondoñedo provine probabil de la termenul preeuropean ”mund” (care înseamnă „munte”), plus forma celtică ”onna” („sursă” sau „râu”).

Prima mențiune despre Mondoñedo este din anul 1112. Prima fiică a regelui Alfonso al VI-lea de León, mută Scaunul Episcopal din San Martiño de Mondoñedo în Vilamaior do Val de Brea, sau Valibria, actualul Mondoñedo. În 1156 Alfonso VII de León i-a acordat titlula de oraș. Scaunul episcopal s-a mutat la Ribadeo între 1182 și 1230 pentru a încuraja dezvoltarea acestui oraș.

Cel mai cunoscut episod din istoria străveche a lui Mondoñedo a fost decapitarea mareșalului Pardo de Cela. Acuzat de trădare și întemnițat

Catedrala

Un time out pentru o americană

Plin târg în fața catedralei

în castelul său din La Frouxeira. Soția sa a obținut iertarea reginei Isabel cea Catolică, dar dușmanii Mareșalului i-au arestat pe purtătorii grațierii regale pe Podul Pasatului, pentru timpul necesar pentru ca mareșalul să fie executat.

Evoluția demografică a orașului prezintă o pierdere demografică de la începutul secolului XX. Din anii 1900 până în anii 1940, recensămintele de zece ani au arătat o scădere progresivă a populației Mindonian, până când are loc o anumită recuperare legată de sfârșitul Războiului Civil (1936 - 1939), după care din nou populația scade până în zilele noastre. Consecința acestei scăderi a populației se datorează creșterii fenomenului negativ al emigrării.

Cu toate acestea, în ultimii ani, creșterea natalității și sosirea în creștere a imigranților în oraș prevăd, cel puțin, o stabilizare a situației. În Mondoñedo, în prezent, rata natalității este în creștere. Dacă până la sfârșitul secolului XX, indicele a scăzut de-a lungul anilor, în 2001 a început o tendință ascendentă importantă. Valorile nașterii obținute în 2000 au fost aproape dublate într-o singură perioadă de cinci ani.

Un alt factor important atunci când vorbim despre tendințele demografice este imigrația. În ultimii ani, numărul persoanelor sosite în municipalitate, din afara Spaniei, a crescut considerabil. Imigranții, în mare parte africani și americani, lucrează mai ales în sectorul construcțiilor. Dacă în 1996 locuiau doar 11 străini în Mondoñedo, situație care a rămas până în 1999, datele din ultimul recensământ confirmă o creștere considerabilă. În 2006, erau deja 136 de străini în oraș, dintre care 36 au ajuns din Africa și 55 din America. Atenție, nici-un român.

Suntem în compania italienilor, cu Alba pe post de ”cocoș” feminin, și a Gloriei, care ne-a încântat cu un bogat repertoriu de cântece românești, repertoriu compus dintr-un un singur cântec, un fel de mix de muzică populară și manea.

Ne oprim la o americană. Întreb ospătărița la ce oră se deschide catedrala. Pauză de memorie din partea celei care cu greutate înțelesese că ne dorim o americană. E drept că fiind aproape de creasta unui munte, aerul e mai rarefiat și pot apărea probleme de comunicare. Avem noroc cu o fată, care după accent, pare a fi urmașa lui Iuga Ologul (Domn al Moldovei între 28 noiembrie 1399 și 29 iunie 1400). Aflăm de la ea că e de 6 ani în Spania și mătușa ei lucrează la bar, bănuiesc că bucătăreasă. Oricum mai are un frate aici, pe care îl așteaptă să plece împreună la Lourenza. Fuge la mătușă să se intereseze și află că biserica se deschide la ora 10. OK, bem în liniște americana și schimbăm câteva impresii cu italianul căruia ”cocoșul” îi dăduse acordul să socializeze.

Se face ora 10, ne strecurăm printre tarabe și intrăm în catedrală. E impresionantă, dar rece gheață. Facem poze și hotărâm că e momentul să ne continuăm drumul.

Din nou la drum

Mănăstirea Concepției Mondoñedo

Catedrala bazilică a Fecioarei Adormirii Mondoñedo este, împreună cu Catedrala din Ferrol, una dintre sediile episcopale ale diacezei de Mondoñedo-Ferrol, din Galicia. Aceasta primește porecla de "Catedrala Kneeling" pentru proporțiile sale perfecte și înălțimea redusă.

A fost declarată Monument Național la 23 mai 1902. Papa Ioan XXIII, prin intermediul unei bule papale din 9 martie 1959, a numit-o bazilică.

În interior se află catedrala propriuzisă și muzeul diacezan „Santos San Cristóbal”, fondat în 1969, care are importante lucrări de artă religioasă, fiind unul dintre cele mai importante de acest fel din Galicia.

În 2015, prin aprobarea Unesco s-a extins Calea Sfântului Iacob în Spania la „ Căile Sfântului Iacob de Compostela: calea franceză și căile nordului Spaniei ”, astfel a fost inclusă ca una dintre punctele individuale a căii de coastă.

La mijlocul secolului al IX-lea, un grup de călugări s-a stabilit lângă Cantabrian. Alfonso al III-lea din Asturias a salutat așezarea prin configurarea într-un fel a noii diaceze. În 866, episcopia de Lugo a cedat pământuri la nord de domeniile sale, aproape de Marea Cantabră, dând naștere Diacezei de Mindonense și creând Mănăstirea San Martín de Mondoñedo ca sediu principal.

Datorită apropierii de mare și a pericolului de incursiuni frecvente de către popoarele din nord (normani și vikingi), episcopii s-au gândit la nevoia de a se muta în ținuturile interioare. Episcopii sediului mindonense au obținut autorizarea papei și a regilor pentru a muta cartierul general al eparhiei în actualul Mondoñedo în jurul anului 1112. Atunci au luat decizia de a construi un nou sediu al catedralei, cel actual.

Templul, în stil romanic, cu adaosuri și reforme ulterioare, a început să fie construit în 1219, iar în 1246 lucrarea a fost sfințită, deși ea a fost finalizată în secolele al XIII-lea și al XIV-lea. Catedrala în structura sa inițială avea trei abside mai mari și două mai mici.

Catedrala actuală este o clădire cu trei nave, cu o boltă cu nervuri peste arcade ascuțite. Fațada templului este compusă din trei frontispiciuri mari care corespund celor trei nave. Fațada vestică are o rozetă din secolul al XIV-lea de 5 metri în diametru, cu vitralii policromate. Este flancat de două turnuri impunătoare, decorate cu motive heraldice.

În interior se află Muzeul de artă sacră, lucrările sale fiind amenajate pe culoarul lateral al templului. Altarul principal actual, proiectat de Fernando de Terán, este în stil rococo, cu coloane neoclasice. Are două corpuri, primul cu Adormirea Maicii Domnului și al doilea reprezentând taina Sfintei Treimi.

Iglexa dos Remedios

Pe celălalt versant e mănăstirea Os Picos

Din nou la drum

În Evul Mediu a fost construit un cor de piatră care a fost înlocuit la începutul secolului al XVI-lea cu unul din lemn. În acest secol, a fost construit și ambulatoriul și sacristia.
Claustrul este din secolul al XVII-lea, cu un plan pătrat cu arcade semicirculare și coloane dorice. A fost reconstruită de Diego Ibáñez Pacheco.

În secolul al XVIII-lea, fațada a fost remodelată și turnurile au fost adăugate.

Catedrala are mai multe stiluri datorită extinderilor și reformelor succesive de-a lungul timpului. A fost construită pe baze romanice, deși a suferit extensii baroce.

OK, bifăm și vizitarea biserici, și în timp ce eu notam crâmpeie din istoria bisericii, se pare că restul grupului o luaseră din loc, așa că ne trezim singuri. Ne oprim lângă un panou care ar fi trebuit să ne lămurească pe ce drum ar trebui să o luăm. După un studiu aprofundat, stabilim direcția pe care ar trebui să o atacăm. Săgeți galbene sunt pe toate ”gardurile”, fiecare indicând o altă direcție. De dat cu banul nu putem da, căci nu aveam decât cenți, așa că alegem la întâmplare unul. Urcăm pe o străduță îngustă și trecem pe lângă o mănăstire de măicuțe, care tocmai se pregăteau de o slujbă Misa. Ce să facem, putem rata ocazia? Citim la intrare istoricul și hotărâm să ne oprim și să o ”onorăm”.

Din istoric aflăm că foarte aproape de Mondoñedo, există un loc numit Couto do Outeiro, unde există un palat cu încăperile și mobilierul său antic și o capelă pitorească numită San Isidro. În acest palat, cu livada și capela sa, se afla Conventul primitiv conceptional, o mănăstire de maici. În anul 1639, Dona María Pardo Andrade, a aranjat întemeierea mănăstirii de lângă sanctuarul Remediilor, dar opoziția oficialităților s-a datorat faptului că locul ales a fost Couto do Outeiro, unde se afla o capelă a Maicii Domnului, și care a fost fondată în 1656, de către maicile de la mănăstirea din Viveiro.

Au apărut discuții lungi cu Administratorii, cu privire la dotarea și ruina clădirii. Pe de altă parte, zona locului nu era potrivită pentru ca să trăiască maicile, în plus, Sfatul Trentului prevedea că mănăstirile maicilor să nu se afle în afara orașelor.

Mănăstirea a fost construită de stăpânii Antonio Blas și Salvador Fernández de Mondoñedo și Xosé de Lapide, din Santa Eulalia de Budián și a implicat demolarea unei părți a zidului orașului, Porta de Batiteles, ocupând spațiul a două case și o livadă. Biserica s-a deschis pentru închinare la 30 septembrie 1716, iar prelatul menționat, a plătit o mare parte din lucrare și a ordonat să fie aurit marele altar în 1723. În anul 1835, toate proprietățile sale au fost scoase din mănăstire, dar nu a fost suprimată, fiind redusă la sărăcie extremă, putând totuși să își continue munca.
Mănăstirea Concepției, în mijlocul micului sat, între străzile înguste, constituie o imagine frumoasă și în ea iese în evidență turnul, cupola cu lanterna și ușa sculptată din piatră, care are doi stâlpi care ține o

La cules de mure

E greu pe asfalt, dacă am greșit drumul …

Marcaje cu leduri și celule solare

Suntem pe aproape de vârf de munte

cornișă în care este plasată o imagine populară a Fecioarei Imaculate, un fronton circular și scuturile patronilor fondatori, ale episcopului binevoitor și ale Ordinului San Francisco.

În interiorul bisericii tavanul este format din două secțiuni de boltă și cupolă împodobită cu patru sculpturi.

Începe slujba. Intră un preot și maica stareță, singura care se află în naos, citește rugăciunile ritualului. În spatele naosului este un grilaj de lemn. În spatele grilajului sunt măicuțe, unele foarte în vârstă, dar și unele foarte tinere. La un moment dat intră în biserică un pelerin. Se așează cuminte pe o bancă lângă ușă. Se termină slujba și se trece la împărțirea împărtășaniei. Preotul se îndreaptă către grilaj, o măicuță tânără deschide un mic gemuleț și primește câte o împărtășanie pe care o dă pe rând fiecărei maici, în ordinea vârstei. După ce toate maicile au primit împărtășania, preotul dă și celor din biserică. Cum tânărul pelerin plasat lângă ușă beneficiază de împărtășanie înaintea noastră, iese și dispare. Ieșim și noi, dar nici țipenie de pelerin. Singura soluție e să întrebăm pe cineva, dar pe cine, căci strada e pustie. O luăm deci în sus pe stradă.

În capătul străzi se deschide o alee largă ce se oprește într-o biserică imensă. Este biserica Doamna Remediilor.

Doamna Remediilor este o parohie
aparținând arhiepiscopiei Mondoñedo, în municipiul Mondoñedo, în regiunea A Mariña Central.

La intrarea în oraș se află Sanctuarul Maicii Domnului din Remedii, din care se păstrează cel mai frumos complex baroc din Mondoñedo. Sanctuarul se află la un capăt al Campo de los Remedios, într-un loc cunoscut sub numele de Pena de Outeiro, pe terenuri cumpărate în 1558 de la primărie, cu donații primite de la un grup de Mindonieni. Originile sale datează din 1558, când este construit un mic schit și un adăpost pentru pelerini. Însă această construcție a suferit mai multe reforme din cauza stării sale de degradare, până în anul 1643. Schitul, așa cum îl putem vedea astăzi, este rezultatul lucrărilor pe care episcopul Sarmiento a poruncit să fie construită în 1733. Planul ei este în formă de cruce latină, deși navele sale, acoperite de bolți, par de aceeași dimensiune.

Alături de sanctuar se află Alameda de los Remedios, care are particularitatea de a fi una dintre cele mai vechi din Spania, construită în 1594 de domnitorul Luís de Luaces, și unde a fost sărbătorită prima Petrecere a copacilor din Europa, petrecere dedicată protecției pădurilor.

Se pare că am greșit drumul și am luat-o pe cel cu 7 km mai lung. Ce să facem, ne acceptăm soarta și mergem mai departe. La un moment dat ne întâlnim cu pelerinul de la biserică. Realizase și el că o luase greșit și se întorcea înapoi la Catedrală. Cum deja parcursesem cam 3 km, hotărâm să nu urmăm exemplul tânărului pelerin și, cu orice risc, să ne continuăm drumul.

La berea de bun venit

După aprovizionare

Program gospodăresc

Odată hotărârea rămasă definitivă, fără drept de apel la instanțe superioare, ne înscriem pe șoseaua a cărei destinație ar trebui să fie și Abadin. Șoseaua urcă în serpentine largi către culmea muntelui de cca. 750 m altitudine. Urcăm voios, căci cei 7 km în plus de parcurs ne mobilizează.

Pe marginea șoselei sunt adevărate ”culturi” de mure. Carmen e bucuroasă de descoperire și profită din plin. Pentru mine sunt acre rău. Fiecare cu gusturile lui. Continuăm urcușul. La un moment dat ajungem la o bifurcație. Ceață totală în mintea mea. Dacă o iau înainte, drumul începe să coboare, urmând albia râului, dacă o luăm la stânga, șoseaua urcă din nou. Aplic logica cu care sunt dotat de mai mult timp. O luăm la stânga, pe șoseaua care urcă, deoarece feeling-ul meu îmi spune că trebuie să trecem muntele, ori printr-o vale nu poți trece creasta unui munte. Logică imbatabilă.

Deci o luăm la stânga. Șoseaua continuă să urce, în timp ce serpentinele devin din ce în ce mai strânse, dar și parcă mai abrupte. Șoseaua se lățește, e acum cu 2 benzi pe sens. Traficul e anemic. Fac semn la mașini și nici una nu oprește. Într-un târziu oprește una. Îl întreb dacă acesta e drumul spre Abadin, ne confirmă că e cel corect, mulțumesc și ne continuăm drumul.

Încă urcăm. Curbele sunt marcate pe șosea cu indicatoare cu led-uri alimentate de celule solare. Noaptea luminează intermitent la apropierea unei mașini, fiind dotate cu senzori de mișcare. Interesant, aproape în vârf de munte, ele funcționează, nimeni ne fiind tentat să și le treacă în proprietate privată.

Începe oboseala să își facă simțită prezența. La un moment dat un indicator rutier ne anunță că mai avem 8 km până la Abadin. Cu fiecare pas moralul descrește exponențial cu distanța. Mergem, nimeni nu mai scoate un cuvânt. Din când în când se aud văicăreli nerostite.

Peisajul e superb, dar cine mai are chef să îl admire. Poate era mai bine să ne fi întors odată cu pelerinul de la Misa. Noi am avut încredere în el, deoarece era tot timpul cu telefonul în mână și se sfătuia cu el. Noi credeam că studiază GPS-ul, dar dacă se uita la filme XXX? Cine știe? Oricum noi suntem aici, singuri pe șosea. De 10 minute nici mașini nu au mai trecut.

Se pare că am ajuns în vârful muntelui, căci șoseaua începe să coboare. Dacă ar exista un mod de a măsura entuziasmul, în cazul nostru, acum, ar fi fost negativ. Încep să apară primele ”răbufniri” la adresa drumului, bănuiesc. Nu cred că la adresa mea, căci decizia de a o lua pe șosea a fost în unanimitate.
Acum, sincer să fiu, și mie a început să mi se pară greu. Trecem de o curbă și ... fantastic, vedem niște case. Ne apropiem, bucuria a fost exagerată în raport cu realitatea. Da, sunt case, dar e vorba de un magazin auto cu o stație service. Pun din nou logica în funcțiune. Nu poate fi un magazin auto în vârf de munte, dacă nu e o localitate prin preajmă. Logică imbatabilă. Luțim pașii, chiar dacă pentru unii acest lucru generează durere. Mai avem cam 100 m până la auto service-ul

Gata de plecare

Mai avem de parcurs 139,596 km

ce părea pustiu. Deodată ușa service-ului se deschide și un om iese în grabă, îndreptându-se către o platformă de transport auto.

Începem să strigăm, să dăm din mâini. Din picioare nu puteam da, deoarece le foloseam la alergat. Cu mâna pe clanța auto utilitarei, șoferul acesteia remarcă prezența noastră în zonă. Ne face semn că am fost identificați și că ne așteaptă. Prima mea întrebare a fost legată de distanța până la Abadin. Răspunsul fiind de 4 km, adevărul ăsta a reușit să aibă efectul ”ultimului glonț”, deci panică totală. Se pare că pe fețele noastre se instalase o paloare greu de a fi trecută neobservată, așa încât șoferul vine cu o completare: ”vreți să vă iau până la Abadin”?

Fără să mai apucăm să răspundem afirmativ, ne-am și instalat în cabină. Nu cred că în viața lui șoferul a avut ocazia ca cineva să răspundă cu atâta promptitudine la o propunere.

Pe drum mai schimbăm câteva cuvinte. Șoferul știa acceptabil limba engleză. Află că trebuie să ajungem la albergue Casa Goas. Cei 4 km au zburat ca în vis și auto utilitara oprește în fața albergue. Mulțumim, coborâm, vrem să plătim dar suntem refuzați. Coborâm și ne rușinăm.

De ce am mulțumit, pentru serviciul prestat, de ce am coborât, deoarece acolo ne aștepta rucsacul mare, de ce ne-am rușinat, deoarece pe terasă ședeau perechea din Patagonia, care ne priveau cu oarecare înțelegere faptul că veneam cu mașina, în timp ce noi figuram ca pelerini pedeștrii?

Trecem peste acest neînsemnat moment și ne cazăm. La restaurantul, unde bineînțeles că am sărbătorit victoria cu bere, o întâlnim pe Gloria și pe familia de italieni în frunte cu Alba. De ce o cheamă Alba când ea e brunetă, nu știu. Bine că nu ne-a văzut coborând din auto utilitară. Ei au găsit drumul bun și au trecut muntele, de aceea au ajuns înaintea noastră.

Este ora de masă, așa că intrăm în sala de mese și comandăm meniul pelerinului. Avem ocazia să vină să ne preia comanda o ospătăriță simpatică, dar care se pare că nu auzise de limba pe care o vorbeau locuitorii din Marea Britanie, așa că simpatica ospătăriță ne invită în bucătărie să alegem felurile dorite. De remarcat e faptul că în meniul pelerinului poți alege pentru fiecare din cele 3 feluri, sortimente diferite. Astfel, Carmen alege, pentru felul 1, o ciorbă cu carne, în timp ce eu prefer o supă cu fidea. La felul 2, amândoi optăm pentru o salată mixtă, iar ca desert o prăjitură cu ciocolată, pentru fiecare. Tot în meniu, fiecare putea opta între o sticlă de tinto, sau una de apă. Și aici apar divergențe, Carmen optează pentru apă, în timp ce eu aleg tinto. Spre surprinderea noastră, pe mese poposesc două castroane imense cu ciorbă cu carne și altul cu supă cu fidea, bineînțeles că fiecare tip de ciorbă în alt castron. Din fiecare castron puteau mânca pe săturate cel puțin 6 persoane. Deci puteai să îți pui în farfurie cât vrei și de câte ori vrei. Risipă de mâncare. Cum salatele erau enorme, luăm cu noi ce nu am putut mânca, asta ca să avem și pentru cină.

Drumul prin pădure e superb

Intrăm în ceață

Italienii și Gloria erau cu încă un italian, ”racolat” se pare pe drum. Sărmanul, cum stătea lângă mine, l-am torturat cu discuții despre reîncarnare. Lipsa lui de reacție la cele expuse de mine, am pus-o pe seama efortului depus azi.

După masă ieșim puțin prin fața albergue. Nu e un orășel unde să vizităm ceva. Primăria, poșta și cam atât. Biserica e destul de departe, iar după marșul forțat de azi, o asemenea escapadă era exclusă. Așa că ne retragem în cameră, mâncăm ce rămăsese de la prânz și ne culcăm, nu înainte de a trimite telepatic mulțumiri șoferului care ne-a salvat de la un colaps iminent.

Noapte bună.

26 iulie 2019

La ora 7,24 se dă semnalul de plecare. E cam răcoare, așa că luăm scurtele pe noi. Geamul de la cameră dă direct în stradă. Mă uit pe geam să văd cum e vremea și văd că tocmai trecea grupul de italieni în frunte cu Alba, însoțiți de Gloria. Deschid geamul și din ”înălțimea” mea le urez ”Bon Camino”. Din stradă se aude un sunet puternic care îmi răspunde în cor la urare.

E ceață deasă. Trecem pe lângă primărie și Correos, poșta spaniolă, și o luăm la pas. Azi avem 21 km până la Vilalba. Un fleac față de drumul de ieri de 26 km. Mai avem de mers până la Santiago de Compostela 139,596 km. Câtă precizie?

Coborâm pe străduța pe care e brutăria de unde cumpărasem pâine aseară. Acum e închis totul, semn că spaniolii se trezesc dimineața târziu. Puteam să o luăm direct pe șosea, dar după experiența de ieri, când am greșit drumul, hotărâm să nu ne mai abatem de la marcaj.

Intrăm într-o pădurice. În dreapta se vede șoseaua, deci nu greșeam dacă o luam pe șosea. Dar vorba zicalei: ”pază bună, primejdie rea”, așa că decidem să fim consecvenți hotărârii luate.

Intrăm în ceață. E o ceață atât de densă de nu vezi nici la 20 m. Noroc că în fața noastră sunt și alți pelerini, așa că ne ținem după ei.

Drumul ne poartă din nou prin pădure, trecem un pârâu destul de lărguț, și din nou intrăm în ceață. Fenomenul ceții e destul de ciudat, deoarece sunt zone cu ceață deasă, alternate de zone cu soare.

Marcajul ne poartă pe lângă liziera unei păduri tinere. Deodată ne apare în față un albergue ciudat. Intrăm să servim o americană. Din prag, proprietarul ne atrage atenția că nu avem voie înăuntru cu rucsace sau bețe. Ne supunem regulamentului interior, lăsăm bagajele afară, ca și alții de fel și intrăm.
Albergue e deosebit de plăcut amenajat în interior. Pensiunea O Xistral din Abadín (Lugo) este prima pensiune a Camiño do Norte, Camiño de Santiago pentru cei care intră în Galicia prin Ribadeo, și a fost deschisă într-o locuință rurală complet renovată din 1850.

Din nou urcuș, dar prin pădure

Albergue O Xistral

Din nou la drum

Casa aparține secolului al XIX-lea. Arhitectura populară tradițională fiind complet reabilitată. Este situat în partea de sud a Serra do Xistral, Rezervația Biosferei Terras do Miño.

Mobilierul este recondiționat, urmărind stilul rural al zonei. Pe un perete sunt lipite bancnote lăsate de pelerini. Printre ele se află și o bancnotă de 1 Leu, pus pe ultimul rând de jos. Când găsești oriunde în lume un mic simbol românesc, o minusculă părticică ce aparține țării tale, te cuprinde un sentiment de mândrie, generat de existența acelui mic simbol. Uiți cine e președinte sau prim ministru, uiți de toți cei care sunt trecători prin funcții, uiți de cei care vremelnic dețin puterea, și te întorci la ROMÂNIA, acel pământ străbun căruia îi aparți. Poate pentru alții vederea bancnotei de ”1 Leu” nu ar însemna nimic, dar la vederea acestui simbol românesc, pe mine, m-a făcut să fiu mândru că sunt român, într-o țară străină. E un sentiment deosebit, e o stare de bucurie că m-am născut în România. Poate acest sentiment este amplificat și de faptul că sunt ardelean, un ardelean de ”viță veche”, adică un om care a prins efectele jugului austro ungar. La Sighișoara, în copilărie, riscai să mănânci bătaie dacă intrai cu o fată în zona maghiară a orașului. În 1956, când a fost rebeliunea maghiară, tatăl meu lucra la Termocentrala Fântânele (Gyulakuta), din apropiere de Sângiorz. Erau 4 blocuri de români într-un sat numai de unguri. Pe deal erau bazinele cu apă potabilă care alimentau numai blocurile de români. Juristconsultul termocentralei, ungur, a aruncat otravă în bazinele cu apă potabilă, ca să omoare românii. Norocul nostru a fost că paznicul, care era român, a închis imediat vanele, după plecarea juristconsultului. După înăbușirea rebeliunii, juristconsultul a fost judecat la Tg. Mureș și a primit o pedeapsă de 1 an cu suspendare. Aceste episoade trăite în copilărie poate au dezvoltat în mine un sentiment interior de patriotism, un sentiment de mândrie nedesimulată. Acum trebuie să recunosc faptul că nu toți ungurii sunt la fel. Am de exemplu un foarte bun prieten, fost coleg de școală primară care stă în Germania acum și cu care suntem prieteni de familie și ne vizităm. Ca și la noi, sunt oameni și oameni.

OK, hai că iar m-am abătut de la traseu. Bem americana, și o luăm din nou la pas. Intrăm din nou în pădure. E încă răcoare, așa că păstrăm scurtele pe noi. Am parcurs deja 2,8 km de la Albergue O Xistral. E tot răcoare, iar prin pădure e și mai răcoare.

Ne apropiem de un râu. La intrarea pe pod, un vânzător ambulant, un tânăr cam rebel după aparențe, mă apostrofează, zicând că nu am voie să fac poze fără acordul lui. Cu toate că părea deosebit de categoric, eu îmi continui activitatea de pozar. Individul vindea diverse brățări, mărgele, alte suveniruri, de proveniență cam îndoielnică. Poate ăsta era motivul că nu se lăsa fotografiat. Dumnezeu știe ce e în capul lui.

În timp ce tânărul vocifera, și eu îl ignoram total, trece pe lângă noi o pelerină nemțoaică, pe care o întâlnisem la Ribadeo. Păstrând tradiția, ne bucurăm de revedere, ne îmbrățișăm, facem poze și ne urăm Bon Camino, cu speranța de a ne vom mai întâlni până la Santiago de Compostela.

Tipul ce nu voia să fie fotografiat

Poză de grup cu nemțoaica din Ribadeo

Mai trebuie și să trecem fluvii pe pietre

Poteca prin pădure e plăcută. După o pauză de două zile, păsărelele au început să cânte din nou. De ce au făcut o pauză așa mare, numai ele știu? Oricum, sigur, nu au fost la pregătire, deoarece au același repertoriul melodic.

E deosebit de plăcut drumul. Trecem pârâuri prin apă, cu toate că era o grindă de beton pe margine. La un moment dat dăm de o casă izolată. Casă pricopsită, avea mașină și chiar garaj. La intrarea în garaj este o masă pe care sunt puse bunătăți. Mercurialul zilei este: ” Prunele 1 € punga, merele 0,50 € / buc.”. Sunt cam pipărate produsele, așa că trecem mai departe, fără să contribuim la posibila bunăstare a proprietarului.

Pădurea a devenit mai rară, păsărelele sunt la datorie, în timp ce noi simțim că ne apropiem de țintă. Mai trecem un pârâu, mai urcăm nițel, și deodată dăm de o construcție mai mult decât ciudată. Am intrat în Goiriz.

Ceea ce mi s-a părut la început a fi o catedrală în miniatură, la apropiere descopăr că nu e altceva decât un cimitir mai special.

Acesta este o bijuterie arhitecturală la poalele unui drum, așa am putea prezenta cimitirul din Goiriz.

De dimensiuni reduse în interior se poate observa cum această incintă construită în secolul al XVI-lea supraviețuiește de-a lungul istoriei, stilul său fiind neo-gotic și, în ciuda faptului că se află într-o stare bună de conservare, vremea începe să macine aceste pietre centenare.

Gardul de piatră care înconjoară întregul perimetru cu grijă, nu este suficient de înalt pentru a îi proteja pe cei care ”locuiesc” în interior. Pâlcuri încoronate cu cruci, clasice și celtice, se pot vedea din exteriorul cimitirului.

Aceste bijuterii aduc măreție cimitirului, rândurile de nișe au înălțimea a cinci nivele, plăcile mici care acoperă alveolele sunt, de asemenea, în mare parte din piatră, deși în funcție de vremurile noi vom vedea unele din granit sau marmură. Cele mai vechi mici plăci sunt făcute de pietreanii din zona din Pedreira de Rozadas.

Fără îndoială, un cimitir magnific care îi face pe cei care îl vizitează să simtă că sunt practic într-o plimbare prin istoria Galiciei.

Există dovezi că cimitirul din Goiriz a fost construit în secolul al XVI-lea, dar la începutul secolului XX a suferit o extindere. Deși s-a încercat păstrarea esteticii gotice a cimitirului, noile alveole diferă prin culoarea pietrei, fiind una de culoare mai deschisă.

Detaliile arhitecturale pe care le putem găsi atât la Goiriz, cât și în alte cimitire neo-gotice, au fost sculptate cu atenție de către pietrarii din zona Pedreiras de Rozadas, de unde provin și pietrele lor.
Putem spune că cimitirul gotic din Goiriz este cel mai important din zonă, fiind declarat monument istoric-artistic.

Prunele 1 € punga, merele 0,50 € / buc.

Suntem pe drumul bun

Cimitirul din Goiriz.

La o americană vis a vis de cimitir

În fața cimitirului se montează elementele unui circ. Nostimă alăturare. Adică cum? Cei din interiorul cimitirului, nu au și ei voie să se distreze?

Brusc ne aducem aminte că parcă americanele băute la Albergue O Xistral, nu au fost pe măsură să ne mulțumească. Așa că traversăm drumul și ne oprim la terasa plasată exact în intersecția intrării în oraș. Sosesc americancele și o plăcută relaxare ne pătrunde adânc în corp.

Relaxarea nu are nimic de a face cu faptul că suntem încă în afara zidurilor frumosului cimitir, nu, relaxarea provine de la faptul că în curând vom ajunge la destinația zilei de azi. Savurăm americana afară pe terasă. Sunt mulți pelerini. Parcă și-au dat întâlnire aici. Printre ei zăresc doar pe italieni. Unde o fi pierdut-o pe Gloria. Sunt prinși într-o discuție aprinsă cu niște compatrioți, așa că doar îi salut și plecăm.

Aici intervine o nouă provocare: să urmăm șoseaua ce duce direct la Vilalba, sau să o luăm pe marcaj. Cum încă ne e vie în memorie aventura cu alegerea șoselei în locul marcajului, renunțăm din fașă la varianta ”șosea” și alegem marcajul ca mijloc de orientare.

Fără să vrem devenim martorii unor atrocități în care era implicat un vițel tânăr. Cam la 50 m de noi, la marginea unei ferme, situată pe drumul marcat, este un țarc cam de 3 x 3 m, în plin soare dogoritor, în care era închis ca într-o cușcă, un biet viteluș, fără apă și fără hrană. Zăcea pe jos parcă epuizat de căldura de afară. Primul gând care mi-a venit în minte a fost să sun la protecția animalelor, dar nu știam numărul. Bine că nu mi-am pus în aplicare gândul. Ne apropiem mai mult și constatăm ca ”bietul animal” era din ghips și pictat de ziceai că e viu.

Răsuflu ușurat și ne continuăm drumul. Intrăm într-o pădure umbroasă, unde se pare ca păsărelele își uitaseră partiturile acasă, așa se poate explica faptul că nu se auzea nici măcar zumzet de muște. Și așa intrăm în Villalba, destinația zilei de azi.
Lăsăm în dreapta Albergue Municipal, un albergue ”imens”, cel puțin așa pare din exterior, plasat ”strategic” lângă unitatea de pompieri a orașului, unde tocmai azi sărbătoreau ”ziua porților deschise”. Mă refer la unitatea de pompieri, nu la albergue.

La prima impresie, orașul are aspectul unui oraș de prin vestul sălbatic, adică o stradă principală cu magazine, restaurante, bodegi și terase. Adică concret, tot ce are orașul mai important se află pe strada principală. În rest, e un oraș curat, ”populat”, cu oameni ce animă strada principală. Pot spune că e chiar cosmopolit, după ”fețele” diferit colorate a celor pe care îi întâlnim. Printre ei bănuiesc că sunt și concetățeni, asta după folosirea portului național în timpul activităților lor de bază.

Villalba este o municipalitate aparținând provinciei Lugo și capitală a regiunii Tierra Llana (Terra Chá) fiind situată la 34 de kilometri de capitala provinciei, în direcția de nord.

Câtă lipsă de omenie?

Din nou la răcoare

În sfârșit am ajuns

Orașul este dominat de turnul Torreón de los Condes de Andrade, titlu legat istoric de Județul Lemos, în prezent Parador Național din Villalba. Turnul a fost inițial pe un turn al tributului din secolul al XV-lea al castelului contilor de Andrade.

Villalba are originalitatea de a deține un copac cu nume propriu, Pravia, care este un arțar alb situat la intrarea în oraș, de-a lungul drumului principal, foarte aproape de Parador.

Primele referințe legate de existența orașului actual datează din secolul al VI-lea, din rezoluțiile consiliului ținut la Lugo, unde este citat sub numele de Undecimus comitatus Montenegrinus dicitur. Orașul Santa María de Muntenegru este menționat ca fiind sub protecția familiei cu același nume. În secolul al VIII-lea orașul a suferit un incendiu care l-a distrus complet.

Turnul Tributului Castelului din Andrade, din Villalba, este astăzi, un hotel de 4 stele.

Mai târziu în secolul al XII-lea apare sub numele de Vilarente. Municipiul Vilarente a fost împărțit, în 1128, între Prelați și domnul Rodrigo Velaz, contele Muntenegrului.

Se crede că palatul original a fost construit în secolul al XIII-lea de un Rodrigo Sánchez, deși există mențiuni anterioare, în jurul secolului al XI-lea, referitoare la existența unei fortărețe situată acolo. Această fortăreață a fost în posesia lui Don Fernán Ruiz de Castro, dar se pare că a fost donată de regele Sancho al IV-lea și de soția sa María de Molina pentru pruncul Don Felipe. Această donație a implicat o confruntare între Lemos și Infante, care s-a încheiat cu moartea lui Don Fernán Ruiz într-un duel care a avut loc la Monforte.
La începutul secolului al XIV-lea, orașul era conacul lui Don Fernando Ruíz de Castro până când, în 1364, regele Pedro I l-a donat lui Fernán Pérez de Andrade, poreclit O Boo. De atunci, orașul apare intim legat de dinastia Andrade.

Este moștenit de fratele său Don Pedro Pérez de Andrade și de fiul său, Don Nuño Freyre de Andrade. Conduita și tratamentul său crud au dus la prima revoluție ”Irmandiña” care a fost făcută împotriva lui, în 1431, în care au distrus multe dintre proprietățile sale și mai multe cetăți, printre care castelul original din Villalba. Au învins oamenii de rând în bătălia de la Puentedeume, dar mulți dintre ei au fost spânzurați, iar ceilalți au fost nevoiți să refacă pe cheltuiala lor pagubele provocate în castele.
În 1442, un alt Fernán Pérez de Andrade a obținut confirmarea conacului de la regele Juan al II-lea. În anul 1467, anul celei de-a doua și adevărate Revoluții Irmandiña, Alfonso de Lanzós, Pedro de Osorio și Diego de Lemos au condus o armată populară autentică care a pus capăt tuturor fortificațiilor Andrade, cu excepția celei a lui Moeche, din Pontedeume și l-a pus pe fugă pe acest Fernán Pérez de Andrade, numit O Mozo.
În 1486, Diego de Andrade a fost numit conte de Villalba de către monarhii catolici. Fiul său, Fernando de Andrade și Pérez das Mariñas,

La mâncat de caracatiță (doar unii)

În drum spre albergue

Am ajuns la albergue As Pedreiras

O masă copioasă

deține titlurile de Domn al Pontedeume, Ferrol și Villalba, al doilea conte de Villalba și primul conte de Andrade, prin desemnare regală. Fiica sa, doamna Teresa de Andrade de Ulloa și Zúñiga, contesa de Villalba, s-a căsătorit cu Don Fernán Ruiz de Castro, primul marchiz de Sarria. Din această căsătorie, orașul Villalba și toate celelalte entități care au constituit statele Andrade, au fost încorporate în casa lui Lemos, care le-a deținut până la începutul secolului al XIX-lea. Apoi, orașul Villalba a trecut înproprietatea Berwick și Alba, unde se află și în prezent.

Istoria Villalbei a avut un curs liniștit în secolele XVI și XVII. Introducerea porumbului adus din America a produs o îmbunătățire a situației economice a hidalguiei din zonă, ceea ce a dus la apariția unor case somptuoase de hidalgi în împrejurimi. În timpul secolului al XIX-lea, Villalba a suferit și consecințele invaziei franceze și a primului război carlist. Deja în secolul XX, orașul era centrul unei activități intelectuale și culturale intense.

Trecem pe lângă intrarea unui magazin și fără să vrem suntem martorii unei discuții cam neprincipiale de genul celor ce locuiesc pe ”Aleea Livezilor, Ferentari, sectorul 5”. Sunt cam 6 persoane dintre care 2 tot intră și ies din magazin.

Traversăm strada din dorința de a găsi pe cineva care să ne îndrume spre Albergue As Pedreiras. Trecem pe lângă o curte cu deschiderea la stradă. Într-un cazan mare deveniseră roși de atâta căldură, câteva caracatițe. Dacă au fost atât de inumani încât să le fiarbă, bine că le-au lăsat în apă, chiar dacă apa era clocotită.

Ne oprim și noi să admirăm spectacolul în care trecătorii se opreau și cumpărau bucăți de tentacole de caracatiță, ”feliate” cu o foarfecă. Ca la restaurantele cu ștaif, doritorul alegea din cazan o biată caracatiță, iar cel care le comercializa, le tăia cu foarfeca tentaculele în bucăți cam de 1 cm lungime, peste care punea sare și încă ceva, ce am înțeles că era o mirodenie. Bineînțeles, curioasă din fire, Carmen beneficiază de câteva bucățele gratuite, sub formă de reclamă. Din spusele ei, vorbim de delicatese. Bine că sunt vegetarian convins.

În sfârșit găsim pe un domn în vârstă, care nu vorbea engleza, dar care ne descrie cu lux de amănunte drumul până la albergue. Ajungem la copacul ”Pravia”, coborâm la dreapta pe o mică străduță, trecem pe lângă Turnul Tributului ... și ne oprim în fața intrării în albergue unde aveam rezervate 2 paturi.

De la intrare avem o surpriză imensă. Recepționista ne întâmpină cu tradiționalul ”Bine ați venit”, spus într-o limbă română perfectă. Aflăm că o cheamă Ramona, că e din Petroșani și e stabilită aici de 18 ani. Plăcută cunoștință. Are acum cu cine să vorbească Carmen, fără translator.

Ne cazăm și mergem în oraș să mâncăm ceva. La prima terasă suntem anunțați politicos că nu servesc mâncare înainte de ora 19. La a doua terasă ni se oferă doar băutură sau cafea. O luăm pe strada

Copacul ”Pravia”

O cină frugală

Conferință de presă via WhatsApp

Gata de drum

care oferea caracatițe, nu ca să devenim clienți, ci în ideea că vom găsi ceva de mâncat. Într-adevăr, la numai 20 m de la ultimul refuz, dăm de un restaurant relativ ieftin. Mâncarea a fost suficient de bună și îndestulătoare, iar berea suficient de mare.

Ne mai plimbăm puțin prin oraș, mai vizitează Carmen câteva magazine și ajungem la magazinul unde întâlnisem pe cei 6 conaționali. Intrăm în magazin, cumpărăm un pepene galben și o luăm înapoi către albergue, căci se făcuse târziu.

La albergue mâncăm pepenele și ne retragem fără torțe către paturi. Vezi dacă am avut pile la recepție, am prins paturi jos, fără să fim obligați să ne cățărăm pentru a ajunge la patul de sus. Acum se dă stingerea.

Noapte bună.

27 iulie 2019

Toată noaptea a plouat. E ora 7,18 și tot plouă. Ramona încă nu a venit la serviciu. Ne echipăm cu scurtele pe noi și plecăm. Cum ieșim în stradă constatăm că scurtele nu fac față ploii, așa că suntem nevoiți să ”dezvirginăm” pelerinele de ploaie, pe care încă nu le folosiserăm.

Trecem de Turnul tributului, salutăm din mers copacul ”Pravia”, care indiferent de faptul că afară plouă, nici măcar nu se sinchisește să ne răspundă la salut, măcar mișcând câteva crengi. Ok, așa sunt poate copacii spanioli, insensibili la semne de curtuazie din partea celor care le apreciază vârsta.

Ieșim din oraș, drumul pare relativ ușor, dar ploaia a început să devină agasantă. Până aici am fost feriți de o asemenea experiență, dar ca tacâmul să fie complet, era necesară și o astfel de trăire.

Pe drum întâlnim italienii având în componență și pe Alba și pe Gloria. Parcă nu mai e atâta veselie în grup, cred că tot ploaia e de vină. Merg destul de posomorâți, ascunși sub pelerine. Ne salutăm, fără să ne îmbrățișăm, căci suntem uzi aproape până la piele. Expresia ”până la piele” e oarecum forțată, deoarece pelerinele sunt impermebiabile.

Intrăm în pădure cu speranța că ne va ploua mai puțin. Nici măcar să fac poze nu mai am tragere de inimă. Pe lângă noi trec pelerini parcă ”gârboviți” sub șuboiul de apă ce se revarsă din cer fără milă. Sper să nu o țină așa toată ziua.
Mergând toturat de ploaia care nu mai contenește, mi-au venit în minte Isabel, Anna și Ninho. Pe unde or mai fi ei? Vezi, pe Camino, te simți legat de oamenii pe care poate o singură dată îi întâlnești, dar care devin parte din viața ta. E atât de minunat să îi reîntâlnești, să te bucuri că îi vezi. Este un miracol pe care toți pelerinii îl percep, bineînțeles că în grade diferite. Ce mai face banda Los Locos? Au fost momente pline de bucurie. Vorbesc de o stare de bucurie interioară pe care o trăiești și care nu poate fi descrisă în cuvinte, poate fi înțeleasă doar atunci când o trăiești. Nu se știe dacă ne vom mai revedea

Așa putem înfrunta ploaia

Salutăm din mers Turnul tributului

Se pare că numai noi ne-am încumetat

vreodată, dar ei vor rămâne în inima mea ca niște prieteni de suflet. De multe ori retrăiesc momentele petrecute în compania lor și de fiecare dată mi se pune un nod în gât la ideea că poate nu îi voi mai întâlni. Oricum, am fost ales ”King of Los Locos” și asta nu voi uita. De multe ori mergând pe Camino, retrăiesc acele momente și mă aștept să îi aud strigându-mă. Nu știu ce simt alți pelerini, dar pentru mine, Camino este un univers paralel cu universul în care trăiesc zi de zi. Camino e un univers în care nu există supărare, ură, invidie, egoism. Camino este o stare transcedentă în care toți sunt frumoși, toleranți și buni. Camino, spun asta din experiența mea, este o trăire ce te poate transforma radical. Pe Camino înțelegi că nimeni nu îți vrea răul. După trei pelerinaje, pot spune că practic nu există noțiunea de rău. Nu, nu există rău. Doar noi, prin ”credințele” pe care noi înșine ni le-am format în decursul vieții, catalogăm acțiunea unuia asupra noastră ca fiind rea sau bună. Noi singuri stabilim dacă un lucru e rău sau bun pentru noi. Dacă am înțelege că un anumit lucru făcut de cineva este doar rodul limitării lui din acel moment, am înțelege că acea persoană nu a putut face mai mult în acel moment, și dacă am înțelege că toți evoluăm spiritual, conștient sau nu, am putea realiza faptul că persoana respectivă, poate ”mâine” nu va mai face acel lucru, și atunci viața ar deveni alta. Aici nu vorbesc de toleranță, nu, vorbesc de faptul că evoluăm spiritual, cu sau fără voia noastră. Prin evoluție anumite limitări dispar și comportamentul nostru se schimbă. Asta am înțeles pe Camino și reușesc din ce în ce mai mult să nu mă mai simt afectat de ceea ce alții fac la adresa mea. Le acord doar timpul necesar ca prin dispariția anumitor limitări, să nu se mai comporte în același fel cu mine. Pentru această ”nouă filozofie” asupra vieții, mulțumesc pelerinajului pe Camino. Este foarte important să înțelegem că fiecare dintre noi ne găsim, la un moment dat, la un anumit nivel de evoluție spirituală, și deci nu putem cere nimănui să se comporte într-un anumit fel, căci nu va putea. Nu suntem toți la fel, de aceea, în cazul în care ”filozofia” mea e înțeleasă, putem salva planeta noastră. Uite câte catastrofe se petrec în jurul nostru, cutremure, inundații, erupți vulcanice, uragane etc., ei bine, toate acestea nu sunt altceva decât reacția planetei la asaltul de energie negativă cu care o bombardăm. Dacă am fi mai buni cu noi înșine și cu cei din jur, toate aceste catastrofe naturale s-ar diminua până la dispariția lor. La asta m-am referit atunci când spuneam că putem salva planeta.

Mergem și ploaia nu mai încetează. Tot filozofând intrăm în Penas, un fel de cătun mai răsărit. Caut din ochi un ghid turistic al localității. Am devenit dependent de statistici. Ghinion cum zice sasu, nici urmă de indicator turistic. Așa că ne continuăm drumul fără să știu câți bărbați și câte femei locuiesc aici și nici alte indicii demografice.

Drumul continuă, trecem prin Gabin și intrăm pe o ploaie torențială în Alba, un orășel frumos, chiar și pe ploaie. Suntem norocoși de data asta. Chiar la intrarea în oraș, vis a vis de cimitir, în fața unei terase e un panou turistic. Învingtentația de a îl ignora și mă opresc să notez informațiile. În acest moment sunt doar două entități ce ignoră ploaia, eu și panoul turistic.

Curios, și prin pădure plouă

Cimitirul din Alba

Urcăm puțin și traversăm râul

Barză în zbor

San Juan de Alba, numele complet al orașului, este o parohie a municipiului Villalba (Lugo).

În 2011 avea 419 locuitori (211 bărbați și 208 femei), ceea ce înseamnă o scădere față de 1991, când avea 478 de locuitori. Populația sa este distribuită în cartierele: Abadín, Amarigo, Carralmaior, Estrada, Casasnovas (As), Coea, Costa (A), Cruz (A), Currás, Curro (O), Ferreiroa (A), Lela, Louseira (A), Outeiro (O), Paiola (A), Pazos, Turbelas și Vidal.

Are pământuri fertile spre est, pe malul râului Ladra și munți înalți spre vest, până la Valea Ladrei. Mulți pelerini trec prin Alba în timp ce traversează Camino de Santiago Costa del Norte prin această parohie.

În San Juan de Alba se poate vizita biserica și cimitirul său neo-gotic, care prezintă vârfurile caracteristice, modă extinsă și păstrată de pietrele din regiunea Terra Chá încă din secolul al XVI-lea. În această parohie se află așa-numita Roza das Modias, un sit situat pe Muntele Galdo, în locul Muiño Pequeno. Este format din 7 movile de înmormântare, morminte preistorice. În unele dintre ele, pietrele camerei sunt decorate cu seturi de linii ondulate, așezate vertical de-a lungul pietrei.

Ok, acum că sunt la curent cu faptul că bărbații sunt superiori numeric față de femei, cu 3 bucăți, nu mai apuc să propun un popas la terasă, deoarece Carmen întâlnise deja grupul de italieni în frunte cu Alba și Gloria și era într-o discuție aprinsă cu Gloria, care vorbea destul de bine românește.

Ce să fac, mă așed și eu la o masă și solicit apariția pe masă a 2 americance. În timp ce noi ne delectam cu cafeaua, grupul de italieni se pune în mișcare. Faptul că au stat la căldură în bar, au dezlegat aproape instantaneu buna lor dispoziție. Practic nu știu cum se pot înțelege între ei, deoarece vorbesc toți deodată, cu un volum mult peste nivelul suportabil. O iau înainte deoarece ei planificaseră să se oprească la Miraz, în timp ce noi vom înopta la Baamonde.

Continuăm înaintarea prin perdeaua de apă și intrăm în mica localitate Saa. Pe un panou turistic scrie: ” Saa este o parohie din municipiul Lugo din regiunea Lugo, în provincia Lugo. În anul 2007 avea 194 de locuitori, dintre care 105 erau bărbați și 89 erau femei, ceea ce presupune o diminuare de 8 locuitori față de anul precedent, 2006 ”. Fantastică statistică. În 2007 trăiau aici mai mulți bărbați decât femei. Statistica nu ne spune însă din ce categorie au făcut parte cei 8 dispăruți ... și toate astea făcute public la intrarea în oraș, așa ca să știi cu cine ai de a face.

Traversăm râul Rio Labrada pe Ponte de Saa, cred că e un pod pe care romanii l-au uitat în graba retragerii. Parcă s-a mai domolit ploaia, dar tot toarnă. Pare a fi o ploaie de toamnă în mijloc de vară. Că plouă e una, dar de ce e și răcoare? Sub pelerină s-a format condens care dă o senzație neplăcută la atingerea hainelor.

Intrăm în Casanovas

Încă nu e ora 13, așa că încă plouă

Șosea asfaltată prin pădure

Prognoza meteo spune că ploaia se va opri la ora 13 precis. Fac puține poze căci îmi udă telefonul. Trecem prin Casasnovas. În Spania sunt enorm de multe localități plecând de la toponimul Casanova. Să fi fost legendarul Casanova omniprezent, sau avea multe sosi de comportament?

Trecem pe lângă o pășune unde câteva berze participau la o petrecere câmpenească. Folosind experiența mea de pozar, reușesc să surprind o barză în zbor. Asta da performanță.

Trecem de câteva cătune formate din 2 - 3 case și intrăm în As Canteiras. Pe lângă cele câteva case se află o mică bisericuță, parcă părăsită.

Intrăm din nou în pădure. Ploaia nu s-a oprit încă, dar nu mai e atât de intensă, doar burnițează. Păstrăm totuși pelerinele de noi căci încă nu e ora 13 precis, moment în care ploaia ne părăsește definitiv. Sunt curios dacă meteorologii spanioli se țin de cuvânt.

Intrăm pe o șosea asfaltată ce trece prin pădure și care leagă cătunele între ele. E extraordinară infrastructura spaniolă. Au împrumutat ei ceva de la noi, bordurile ce delimitează șoseaua. Diferența e dată de faptul că noi am rămas la nivel de bordură, în timp ce spaniolii au turnat și asfalt între ele.

În plină pădure dăm de o casă plină de suveniruri destinate pelerinilor, la prețuri modice. Nimeni nu le păzește, la fel cum nu este păzită nici cutia cu bani.

Șoseaua începe să coboare și în zare se zărește Baamonde. O bornă ce marchează traseul ne avertizează că mai avem doar 99,994 km până la Santiago de Compostela. Deci am trecut sub 100 km. Parcă îmi pare rău că în curând va trebui să părăsim Camino.

Trecem pe lângă un hotel destul de mare și o luăm la stânga pe strada care coboară în oraș. Până aici a fost ușor, deoarece marcajul a fost perfect. Ne oprim în fața unui restaurant cu intenția de afla în ce parte să o luăm. Câțiva pelerin, în fața noastră o luau spre stânga, căci strada se termina într-o șosea din care o puteai lua ori la dreapta, ori la stânga. Bine că ne-am oprit să întrebăm, căci albergue nostru era exact în sensul opus pe care o luaseră pelerinii din fața noastră. La intersecția cu pricina, stătea țanțoș un panou cu informații de ordin turistic. Astfel facem cunoștință cu istoricul orașului.

Parohie de 374 de locuitori situați la o altitudine de 405 m pe Calea Nordului, la o distanță de 103 km de Santiago de Compostela
Printre clădirile sale cele mai emblematice, se remarcă biserica
din Santiago de Baamonde, un templu ridicat în secolul al XIII-lea pe o clădire anterioară. Este de stil gotic, deși păstrează câteva elemente romanice, mostre ale influenței decisive a pelerinajului la Compostela. Sanctuarul original datează din secolul al IX-lea, fiind distrus în 1101 în

Suveniruri pentru pelerini

În zare Baamonde

Stindardul Baamonde cu cei 7 pești

timpul Revoltei Irmandiña. Din acești ani, se păstrează doar o piatră prismatică cu o înălțime de un metru, folosită timp de mai mulți ani ca bază a bazinului de apă sfântă. În timpul ultimei reforme a templului, Pedrusco a apărut lângă Altarul Mare. Este format dintr-o singură navă, iar acoperirea simplă culminează cu o clopotniță. În secolul al XVIII-lea, a fost adăugată fațada principală, care îl arată pe Hristos și Dolorosa în centru, în timp ce fețele laterale rămân netede. Până în 1853 au fost înmormântări în incintă. Prezența unui castan vechi de 500 de ani iese în evidență în atrium.

Tradiția spune că un Baamonde, participant la bătălia de la Clavijo, a luat dintr-un coș șapte pești promițând să ucidă la fel de mulți mauri. După luptă acesta a prezentat regelui șapte capete de dușmani morți, și astfel cei șapte pești au apărut pe scutul său. Și apoi, mergând cu o solie în Anglia, acesta s-a îndrăgostit și s-a căsătorit cu o prințesă pe nume Milia. Și astfel regele a adăugat la scutul său un M încoronat, pentru Milia și coroana pentru a fi Milia cu sânge regal. Piața din Baamonde, construită în 1999 poartă numele de: Praza da Princesa Milia.

Ne îndreptăm spre albergue. Albergue e de fapt un hostel destinat în special șoferilor de tir. Locația dispune de o benzinărie, restaurant, alături de hostel.

Ne cazăm și coborâm să luăm masa. La insistențele noastre, ospătarul se îndură să ne aducă ceva de mâncare. Carmen vrea o supă caldă. Curând poposește un castron cu supă, din care ospătarul îi pune 2 polonice în farfurie. Ce ajunsese în farfuria lui Carmen este un lichid cu un gust grețos, așa că renunță la ciorbă. Asta e, bucătăria e închisă, așa că ne întoarcem în cameră și ca să treacă timpul mai repede, facem un duș și stăm în pat să ne relaxăm. Ploaia s-a oprit, dar parcă îmi sună în continuare în urechi zgomotul ploii.

Suntem uzi până la piele, iar bocancii mustesc de apă. Mergem în cameră și după dușul fierbinte, dormim cam 2 ore.

Nu avem acces la internet doar în restaurant, așa că lui Carmen, acest lucru îi crează o stare similară cu cea a unui ”handicapat loco-motor”. Să nu poată anunța România de impresiile zilei, să nu poată trimite poze, ăsta este un adevărat supliciu.

Ce să îi faci, astea sunt condițiile, trebuie să ne adaptăm lor. În oraș nu putem merge căci suntem cam la 2 km de centru, așa că așteptăm cuminți să se facă ora 19.

În sfârșit alarma telefonului ne atenționează că e ora 19 și trebuie să coborâm la masă. Ne executăm fără comentarii. De data asta ”sărim” peste supa caldă și comandăm cartofi prăjiți cu ochiuri și salată. Comanda poposește pe masă, alături de o bere. Meniul ales e superb și mai ales mare, ceea ce mai șterge din experiența nefericită cu ciorba de la prânz. Satisfăcuți, ne reîntoarcem în cameră ca să ne odihnim. Nu tu internet, nu tu WatsApp, un adevărat rai.

Mai avem doar 99,994 km de mers

Fiecare pelerin își marchează trecerea

În zare Hostal La Ruta Esperanda

Pelerini care continuă drumul

Stau în pat și mă gândesc la imensa diferență dintre viața pe care o duceau strămoșii noștri preistorici în raport cu viața pe care o ducem noi acum. Mulți ar veni cu argumentul că societatea a evoluat și trebuie să ținem pasul cu ea. Vedeți, viața pe Camino demonstrează faptul că toată această ”evoluție” a societății, nu a fost o evoluție ”naturală” ci a fost o evoluție de la omul ”liber” la omul ”sclav” al unor interese sau plăceri.

De fapt aceste reflecți au fost generare de starea de ”deznădejde” pe care a simțit-o Carmen atunci când a auzit că nu avem internet în cameră.

Vedeți, evoluția societății pe care atât de mult o trâmbițăm, nu e altceva decât goana după un confort inutil. Am abandonat întâlnirile cu prietenii sau rudele. Acele îmbrățișări de revedere, acele strângeri de mâini, le-am înlocuit cu expresii goale de conținut: ”Ce mai faci?”, urmat de inevitabilul răspuns: ”Bine!”. Am uitat să mai dăm dovadă de dorința de a ne simți în preajma unui om drag. Am uitat să mai întindem o mână cuiva, am uitat să mai ”ascultăm”, și toate astea pentru că nu mai avem timp.

Mergând pe Camino cu gândurile mele, am constatat că, în timp, ne-am înstrăinat unii de alții. Suntem din ce mai superficiali cu alții, dar mai trist, am devenit superficiali și cu noi înșine.

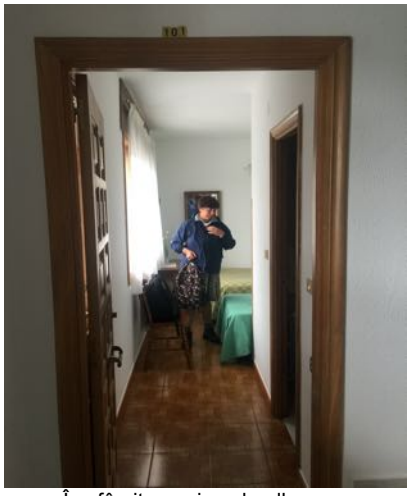
Camino nu e numai un pelerinaj, Camino este și o punte de legătură cu ceea ce am pierdut în timp. Camino este puntea care poate să unească omul de azi, cu omul care a fost pe vremea când era liber.

Nimeni nu spune să ne întoarcem în peșteri, să ieșim cu bâta la vânat, e clar că acele timpuri nu se pot întoarce, decât prin hotărâre Divină, dar putem să ne comportăm mai decent cu cei din jurul nostru, indiferent că sunt oameni, animale sau plante.

Aruncăm sute de tone de mâncare, sacrificăm milioane de animale, doar ca să ne satisfacem plăcerile, ori asta înseamnă evoluția societății?

Sunt în al treilea an consecutiv pe Camino și am constatat că hrana nu trebuie să exceadă nevoii de a trăi. M-am uitat și eu la unii clienți, au transformat servitul mesei într-un ”festival gastronomic”. Aceștia au devenit sclavii propriilor plăceri egoiste. Dar fiecare contribuie la starea de sănătate a planetei, așa cum se pricepe mai bine. Atât pot face azi, mâine vor putea mai mult, important e ca acest mâine să nu vină prea târziu.

E foarte curios cum aceste gânduri mă frământă tocmai acum când stau în pat, cu mâinile sub cap și mă relaxez. Mă întorc cu gândul în urmă, atunci când pășeam pentru prima dată pe Camino. Nu pot spune că nu eram puțin speriat, nu, doar ”sărisem” dintr-o lume agitată în această oază de pace și armonie, care era Camino, și lucrul acesta cred că a fost un șoc.

În sfârșit am ajuns la albergue

O masă îmbelșugată

Gata de plecare

În toți acești trei ani a avut loc o transformare a mea fantastică. Am descoperit că există o lume în care să poți fi din nou liber, în care statutul de ”sclav” dispare și în care poți intra într-o comuniune cu Universul din care fac parte și oamenii, și animalele, și plantele. Am redescoperit ciripitul păsărelelor, ciripit pe care îl ascultam în copilărie, pe dealurile Sighișorii. Am redescoperit ”jocul copilăriei”, am redescoperit copilăria în care zburdam prin păduri fără griji, am redescoperit faptul că stă în putința noastră să readucem armonia în mijlocul nostru și să ne bucurăm de fiecare clipă în care putem da iubire, ca să putem primi iubire.

Îmi simt pleoapele grele, așa că e momentul să pun capăt acestui ”intermezzo” filozofic. De fapt nu știu ce m-a apucat să mă opresc asupra acestor paradigme existențiale? Cineva, sunt convins, că a dorit să le expun.

Carmen încă suferă de pe urma lipsei internetului. Poate mâine va avea mai mult noroc.

Ca o concluzie generală asupra zilei de azi, pot spune că a fost încă o zi în care m-am simțit liber și în armonie cu natura și Universul.

Noapte bună.

28 iulie 2019

A fost o noapte minunată. La ora 5,14 mă trezește Carmen să mă întrebe cât e ceasul. De ce trebuia la ora asta să știe cât e ceasul, efectiv nu îmi dau seama, doar nu îi era frică că pierde trenul. I-am răspuns, apoi am adormit din nou, aproape instantaneu. Ne-am trezit la ora 7,10 și la 7,44 eram pe deja pe drum. Am pus scurtele pe noi căci e foarte frig și înorat. Sper să nu mai prindem și azi o repriză de ploaie. Ar fi trist.

Ne luăm bagajul, încuiem ușa de la cameră și coborâm. Lăsăm jos rucsacul mare pentru Correos, și ieșim din albergue. Aici intrăm într-o dilemă existențială. Ce facem cu cheia? Restaurantul de unde luasem cheia e închis. Dăm ocol restaurantului și într-un final zărim un ins care spăla pe dinăuntru geamurile. Cum să îi explici ce dorim? Între noi și omul respectiv era o terasă mare, ferecată cu 2 lacăte. Agităm cheile, strigăm în speranța că ne aude. Când totul părea pierdut, fiind obligați să așteptăm până se deschide restaurantul, observăm că omul din interior ne arată cu degetul o masă. Nu îl bănuiesc că ar fi ardelean, dar o fi și spanioli care gândesc mai încet. Era absurd să ne sugereze să lăsăm cheia pe masa către care arătase cu degetul, căci era în interior, așa că încerc să decodific semnalul transmis. În fața terasei erau câteva mese. Reproduc semnul transmis și arăt cu degetul o masă din fața mea. În acel moment fețele amânduora se luminează. Trebuia să lăsăm cheia pe masă și să plecăm. Cât de simplu a fost?

E destul de răcoare și o ceață destul de groasă se lasă. Suntem între doi munți, pe valea râului Parga. Soarele nu are putere să biruie ceața,

Ce facem cu cheia?

Se lasă o ceață deasă

raversăm calea ferată și intrăm în pădure

așa că mergem cu mâinile în buzunare, căci ne îngheață mâinile pe bețe.

La un moment dat, drumul o cotește la stânga, traversăm calea ferată și începem să urcăm prin pădure. E un urcuș greu dar care parcă ne încălzește puțin. Peisajul e superb.

Urcăm și în plină pădure, trecem peste podul de peste râul Parga, și dăm de o capelă veche, parcă un simbol al veșniciei.

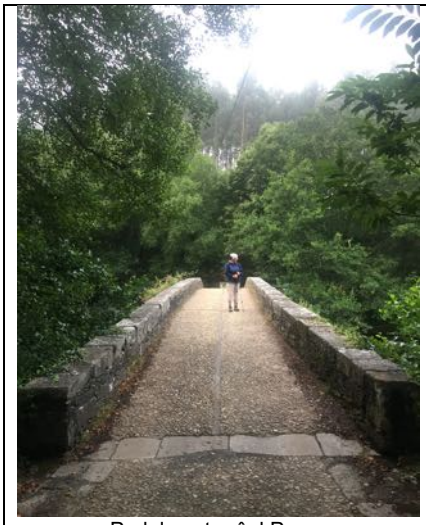
Capela gotică de dimensiuni mari, realizată din blocuri de granit are o navă de formă dreptunghiulară și o capelă, cu acoperiș de ardezie în două și respectiv patru ape. Fațada ei aparține arhitecturii sec. XVIII cu o ușă arcuită, cu finisaje neoclasice, lăsând doar o fereastră ogivală cu ornamente în stil salomonic în stilul primitiv. La exterior, pe streașină, există opt contraforturi mari. Ușa laterală are forma unui arc semicircular, ușor îndreptat. Interiorul prezintă o boltă sexpartită cu adăugarea a două nervuri în capela principală, și cu 6 coloane și 2 arcade, cu motive artistice. Capela San Alberto este încadrată într-un mediu natural frumos, în vecinătate aflându-se o fântână cu frontis renascentist și sfere de piatră, și un pod gotic peste râul Parga, precum și rămășițele unui vechi spital pentru pelerini, în drumul lor către Santiago. În acest cadru este sărbătorit anual celebrul pelerinaj din San Alberte. Altitudinea acestei capele este de 548 m deasupra nivelului mării, afându-ne deci în plin munte. Izolarea capelei, precum și dimensiunile ei, nu văd cui se adresau, deoarece e departe de localitățile din jur, iar prezența unei mănăstiri în jurul ei nu e documentată. Pentru un spital destinat pelerinilor, dimensiunile ei nu sunt justificate. Dar poate la vremea respectivă era justificată construcția capelei.

Mulți credincioși merg la capela San Breixo de Parga pentru a se spăla la fântâna de lângă capelă, ating pământul, aducând ofrande și cereri sfântului.

Pe vremuri, la această fântână au venit oameni cu posedări diabolice. Tradiția spune că apele din acest izvor au proprietăți vindecătoare și sunt bune pentru persoanele cu probleme de vorbire.

Se pare că tocmai acest izvor ar fi stat la baza construcției capelei. Facem poze. S-a mai încălzit și ceața s-a ridicat. E plăcut să drumețești prin pădure. E liniște atât de mare încât și păsărelelor le e jenă să tulbure pacea. De fapt am sesizat faptul că în această zonă păsărelele respectă cu sfințenie trăirile pelerinilor. De fapt, în afară de noi nu sunt alți pelerini. Se pare că iar am intrat într-un ”gol” de pelerini.

De fapt încă de la plecarea din Bilbao, am constatat că pe Camino de Nord, prezența pelerinilor este foarte redusă, în comparație cu Camino Francez, cu toate că statisticile spun că pelerinajul pe Camino de Nord este al 3-lea traseu ca număr de pelerini. Dacă statisticile așa spun, trebuie să le credem pe cuvânt.

Podul peste râul Parga

Capela San Alberte

A Fonte da Fala, izvorul tămăduitor

Urcușul prin pădure devine anevoios

Continuăm să urcăm. Poteca devine din ce în ce mai neprietenoasă. Rădăcini mari traversează poteca de parcă ar fi niște șerpi uriași, vietăți care par că la fiecare pas urmăresc să te apuce și să te tragă în abisuri. E o priveliște apocaliptică, horror. Noroc că e ziuă și putem evita, de cele mai multe ori, obstacolele care ne sunt întinse. Noaptea cred că ar fi groaznic.

Chiar dacă ni se pun în cale opreliști, noi înaintăm cu gândul că am ajuns la sub 100 km față de destinație.

E interesant un lucru, cum au parcurs pelerinii de acum peste 1000 de ani aceste locuri? Pe vremea aceea nu erau atâtea albergue ca acum, nu erau atâtea terase și baruri, cum a fost viața lor în acele vremuri? Existența spitalelor pentru pelerini denotă existența unui mare grad de extenuare printre aceștia, condițiile precare de hrănire și odihnă.

Stau și mă întreb, oare pelerinajul nostru de azi nu și-a pierdut din valoare? Oare atunci când ne cazăm la hosteluri, la albergue private și ne bem ”americanele” pe terase cu ospătari săritori în a-și mulțumi clienții, putem spune că suntem pelerini adevărați, sau suntem doar turiști cu ”știaif”? Uite, acum urcând prin ”fioroasa” pădure, încerc să îmi imaginez, dacă, fiind forțat, folosind o mașină a timpului, să mă întorc cu 1000 de ani în urmă, aș mai porni spre Santiago de Compostela? Eu cred că sunt din ce în ce mai puțini pelerini adevărați, care să parcurgă drumul către Santiago de Compostela în umilință și restriștii materiale. Din păcate, Camino a devenit business pentru mulți.

Atunci când am hotărât să plec pe Camino, nu am avut în gând penitența, nu, am considerat, și consider Camino un mod de reconectare la Univers. Pentru mine, Camino este un mod de a redeveni liber și independent și de aceea îi mulțumesc Sf. Jacob pentru că mi-a oferit posibilitatea de a redeveni parte a tot ceea ce există, parte a creației.

Carmen merge în față și nu scoate nici-un cuvânt, semn îngrijorător pentru mine. Încerc să fac o glumă, dar se pare că nivelul percepției ei la ”umorul meu negru”, în acest moment, este sub limita lui acceptată. Îi spun că trebuie să se țină tare căci fostele spitale pentru pelerini sunt în ruină. Îmi întoarce o privire, fără text, dar plină de înțelesuri, așa că abandonez ideea.

Continuăm urcușul, cred că ne apropiem de vârful muntelui, adică la o altitudine de cca. 850 m deasupra nivelului mării, mare pe care o lăsasem de mult în urmă.

Drumul se lățește, pe alocuri e chiar pietruit, semn că ne apropiem de o localitate. Bănuiala mea se adeverește. Intrăm într-un mic cătun unde intuiția noastră ne e pusă din nou la încercare. Drumul se oprește în fața a două borne de marcaj ce indică direcții contradictorii.

Ne oprim să reflectăm. Nu avem pe cine întreba. Suntem doar noi doi și indicatoarele. Să dăm cu banul nu cred că ar fi o soluție, mai ales că

O nouă dilemă

Suntem pe drumul bun

Colecție de fluturi

avem doar bancnote, și nu am auzit pe cineva să ”dea cu bancnote”, așa că posibilitatea asta se elimină din start. Lângă ele este un panou explicativ, dar care nu ne ajută, căci localitatea Miraz nu figurează pe hartă. Apropiindu-ne mai mult de panoul turistic explicativ, observăm că un pelerin inspirat a indicat sensul pe care trebuie să îl alegem, dacă vrem să ajungem la Miraz, cu un semn făcut cu pixul.

Edificați, o luăm la stânga, mergând pe mâna pelerinului inspirat. Se pare că a fost o alegeră bună, chiar dacă traseul ar fi fost mai lung. E bine că nu mai urcăm. Coborâm pe șoseaua care e pietruită.

S-a mai încălzit. Trecem pe lângă plantații de copaci ce ”năpârlesc”. O fi atât de prețios lemnul lor? Marcajele sunt bune, chiar dacă unele sunt puse cam alături de drum. Oricum, logic vorbind, nu am părăsi drumul numai de dragul marcajului, ca după 20 m să revenim în șosea.

Ajungem în sfârșit la un bar unde ne permitem să savurăm două americance. Aici întâlnim o fată pe care o întâlnisem cu 5 zile în urmă, atunci când am mâncat împreună cu Isabel și Anna. Ea ne-a recunoscut. Ne-am îmbrățișat, am terminat americana și ne-am despărțit, nu înainte de a ne face promisiunea de a ne revedea la Santiago de Compostela.

Drumul e ușor, coborâm și vremea s-a mai îndreptat. Trecem pe lângă o căsuță de piatră pe care se așezaseră o groază ... de fluturi. Bineînțeles că sunt fluturi de plastic, dar sunt nostimi.

Intrăm din nou în pădure, dar drumul este relativ ușor. Parcă aud ciripit de păsărele. Ce s-a întâmplat? Și-au început concertul, dar curând constat că au același repertoriu.

La o intersecție reușim să facem un selfie, asta ca să avem dovada că am trecut într-adevăr pe aici. Aș vrea să pot lua cu mine tot ce e în jurul meu, dar sunt conștient că e imposibil.

În plină pădure trecem pe lângă o casă cu o poartă impozantă din lespezi de piatră. Din curte se aude o muzică latino, frumoasă. Mirați ne oprim, și cum poarta e deschisă, intrăm să descoperim sursa muzicii. Înăuntru un uncheș cu barbă albă, așezat pe un taburet, sculpta în piatră. Moșulețul vorbește engleza, așa că aflăm că e sculptor în piatră din tată în fiu. Fusese în Argentina câțiva ani, crezând că se poate rostui acolo. Descumpănit, s-a întors la casa părintească și a reluat tradiția familiei.

Ne invită în casă ca să ne arate operele sale în piatră. Aș fi cumpărat și eu câteva, dar prețul lor mi-a înfrânat elanul. Mă mulțumesc să le admir. Sunt într-adevăr deosebite. Sunt opere de artă.

Cu greu ne despărțim de bătrânelul atât de ospitalier. Plec cu inima oarecum îndoită că nu am cumpărat de la el ceva. În afară că erau scumpe, dar fiind de piatră, erau și grele. Sunt însă sigur că își va vinde lucrările.

Selfie

Meșter pietrar

Un mic popas

Coborâm în continuare. Suntem pe versantul opus al muntelui pe care îl urcasem atunci când am plecat de la Baamonde. În mijlocul pădurii întâlnim un grup de câini care ne privesc oarecum circumspect, dar nu agresiv. Cine știe, poate participau la un miting electoral. Mai știi?

Ca un făcut, ne iese în cale un alt bar. Ce era să facem, ne oprim și solicităm barmanului două americance. Barmanul e un tip ursuz, parcă ne doritor să ne primească în barul lui. E ciudat comportamentul lui, căci aici în Galicia, oamenii sunt foarte primitori, sunt ospitalieri și respectă pelerinii.

Acum, să fim sinceri, respectul față de pelerini are și o importantă componentă de business. Aici, dar de fapt în toată Spania, pelerinajele sunt un mod de rotunjire a veniturilor. Din momentul în care Camino a fost declarat protejat UNESCO, spaniolii au primit fonduri nerambursabile de la UE, din care au realizat infrastructura și facilitățile pentru cei care merg pe Camino. Deci pelerinajul a devenit implicit un business pentru mulți spanioli.

M-am mai referit la faptul că pelerinajul și-a pierdut în mare scopul lui principal. Peste tot locul întâlnești pensiuni de 4 stele, unde dormi ca boierul. Astfel devi un ”boier pelerin”.

Dar sunt oameni și oameni. Nu suntem toți la fel. Ar fi și monoton dacă am fi toți la fel. Hai că nu suntem singuri. Mai vine un grup de 5 pelerini, care așa cum e normal, se opresc la o cafea. Urmăresc reacția barmanului. E la fel de ursuz cum a fost și cu noi. M-am liniștit, reacția de nemulțumire nu era în legătură doar cu noi.

Grupul e destul de gălăgios, cu toate că nu e format din italieni. Printre ei e o fată din Canada, iar restul sunt francezi. Pe canadiancă o recunosc, dar nu îmi pot aduce aminte unde și când am văzut-o. Oricum, se pare că și ea m-a recunoscut, așa că la plecarea noastră, salut grupul, iar canadianca își întoarce capul și ne zâmbește, semn că ne-am cunoscut.

Acum, sincer să fiu, cred că sunt unic acum pe Camino. Port o șapcă albă pe care scrie ”Bon Camino și dedesubt 2017 2018 2019 2020”. Ar fi și nepotrivit să nu fiu recunoscut pe Camino.

Plecăm aruncând barmanului o privire plină de îngăduință, pe de o parte, și de recunoștință, pe de altă parte, deoarece mi-a dat ocazia să fac dovada că și aplic teoria mea: ”Atât poate el acum, dar mâine cu siguranță că va putea mai mult.

De acum traseul urmează fidel șoseaua. Trecem pe lângă case cu plantații de tuia uriași. Sunt practic perdele de tuia imenși, folosite drept garduri.

Casele sunt pricopsite, dovadă că proprietarii lor sunt oameni înstăriți. Aș fi înclinat să cred că trecem printr-o zonă rezidențială, dar casele au dimensiuni considerabile, ne bănuind că ar fi doar case de vară.

Pelerini pe biciclete

Albergue A Lagoa

Traficul e inexistent, așa că chiar dacă mergem pe șosea, nu ”beneficiem” de poluare. Cerul e senin, nici țipenie de pelerin.

Mergând așa pe șoseaua inundată de un soare ispititor, gândul mi se întoarce la acel sculptor în piatră, bătrânul Francisco Javier Lopez. Când eram acolo, tocmai termina „imaginea” calendarului mayaș ... dar are multe capodopere în casa lui. De fapt are și alte originalități, ne-a pus pe credențial o ștampilă din ceară roșie de etanșare. Acest om trăiește singur în casa lui de piatră în mijlocul pădurii, numai el și pietrele lui. Câtă armonie trebuie să fie în jurul lui? Câtă pace sufletească trebuie să îi bucure zilele? Sunt uimit să văd un asemenea talent trăind într-o modestie pură.

Drumul continuă să coboare și intrăm în Seixón, după care continuăm coborârea tot pe șoseaua care ne duce pe lângă Subcampo și A Lagüa, până traversăm râul Parga prin ponte Leitoxo, și la scurt timp după ce traversăm râul, vom continua pe drumul care merge spre dreapta și care ne va permite să intrăm în oraș, trecând pe lângă turnul Miraz. Ne aflăm în parohia Miraz care are o pensiune, bar și magazin pentru pelerini și unde ne odihnim și facem mici provizii alimentare.

Pe lângă noi trec pelerini pe biciclete. Mă uit la ei și nu înțeleg care e scopul pelerinajului lor. Aproape că sunt convins că parcurgerea Camino pe bicicletă e mai mult un sport, decât un pelerinaj spiritual. Cum poți să vorbești de o regăsire interioară când tu ești toată ziua sub imperiul efortului unei zile în care ai pedalat tot timpul. Dar, vorba aceea: sportul e sănătate.

Drumul trece pe lângă albergue A Lagoa, un popas splendit, în mijlocul unei zone verzi. De fapt totul împrejur e verde, plin de prospețime și relaxare. Popasul e dotat cu un restaurant, albergue propriuzis și un ”supermarket”. Intrăm din curiozitate, și cu ocazia asta cumpărăm și niște fructe. Ca să fiu mai concret, cumpărăm 4 banane. În fața magazinului e plasat un obelisc în memoria pelerinilor. Textul scris în multe limbi (în românește nu) ne îndeamnă la o cugetare profundă. Textul în spaniolă spune: ” los caminos no tienen final / nuestros pasos si”, adică: ” drumurile nu au sfârșit / pașii noștri da”. Dacă stau și mă gândesc bine, zău că așa e. Important este pe ce drum o luăm, căci ”drumurile nu au sfârșit”, dar dacă alegi un drum greșit, te vei îndepărta din ce în ce mai mult de țintă.

Gândindu-mă la asta, cu siguranță că în fața noastră se deschid numeroase drumuri, fiecare având direcția sa. Noi avem un scop, un țel, atunci când am hotărât să revenim în lumea materială. Am știut precis de unde vom pleca și unde ne dorim să ajungem. Să zicem că ne-am propus să plecăm din punctul ”A” și să ajungem în punctul ”Z”. ”Z” reprezintă țelul nostru aici în lumea materială. E un lucru știut faptul că, pentru noi, între ”A” și ”Z” sunt foarte multe drumuri. E știut și faptul că toate aceste drumuri converg într-un final, în puctul ”Z”, dar au lungimi diferite. Ceea ce vrea să ne atragă atenția această maximă

... cam indecentă poză

... așa mai merge

Ăsta da copac

este faptul că numărul ”pașilor” din această viață ne sunt numărați. Deci ceea ce noi trebuie să facem este să ”eficientizăm” drumul nostru în viață, în așa fel încât să atingem punctul ”Z”. În caz contrar, riscăm să ne reîntoarcem acolo de unde am venit, fără să apucăm să atingem acel punct ”Z” pe care singuri ni l-am stabilit. Altfel spus, să plecăm fără să ne fi învățat lecția pe care ne-am ales-o singuri. Eu cred că viața ne scoate în cale multe răscruci, important este să ”învățăm” să o alegem pe cea care ne duce cât mai repede către țelul vieții noastre. Toate drumurile duc către acest țel, dar ”pașii noștrii”, în lumea materială, nu sunt infiniți, așa cum sunt drumurile.

De multe ori ni se arată diverse subiecte la care ar trebui să meditățm. Atenționarea legată de faptul că pașii noștri nu sunt infiniți, ar trebui luată în serios, ... dar de cele mai multe ori nu ”găsim” timpul necesar, în goana noastră de a ”acoperi” o distanță cât mai mare din drumul pe care am apucat, drum pe care nu am depus un minim efort de a afla dacă e cel pe care trebuie să mergem, sau nu.

Oricum, acum, știu că am apucat-o pe drumul cel bun, deoarece văd marcajele Camino. Plecăm de la albergue A Lagoa, înarmați cu cele 4 banane. Mai avem cam 3 km din acest punct până la Miraz, punctul terminus pentru ziua de azi. A fost un drum relativ ușor, cel puțin așa ni se pare el acum.

Intrăm într-o pădure seculară, asta după diametrul copacilor. Parcă suntem Guliveri în țara uriașilor. Totul pare ca venind din cu totul și cu totul altă lume. Soarele a început să își facă de cap. De fapt e mijlocul zilei și în afară de pelerini, nu mai e nimeni pe drum. ... Ce viață?

Trecem pe lângă un parc, cam părăsit, în care sunt plantate statui ce simbolizează pelerini în ipostaze diferite. Facem câteva poze. Carmen abordează o poziție mult prea familiară cu o statuie, în timp ce eu sunt mai rezervat. De fapt locul unde sunt puse statuile, aparțin unui albergue, cam părăsit. Nu văd nici-o mișcare înăuntru, doar numele fostului albergue se mai deslușește pe un geam prăfuit și invadat de buruieni. Totul pare posomorât, doar statuile mai amintesc de vremurile apuse poate prea timpuriu.

Părăsim pentru moment șoseaua și urcăm un tăpșan. În fața noastră un copac uriaș ne privește cu o superioritate nedesimulată. Carmen încearcă să se ia cu el la trântă, cu toate că nici măcar nu îl poate cuprinde. O luptă pierdută din start.

Gata, am intrat în Miraz, un cătun mai bine zis. Câteva case, o biserică, un turn antic, păsuni și fermieri. Ca toate să fie la locul lor, au și o stație de autobuz, cu toate că de 5 ani nu mai trece prin Miraz nici-un mijloc de transport în comun. Și ca să fim corecți până la capăt, au și o estradă unde se țin concerte populare, și de pe care, primarul, bănuiesc, că cheamă localnicii la vot.

În spatele stației de autobuz oamenii ridică o scenă unde sunt invitate formații de muzică. Iar am dat peste o zi a localității.Se întind tarabe pentru gurmanzi, căci ce ar însemna să sărbătorești ziua localității fără

Turnul din Miraz

Biserica și cimitirul din Miraz

Aici va fi mare petrecere deseară

Am ajuns la albergue O Abrigo

ospăț și băutură? Ar fi un fiasco lamentabil. Uite, nu am reușit să aflu dacă spaniolii le au cu ”micii”? Oricum, cârnații lor, căci și ei au cârnați, nu sunt de loc atrăgători, nici ca aspect și nici ca miros. La gust nu mă pot pronunța, căci mă încăpățânez să rămân vegetarian, chiar dacă carnea nu e românească. Sunt deci un vegetarian internațional.

Trecem pe lângă ”turnul” din Miraz. Am pus între ghilimele denumirea de turn, deoarece marele turn are amețitoarea înălțime de 12 m.

Pelerinii din Calea Nordului care fac traseul spre Sobrado dos Monxes ajung la Miraz, așa cum am făcut-o și noi. Miraz este o importantă enclavă a acestui oraș, trecând pe lângă o mare fermă din secolul XVIII, cu grajd și turn. Turnul Miraz, a fost elementul inițial, un turn defensiv și asigurând controlul teritoriului familiilor, cândva puternice, care au dominat aceste locuri în Evul Mediu târziu.

Turnul Mirazului, pătrat și crenelat, a fost turnul tribut, construit în secolul al XV-lea, al fortăreței Saavedra, care ar fi fost activ aici, cel puțin începând cu 1360, cu Rodrigo Alonso de Saavedra.

Fernán Ares de Saavedra l-a pierdut sprijinindu-l pe socrul său Mariscal Pardo de Cela, atunci când era căsătorit cu fiica sa Constanța, care a rămas în rebeliunea împotriva prevederilor Monarhilor Catolici, și împotriva tatălui său, fiind căsătorit la Caldaloba, timp în care au fost confiscate posesiunile sale în 1480 de către guvernatorul Diego López de Haro, ulterior fiind însă returnate copiilor săi Constanța de Saavedra și Alonso López de Saavedra.

Turnul are o podea de 9 mp și două etaje, care se ridică la 12 metri înălțime, realizate din stâlpi de zidărie din granit.

Aspectul monumentului corespunde așadar cu urmele impunătoare ale secolului al XVIII-lea, dar vechea fortificație trecuse deja în secolul al XV-lea de la linia Saavedra la cea a Andradei, cu ferestre și gargouri mici pentru scurgerea apei, precum și prezentarea pe fațadă a blazoanelor proprietarilor, alături de cele din Taboada și Ribadeneira.

Războaiele civile din epoca trastamaristă au stabilit o compoziție aristocratică bazată pe fidelitățile războinicului, proprietarului și nobilimii feudale față de monarhii în schimbare, întrucât aceste familii, împreună cu Pardo și Lemos au dominat toată Lugo actuală.

Pierderea definitivă a puterii absolute a nobilimii asupra teritoriilor lor din partea Monarhilor Catolici, a făcut ca, deși erau încă proprietari și vasalii lor, elementele defensive să devină lipsite de sens, ca practic de fapt, toate din regat, astfel că vechile bastioane fie au fost abandonate, sau mai degrabă, cum este cazul turnului din Miraz, au fost transformate în conace, fiind un simbol al puterii strămoșilor lor, exercitând acest lucru într-un alt mod, social la fel de ierarhic ca precedentul, dar mai puțin războinic. Astfel, complexul rezidențial al fermei are o podea în formă de L, cu stâlpi de granit și o casă alăturată cu un acoperiș în două ape, cu o poartă cu grădină și o curte

La berea de bun venit

Moment cu conotație rustică

Monedele nu sunt lipite

Cină la nivel de VIP

Țăran cu o furcă specială

interioară. Ceea ce este turnul în sine astăzi, e un loc în care este depusă arhiva bibliotecii și a familiei.
Trecem pe lângă Biserica din Miraz, construită în secolul al XVIII-lea, secol în care au fost construite sau reconstruite atât de multe temple și alte monumente.

Unele dintre crucile cimitirului, cu crucile lor neo-gotice, sunt în stilul caracteristic al cimitirilor din Terra Chá.

Ne continuăm drumul prin cătun. Parcă e mai multă viață aici. Întreb o femeie când începe petrecerea. Dă din umeri, ceea ce eu consider că e un răspuns evaziv. Noroc cu o fetiță cam de 12 - 13 ani, care ne spune în engleză că: ” The party is held at 23:00”. Frumos și competent răspuns. Dacă pentru mine era un răspuns competent, pentru cele două femei pe care le întrebasem anterior, intervenția fetei declanșează ceva similar cu ”oprobiu public”. Săraca fată, a vrut să facă un bine și uite ce a ieșit.

Privim în față și întrezărim printre copaci albergue O Abrigo, ținta noastră.

Adăpostul Ó Abrigo de Miraz este o pensiune pentru pelerinii din Camino de Santiago, dar și pentru turiști, situat în micul cătun Miraz - cu aproximativ 100 de locuitori - component al orașului Friol, în penultima etapă a Camino del Nord înainte de a se alătura drumului francez în Arzúa.
A fost deschis în 2016, are o grădină în jurul clădirii și un cafe-bar alături, precum și o zonă de agrement în apropiere.

Ne cazăm și coborâm la o bere. În jur mesele erau ocupate de familii întregi, care se pregăteau de petrecere. Interesant e faptul că sunt familii întregi, venite din casele răsfirate pe dealuri. Sunt foarte gălăgioși. Vorbesc toți deodată și mai ales tare. Sincer să fiu, nu reușesc să mă dumiresc cum pot purta un dialog, când, ca să folosesc tehnica unor politicieni care îmbogățesc dicționarul român de ciudățenii, vorbim de ”multilog”.

După o bere bună, un somn bun e recomfortant. Dormim cam 1 oră și ieșim la plimbare. Trecem pe lângă un gard înalt de tuia, înalt cam cât un bloc cu 3 etaje și lung cam de 50 m.

Ajungem la locul unde se va desfășura petrecerea, asta ca să ne asigurăm că totul e sub control. Doar ca o verificare, întrebăm câțiva inși care montau tarabele, la ce oră încep festivitățile. Răspuns năucitor, fiecare indică altă oră, așa că cel mai bine e să ne întoarcem la albergue, în speranța că între timp bucătăreasa a ajuns la postul ei și s-a apucat de treabă, căci am devenit posesorii unei senzați de foame demnă de luat în seamă.

Pe drumul de întoarcere întâlnim un fermier care folosea o furcă specială. Sincer, nu am mai văzut o asemenea furcă.

Gata de plecare

Mai avem 84,939 km, precis

Hai că nu suntem singuri

Suntem pe un podiș stâncos

Practic mergem pe stâncă (nu e apă)

Într-adevăr, se servește masa, comandăm cartofi prăjiți cu ochiuri și salată mixtă, la care asortăm și bere. Mâncarea e și bună și multă. Satisfăcuți ne retragem în cameră.
Precis la ora 23,00 se declanșează asaltul sonor asupra micuțului cătun.
Cântă ”vestita” formație Oblahoma, de care sincer să fiu, nu auzisem niciodată. La ora 2,00 are loc închiderea petrecerii și totul reintră în normal. Liniștea se așterne, din nou, peste cătun.

Noapte bună.

29 iulie 2019

Scularea de voie la ora 6,40 iar la ora 7,14 suntem pe drum. E cam răcoare, dar e bine. Cu toate că a fost gălăgie până la ora 2, a fost o gălăgie relaxantă, asta dacă se poate spune că o gălăgie poate fi relaxantă. Formația a cântat, iar oamenii se pare că s-au distrat pe cinste, asta după chiuiturile care se auzeau intermitent. Intermitența chiuiturilor se pare că era determinată de darea pe gât a unei cantități considerabile de bere. E drept că atunci când am fost în ”inspecție” aseară, am constatat prezența unei multitudini de butoaie cu bere.

Pornim voioși la drum, cu toate că suntem conștienți că ne așteaptă 26 km, dar și un loc minunat. Ne apropiem de unirea cu Camino Francez, joncțiune ce va avea loc mâine. Pe drum nu sunt deocamdată pelerini. Ori e prea devreme, ori au plecat demult. E o dilemă care, astăzi, nu mă frământă, căci din nou mi-am adus aminte de Los Locos. Pe unde or mai fi Isabel, Anna și Ninho? Teoretic ar trebui să ajungă azi în Santiago, căci pe 30 iulie i se termină concediul lui Isabel.

Începem să urcăm. Din spate ne ajunge un pelerin. Ne salutăm și ne depășește, semn că e grăbit. Noi mergem mai domol, căci e păcat să fi liber în natură și să nu profiți de acest privilegiu.

Drumul iese pe un platou stâncos. Parcă ne-am deplasa pe o carapace de piatră. Stratul de pământ depus în timp peste stânca șlefuită parcă de vânt, e foarte superficial. Dacă dai cu bocancul într-un mușchi, descoperi că de fapt acel mușchi nu e alceva decât o haină subțire ce îmbracă stânca.

Întâlnim forme ciudate de piatră, ce te duc cu gândul la un posibil fost cataclism, generat de uriașii care s-au luptat pentru supremația locului, și care fiind învinși au ras de pe fața pământului tot ce le-a ieșit în cale. Priveliștea e dezolantă. Peste tot piatră și nimic altceva.

Facem poze. La prima vedere ai putea crede că mergi pe malul unei ape. Fals, ceea ce pare apă, nu e altceva decât piatră, e stâncă.

Am parcurs deja aproximativ 4 km, începe să burnițeze din ce în ce mai tare. Ne oprim să ne punem pelerinele. Nu e prea comod cu pelerinele pe noi, dar ce să facem, asta e situația.
Pelerinul care ne depășise a dispărut la orizont. Mergem așa cam o oră și spre bucuria noastră iese soarele. În jur parcă totul s-a înviorat.

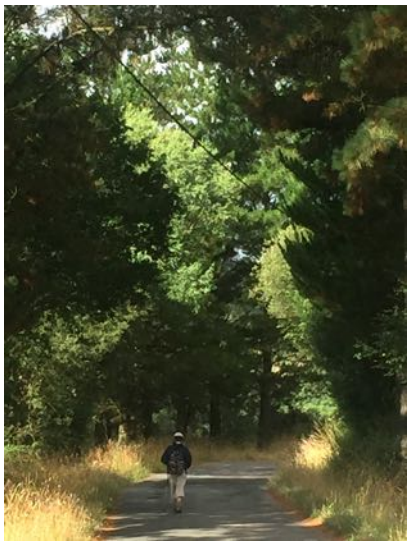
Burnițează destul de tare

Amândoi pe drum, fiecare în roluri diferite

Nu, nu mai suntem singuri pe drum

Am scăpat de stâncile cu care ne luptasem de la plecarea din Miraz, stânci care fiind ude de rouă, apoi de burniță, ne-au pus la încercare capacitățile de adevărați echilibriști. Și așa, intrăm în localitatea A Braña.

Orașul Braña Este situat în zona central-estică a provinciei Lugo, în Comunitatea Autonomă a Galiciei, aparținând regiunii A Fonsagrada. Braña este una dintre cele 12 parohii care alcătuiesc complexul municipal Baleira, care se află la aproximativ 30 de kilometri de orașul Lugo. Limitele municipale ale acestui municipiu sunt: Ribeira de Piquín la nord, A Fonsagrada și Navia de la Suarna la est, Becerreá la sud și Castroverde la vest. Parohia Braña are o populație estimată de aproximativ 100 de locuitori, deși tendința demografică pare a fi negativă. Atât locuințele rurale, cât și turismul rural în creștere atenuează parțial deficiențele care apar.

Deci și îmi pun legitima întrebare: cum se face că pe ori unde trecem, tendința demografică e în scădere. Am înțeles din statisticile prezentate că în foarte multe locuri, ponderea bărbaților este mai mare decât cea a femeilor. Asta să fie cauza, sau existența siestei spaniole să fie vinovată de scăderea demografică?

Oricare ar fi cauza, este o problemă locală pe care, cel puțin eu, nu am cum să o rezolv. Continuăm drumul. Am intrat într-o pădure destul de deasă, cu copaci înalți și cu crengi doar în vârf. Se pare că din dorința de a ajunge cât mai aproape de soarele dătător de viață, i-a împins în sus, intrând în competiție cu vecinii lor.

Ura ..., nu mai suntem singuri pe drum. Ajungem din urmă un grup de pelerini, hotărâți să ducă la bun sfârșit ceea ce și-au propus. Mă uit la ei și încerc să înțeleg ce i-a determinat să pășească pe Camino. Nu e un lucru prea dificil să îi înțelegi. Două elemente le ”trădează” scopul pentru care au venit ca pelerini.

Primul indicator ce trebuie analizat este modul în care îți răspund la salut. Al doilea element este fizionomia feții.

Există 3 feluri în care cineva răspunde la salutul Bon Camino. Sunt unii care răspund calm, cu un zâmbet pe chip. Alții răspund sec, scurt, fără să întoarcă fața la tine atunci când îți răspunde. În sfârșit este și o a treia categorie, care pur și simplu nu răspund. E foarte interesant să studiezi modul de răspuns. Cei care răspund și întorc fața spre tine și chiar zâmbesc, după studiul meu, sunt adevărații pelerini. Categoria celor care răspund scurt, tăios, și fără să întoarcă capul, sunt cei care sunt habotnicii religioși. Aceștia sunt calați pe un anumit scop, de cele mai multe ori de natură religioasă, sunt cei ce consideră că toți ceilalți sunt niște pseudo pelerini, care nu au nimic de a face cu un anumit scop religios precis. Și în fine cei din categoria celor care nu răspund la salut, sunt aceia pentru care Camino e un sport de performanță, care sunt concentrați doar pentru atingerea unui anumit nivel sportiv, și pentru care ceilalți pelerini nu sunt altceva decât niște competitori. Am studiat mult acest fenomen și nu cred că mă înșel.

Drum relaxant prin pădure

pisică la un trening de alpinism

Curiozitate ... la popas

Să trecem acum la studierea fizionomiei feții. Aici se întâlnesc două tipuri de fizionomii. Sunt unii luminoși, deschiși, zâmbitori, și care în general merg fără să se grăbească. Există și categoria celor care au o față crispată, încruntată și care ai impresia că se uită prin tine, ca și când nu te-ar vedea. Din prima categorie fac parte cei care sunt relaxați și deschiși noului. Sunt persoane care acceptă discuții cu caracter spiritual, sunt cei care acceptă că există o forță superioară care guvernează Creația, chiar dacă nu o pot identifica încă, dar o acceptă.

Dacă ne referim la cei ce fac parte din a doua categorie, aceștia sunt oameni în primul rând introvertiți, oameni ancorați puternic în universul material, oameni care nu dau dovadă de empatie, oameni pentru care tot ce e în afara lor le e potrivnic.

Cele două moduri de a analiza pe cei din jurul nostru nu sunt delimitate de o linie precisă. Nu vorbim de o graniță impenetrabilă. În viață, de cele mai multe ori, pendulăm în jurul acestei linii de demarcație. Această pendulare este chiar cheia evoluției noastre spirituale. La un moment dat vom pendula, dar ne vom stabiliza cândva când vom înțelege necesitatea evoluției.

E foarte interesant ca pelerin pe Camino să poți încerca să descoperi problemele celui pe lângă care treci, și mai ales să nu te superi atunci când ești tratat diferit de modul cum te așteptai să fi tratat.

De fapt acest tipar de analiză, poate fi aplicat și în viața de zi cu zi. Dacă vom descoperii cauza care la făcut pe acel cineva să se comporte într-un anumit fel, atunci vom devenii învingătorii urei, intoleranței și a răzbunării.

Și așa, cu reflexii ”filozofice” mai mult sau mai puțin interesante pentru unii, intrăm în minuscula localitate A Roxica. Este o mică localitate, cochetă, situată la o altitudine de 715 m deasupra nivelului mării. Suntem deci în plin munte. La orizont se văd munții Corunia, cu altitudini de 1480 m.

Trecem victorioși de A Roxica și Travesa și intrăm într-o localitate cu nume relativ românesc: ”Marcela”. E practic un cătun cu case împrăștiate pe dealuri.

Ajungem la un popas. E un popas bine plasat, La Cortepartos, unde 98% din pelerini se opresc. De la Miraz până aici, nu am întâlnit baruri sau terase deschise. E mare aglomerație în bar, așa că majoritatea pelerinilor aleg să își savureze cafeaua afară. Intrăm și noi. Proprietara, o tipă simpatică ne întâmpină și ne primește comanda. Un sandwich vegetarian și o americană, asta pentru fiecare. Ne așezăm înăuntru, prilej pentru Carmen de a face un inventar amănunțit a ceea ce se găsea în cameră. Mulțumită de cele constatate, se concentrează pe sandwich-ul deosebit de bun. Nu cred că e un popas declarat oficial, ci e mai mult ceva privat, familial. Indiferent dacă e recunoscut oficial, sau nu, mâncarea e bună și serviciul excelent. Ne potolim

Din nou singuri

A început din nou să ploaie

Am prins din urmă alt grup de pelerini

Mai sunr doar 8 km

foamea și o pornim din nou la drum. Acest popas e plasat în munte, și exact în calea pelerinilor.

Drumul coboară, apoi urcă din nou. Trecem de pe o creastă muntoasă pe alta. S-a răcorit din nou. Mergem prin pădure. Dacă nu ar fi atât de frig, ar fi o plimbare chiar plăcută. Cafeaua băută începe să își facă efectul. Parcă suntem mai vioi, sau poate că porțiunile de coborâș își pun amprenta pe moralul nostru.
Începe să burnițeze din nou. Ne oprim să punem pelerinele pe noi. Mergem cam 2 km și burnița se oprește brusc. E destul de neplăcut să pui pelerina și după 1 oră să o dai jos din nou, dar asta e situația.

Ieșim de sub jurisdicția pădurii și intrăm pe o potecă plasată la marginea șoselei. Nu e trafic, dar sunt pelerini și asta e recomfortant, căci avem siguranța că suntem pe drumul cel bun.

La un moment dat, un indicator rutier ne avertizează că mai avem 8 km până la Sobrado. Desigur că vorbim de km spanioli, nu cei standardizați în UE. Se pare că km spanioli nu au la bază definirea metrului, care e definit ca fiind lungimea drumului parcurs de lumină în vid în timp de 1/299 792 458 părți dintr-o secundă. Oricum, cel puțin pentru cei care parcurg distanțe pe jos, km spaniol este ”mai lung” cu cca. 20% decât cel normal, asta în urma unui studiu efectuat de mine personal în decursul a 3 pelerinaje. Acum vorbind serios, ”lungimea” km variază funcție de timpul în care îl evaluezi. Dimineața când pleci la drum e ”scurt”, nici nu știi când ai parcurs 5 km, spre deosebire de momentul în care vezi în depărtare obiectivul unde te vei opri, și care chiar dacă e la 3 km, parcă parcurgi 10 km până la el. De aceea spun că km spanioli sunt mai lungi.

Drumul ne poartă prin cătune, care mai de care mai ”răsărite”. Intrăm în Vilariño care este o localitate din parohia Saa, în municipiul A Pobra do Brollón, în provincia Lugo. Este situat la 460 de metri altitudine. În 2017, avea 7 locuitori, 4 bărbați și 3 femei. Ei da, o adevărată metropolă. Dar important nu e numărul de locuitori ci faptul că au ales să trăiască în acest colț de rai.

De fapt, atunci când ne naștem preluăm energia locului în care apoi creștem și devenim adulți. Această energie e benefică dezvoltării noastre psihice. La un moment dat, din diverse cauze, părăsim locurile natale și duși de viață pe alte meleaguri, de multe ori ne simțim singuri, debusolați. Acest sentiment e mai sesizabil de către cei mai în vârstă, deoarece aceștia nu mai sunt antrenați în agitația zilnică. Care ar fi explicația? Întregul nostru corp este acordat pe frecvența energiei locului unde am tras pentru prima oară aer în piept. Toate celulele noastre se raportează la acea frecvență. E ca și cum pui un radio pe un anumit post. Mutându-te în alt loc, nu mai ai acoperire și postul nu se mai aude, așa că trebuie să cauți alt post care se poate prinde în zonă. Schimbând locul, corpul simte o dizarmonie generată de noile frecvențe. E drept că în decurs a 7 ani, noua energie ne duce în situația în care corpul nostru se adaptează și reintră în armonie cu noua locație, dar nu va uita niciodată energia inițială. Atunci când vă întoarceți, chiar temporar, în locul de baștină, vă veți simți ca ”acasă”,

Iar urcăm prin pădure

Bine că nu suntem singuri

Laguna de la intrarea în Sobrado

chiar dacă acolo unde locuiți acum dispuneți de un comfort sporit? Ei, la acest lucru mă refeream atunci când vorbeam de viața celor 4 bărbați și 3 femei. Aceștia sunt fericiți chiar dacă nu au supermarket-uri sau săli de spectacole, sau săli de jocuri de noroc. Ei sunt fericiți căci sunt într-un mediu care e al lor.

Dar să ne continuăm drumul. Cred că mai sunt 5 km de mers, căci ”pastila” de filozofie nu a ținut mai mult de 3 km spanioli.
Iar a început să ploaie, așa că punem pelerinele pe noi. Intrăm în pădure, și ce e mai trist, e că și urcăm. Parcă toate pădurile din partea asta a Spaniei, și-au scos rădăcinile la vedere. E destul de neplăcut să mergi ca un ”cangur”, țopăind peste rădăcinile care fără absolut nici-o sfială și-au părăsit locurile lor ”clasice”.

Ne simțim confortabil totuși, deoarece în față avem un alt grup de pelerini. Nu îi cunoaștem, dar sunt sigur că și-au propus să ajungă la Santisgo de Compostele, asta privind la mersul lor hotărât.

Începe coborâșul. Nu mai plouă, așa că, din nou scoatem pelerinele de pe noi. Poteca începe să se populeze cu pelerini, semn că ne apropiem de un oraș mai mare.

Trecem de localitatea Guitiza, în care practic nu văd unde sunt casele. E drept că sunt câteva răspândite, dar nu atâtea, încât să formeze un nucleu comunitar.

Drumul iese din nou în șosea. De la înălțimea lui, se vede undeva jos în vale un lac mare. Să fie asta intrarea în Sobrado? Da, e Laguna care te întâmpină la intrarea în oraș. Este acoperită de nuferi pe o mare întindere a ei. Continuăm drumul având în dreapta noastră Laguna. Un indicator ne anunță oficial că am intrat în Sobrado, așezată la o altitudine de 510 m.

Sobrado este o municipalitate din provincia spaniolă A Coruña situată în nord-vestul Spaniei, în comunitatea autonomă a Galiciei. Are o populație de 2.087 (recensământul spaniol 2011) și o suprafață de 121 km². Sobrado este binecunoscut datorită mănăstirii Abbey Sobrado, o mănăstire trappistă. Călugării ai acestei congregații au fost membrii ai Ordinul Cistercienilor Reformați ai Maicii Domnului de la Trappe.

Orașul este cunoscut sub numele de Sobrado dos Monxes
în limba galiciană sau Sobrado de los Monjes în spaniolă, dar numele oficial este doar Sobrado.

Orașul Sobrado, prin caracteristicile sale climatice (temperaturi, precipitații, umiditate, ore de soare direct) are un climat caracteristic Atlanticului European, care înseamnă umed și răcoros, cu precipitații abundente datorită unei latitudini mai mari în regiunea autonomă și a dorsalului galician, ecran care oprește furtunile Atlanticului, care, în general, descarcă ploi abundente pe această parte, apropiindu-se de media anuală de 1400 mm.

Zonă de interes european

Gata, suntem în Sobrado

Străduța din stânga, ignorată de noi

Iată-ne în fața albergue

Temperatura medie anuală este de 8,4° C, care suferă modificări majore, cu maxime în iulie de până la 33° C și minime în decembrie până la 3° C sub zero.

Marea majoritate a teritoriului municipal este ocupat de plantațiile forestiere, în timp ce restul se adresează agriculturii. Suprafețele cultivate sunt acoperite, în special, de culturi legate de creșterea animalelor, cum ar fi pajiștile și cultura porumbului furajer. Parcelele de grădinărit sunt reduse în jurul locuințelor în care serele încep să abunde.
Din punct de vedere fizic, municipalitatea este situată într-o zonă montană corespunzătoare Dorsalului Galician. La est și la sud se află punctele înalte ale municipalității, munții și dealurile Cova da Serpe în est și munții do Bocelo în sud, unde găsim necropole megalitice, cum ar fi dolmenul din Forno dos Mouros și „Pena da Moura”, două roci mari rotunde, unde există îndoieli și legende legate de bărbații care au pus rocile acolo acum cca. 7000 de ani. Aceste necropole montane sunt în jurul a 750 m altitudine, cum ar fi Muntele Campelo cu 806 m și muntele Pilar cu 801 m situat la granița provinciei.

Zonele de vest ale municipalității sunt în jur de 450 - 600 de metri, iar munții devin dealuri cu văi mici, unde locuiește cea mai mare parte a populației.

Rețeaua de râuri a municipalității este caracterizată de râuri mici cu debit redus, tipic pentru o regiune de vârfuri montane.

În munții Bocelo se află izvorul celor două râuri majore din vestul Galiciei: Mandeo care se abate spre Ria de Betanzos și Tambre, și care se varsă în estuarul Muros și Noia .

Ca element emblematic al orașului este Mănăstirea Sobrado Abbey. Se crede că mănăstirea a fost fondată în secolul al X-lea de benedictini. Până la începutul secolului al XII-lea, ea fusese abandonată.

În 1142, a fost re-fondată ca o mănăstire cisterciană din Clairvaux. În secolele al XII-lea și al XIII-lea aceasta a înflorit și a devenit o extensie a mănăstirii Abadia Valdedios din Asturia. De asemenea, lui Sobrado i s-a acordat dreptul de supraveghere a Abatiei Monfero după ce aceasta s-a alăturat Ordinului Cistercian.

După o perioadă de declin, Sobrado a fost prima abație din Galicia, în 1498, care s-a alăturat Congregației Cisterciene din Castilia.

Noua biserică monumentală a mănăstirii baroce a fost sființită în 1708. Majoritatea clădirilor conventuale au fost, de asemenea, reconstruite în acest moment.

Desființarea mănăstirilor, pusă în aplicare de guvernul Mendizábal în 1835 a pus capăt abației, iar clădirile abandonate au căzut în paragină.

La plimbare prin oraș

O bere e întotdeauna bine venită

Dacă unii încep cu bere, alții cu cartofi

În 1954, călugării trappiști ai Abatiei Viaceli din Cóbreces, la vest de Cantabria, au început reconstrucția, după ce s-au refăcut și restaurat Abatia Huerta în 1929 și au reușit să reinstaleze mănăstirea cu o nouă comunitate trappistă, în 1966.

Un alt punct de interes turistic îl constituie Tabăra romană din Cidadela. Tabăra este amplasată pe un platou de 480 de metri, și este înconjurată de muntele Serra da Corda, înălțimea sa ridicându-se între 522 și 601 metri. Prezența taberei în acest loc se datorează motivelor strategice, cum ar fi controlul pasului pe drumul roman spre „Lucus Augusti (Lugo). Tabăra este dreptunghiulară, cu colțuri rotunjite. Dimensiunile sale sunt de 172 de metri lungime cu 140 de metri lățime, echivalent cu o suprafață de 2,40 ha, dimensiuni corespunzătoare pentru instruirea unei unități militare aici. Această tabără este protejată de un zid și de un număr de puncte de control situate în apropierea taberei. Materialele găsite în tabără sunt reprezentate de numeroase monede variind de pe vremea lui Domițian (86) până la Claudius II (270), o gamă largă de sticlă, bronz, obiecte din fier, construcția ceramicii etc.

Sobrado are o bogată moștenire naturală, cu numeroase râuri și lacuri, o zonă umedă declarată de interes european, în afară de numeroase păduri pline de stejar, castan, mesteacăn etc.

Laguna din Sobrado este cel mai reprezentativ loc de recreere și plimbări printre nuferi. Laguna de la Sobrado are o origine artificială, construită între 1500 și 1530 de călugării care au desecat albiile unor râuri mici pentru a iriga zonele cultivate, pentru a monta mori sau pentru a dispune de pescuit. Laguna are o formă circulară care acoperă o suprafață aproximativă de 10 hectare, cu o adâncime medie de 1,5 metri până la 4,5 metri adâncime. Acesta este situată la o altitudine de 510 metri și are o modificare anuală a nivelului apei de aproximativ 20 de centimetri. Ea este un bun habitaclu pentru broaște, rațe, libelule, vidre, cormorani și alte specii.

Laguna Sobrado este singurul loc din Peninsula Iberică unde este semnalată alga " Nitella-Flexilis. Din categoria copacilor existenți putem vedea o paletă bogată de arbori, tipică de pădure: mesteacăn, arin, frasin, salcie.

Un alt punct de interes turistic este Pădurea de stejar „Casa do Gado”. Aceasta este o frumoasă pădure de stejar care parcă veghează de undeva de sus, orașul Sobrado, aceasta adăpostind printre altele, specii de castan, vâsc, mesteacăn, pin, etc.

În anii 1980, un film a avut ca decor pădurea. Filmul se numește Pădurea vie (el bosque animado) și se bazează pe un roman al unui scriitor galician Wenceslao Fernandez Florez.

Tot aici se găsește al doilea cel mai vechi stejar din Galicia, situat în satul Portacal (Cumbraos), acesta fiind un stejar clasat ca al 2-lea cel mai vechi din Galicia, conform SGHN Galicia (Societatea Galică de Istorie Naturală).

După masă ... la plimbare

Biserica mănăstirii e în renovare

În schimb, capela e deschisă

Deci avem toate motivele să înoptăm aici. Încântați de cunoștința cu Laguna și cu nuferii ei înfloriți, ne îndreptăm spre ceea ce noi am ales, albergue Lecer.

Drumul prin oraș e monoton, asta până la apariția unei răscruci. Înainte șoseaua, în stânga un drumuleț cam de țară, dar pietruit. Logica pe care o am în dotare, îmi spune că înainte e varianta corectă, fapt pentru care, fără nici-o îndoială o luăm înainte, mai ales că erau unele panouri care ne sugerau că înainte sunt câteva albergue. Peste toate aceste indicii, în față se vedeau și 2 pelerini, cel puțin așa se vedea din poziția în care ne aflăm. Deci înainte, cu toate pânzele sus. Mergem cam 2 km, tot spanioli, și constatăm că mai avem 200 m și ieșim din oraș. Tristă revelație. Întâlnim un localnic și îl întrebăm de albergue Lecer, folosind aproape toate elementele fizice pe care corpul meu le are în dotare. Răspunsul a venit foarte prompt: ” de vuelta al primero a la derecha”, adică în traducere liberă, aflată după cazare: ” înapoi și prima la dreapta”. Ce bine e că stau bine cu memoria, mai ales cea vizuală.

Comform indicațiilor prețioase, înapoi cei 2 km, iar la dreapta însemna să o luăm pe străduța de la bifurcație, străduța neglijată de mine. Intrăm pe străduță și refacem aproape toți cei 2 km parcurși înainte.

Întrebăm, așa cum ne e obiceiul, și identificăm poziția geografică a albergue. E un albergue relativ proaspăt renovat, cu un recepționer amabil. Ne explică cu lux de amănunte regulile casei, și ne însoțește în dormitor, ca să ne dea în primire paturile. Iar avem noroc. Am găsit paturi jos, așa că prin asta, repurtez o nouă victorie, evitând cățărarea în pat, mai ales noaptea.

Cum toate obiectivele legate de cazare sunt atinse cu succes, sărim peste dușul ritualic, dar nu și peste somnul de 1,5 ore, pentru relaxare, și ieșim în oraș, cu două scopuri bine definite: să mâncăm și să vizităm mănăstirea, în speranța că avem în program și o Misă.

Ne oprim la un restaurant și ne așezăm la o masă, așa cum fusesem învățați încă din Cantabria. Instantaneu se prezintă lângă noi un tinerel îmbrăcat de sus până jos în negru. Pot paria că are și batista tot neagră. La un moment dat am avut un gând care mi-a dat fiori. Am intrat într-un restaurant, sau într-un magazin de pompe funebre? Privind în jur m-am liniștit, mai erau și alții care mâncau și beau în local.

Amabil, își notează că eu doresc o bere imensă, în timp ce Carmen își dorește un coniac cu gheață, ca să se mai încălzească, și pentru că o durea gâtul. Cum coniacul cu gheață te poate încălzi, asta e o altă poveste. Interesant e faptul că pe mine nu mă atrage de loc ”tăriile”. Foarte rar am băut un păhărel de palincă, dar gustul Whisky-ului nu îl știu. Cred că asta mi se trage de la faptul că tatăl meu, fost aviator în al II-lea război mondial, s-a întors acasă cu meteahna băuturii. Acest lucru m-a afectat, copil fiind, și mi-a creat o repulsie pentru tot restul vieții.

Participăm la o Misă specială

Din nou Lucica își manifestă prezența

Noi cu prietenii din Patagonia

Un sandwich și o bere înainte de culcare

În foarte scurt timp sosește băutura comandată, dar tinerelul nu se dezlipește de masa noastră. Încerc să descopăr cauza, și după cam 3 minute, realizez că el așteaptă comanda pentru mâncare. Suntem de acord că o porție de cartofi prăjiți și o salată de crudități, pentru fiecare, ar fi deosebit de nimerit. Zis și făcut. Nu trec nici 10 minute și pe masă poposesc cele dorite. E o masă regească.

Cu sistemul digestiv satisfăcut, ieșim în oraș. E clar că direcția de deplasare, nu poate fi alta, decât mănăstirea. Așa că trecem de poarta mănăstirii, practic un zid în care, fuseseră chilii, acum fiind magazinașe, căci o parte din mănăstire se privatizase între timp. Intrăm în incintă. În față se ridică majestuos schelele ce îmbracă biserica mănăstirii, acum în renovare totală.

Cum nu putem vizita biserica, ne mulțumim cu vizitarea capelei mănăstirii. Pe lângă noi trec niște pelerini mai în vârstă care vorbeau de Misa. Intrăm în vorbă cu ei și aflăm că, întradevăr, se va oficia o Misa de către călugării mănăstirii. Trebuie să fie interesant, așa că decidem în unanimitate să participăm și noi.

Urcăm la etajul mănăstirii și intrăm într-o sală amenajată drept capelă. Sunt cam 25 - 30 de persoane, majoritatea pelerini. La un moment dat se stinge lumina. Pe o ușă laterală intră 4 grupuri de călugări, se pare că în funcție de ierarhia lor. În total sunt 11 călugări. Ocupă scaunele dispuse în semicerc, iar primul care intrase începe să cânte, acompaniat la orgă de alt călugăr.
Curând încep și ceilalți călugări să cânte, solo sau în grup. Nu înțeleg textul, dar e o atmosferă relaxantă, cu toate că încăperea e rece din punctul meu de vedere. Dacă alte dăți mai înțelegeam câte ceva, de data asta totul îmi este străin. Este luminată doar zona semicercului unde ședeau călugării. Parcă erai la un teatru, la spectacolul de matineu. Ok, se termină slujba, se aprind luminile în sală, asta după ce călugării părăsesc capela, în aceeași ordine în care au intrat.

Coborâm în curtea mănăstirii, ne apropiem de apusul soarelui. Cum soarele dispărea încet după dealul ce străjuie orașul, se instaurează un amurg plăcut. Facem poze cu apusul. Pe poze, în iarbă apar multe luminițe, dintre care una mai mare, mai vizibilă. Sunt convins că Lucica e cu noi. A fost cu noi la slujbă, iar acum ni s-a arătat ca să fim siguri că a fost tot timpul cu noi pe Camino. Multitudinea de mici sfere luminoase, cred, că sunt spiritele unor călugări ce au slujit aici, plecați din lumea asta, spirite legate de viața monahală dusă aici.

Cum încă e devreme să mergem la culcare, mai dăm o raită prin oraș. Intrăm într-un magazin ca să cumpărăm un suvenir cu mănăstirea, căci magazinul cu suveniruri a mănăstirii se închisese odată cu începerea slujbei. Tot fâțâindu-mă prin magazin, reușesc să agăț cu cotul un stand unde erau expuse sticluțe cu apă de colonie. Că l-am agățat, nu e nimic, dar am reușit să dărâm o sticluță, care în cădere s-a făcut praf. Pentru a suplini oarecum paguba făcută, Carmen își cumpără o pereche de pantaloni de trening, căci toată ziua se văitase că îi e frig la picioare. Zgomotul sticluției sparte face ca unii clienți din fața noastră să se întoarcă. Cine sunt? Sunt prietenii noștrii din

Gata de drum

Nu suntem singuri

Biserica e tot în renovare ca și ieri

Burnițează rău de tot

Patagonia, Anibal și Guadalupe. Ultima oară îi întâlnisem la Abadin. Plăcută revedere, facem poze și hotărâm să ne întâlnim la Santiago de Compostela. Plătim doar pantalonii, nu și sticluța buclucașă și o luăm agale spre albergue.

Pe drumul de întoarcere, ne oprim la același restaurant unde mâncasem de prânz. Tânărul în negru nu mai era de servici. Comandăm două sandwich-uri vegetariene și o bere. Lui Carmen se pare că îi ajunsese coniacul de la prânz.
Ajungem la albergue, ne așezăm în pat și adormim instantaneu.

Noapte bună.

30 iulie 2019

Noaptea a fost formidabilă. Ne-am trezit la 6,50 și la 7,24 eram deja pe drum.

E răcoare, așa că ne echipăm corespunzător. Bine că și-a luat ieri Carmen pantaloni lungi, altfel ar fi bombănit tot drumul. Azi ne vom întâlni cu pelerinii de pe Camino Francez.

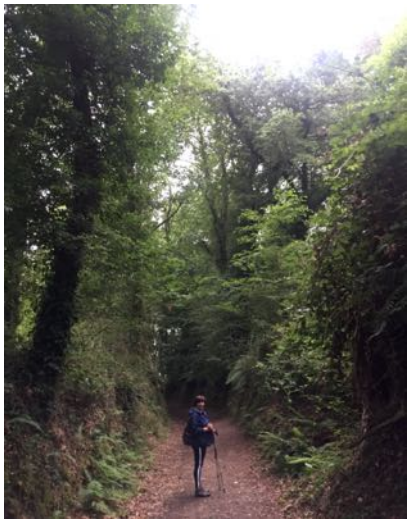
În drum spre ieșirea din oraș mai trecem odată pe la mănăstire pentru a face poze cu locul în care aseară apăruseră globulețele luminoase în iarbă. De data asta nu se văd. Există un principiu, dacă ți se arată ceva și nu ești sigur pe ce ai văzut, și vrei să verifici ulterior, Universul nu îți mai dă posibilitatea să vezi ce ai văzut și nu ai crezut. Sincer să fiu, cred că e normal să fi lipsit de vederea a ceea ce ți s-a arătat și tu ai pus la îndoială.

Ne întâlnim cu Anibal și Guadalupe. Ne îmbrățișăm și ne urăm Bon Camino, căci cu ei nu ne vom mai întâlni. Ei nu se vor opri la Arzua ca noi, ci vor merge până la Pedrouzo. Așa că ne luăm rămas bun cu promisiunea de a ne scrie.

După 4 km începe o burniță deasă. Bine că are acum Carmen pantaloni lungi. Ne punem pelerinele. Drumul urmează traseul șoselei. Trecem printr-o zonă cu case răsfirate și intrăm în Pontepedra.

Părăsind Sobrado dos Monxes, pelerinii de pe Camino Norte de Santiago traversează Rego Tambre în A Pontepedra, un pod peste acest râu care izvorăște în A Lagoa de Sobrado, și care a fost de multe ori renovat de-a lungul secolelor. Pe acest pod a trecut faimoasa Via Romana XIX, lângă așezarea Cohors I Celtiberorum, unitatea militară a Legio VII care a fost aici încartiruită câteva secole, protejând rutele de comunicare istorice care converg aici, rute antice care în timpul romanizării au fost transformate în drumuri imperiale, amplasarea lor a fost practic puțin mai la nord, în parohia cu un nume semnificativ: Cidadela.

De aici drumul începe să urce, semn că încă nu am părăsit zona muntoasă. Peisajul e extraordinar, cu toate că vremea de afară nu ne lasă să ne bucurăm pe deplin de frumusețile din jur.

Nu mai burnițează, dar urcăm

Adresa: Str. Casanova nr. 1

Bine că nu mai plouă

Ne depășesc 2 pelerini pe biciclete

Urcușul prin pădure devine din nou neprietenos, asta și datorită faptului că poteca e udă și rădăcinile sunt alunecoase. După cam 2 km ieșim din nou la șosea.
Parcă burnița a mai cedat, dar copacii continuă să își scuture crengile peste noi, așa că pelerinele sunt încă de folos.
Intrăm din nou în pădure. De data asta, drumul e mult mai bun. Nu tu rădăcini, nu tu ramuri ieșite în drum, nu tu bolovani. Este un drum aproape perfect. Și ca perfectul să fie și mai perfect, a încetat de tot ploaia. Scoatem pelerinele și răsuflăm ușurați.

Drumul ne poartă prin cătunul A Casanova. Denumirea asta a devenit o obsesie pentru mine. Cu toate că era originar din Veneția, Casanova a călătorit mult. Din toată activitatea sa, istoria a reținut numai faptul că a fost un curtezan ”desăvârșit”, dar toată lumea a trecut cu vederea faptul că el a fost ”simplu, direct, curajos, cultivat, seducător, ciudat, și scriitor.”. Astfel îl caracteriza Phillipe Sollers, încercând să îl reabiliteze pe Casanova. El spunea că: ” Om al Luminilor, Casanova a fost și unul din cei mai mari scriitori de limbă franceză la vemea sa, un memorialist extraordinar care a decis singur cum vrea să trăiască și care a trăit în deplină libertate, în cel mai modern sens al cuvântului”. Acum stau și mă gândesc de unde și până unde Casanova este atât de răspândit în Spania? Dacă stau bine și mă gândesc, etimologia cuvântului Casanova, pe teritoriul Spaniei, nu provine de la legendarul curtezan, ci mai degrabă de la ”Casa nova”, ceea ce înseamnă ”Casă nouă”. Pare mult mai plauzibilă explicația astra.

Deci, mulțumit de descoperirea făcută, continuăm drumul prin pădure. Nu suntem singuri, ceea ce e mobilizator. Depășim un grup de pelerini pe care încă nu îi mai întâlnisem. Se pare că sunt din categoria ”habotnici”, căci nu ne răspund la salut. Nu se pune problema că nu au înțeles ce spusesem, deoarece ”Bon Camino” e universal înțeles pe Camino. Vorba mea, ”atât pot ei acum, cu siguranță că mâine vor putea mai mult”.

Se înseninează brusc și scoatem pelerinele, dar după o oră și jumătate de mers, le punem din nou pe noi. Drumul e relativ ușor, se pare că deocamdată am terminat cu urcușul pentru ziua de azi.

Mergem așa cam 2 ore și pericolul de ploaie dispare total. A ieșit soarele, așa că din nou suntem nevoiți să schimbăm costumația.

Traversăm Corredoiras, un mini cătun. Singurul lucru remarcabil este Casa Corredoiras, un stabiliment rural deosebit de atrăgător. Cu toată atracția pensiunii, ne continuăm drumul, căci astăzi vom întâlni Camino Francez, pe care îl vom urma până la Santiago de Compostela.

Interesantă e împărțirea administrativă a teritoriului. La 2 case, una în ruină, biserici zero = marcaj de localitate. Interesant dacă are primar sau consilieri locali? De bună seamă că nu, dar e localitate? Este.

Drumul e mai obositor acum, deoarece se merge mult pe asfalt, și cu toate astea, sunt destui pelerini care ne depășesc. De fapt toate

Asfaltul nu e cel mai bun prieten, dar ...

Mai avem 12 km spanioli

Se simte miros de ”americancă”

O bine meritată americană

Traversăm Boimorto

drumurile în munte, între casele răsfirate, sunt asfaltate și semnalizate, chiar dacă sunt atât de înguste încât nu pot trece 2 mașini, una pe lângă alta.
Mergem de o bună bucată de timp. Deodată, în fața noastră apare o revelație: mai avem 12 km până la destinația zilei de azi, Arzua. De fapt prin Arzua mai trecusem acum 2 ani. Să vedem dacă s-a schimbat ceva?

Dar înainte de Arzua, mai avem de trecut prin Boimorto, așezare la numai 3 km distanță. Se cam simțea lipsa unei pauze, respectiv a unei ”americance”. Cum pe direcția noastră de mers se anunța localitatea Boimorto, decidem, fără să mai supunem la vot, oprirea la primul bar care ne iese în cale.

Municipiul Boimorto are o suprafață de 82,34 km², și este situat în sud-estul provinciei A Coruña. Este delimitat la nord de Vilasantar, la sud de Arzúa și Melide, la est de Sobrado dos Monxes, iar la vest de Frades și Mesia. Este situat într-o zonă de altitudine medie, cu un relief ondulat, fără a deveni adevărate lanțuri montane sau vârfuri foarte înalte. Cel mai înalt vârf este Amieiras (773 m), în munții Bocelo. Pe de altă parte, pe valea râului Tambre, care se învecinează cu Frades, altitudinea nu depășește 300 m.

Această zonă este favorabilă agriculturii și creșterii animalelor, baza economiei locale.Terenurile din Boimorto sunt foarte productive, peste 67% din pământ este potrivit pentru culturi și zootehnie, în special în partea de vest și centrală a municipiului, spre bazinul râului Tambre. Alte râuri mai mici din partea de sud aparțin bazinului râului Ulla.

Municipiul Boimorto are o climă oceanică umedă, deși valorile sale termice au caracteristici tipice ale interiorului continentului. Influența mării este modificată de relief, în special de suprafața de denivelare în care este circumscrisă municipalitatea, trecând peste 400 m altitudine.

Temperaturile au nuanțe continentale ușoare, în special în perioada de iarnă (6,7 °C în ianuarie), cu medii relativ scăzute de vară (18,1 °C în iulie).

Temperatura medie anuală (12 ºC), scade cu aproximativ două grade față de coastă, iar oscilația termică este de 11 ºC. Riscul de îngheț noaptea este foarte frecvent până primăvara.

Precipitațiile sunt mari datorită expunerii favorabile atât la vânturile de nord-vest, cât și de nord-est, precum și la fluxurile de sud-vest. Rata anuală a ploilor are valori iarna de 36%, precum și o vară uscată (11%), anotimpurile intermediare au o precipitație similară (24% primăvara și 23% toamna). Cerul înnorat și zilele ploioase sunt foarte frecvente.

Două castele care datează din primul secol se păstrează în epoca castro, cetatea Dormeá și cetatea Corredoiras. Odată cu romanizarea, în jurul zonei a fost construit un drum secundar al Via XIX, care face legătura între Braga și Astorga.

Din nou prin pădure

Se pare că și la ei au ajuns austriecii

Doi într-unul?

În Evul Mediu Boimorto a aparținut jurisdicției mănăstirii Sobrado dos Monxes. Documentele din anul 569 menționează parohia Dormea în cadrul unei donații acordate diacezei de Iria. Ulterior, Dona Urraca a donat parohia bisericii din Compostela.

Traseul roman a devenit una dintre variantele Căii de Nord a Căii Sf. Jacob, trecând prin parohiile din Los Angeles, Boimil, Boimorto, Sendelle, Brates și Mercurín.

În timpul Vechiului Regim, parohiile din Boimorto aparțineau provinciei Santiago, din jurisdicțiile Arzúa și Mesía aflate sub stăpânirea arhiepiscopiei din Santiago. În urma prevederilor Constituției din Cadiz, pământurile Boimorto au devenit parte din municipalitățile Arzúa și Mesía, care la rândul lor aparțineau provinciei Santiago. După restaurarea definitivă a administrației municipale din 1835, actualul consiliu al orașului Boimorto a fost înființat, în actualele terenuri și parohii, repartizate consiliului judiciar din Arzúa și noii provincii din A Coruña.

După o asemenea istorie bogată în evenimente, un scurt popas și ”americana”, a ”făcut toți banii”, adică a fost extraordinară. Ne pregătim de plecare, căci călătorului îi șade bine cu drumul. Traversăm la pas Boimorto și intrăm din nou în pădurea verde ... dar nu cea de acasă. E liniște, trec pelerini pe biciclete, dintre care unii nu răspund la salut. Am ajuns să nu îi mai bag în seamă, căci atât pot face ei acum.

Pe un drum lăturalnic, sunt stive mari de copaci tăiați. O fi ajuns și pe aici austriecii, oricum, dacă au ajuns nu sunt pelerini, căci pelerinii nu taie copaci în drumul lor. Nu cred că un președinte de-al lor le-a înlesnit exploatarea lemnului, din simplul motiv ce au rege și nu președinte, ori regele e spaniol și nu ar accepta un asemenea jaf pentru țara sa.

Ieșim din pădure și ne alăturăm din nou șoselei. E încă răcoare, așa că nu renunțăm la jachete. La un moment dat dăm de un indicator ce pare a fi în genul: ”... doi într-unul”. De fapt care e numele localității? Igraxa sau Pineiro? Numai pe Camino te poți întâlni cu asemenea ciudățenii.

Intrăm în Igraxa, 3 case și o biserică. E vorba de biserica Santa Maria de Sendelle. Nu se poate vizita, e închisă, dar are afară amenajat un fel de altar, unde pelerinii se pot închina.

Templul roman construit la sfârșitul secolului al XII-lea, timp în care absida este păstrată, deoarece naosul a fost extins și renovat încă din secolul al XVIII-lea. Absida semicirculară, evidențiază fereastra cu arc dublu semicircular, pe coloane mici acoperite cu motive vegetale.

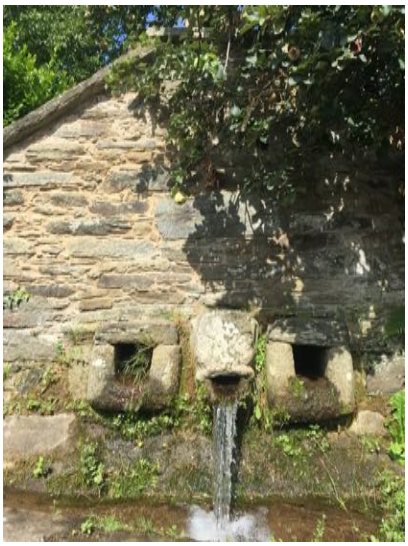
Dar ceea ce este cu adevărat izbitor este decorarea sa interioară, unde te poți bucura de tablouri magnifice din secolul al XVI-lea, în care Cina cea de Taină este reprezentată în partea inferioară a absidei, în timp ce bolta este decorată cu scene din Judecata de Apoi. În curte e amenajat un altar unde pelerinii se pot ruga.

Biserica Santa Maria de Sendelle

Altar pentru pelerini

Fântână pentru pelerini

Loc inedit de popas

Odată ce cartierul Igrexa a luat sfârșit, se ajunge la Piñeiro, unde există o fântână unică - o fântână de băut.
Acum misterul indicatoarelor ce delimitează localitățile, e deslușit pe deplin. Pentru că nu e posibilă delimitarea celor 2 localități, acestea au fost menționate împreună. Genială idee.

Ne continuăm drumul, mai traversăm câteva cătune și un indicator rutier ne avertizează că mai avem 6 km până la Arzua, unde se face joncțiunea cu Camino Francez.

Am început coborâșul. Șoseaua asfaltată, cel puțin mie, îmi dă de cap. Dar cum spaniolii sunt buni creștini, găsim locuri de repaus, unele chiar inedite. Două roți de car între care s-a pus o scândură, a devenit o confortabilă bancă pentru odihna bieților pelerini.

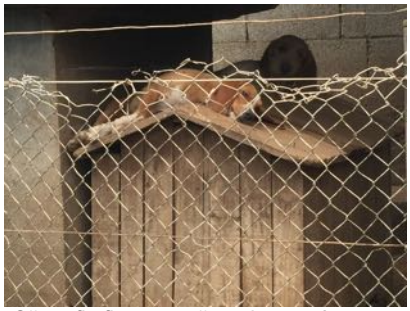
Trebuie să remarc că expresia ”bieții pelerini”, nu este altceva decât o metaforă, deoarece pelerinii nu sunt ”bieți”. Un pelerin odată ce a pus piciorul pe Camino, conștient sau nu, intră sub ”jurisdicția” unei existențe, de care, de cele mai multe ori, nu e conștient. Odată cu primul pas pe Camino, pelerinul intră într-o lume total diferită de cea din care vine. Pelerinul intră într-o hologramă a propriei identități, o hologramă ce îi permite să experimenteze trăiri pe care nu le-a accesat vreodată. E drept că nu toți simt această oportunitate pe care Universul le-o oferă. De aceea destul de mulți consideră Camino ca pe ceva ”cool”. Atunci când hotărești să devi pelerin, chiar și pentru scurt timp, trebuie să fi conștient de faptul că în tine se vor petrece transformări ireversibile, trebuie să fi conștient de faptul că ți se oferă șansa de a evolua spiritual. Am întâlnit destul de mulți pentru care Camino e doar o ”aventură” de 2 - 3 săptămâni. De ce să mint, înainte de primul Camino, și eu am fost împins de curiozitate, ne bănuind ce schimbări puternice are să mi se întâmple pe parcursul pelerinajului. După câteva săptămâni ca pelerin, am început să înțeleg importanța intrării în armonie cu Creația și Universul.

E practic imposibil, acum când privesc în jurul meu la minunățiile pe care Divinitatea le-a creat, să nu mă întreb, cum de am reușit să ne îndepărtăm atât de mult de scopul venirii noastre pe pământ?

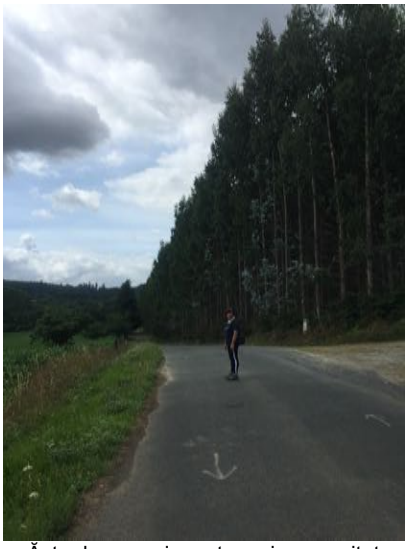
Coborând prin cătune parcă împietrite în veșnicia timpului. Trecem pe lângă oameni fericiți, pe lângă oameni mulțumiți de ce au, bucuroși de faptul că sunt în viață. Carmen s-a așezat pe o bancă să se odihnească, iar eu trec pe lângă ea, fără să o observ, cufundat în gândurile mele. Noroc că ea mă strigă să o aștept. Vedeți acesta e unul din misterele Camino, să reușești să te deconectezi de ceea ce te înconjoară și să rămâi doar cu tine însuți.

Rețeaua de șosele între casele răsfirate pe versanții munților sunt perfecte, chiar dacă sunt atât de înguste încât nu pot trece 2 mașini una pe lângă alta.

După socotelile mele, am mai avea cam 3 - 4 km până la Arzua. Asfalt, asfalt și iar asfalt. Cam așa s-ar caracteriza drumul. Noroc că e la marginea pădurii, dar mai important este faptul că sunt marcate pe

Să nu fi aflat oare că se doarme în coteț, nu pe coteț?

Ăsta da marcaj, pentru cei ce au uitat

În zare se profilează Arzua

Am ajuns în Arzua

asfalt sensurile de mers, nu de alta, dar să nu se creeze caramboluri în trafic, chiar dacă nu e nici țipenie de om sau mașină. Oricum, primăria și-a făcut treaba, restul e sarcina participanților la trafic, dacă respectă sau nu indicatoarele, chiar dacă ele sunt doar marcate pe asfalt. E cald și se pare că și animalele își fac siesta. Un cățel s-a urcat pe cotețul proprietate personală și s-a culcat. E siesta doar ..., nu?

Într-un final ajungem în Arzua. E plin de pelerini, deoarece aici ne-am intersectat cu cei veniți de pe Camino Francez.

Amprentele pe care oamenii preistorici le-au lăsat în orașul Arzua sunt din belșug. Erau societăți de vânători și culegători care s-au dezvoltat între 3.500 și 1.500 î.Hr., formând cultura megalitică. Au avut ca element arhitectonic fundamental moas-ul civilizației sau medorras, monumente funerare care indică existența unei organizații și credințe religioase.

În Arzúa sunt listate mai mult de treizeci din aceste construcții.
De-a lungul anilor, aceste populații, probabil transumante, au început să practice agricultura rudimentară și să devină din ce în ce mai gregare.

În epoca Brozului, coloniștii s-au instalat în satele fortificate, și s-au ocupat de metalurgia cuprului și bronzului. Puține piese au fost găsite din cupru și bronz în subsolul orașului Arzúa, în schimb piese de aur, cum ar fi cuplul castro de Burres, au fost găsite.

Pliniu cel Bătrân ne transmite recensământul generalului Agrippa, care spune că până în anul 20 î.e.n., cei ce locuiau între fluviul Tambre și Ulla, adică acolo unde se află Consiliul municipal Arzua, Coporos și Supertamarienii, erau celtici. Ei locuiau, cum s-a spus, în sate fortificate și aveau un mod de viață care unifica întreg nord-vestul peninsulei într-o singură cultură: Cultura Castaña.

Oamenii cetăților venerau sursele și fenomenele naturii și făceau ritualuri de recunoștință. Dovadă a acestei religiozități sunt sanctuarele creștinizate ale Sfintei Fântâni din Lema, Mota din Santo Estevo do Campo sau Viso din Dombodán.

Sosirea romanilor a dus la îmbunătățirea canalelor de comunicare, ducând la construirea podului Ribadiso, urmărind traseul care leagă Aseconia XIX (Santiago) cu Lucus Augusti (Lugo). La Arzúa, romanii au instalat o tabără militară „Brevis“ pentru a controla exploatarea minelor de aur din Viladavil sau Pantiñobre Dombodán. Drumul în Burres, Vilantime, Viladavil etc. sunt exemple fără echivoc ale prezenței notorii a romanilor în țară.

În decor medieval, sub stăpânirea Mitre Compostela, apare mormântul apostolului Sfântului Iacob cel Mare și, cu ea, pelerinajele. Creșterea acestor pelerinaje dă naștere unui mic sat situat la răscruce de Cod Calixtino numit Vila Nova. Această așezare ar fi, în timp, Santiago de Arzúa. Pentru asistarea fizică și spirituală a pelerinilor, se ridică spitalul Ribadiso da Ponte, iar frații augustinieni din Sarria obțin autorizația

Față în față cu Monumentul Pelerinului

Prânz udat de bere la Arzua

Plimbare prin parcul orașului

Arhiepiscopului de Compostela pentru a construi mănăstirea Madanela cu obligația de a oferi asistență pelerinilor.

În anul 1587, văzând că pirații englezi sub comanda lui Francis Drake au amenințat că vor distruge Compostela, Arhiepiscopul Juan de Torquemada Sanclemente și Chircite spune despre mormânt că a fost jefuit de invadatorii. Acest fapt a reprezentat dispariția aproape a pelerinajelor timp de 300 de ani. În 1887 Miguel Cardenal Payá și Rico a făcut reforme în altarul bazilicii și în noaptea de 28 ianuarie 1878, lucrătorii care lucrau la o boltă mică, în urma săpăturilor a apărut o peșteră cu schelete de trei bărbați. Papa Leon al XIII-lea comunică lumii în enciclica „Dumnezeu Omnipotens” descoperirea rămășițelor Apostolului. Dar pelerinajele sunt încă în minoritate și nu prea există ecouri în orașele pe care le-au traversat, cum ar fi Arzúa. Numai de la declararea rutelor Iacobene ca a 1-a Rută culturală europeană (1987) de către Consiliul European și Situl Patrimoniului Mondial 1993 de către UNESCO, doar din acel moment se poate spune că pelerinajul a atins importanța cunoscută în Evul Mediu.

Prin urmare, pelerinajul are un aport mic în dezvoltarea istorică a Arzúa modernă. Inchiziția ca mașină represivă, inventată de Torquemada, a avut o importanță însă mult mai mare. Există dovezi ale comisarilor și rudelor Inchiziției din Burres, Calvos, Viladavil, Dombodán și Arzúa care au terorizat populația.

Războaiele de revendicare ale lui Filip al II-lea, pentru ”mater hegemonie”, au nevoie de a recruta tineri sub comanda forțată a acolitului Arhiepiscop de Santiago. Mai exact în parohiile din A Mella și Viladavil sunt recrutați și vor purta armamentul pe care îl trimit: „Lopo da Mella, o lopată; Bartolomeu de Peceñe (Viladavil), un leu; Julio de Bouçalonga (Viladavil), sabie și suliță; Gómez de Afonso da Mella un arcabuz ”, și așa, mulți alții. Există, de asemenea, o tăiere nediscriminată a stejarilor pentru a furniza lemn către șantierele navale care au construit navele pentru Marina Imperială, trimise pe mările lumii.

Deja în secolul al XIX-lea, războiul carlist a marcat Consiliul, așa cum a fost la Arzúa, unde Antonio López, care îl vizitase pe D. Carlos în Portugalia, a început războiul carlist. S-a alăturat un partid format din unsprezece bărbați și, după ce l-au învins pe secretarul Consiliului municipal din Pantiñobre, au început operațiunile militare. Lopez a fost doborât, după mai multe acțiuni de succes, într-o ambuscadă pregătită de ofițerul Luna al Armatei Elizabetane la Cardeiro, Boimorto, în iulie 1838. Trupul său a fost afișat în Piața Arzúa și în alte părți din regiune. Capul, a fost bătut în cuie la o fântână, în Piața Obradoiro din Santiago.

Odată cu publicarea Legii Burgos, care a divizat statul în provincii și municipalități, s-a stabilit Arzúa Santiago drept capitala municipalității în detrimentul Burres. De aici începe dezvoltarea zonei urbane a Arzúa, dotarea școlilor, construirea unei închisori și a sediului primăriei, clădirile care ocupă acum Curtea, și Sala Conservatorului.

Situația economică precară cauzată de incertitudinea politică, ori de unele guverne conservatoare sprijinite de biserică și un model de cvasi-proprietate asupra terenurilor feudale provocă un foarte puternic val de migrație către America. Arzuenii au emigrat în principal în Cuba și Argentina unde au învățat noi moduri de viață și de gândire. Mulți dintre ei s-au întors la sfârșitul dictaturii Primo de Ribera și au luat parte activă la triumful Republicii.

Triumful Republicii și autoexilul lui Alfonso XIII deschide cea mai progresivă perioadă din istoria municipalității. Se nasc numeroase forțe politice și sindicale și se înființează numeroase școli cu profesori calificați, cu sarcina de a pregăti noile generații.

Această etapă a progresului este oprită însă de lovitura de stat comandată de generalul Franco.

Răscoala a început la Arzúa pe 22 iulie 1936 cu o izbucnire generală la târgul unde au avut loc mai multe împușcături. Un grup de arzuieni afectați de guvernul legitim al Republicii au încercat să ajungă la Curtis pentru a aduce muniție și dinamită pentru a arunca în aer podul de peste râul Iso și a împiedica trecerea militarilor fasciști de sub comanda căpitanului Saavedra.

Rebelii au devenit proprietarii satului, iar represiunea a început prin uciderea și torturarea multor rezidenți. Mulți profesori cad pradă represaliilor, iar țăranii care au acționat ca militanți anti-franco sunt închiși și torturați. La sfârșitul lunii august a anilor 36, primarul D. Juan Vidal este asasinat.

După 40 de ani de dictatură, în 1978, normalitatea democratică a fost restabilită. La primele alegeri democratice, partidele conservatoare sau independente au fost întotdeauna cele care au atins primele majorități, dar treptat normalitatea și pluralitatea democratică dau reprezentare tuturor partidelor din arcul politic. În prezent, guvernul Arzúa este alcătuit din șase consilii ale BNG, forța cu cele mai multe voturi, șase de la PP și unul din PSOE.

Arzúa a fost locul de naștere unde, Festa do Cheixo, brânza denumită Arzúa-Ulloa, devine unul dintre pilonii economici ai municipiului. Arzúa este Țara brânzei.

Străbatem străzile orașului în căutarea Albergue de Camino. Dacă îmi aduc bine aminte, și sunt din ce în ce mai sigur că îmi amintesc bine, aici, cu 2 ani în urmă, mi s-a refuzat cazarea, pe motiv că albergue: era full și era înainte de ora 13, când deschideau, așa încât a trebuit să îmi iau catrafusele și să caut alt albergue. De data asta am fost mai norocoși: era și deschis și aveam și rezervări, deci toate condițiile erau îndeplinite ca să fim acceptați.

Intrăm și la rcepție ne întâmpină un ins relativ amabil, cel puțin așa lăsa să se întrevadă. Urcăm la etaj, un dormitor cu 10 paturi suprapuse și baie proprie. Condiții extraordinare pentru niște pelerini obosiți.

Misa la Biserica Santiago de Arzua

Cină udată tot cu bere

Gata, retragere fără torțe

Beneficiem de un pat jos și cel de deasupra. Eu solicit să mi se repartizeze patul de jos și Carmen acceptă amendamentul depus în plen de către mine. Oricum nu avea nicio șansă deoarece prin dimensiunile mele fizice dispuneam de o majoritate absolută.

Ne instalăm, facem un duș înviorător. Unii dintre noi spală toate hainele, căci erau transpirate și încercăm să dormim puțin.

Pe la ora 17,30 ieșim în orașul care îmi era familiar. Mergem la albergue unde înoptasem cu 2 ani în urmă, ca să punem ștampila pe credențial, dovadă că mai trecusem pe acolo atunci când Albergue de Camino nu mă primise. A fost o revedere minunată. Am retrăit pentru câteva momente acele timpuri. La recepție nu mai era aceeași persoană care cu 2 ani în urmă primise de la mine o gogoașă cu ciocolată, drept răsplată că a sunat și găsit un albergue în Santiago de Compostela unde să dorm atunci când voi pune piciorul în orașul sfânt al catolicilor.

Ne orim în parcul din centrul orașului unde ne desfătăm cu o masă excelentă, acompaniată de berea cea ”de toate zilele”. Aflăm că la ora 19,00 se va oficia o Misa la Biserica Santiago de Arzua. Dacă e Misa, nu putem lipsi tocmai noi. Cum se apropia ora începerii slujbei, ne îndreptăm către intrarea în biserică. E multă lume, preponderent pelerini. Ca și acum 2 ani, la slujbă participă și câteva maici îmbrăcate complet în alb.

Biserica a fost construită în a doua jumătate a secolului al XII-lea, dar a suferit reforme ulterioare.

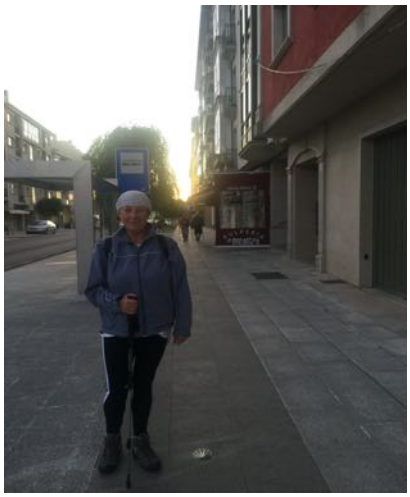
Între septembrie 2012 și martie 2013, aceasta a fost condusă de Lord Don Jaime Vaamonde Souto, care a ocupat atât funcția de pastor al bisericii cât și de canon al Colegiiei Regale Santa María del Campo din La Coruña.

La origini este o biserică romanică. Vechiul plan a fost dezvoltat în trei nave și trei abside, având o mare importanță cele două uși laterale și ușa fațadei principale. Pe fațada vestică, găsim frontispiciul, format din arcade ascuțite, cu imaginea lui Santiago Matamoros călare.
În vârf se deschide o rozetă, în timp ce pereții laterali sunt articulați de contraforturi și două copertine formate din arcade semicirculare. Astăzi templul are o singură navă.

Așa cum era de așteptat, înăuntru e multă lume. Cinci preoți se pregătesc pentru slujbă. Patru sunt pelerini și parohul. O călugăriță ce pare a fi stareța maicilor, citește câteva versete din Biblie, apoi cântă. După acest ”preambul”, specific slujbelor catolice, începe Misa propriuzisă. La încheiere, preotul paroh cheamă pelerinii în fața altarului. Biserica se golește, au rămas doar pelerinii. Suntem numai noi pelerinii în fața altarului. Preotul ne întreabă pe fiecare de unde venim, după care rostește o rugăciune pentru cei ce sunt în drum spre Santiago de Compostela. Ne binecuvântează și ne stropește cu aghiasmă, urându-ne ”Bon Camino”. A fost o slujbă deosebită. În afara faptului că cele patru măicuțe prezente au creat o notă solemnă prin

Pelerini ... și pelerini

E dimineață și ceața încă persistă

Gata de plecare

Și măicuțele fac business cu pelerinii

Refacem rezerva de apă

ținuta lor de culoare albă. Una dintre ele a cântat la chitară, la fel cum a făcut și în urmă cu 2 ani.

Facem câteva poze în biserică și ieșim ca să mâncăm cina.

Ne oprim la aceeași terasă la care luasem prânzul, terasă pe care o descoperisem cu 2 ani în urmă. De fapt nici nu era greu de ”descoperit”, deoarece și-a așezat mesele sub coroana copacilor din parc, copaci a căror coroană a devenit în timp un adevărat umbrar. Și de această dată cina e udată cu bere.

E o senzație de tristețe pentru mine. Odată cu intrarea în Arzua, pelerinajul nostru se apropie de sfârșit, un sfârșit inevitabil, de altfel și previzibil. Simt parcă un gol în suflet la gândul că aceste minunate zile de libertate totală, de armonie, se vor sfârși și mă voi întoarce la viața pe care nu de mult o părăsisem. De multe ori m-am gândit la faptul că aș dori să devin un pelerin ”full time”. Ar fi atât de minunat să pot deveni astfel liber și fericit în armonie cu natura și Universul. E clar că acest lucru e practic imposibil deoarece trăim într-o societate cu reguli clare, în care am devenit ”sclavii” zilei de azi.

Ne întoarcem spre albergue, căci e deja seară. În spatele albergue, un grup de tineri, ce simulează a fi pelerini, au ocupat trotuarul. Stau pe jos și vorbesc destul de tare. E și ăsta un mod de a fi ”pelerin”. Facem câteva poze cu ei și urcăm în dormitor. A fost o zi minunată, dar și plină de amintiri. Am retrăit clipele petrecute pe Camino Francez, clipe când nu realizam cât de aproape e sfârșitul pelerinajului. Acum când trec a doua oară prin aceste locuri simt o senzație ciudată, un amestec de bucurie cu tristețe. Dar cum totul are un început și un sfârșit, și în această ”aventură” spirituală există un sfârșit, chiar dacă îi negăm existența.

Noapte bună.

31 iulie 2019

Ne-am sculat fără să vrem la ora 5,00 din cauza colegilor de cameră care se grăbeau să intre pe traseu. Toți își puseseră telefoanele să sune la ora 5,00 așa că dintr-o dată m-am trezit într-o stare de alarmare generală. Sincer să fiu, nu înțeleg graba asta. Afară e întuneric și cei 22 km de parcurs nu sunt o problemă. Dacă te-ai gândi că vor să evite dogoarea soarelui de amiază, nu ține explicația, deoarece se opresc pe drum la terase unde pierd ore întregi. Oricum asta e situația. E drept că aș mai fi dormit nițel, dar ... singurul lucru pe care pot să îl fac, e să rămân în pat și să asist la agitația colectivă.

E ora 7,24 și sunt afară 10° C, deci e cam răcoare. Drumul e plin de pelerini, semn că ne apropiem de Santiago de Compostela. E drept că nu întâlnesc fețe cunoscute, căci marea majoritate vin de pe Camino Francez.

Trecem pe lângă o casă cu etaj. Se pare că aici stau cele 4 măicuțe. În fața casei, pe o măsuță sunt prezentate pentru vânzare către pelerini,

Acum nu mai suntem singuri

Un cioplitor în lemn plasat neconvențional

diverse suveniruri și fructe. Business-ul e business, chiar dacă porți haine călugărești. Bineînțeles că doar ne uităm ce e expus și plecăm mai departe. După cca. 100 m o fântână ne amintește că apa din sticle e de ieri, deci trebuie reîmprospătată, lucru pe care îl și facem, după ce așteptăm să își umple sticlele cei 5 pelerini din fața noastră.

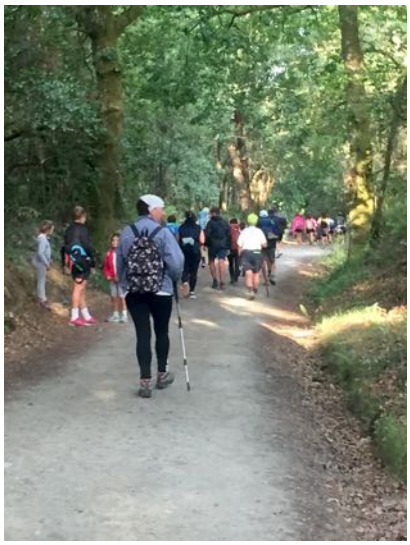
Traseul e plin de pelerini, unii mai grăbiți, alții mai relaxați, fiecare cu gândurile și țelurile care i-au îndemnat să devină pelerini, chiar și pentru o scurtă perioadă de timp din viața lor. Privesc pe chipurile lor. Unele din ele sunt total impenetrabile, în timp ce fețele altora sunt total transparente. Oare care să fie cauza acestei enorme diversivități de exprimare în raport cu comunicarea cu cei din jur? Eu am încercat de multe ori să dezleg misterul, dar încă nu am un răspuns precis. Vă mai amintiți de experimentul făcut de mine acum 2 ani, când părăseam Logrono? Îmi permit să citez din acel jurnal: *"... În acest parc imens localnicii, indiferent de vârstă, fac jogging. Cu ocazia asta, întâlnind diferiți oameni, am descoperit și pus la punct o nouă metodă de indentificare a stării de spirit momentană cât și a caracterului prin analiza răspunsului la salut (inclusiv a timbrului vocii). Interesant este faptul că după ce ai făcut determinarea, te uiți la fața celui studiat și 80% din trăsăturile fețelor subiecților studiați coincid cu rezultatul analizei*."

Da a fost un experiment interesant. Noi oamenii suntem atât de diferiți încât nu se pot asemăna 100 % doi oameni. Acel experiment mi-a întărit convingerea că pe această planetă suntem unici. Acest adevăr ar trebui să ne conducă atât la toleranță, cât și la empatie, empatie pe care ar trebui să o manifestăm față de cei cu care venim în contact, indiferent de circumstanțele în care se petrec interferențele dintre noi și cei din jur. Trebuie să fim de acord cu faptul că fiecare am venit în această lume cu sarcini precise, sarcini care ne sunt ascunse odată cu prima expirație pe care o facem odată cu actul nașterii. Unii au venit să continue pe o treaptă superioară ceea ce au început într-o viață anterioară, alții au venit pentru a arde karme proprii sau dobândite, karme ce îi împiedică să evolueze. Dar indiferent de natura misiunii noastre, trebuie să înțelegem că între naștere și moarte, totul este o conjunctură menită să ne ajute să ne îndeplinim misiunea pentru care am venit. Și atunci îmi zic: cum să fi lipsit de toleranță și empatie față de cineva care a apărut în preajma ta ca să îți fie suport în realizarea succesului misiunii tale? E o întrebare pe care ar trebui să ne-o punem în fiecare moment când simțim o aversiune față de cineva. Acela, cu siguranță, a apărut precis în momentul în care noi suntem pe punctul de a "greși la extemporalul vieții". Vedeți, acest mic amănunt poate schimba cursul vieții. Noi, în general reacționăm destul de des impulsiv atunci când cineva ne asaltează seturile de "credințe" pe care ni le-am "cimentat" în subconștient de-alungul vieții, credințe dintre care multe din ele sunt false, fiind generate de nivelul EU-lui fiecăruia dintre noi. Sunt credințe cărora le-am pus eticheta de universal valabile.

Mergând pe Camino, asta dacă scopul de a fi pelerin este și o curățire a "dulapului cu prejudecăți", ai posibilitatea de a face o curățenie generală în sinea noastră, așa cum facem "curățenia de Paște". Camino e locul potrivit unde putem arunca toate reziduurile acumulate

Dumnezeu să îl odihnească în pace!

Suntem din ce în ce mai mulți

O americană e binevenită oricând

Autoservire la marginea drumului

de-a lungul vieții, fără a fi acuzați de poluare. Camino e un loc unde ”întunericul” este înlocuit de ”lumină”, bineînțeles dacă ne dorim asta. De fapt plecasem de la ”analiza” fețelor tovarășilor de drum. Ei bine, concluzia mea este că asistăm la cazuri de persoane care refuză să ”facă curățenia de primăvară” și merg închiși în ei, cu îndârjirea celui gata în orice moment să riposteze la un presupus atac iminent. Contrar acestora, sunt aceia care în urma lor lasă mormane de prejudecăți, sunt practic cei care au început deja ”curățenia de primăvară”, și își continuă periplul prin viață, locuind într-o ”casă curată, aerisită și plină de armonie”. Cred din ce în ce mai tare faptul că mersul pe Camino e similar cu o ”curățenie de primăvară” a sufletului nostru.

Dar să revenim la dimineața de 31 iulie 2019. E încă răcoare, drumul e plin de pelerini și noi reușim să ținem ritmul cu ceilalți participanți, chiar dacă uneori gândul o cam ia rasna. Mergem cam 6 km și simt că parcă ceva îmi lipsește. Fac rapid un inventar și constat că singurul lucru care îmi lipsea este ”americana”. Oprim la o terasă în drum și în schimbul a 5 euro, intru în posesia a 2 ”americance” plus câte un biscuite. E drept că cel intitulat biscuite este insignifiant de mic, este totuși ceva. La terasă întâlnim doar un pelerin cunoscut, venit și el de pe Camino de Nord. Ne cunoaștem din vedere, dar e plăcut să reîntâlnești pe ”unul de-ai noștrii”. Apartenența la o ”familie” care s-a creat odată cu primul pas pe Camino e o certitudine existențială ca pelerin. Ne sobim în liniște cafeaua, făcând să dispară dintr-o înghițitură minusculul biscuite și o luăm din nou la pas.

La un moment dat avem parte de o ”surpriză”, pe o măsuță, la marginea drumului, o ștampilă făcea ca toți pelerinii să își îmbogățească credențialul cu un nou ”trofeu”. Pe atât de inedit, pe atât de practic. De fapt fiecare ștampilă nouă aplicată pe credențial este un mod de aducere aminte a faptului că ai trecut fizic prin acel loc. E un fel de trofeu care în timp îți dă dreptul să spui: am fost pelerin la un moment dat. Privind retrospectiv în credențial, retrăiești momente pe care trecerea timpului poate le-a estompat. Marcăm deci trecerea noastră în credențial și ne continuăm drumul în compania a câtorva zeci de alți pelerini.

Vremea e plăcută, e chiar cald. După finalizarea repertoriului muzical, format din cântece patriotice care preamăresc ”stejarul de la Scornicești”, urmate de cântece pionerești de genul ”La revedere tabără dragă” și culminând cu Imnul tanchiștilor, trec scurt în revistă o paletă, recunosc cam scurtă, de dansuri populare. Cam aceasta e starea mea de spirit, acum pe Camino. În jur soare, un cald plăcut și o liniște ce plutește în aer.

E poate greu de înțeles expresia: ” o liniște ce plutește în aer”. Pare oarecum deplasată în situația prezenței atâtor pelerini în jur. Dar nu e deloc greșită. Aici vorbesc de două stări diferite. Pe de o parte vorbim de liniștea de exterior, care e întradevăr uneori deranjantă, iar pe de altă parte vorbim de o liniște interioară ce nu mai e tulburată de multitudinea gândurilor cotidiene, care în aceste momente au dispărut.

Dansând pe Camino

Decor inedit: sticle goale de bere

Când păşeşti pe Camino, cu siguranţă vei găsi comutatorul care te izolează de mediul înconjurător.
A te rupe de ceea ce se petrece în jur este de fapt cheia declanşării a ceea ce am numit anterior ”curăţenia de primăvară”. Spune asta un ”veteran” al Camino, care prima dată a păşit pe calea ce duce la Santiago de Compostela din curiozitate, şi care acum după 3 pelerinaje, a început să înţeleagă misterul de a fi pelerin. Aceasta e cauza euforiei mele manifestată prin cântec şi dans. Sunt exteriorizări involuntare care pornesc din interior. Nu pot fi înţelese decât în cazul în care descoperi comutatorului care te izolează de lumea exterioară.

De fapt e important un lucru, e important să redescoperi ”copilul din tine”. Nu e un motiv de blamare a faptului că indiferent de vârstă, trăim în comuniune cu ”copilul din noi”, o entitate ce nu îmbătrâneşte niciodată. Dacă îl descoperim şi dacă ni-l facem partener de viaţă, nu vom îmbătrâni niciodată. Vom rămâne tineri mereu, chiar dacă fizic nu mai arătăm ca la 15 ani. Copilul din noi este cel care ne ajută să trecem peste momentele grele din trecerea fizică pe această planetă.

Vedeţi, eu cred că am descoperit ”copilul din mine” în acel moment în care fiind pe Camino, am descoperit comutatorul fermecat. Am mai spus-o şi în alte jurnale, formatarea HD intern este cel mai mare câştig pe care îl primeşte un pelerin. Noi târâm după noi, toată viaţa, un balast imens şi inutil de informaţii de care nu avem curajul să ne descotorosim. Spun, în cunoştiinţă de cauză, că cel mai frumos cadou pe care şi-l poate face cineva, este un drum pe Camino.

Aproape sunt convins că mulţi din cei care vor citi aceste rânduri, ori vor lăsa jurnalul fără să îl termine de citit, catalogându-l plictisitor, dar poate vor fi unii care vor medita la trăirile mele ca pelerin. Nimic nu e ”artificial” sau ”comercial” în ceea ce scriu. Dar importantă este dorinţa mea de a ”planta o sămânţă” de deschidere către spiritualitate.

Rândurile tovarăşilor de drum se îngroaşă cu fiecare km parcurs. Ajungem la o terasă inedită. Totul e ”pavoazat” cu sticle de bere goale, semn că mulţi trecători s-au oprit pe aici. Totul e îmbrăcat cu sticle de bere. Nu sunt mulţi pelerini la ora asta la mese, marea lor majoritate intră din curiozitate, intră să facă poze şi apoi îşi reiau drumul. La fel facem şi noi, intrăm, facem poze, ne minunăm şi plecăm. E prea devreme pentru prânz, americana ne-am băut-o, şi peste toate astea, mai avem cam 12 km de mers. Suntem oarecum la mijlocul traseului pentru azi.

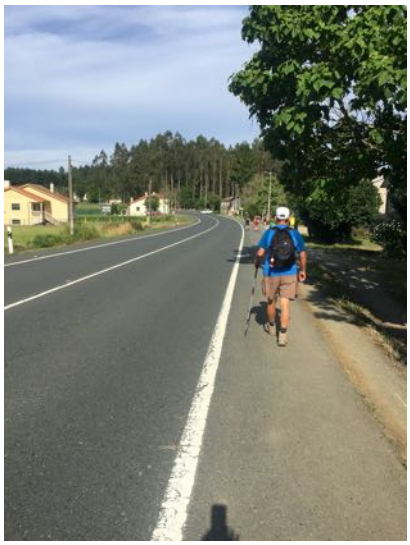
Din nou ajungem din urmă grupul cu care plecasem din Arzua azi dimineaţă. Nu cunoaştem pe nimeni, dar ne simţim ca o componentă a lui.

De la terasa ”ornată” cu sticle goale de bere, au trecut cam 3 km. Deja recunosc traseul. E acelaşi cu cel pe care mersesem cu 2 ani în urmă. La un moment dat în faţa noastră zăresc un grup de tineri aşezaţi pe jos în faţa unei intrări. Ne apropiem şi recunosc barul lui ”Baba Cloanţa”. După umila mea părere, este un bar cam sinistru. Peste tot sunt reprezentări ale acestui personaj horror. Trebuie să recunosc că

Barul ”Baba Cloanța”

Iar pe asfalt ...

Poză de grup cu ”librarul”

sunt destui care nu îmi împărtășesc părerea despre acest loc. Dacă mă uit în interior, sunt numai tineri. Cei mai în vârstă nu zăbovesc înăuntru prea mult. O ștampilă, câteva poze și părăsim localul. Trecem de micul sat Salceda și ne angajăm pe poteca ce însoțește șoseaua. E destul de greu iar pe asfalt. La un moment dat poteca se desparte de șosea și intrăm în pădure. Bine că deocamdată nu urcăm.

La un moment dat, poteca iese din pădure și trece pe lângă o mică estradă unde un tânăr negru vindea cărți. Ne oprim ca să punem ștampila de rigoare și intrăm în vorbă cu băiatul. Aflăm că fusese la un moment dat în România și chiar știa câteva cuvinte românești. Bineînțeles că nu cumpărăm cărți, dar facem o modestă donație. A fost plăcută revederea cu băiatul, dar mai avem cam 7 km de mers azi, așa că o luăm din loc, mai ales că se strânseseră mulți pelerini în jurul băiatului.

Ne continuăm drumul. Rândurile pelerinilor se măresc, semn că am recuperat din întârzierea plecării. Cei care au plecat la 5 dimineața se pare că nu au ajuns prea departe.

Trecem pe lângă poza unui pelerin care la vârsta de 62 de ani și-a pierdut viața pe Camino. Oare ce a pățit Kyriacos Zindilis în acea zi fatidică de 17 aprilie 2019? Eu întotdeauna port un respect deosebit pentru cei care au plecat pe Camino și nu au mai ajuns la Santiago de Compostela. După părerea mea, acești oameni au fost cu totul și cu totul deosebiți, care au iubit starea în care te înalță statutul de pelerin. De aceea, în toate călătoriile mele, am omagiat pe cei care nu au reușit să își ducă la bun sfârșit visul.

Pentru mine Camino e un vis pe care îl construiești singur. Camino nu e doar un drum care pleacă din punctul X și se sfârșește în punctul Y. Camino e o stare care pleacă din punctul X și nu se sfârșește în punctul Y, ci dăinuie. Și ca orice stare, Camino te ”clădește” prin tine însuți. E un proces care nu este reversibil. Unii pot ”construi” mai repede și mai mult, alții mai puțin și mai încet, dar indiferent de ritm, construiesc, fiecare din noi, treptele spre spiritualitate, indiferent dacă e conștient sau nu de acest proces. Hai că iar m-am abătut de la drum, cu gândul, nu fizic. Fizic urmez cu stoicism marcajul săgeții galbene. De fapt nici nu mai ai nevoie să cauți marcajul, deoarece s-a creat un cordon de pelerini care ”curge” continu.

Drumul se abate în stânga. Părăsim șoseaua și coborâm printre casele situate într-o suburbie a orașului Pedrouzo. Pe străduța care traversează localitatea, pe treptele unei case șade un tânăr care împarte pelerinilor pliante legate de Misa care se va săvârși azi la biserica din Pedrouzo. Practic acesta este ultimul punct de popas al pelerinilor înainte de Santiago de Compostela, nu și pentru noi, care ne vom opri la Monte Gozo, înainte de Santiago de Compostela, asta din considerente strategice.

Încep să apară reclame legate de posibilitățile de cazare din oraș. Una dintre ele e chiar ”modernă”. O văzusem și acum 2 ani. Pe un panou cu leduri se derulează informații legate de un anumit hostal. Reclama

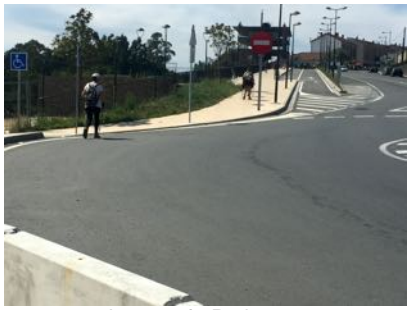
Ștampilăm și din nou la drum

În memoria unui pelerin, mort în 04. 2019

Suntem ca pe bulevard

Intrarea în Pedrouzo

e plasată într-o mică poieniță alături de drum, în afara pâlcului de case.

Trecem pe lângă deja clasicele movilițe de pietriș, unde unii pelerini lasă bilețele cu dorințe sau gânduri, fiecare în limba lui, dar pe care speră că Spiritul Pelerinului le va citi și mai ales, îndeplinii.

Cuntinuăm să ne bucurăm de binefacerile coroanelor copacilor care ne protejează de asaltul nemilos al soarelui de amiază. Practic între această suburbie a orașului și orașul propriuzis sunt cam 1,5 km.

În sfârșit intrăm în oraș. Un indicator rutier ne anunță, fără echivoc, că am ajuns în Pedrouzo. E foarte recomfortant momentul în care ajungi la destinația propusă pentru o anumită zi.

De aici până la Santiago de Compostela mai sunt doar 24 km. Aici intervine strategia mea. Dacă mâine am pleca direct la Santiago de Compostela, am ajunde acolo pe la prânz, obosiți, fără un chef prea mare de a simți energia orașului. Cum sunt un bun strateg, așa mă consider în probleme de drumeție, ne vom opri la Monte Gozo unde vom înopta. A doua zi vom avea doar 8 km până la Santiago de Compostela, deci vom avea o zi întreagă să hoinărim prin oraș, un fel de răsplată pentru întregul drum.

Cum localitatea îmi e cunoscută de acum 2 ani, găsim ușor albergue O Trisquel. Ne cazăm, mâncăm și facem clasicele poze în costum de pelerin. Nu știu de ce, dar în momentul în care pui pe tine mantaua de pelerin și te înarmezi cu toiagul specific, parcă te simți mai înalt, parcă ți se îndreaptă spatele și ai sentimentul pe care îl încearcă un cavaler întors victorios din luptă. E o senzație stranie de învingător. Nu știu câți au simțit asta, dar eu am recunoscut senzația pe care am încercat-o și cu 2 ani în urmă.

Traversăm strada și ne așezăm la o terasă ca să mâncăm. Ne lovim de același lucru, bucătăria e închisă până la ora 19, așa că ne mulțumim cu un sandwich vegetarian ... și o bere pe cinste, de care se bucură ”strategul” expediției. Avem timp să trecem în revistă principalele momente ale existenței acestui oraș. Deoarece prezentarea turistică a orașului are o savoare cu totul și cu totul deosebită, o voi transcrie integral. Sinceritate și modestie, astea sunt ingredientele prezentării.

”*Nucleul urban din Pedrouzo, este situat în parohia Arca cu capitala O Pino (uneori diviziunea administrativă poate duce la o confuzie a pelerinilor). Orașul s-a consolidat în ultimii ani, împreună cu Monte do Gozo, ca ultima oprire a călătorilor înainte de sosirea lor iminentă la Santiago.*

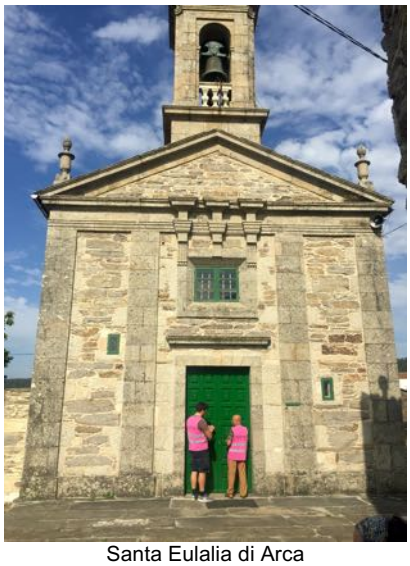
Deși Camino nu trece strict prin centrul urban Pedrouzo, acesta îl mărginește, așa că mulți pelerini, ținând cont de distanța ideală care rămâne până la Compostela (18 kilometri), deviază mai puțin de un kilometru față de traseu spre odihnă sau mâncare în acest oraș. Din acest nucleu sunt doar patru ore distanță până la Santiago. Orașul,

Demn însoțitor al unui pelerin adevărat

Un prânz frugal

Santa Eulalia di Arca

capitala unei parohii, concentrează tot felul de servicii, astfel încât pasionații să își poată reîmprospăta proviziile într-unul din supermarket-urile sau magazinele existente sau să-și recâștige forța într-unul din numeroasele locuri deschise către Albur del Camino.

De fapt, încă din vara anului 2013, sunt deja în funcțiune noi unități care oferă produse specifice bucătăriei galleze, cum ar fi un magazin alimentar central. Dintr-un trecut artizanal, localitatea nu păstrează în prezent foarte multe vestigii etnografice, deși călătorii vor găsi în împrejurimile sale mai multe enclave arhitecturale de vizitat.

Ca fapt istoric, în această municipalitate galică își au obârșia unele dintre cele mai importante personalități artistice ale comunității, cum ar fi pictorul, intelectualul și galicianul Luís Seoane, cunoscut pentru gravurile sale în ulei, a cărei mamă a moștenit o casă situată în fața adăpostului pelerinilor. Ca o altă notă curioasă de menționat este că bunicul matern al lui Mariano Rajoy (actualul prim ministru)*, medicul Manuel Brey Guerra, a locuit și el în acest loc.*

În municipiul O Pino există mai multe sărbători legate, mai ales, de cultul religios. Unul dintre cele care se remarcă pentru prezența sa este cel de la San Pedro, un pelerinaj popular asezonat cu muzică și bucătărie galeză, care are loc pe 29 iunie în jurul stejarului de lângă schitul Santa Irene.

O altă recomandare excelentă este deja cunoscută, Festa do Galo și Mostra Cabalar, desfășurate în prima duminică din august. Acest aranjament se alătură unui târg celtic, cu standuri de artizanat și expoziții; posibilități de echitație; o expoziție cu exemplare de cocoși și găini din rasa Piñeira și pui de pasăre; și mai multe spectacole muzicale. Aproape 10.000 de oameni petrec la aceste festivități în jurul orașului."

Ei ce spuneți de această prezentare? Terminăm frugalul sandwich, golim paharul de bere și o luăm agale prin oraș. Cum Misa e doar la ora 19, bântuim prin magazine, activitate ce nu mă încântă de loc, dar trebuie să fiu ”flexibil” atunci când nu sunt singur. Deci liber la shopping, fără shopping. Pare un paradox, dar statutul de pelerin este total incompatibil cu noțiunea de shopping, exceptând: cașcavalul feliat, untul, pâinea, roșile și ... berea, restul fiind prohibit. Deci, în condițiile de mai sus, liber la shopping. Mă uit la ceas, se apropie ora de începere a Misei, iar biserica unde se ține e destul de departe de centrul orașului.

Cum știu precis unde e poziționată, ne abatem de la strada principală și urcăm delușorul care mărginește localitatea. Trecem pe lângă pensiunea Cruceiro, acolo unde am dormit cu 2 ani în urmă. A fost o experiență plăcută cazarea aici. Intru pentru a pune ștampila și a schimba câteva cuvinte cu recepționista. E normal să nu își aducă aminte de mine, dar atmosfera dinăuntru mi-a trezit amintiri plăcute.

Pensiunea Cruceiro de Pedrouzo este o pensiune privată pentru pelerinii de pe Camino de Santiago, și, de asemenea, o pensiune

Misa la biserica Santa Eulalia

Pensiunea Cruceiro

turistică, situată în micul oraș O Pedrouzo, ultima oprire pentru mulți pelerini ce sosesc de pe Camino Francez, Primitiv și Nordic. Părăsesc cu nostalgie albergue și urcăm dealul învecinat către biserica Santa Eulalia di Arca, acolo unde cu 2 ani în urmă s-au căsătorit religios doi pelerini italieni, Alexandra și Stefano, asta dacă îmi aduc bine aminte.

Ajungem la Biserică. Ușa e încuiată, cu toate că mai sunt doar 35 de minute până să înceapă slujba.

Aceasta este o biserică parohială. Biserica Santa Eulalia este închinată unei tinere mucenice spaniole, cunoscută și sub numele de 'Baia' în limba galleză - al cărei cult este foarte vechi în Galicia și, probabil, datează din Arca, un loc de venerație dedicat ei deja în jurul secolului al VIII-lea. De asemenea, dacă primele date despre existența Parohiei se referă la secolul XIV și primele date despre clădire datează din secolul XVII, parohia a aparținut inițial Patronatului Mănăstirii San Pedro de Afuera din orașul Santiago de Compostela și când a fost anexată Mănăstirii San Martin Pinario, Parohia a avut și ea aceeași soartă.

În 1834 Biserica a fost refăcută complet, dar în 1896 un incendiu grav a devastat-o și a trebuit să fie restaurată în forma sa actuală.

Valoase sunt cele două sculpturi din lemn, donate de Mănăstirea San Nicolas de la Coruña, și marele CONCHA (scoica, simbolul pelerinilor de pe Camino), fiind singura Biserică de pe întregul Camino care păstrează o Concha. Altarul este, de asemenea, un dar primit după incendiu, din partea Mănăstirii Mercedarienilor din Santiago.

San Eulalia este sărbătorită în a doua duminică a lunii decembrie și, mai ales, este o sărbătoare minunată pentru Corpus Domini.
În această Biserică în lunile Peregrinării, din martie până în noiembrie, guanellienii oferă serviciul Confesiunilor, de ascultare a pelerinilor și de sărbători euharistice în spaniolă, italiană și engleză.
La ușa bisericii, doi inși se străduiesc să deschidă ușa. Recunosc, în unul dintre ei, pe tânărul care împărțea pliante cu Misa. După tricoul ce îl poartă se pare că e voluntar ce ajută activitatea legată de Camino.

În sfârșit intrăm. Curând nu mai sunt locuri pe scaune. Biserica e plină ochi. Un grup de copii, membri ai unei organizații religioase pentru tineret, ocupă primele 8 rânduri de bănci. Cu siguranță că vor cânta, deci va fi nostim.

Întradevăr, copii au cântat. Un grup de pelerini, acompaniați de o chitară au delectat cu cântecele lor pe cei ce se aflau în biserică. După citirea unui pasaj din Biblie, apar 5 preoți. Se vedeau că sunt pelerini. Cel care conduce slujba e un preot negru, stăpân pe sine, deci obișnuit cu ritualurile.

Se ajunge la împărțirea împărtășaniei. Să vedem dacă cei care împart bagă de seamă că nu sunt frate cu ei în cultul romano-catolic. Teama se spulberă instantaneu în momentul în care preotul îmi întinde rondeaua. Deci am trecut și de data asta testul.

Monumentul cocoșului galic

Gata de plecare

Reîmprospătăm rezervele de apă

... și pătrundem într-o mirifică pădure

După slujbă lumea se împrăștie, fiecare în direcția lui. Afară e încă soare și cald. Ne reîntoarcem în oraș, trecem din nou pe lângă albergue Cruceiro.

Ajungem în centru și descopăr Monumentul Cocoșului Galez, monument pe care nu îl remarcasem cu 2 ani în urmă. Suntem în grafic, bucătăriile au intrat în funcțiune, așa că ne așezăm la aceeași terasă unde luasem frugalul prânz.

La o masă alăturată ședea o familie destul de brunetă, ce nu lăsa strop de îndoială că erau concetățeni. Un bărbat, scund și îndesat, cu o ceafă respectabilă și o voce groasă tabacică, înconjurat de 4 femei de vârste diferite. Dacă cineva ar fi curios să cântărească bărbatul, ar fi constatat că cel puțin 2 kg cântărea numai aurul de pe el, lanț gros, ghiuluri, deci tot tacâmul. Femeile purtau salbe tot de aur și erau posesoare de fuste lungi și crețe. Aspectul bărbatului e tipic celor care nu ar ezita în nici-un moment să scoată șișul, așa că renunț la ideea de a-l întreba de unde vine. E mai cuminte așa, mai ales că doresc să ajung la Santiago, nu să sfârșesc ca o placă memorială pusă de prieteni pe drum, în amintirea mea. Deci spulber primul impuls și mă concentrez pe cină, fără să mai imortalizez cina pe ”peliculă”.

Cina a luat sfârșit în condiții de deplină securitate, așa că ne întoarcem liniștiți la albergue. A fost o zi minunată. Mâine avem doar 16 km de mers, un fleac.

Noapte bună.

01 august 2019

A fost o noapte plăcută. Suntem ultimii care părăsim albergue. Plecăm la ora 7,28 precis. Ieșim în strada principală și o cotim la dreapta pe lângă primărie. La capătul străzii poteca intră în pădure.

E răcoare, dar plăcut. Poteca prin pădure e lată, e un fel de bulevard înțesat de pelerini. Păsărelele cred că sunt la un congres păsăresc, așa că nu se aude frântură de ciripit. În jur foiesc pelerini de diverse vârste și mai ales, cu diverse țeluri.

La un moment dat, de apropie de noi un pelerin în vârstă care venea spre noi, venind practic din sens opus. Cum direcția în care mergea era oarecum ”contra naturii”, îl atenționez că Santiago de Compostela e în direcția opusă sensului în care mergea el. Și așa intrăm în vorbă. Yves De Belleval, căci așa se numește, venea tocmai de la Santiago. Era din Canada bătea potecile Camino de 3 luni de zile. În această perioadă fusese deja de 3 ori la Santiago, deci este un pelerin full time. E pensionar și pelerin, astea sunt cele 2 identități ale lui. Ne povestește că fusese la un moment dat la Sighișoara, dar nu învățase nici-un cuvânt românesc. Mai sporovăim câteva minute, facem poze împreună și fiecare își continuă drumul.
Drumul prin pădure e superb. Păcat că păsărelele sunt ocupate, așa că mă simt dator să preiau o parte din atribuțiile lor. Încerc să fac o

Noi și cu canadianul Yves, pelerin perpetu

Loc de aduceri aminte

Începe urcușul

În vârf de munte vânzător de suveniruri

preselecție a repertoriului pe care îl voi interpreta, deoarece am observat faptul că o anumită porțiune a repertorului meu crează dizarmonie pentru coechipier. Deci voi renunța la operele lirice închinate stejarului din Scornicești, cu toate că coechipera, fiind olteancă, ar fi trebuit să o înflăcăreze.

Mă gândesc la Yves De Belleval. Ce om fericit? De ce viață în totală armonie cu Universul are parte? Cât am stat de vorbă cu el am descoperit un caracter deschis, comunicativ și fericit din toate punctele de vedere. Uite, așa ceva mi-aș dori și eu, dar deocamdată dorința asta rămâne un vis frumos, dar un vis neabandonat în totalitate.

Trecem pe lângă un așa zis loc cu amintiri. Mulți pelerini renunță la anumite lucruri personale, pe care le oferă celor care vin din urmă. Interesant, nimeni nu ia aceste lucruri lăsate, locul devenind, în timp, un colț cu amintiri. La un astfel de loc am găsit o bentiță cu tricolor. La vederea acelei bentițe m-a trecut un fior prin corp. Am mai remarcat senzații asemănătoare ori de câte ori întâlnesc ceva ce îmi aduce aminte de România. În momentul în care ești plecat din țară se amplifică un sentiment similar cu ”patriotismul”.

Începe urcușul. Până aici am mers pe o curbă de nivel plasată aproape de baza muntelui. Acum, dintr-o dată, trebuie să urcăm. Urcușul e abrupt. Mai facem pauze, mai admirăm natura și astfel ajungem în vârf. Acolo ne aștepta ”vânzătorii de suveniruri”. Pe o tarabă găsești aproape orice tip de suvenir. Doi băieți, bruneți, îmbie pelerinii să cumpere. Remarc faptul că bronzul din dotare e bronz autentic spaniol. Orice asemănare cu altcineva e total întâmplătoare. Ne oprim și noi, nu ca să cumpărăm ceva, ci ca să dotăm credențialele cu încă o ștampilă.

În jurul tarabei se adună mulți pelerini, dar după un sondaj cu o marjă de eroare de +/- 10 %, numai 1 % din cei care se opresc și cumpără.

Mulțumit de sondajul ad-hoc efectuat de mine, pornim la drum. Acum coborâm. După câte îmi aduc aminte de acum 2 ani, mai avem vreo 3 munți pe care vom fi nevoiți să îi escaladăm.

Începem să coborâm. Poteca e populată ca pe Lipscani, cu singura deosebire că toți poartă rucsacuri și afluiesc în aceeași direcție. Păsărelele tot nu s-au întors la muncă. De teama de a mi cere să imprim un album, nici eu nu mai poluez sonor atmosfera în care mărșăluim. De fapt, sunt convins, că fiecare se deplasează într-o lume care e numai a lui. Proporția tinerilor s-a redus simțitor. E posibil să se fi oprit pe la terase. Total greșită ipoteză, deoarece nu am întâlnit terase pe drum. Cred că singura cauză plauzibilă este dorința lor de a ajunge cât mai repede la Santiago de Compostela.

Trecem pe lângă un monument al pelerinului și în scurt timp dăm de gardul de sârmă ce împrejmuiește aeroportul Santiago de Compostela.

Poteca se strecoară pe un mic pod peste un pârâiaș ce trece printr-un zăcământ feruginos aflat sub pistele aeroportului. În dreptul acestui

Monumentul pelerinului

Pârâul ce străbate un zăcământ de fier

pod, cu 2 ani în urmă, am reîntâlnit-o pe Pernile, suedeza bolnavă de cancer și care era cheală în urma chimoterapiei. Era un om plin de viață, cu un tonus ridicat, încrezătoare în faptul că pelerinajul pe Camino o va vindeca. Oare unde o fi Pernile acum? Am convingerea fermă că e în viață și e vindecată complet. Mersesem câteva zile cu un grup din care făcea și ea parte și nu am auzit-o nici măcar odată să pomenească de boala ei. Purta un batic care îi ascundea căderea totală a părului, în rest era un om optimist, vesel, deschis și plin de viață. De ce, la vederea acestui pârâiaș roșu mi-am amintit de Pernile, nu știu? Au trecut anii și viața petrecută pe Camino și oamenii întâlniți nu pot fi uitați. Sunt oameni pe care i-ai întâlnit doar odată în viață, dar care te marchează tot restul vieții.

Incepe un coborâș destul de neprietenos cu noi, mai ales cu mine care sunt încă cu gândul la Pernile. Pe potecă mă oprește un pelerin care îmi cere bani. Din discuții aflu că e ungur. Ce mult îmi plac mie ungurii? Carmen îmi atrage atenția că Universul mă pricopsește numai cu unguri ca să mă testeze. Îi dau 10 euro și brusc îmi aduc aminte de unguroaica de acum 2 ani, tot deghizată în pelerină care mi-a cerut și ea bani. De data aceea îi dădusem 20 euro. Ce să-i facem? Inflația a crescut între timp. La un moment dat poteca iese într-o poieniță ”roșie”. Ne apropiem și aflăm că sunt copii cu handicap veniți tocmai din Insulele Canare. Sunt îmbrăcați în roșu, un fel de uniformă. Am înțeles că sunt aduși cu autobuzele porțiunile mai dificile, după care străbat porțiuni pe jos. Sunt 42 de copii însoțiți de 15 monitori (însoțitori). Copii sunt de vârste diferite. Să vezi copii cu Sindrom Dawn cum se bucură atunci când trec pe lângă pelerinii care se opresc și îi aplaudă. Dacă le vezi fața, primul lucru care ți se întâmplă sunt cele 2 lacrimi de bucurie să îi vezi cât de mândri sunt. În acele momente simți un deosebit respect pentru cei care au organizat activitatea.

Sunt copii cu handicap motor, care susținuți de monitori merg. E un sentiment de solidaritate cu ei, un sentiment de admirație pentru ceea ce pot face.

Cum era evident, Carmen se fotografiază cu grupul și ia de mână o fetiță, ajutând-o să meargă. E o atmosferă minunată să vezi pelerinii aplaudând copii.

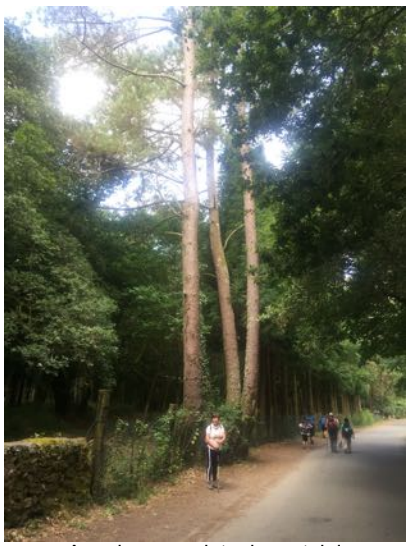
Intrăm așadar în Lavacolla, câteva case și un bar. E momentul să ne bem ”americana”, alături de un mic dejun. Într-adevăr mic și firav micul dejun, cafeaua ce îl mai salvează. Mâncăm cu un deosebit respect minusculul sandwich, și la ieșirea din bar zăresc mica bisericuță de acum 2 ani, deschisă. Intrăm în Iglesia San Paio Lavacolla, facem câteva poze și mă îndrept spre măsuța unde, cu 2 ani în urmă, un tânăr cam de 30 de ani îmi punea ștampila pe credențial. Aici a început momentul care și acum mă obsedează. Fără să scot un cuvânt, tânărul fiind aproape cu spatele la mine, și îmi spune: ”ești din Danemarca, și doamna e tot din Danemarca”. Și acum retrăiesc acele momente. Tânărul se întoarce către mine și îmi spune: ”ești ortodox”. Șoc pe toate fronturile și confirm. Încercând să ”ies onorabil” din situația creată reușesc cu greu să spun că ”Dumnezeu e doar unul”. El

Grupul de copii handicapați din Canare

Biserica San Paio din Lavacolla

Am ajuns pe platoul muntelui

Prima TV care a emis în limba galiciană

e de acord cu remarca mea și plec. Pe drum realizez că acel tânăr nu avea de unde să știe că sunt din Danemarca și că sunt ortodox. Da, căile Domnului sunt nebănuite. Intrăm în bisericuță să pun ștampila și încerc să văd dacă mai e același tânăr la măsuța de lângă ușă. Nu, nu mai e același tânăr. Acum e o persoană cu aspect neutru, pune ștampila pe credențial, ... și la revedere. Și acum e o enigmă pentru mine cum acel tânăr, care stătea cu spatele la mine, știa că sunt din Danemarca și mai presus de toate, știa că sunt ortodox.

Cu regret ies din bisericuță și ne angajăm în urcușul penultimului munte ce trebuie escaladat azi. În fața noastră sunt copiii îmbrăcați în roșu. Cât respect pentru problemele de sănătate ale acestor copii? Să îi aduci tocmai din Insulele Canare și să le dai sentimentul că au ajuns la Santiago de Compostele pe piciorușele lor nesigure, asta înseamnă empatie și respect pentru cei care le-au dat posibilitatea de a se simți la fel ca alți copii.

Urcăm în serpentine destul de strânse. Am început să gâfâim, dar când ne uităm în urmă la acești copii, parcă oboseala trece. Ajungem în sfârșit în vârful muntelui. Practic e un deal la o altitudine de cca. 410 m. Deal, deal, dar pentru spanioli e munte. Acum sincer vorbind, dacă e să mă refer la panta pe care trebuie să o învingi ca să ajungi în vârf, poți spune că sunt munți, deoarece pantele sunt scurte și abrupte.

Copii au rămas mult în urmă. Continuăm să coborâm, trecem pe lângă o biserică închisă și traversăm șoseaua care leagă aeroportul de Santiago de Compostela. Parcă o ”americană” ar prinde bine acum când suntem atât de aproape de ținta zilei de azi. Un magazinaș plasat la marginea șoselei ne informează că putem savura o cafea. Intrăm, da reclama e adevărată, doar că ”americana” nu e ”americană”, ci o cafea de la un automat de cafea. Nu ne formalizăm la amănunte, acceptăm licoarea fierbinte cu ușoare urme de cafea.

Ne simțim relaxați, destinația zilei este doar peste un munte. Cu mai puțin entuziasm reluăm urcușul. Curând urcușul ia sfârșit. Suntem pe platoul unde sunt studiourile primei stații TV care a emis numai în limba galeză. Deja ”sunt acasă”. Recunosc aproape fiecare copac de pe drum. Nu exagerez deoarece pe aici nu au ajuns încă austriecii de la Holzindustrie Schweighofer ca să decimeze bogăția oricărei țări, pădurea. Deci, așa cum spuneam, recunosc tot peisajul. Trecem de studiourile TV și începe coborârea. Stupoare, în stânga, cam la 100 m, niște ”oameni de bine” tăiau copaci. Folosind scule performante, un singur om dotat cu un tractor special, culca la pământ ditamai copacul, după care îl dezbrăca de crengi și scoarță. Ce mulțumit trebuie să fie copacul de prestația muncitorului? Încerc să identific al cărei firme aparține salariatul. E clar că nu e salariat Holzindustrie Schweighofer. Deci nu mă amestec, e treaba spaniolilor.

Continuăm coborârea, trecem pe lângă un camping și începem să întrebăm de albergue Benvido do Monto Gozo. Dacă aș fi întrebat de locul unde se găsește ”grădina edenului”, poate aș fi avut mai mult succes. Nimeni nu auzise de așa ceva. Nu puteam căuta alt albergue, căci rucsanul mare ne aștepta la Benvido.

Capela San Marco

În fața albergue

Suntem în fața recepției

Prânzul cu bucătăria închisă

Ștrandul din vale

Urcăm pe Monto Gozo, ne facem câteva poze cu monumentul, dar problema cu găsirea albergue e din ce în ce mai arzătoare. Trecem pe lângă capela în care cu 2 ani în urmă, un preot negru ținuse o Misa, și un gând, o ultimă speranță mijește în mintea mea. Lângă capelă e un chioșc. Nu se poate ca vânzătoarea să nu fi auzit de Benvido do Monto Gozo. Genială idee. Bineînțeles că știe. Ne indică să o luăm pe strada care duce în oraș. Dezamăgire totală pentru mine. Asta înseamnă că e în oraș, deci pierdem oportunitățile pe care ni le oferă Monto Gozo. E drumul spre Santiago de Compostela.

Ce să facem? O luăm în jos pe strada către oraș. În stânga noastră se derulau pavilioanele albergului municipal, cel care putea găzdui 500 de pelerini odată. Aici înoptasem eu cu 2 ani în urmă, fiind cazat în cameră singur cu 5 fete. Ce vremuri? E drept că le văzusem doar dupămasa, căci ele au plecat la distracție și s-au întors după ce eu adormisem, iar dimineața au plecat înainte ca eu să mă trezesc. Oricum, nu e greșit să spun că am dormit în aceeași cameră cu 5 fete.

Ok, acum că avem indicații precise, o luăm în jos pe strada ce duce în oraș. Cam pe la mijlocul albergue municipal, niște indicatoare ne indică drumul spre o recepție. Practic m-am blocat. Care recepție, când recepția albergue e sus? Cum tot nu aveam altă soluție, ne comformăm, mai ales că mai erau 5 seturi de pavilioane și albergue municipal se termina. În față se contura un restaurant, așa că șansa noastră de a afla locația albergue Benvido do Monto Gozo prindea contur. Intrăm în restaurant. Mai erau 3 consumatori și 4 chelneri. Avem șanse sporite. Într-adevăr, unul din cei 4 ospătari ne taie calea. La întrebarea mea scurtă, dar concisă, fața i se însenineză, urmând o întrebare din partea lui: ”nu vreți să beți ceva înainte, căci ați ajuns unde doreați?” Era clar că doream să bem o bere, dar nu ne-am închipuit că vom dormi printre mese într-un restaurant ce aducea mai mult a fabrică de bere, decât a albergue. Având acum siguranța că am ajuns unde ne doream, ne așezăm la o masă și comandăm bere, căci bucătăria, așa cum îi șade bine unui restaurant, se deschide la ora 19, adică la aceeași oră la care începea Misa la capela din deal unde în urmă cu 2 ani asistasem la o Misa oficiată de un preot negru ce se acompania singur la chitară. Beneficiem de o favoare totuși. Dându-și seama că suntem clienți simpatici, nefiind alți clienți în restaurant, ne aduce cartofi prăjiți cu ochiuri și o salată mare. Carmen dorește în loc de ochiuri, pește pane, dorință îndeplinită. Nu înțeleg cum a putut aduce chelnerul asemenea bunătăți, când bucătăria era închisă? Dar acesta e un amănunt mai puțin semnificativ.

Văzându-ne descumpăniți, cu o amabilitate demnă de serviciul unui chelner de la Les Deux Magots din Paris, ospătarul nostru ne povestește cum de un an de zile, vechiul albergue municipal se ”privatizase”. Jumătate din vechiul albergue a devenit: Benvido do Monto Gozo, adică ceea ce căutam noi. De la el aflăm că recepția e plasată în ultimul pavilion, dacă vi dinspre capelă. Câtă dreptate a avut vânzătoarea de la chioșc?

Bem berea, și coborâm la recepție. Trecem pe lângă pavilioane în reconstrucție și intrăm într-o recepție modernă, dotată cu 2 fete

La o bere după ”atacul armat” eșuat

Nici-o șansă pentru o bere gratis

Monumentul pelerinului Monto Gozo

În drum spre monument

drăguțe și amabile. Curios, rucsacul nostru ne aștepta cuminte, trist, parcă speriat că nu va mai fi recuperat de stăpâni. Primim camera, lux adevărat. Verificăm dacă toate utilitățile funcționează, nu facem duș, și ieșim ca să ne plimbăm, liberi de toate grijile zilei.

Trecem pe lângă restaurant și urcăm pe pajiște până la monument. Chiar și așa îmbrăcat în schele, monumentul e impozant. Facem poze, coborâm la barul unde cu 2 ani în urmă mă aștepta rucsacul și încerc să impresionez personalul barului cu o pușcă uitată de nepotul barmanului pe o masă din bar. Efectul nu a fost cel scontat. Nici măcar o bere nu am obținut pe gratis. A fost plăcut. Se apropia ora 19, așa că părăsim barul și ne îndreptăm spre capelă.

Înăuntru se adunase destul de multă lume, preponderent pelerini. La un moment dat apare același preot, însoțit de aceeași chitară. Slujba e frumoasă, în acorduri de chitară. La sfârșit îl întreb pe preot dacă acceptă să facă o poză cu noi. El acceptă, ne strângem toți pelerini în fața altarului și facem poze. Primim binecuvântarea și aflăm că locuiește aici de 18 ani. Asta e explicația că îl văzusem și în urmă cu 2 ani.

Ne luăm rămas bun de la preot și o luăm agale spre restaurantul a cărui bucătărie se pare că s-a deschis oficial. Ne oprim să studiem un scurt istoric al locului.

Monte do Gozo (Dealul Bucuriei) este un deal din Santiago de Compostela. Este cunoscut pentru faptul că este locul în care pelerinii creștini de pe Camino de Santiago (Calea Sfântului Iacob) obțin primele vederi ale celor trei turnuri ale destinației lor, Catedrala din Santiago de Compostela. La 370 metri, este ultimul deal al pelerinilor și ultima oprire înainte de a ajunge la catedrală, cu o oră de mers pe jos. După tradiție, este locul în care pelerinii strigă de bucurie văzând în sfârșit ținta lor.

Monte do Gozo se află la aproximativ trei kilometri în afara centrului nou al orașului și se poate ajunge pe jos sau cu autobuzul local în 20 de minute, asta ca alternativă la mersul pe jos. Este la mai puțin de un kilometru distanță de micul cătun din San Marcos. Cătunul se ridică la 70 de metri deasupra traseului și la 110 metri deasupra orașului. Este, de asemenea, un drum popular pentru bicicliști.

Dealul a prezentat o mare dezvoltare, fiind numit Ciudad de Vacaciones Monte do Gozo (Orașul de vacanță Monte do Gozo). Acesta loc de vacanță a fost construit în 1993 pentru beneficiul pelerinilor, care includea un hotel / pensiune în stil bungalow, cu 500 de paturi, cuprindea un teren de camping, marele Auditorio Monte do Gozo pentru concerte în aer liber (unde au concentrat artiști importanți de muzică populară internațională) și grădini cu trasee de promenadă, toate acestea acoperind o suprafață de 65 de hectare. Construită inițial în 1993 pentru a fi utilizată de pelerini, a dus curând la o redimensionare a dealului atunci când a fost utilizată și pentru festivaluri de tineret. Sponsorizat de administrația locală, unele aspecte ale dezvoltării (în special locul concertului) au atras și

Dumnezeu să îl odihnească în pace

Misa la capela San Marco

festivaluri religioase organizate de Biserici, care au pus un accent mai mare asupra mesajului religios din zonă. În timp ce hotelul / pensiunea a ajutat la ușurarea orașului de presiunea legată de cazare în perioadele de vârf ale pelerinajului, aspectul său în sine nu a fost întotdeauna privit favorabil, o carte numind-ul „o suferință modernă” și o alta caracterizând-ul drept „sufletește zdrobit de sufletește”.

Camino este asfaltat pe întreaga lui întindere. Dealul este înconjurat de copaci de eucalipt, care, împreună cu structurile suburbane, au ascuns în mare măsură potențialul peisagistic al Monumentului din Monte do Gozo în ultimele timpuri. John Brierley, scriitorul unui ghid al Camino, îi avertizează pe pelerini să nu se aștepte prea mult de la acest popas și spune că, „Capela minusculă din San Marcos este singurul lucru rămas pe deal, care dă orice sens istoriei acestei zone romantice.

Papa Ioan Paul al II-lea a vizitat dealul pentru a conduce Mesa finală în august 1989 a Zilei Mondiale a Tineretului din acel an. Basoreliefurile reprezentând vizitele Papilor și se află plasate pe fiecare față a monumentului. Cel mai dominant este cel care comemorează sărbătorirea acelui eveniment, și reprezintă atât vizita lui Ioan Paul al II-lea, cât și un pelerinaj al Sfântului Francisc din Assisi la începutul secolului al XIII-lea.

În Evul Mediu a existat o capelă pe munte, construită de Diego Gelmires în 1105, unde pelerinii îngenunchiau în semn de recunoștință pentru că au ajuns acolo. Din acel moment, mulți dintre pelerinii care au călărit au făcut restul drumului pe jos (ca Alfonso XI), iar alții și-au încheiat pelerinajul chiar desculți. Această capelă a fost abandonată în secolul al XVII-lea.

În 1989 s-au făcut mari lucrări pe deal pentru a întâmpina vizita papei Ioan Paul al II-lea acolo, motivată de aniversarea Zilei Mondiale a Tineretului.

Astăzi, Monte do Gozo are facilități uriașe pentru a găzdui pelerinii, precum o pensiune cu capacitate pentru sute de persoane, un restaurant, o cafenea, o spălătorie, un magazin, un teren de fotbal și un mare auditoriu descoperit, unde au jucat trupe precum The Rolling Stones, Bruce Springsteen, Red Hot Chili Peppers, și alții, în fața a patruzeci de mii de oameni.

Coborâm pe poteca ce ne duce către restaurantul cu iz de fabrică de bere, respectiv spre cameră. Ne oprim la restaurant. De data asta proporția chelner / client s-a modificat. Sunt 4 consumatori și doar 3 ospătari. Ne așezăm la o masă și suntem serviți aproape instantaneu cu sandwish-uri vegetariene și ... de data asta nu cu bere, ci cu tinto.

A fost o cină regală. Totul a fost perfect, mai puțin senzația că mâine aventura spirituală se va sfârși. A fost un traseu greu, dar acum la final, dacă aș avea posibilitatea, aș lua-o de la început.
Toate greutățile parcă au dispărut, și numai ce a fost frumos s-a păstrat.

O cină regală

Talentul imitării

Gata de plecare

E încă lumină afară, așa că ne hotărâm să ne mai plimbăm. Se aud cântece, căci tinerii se distrează. E plăcut să simți că totul e al tău și totul ești tu. E o trăire minunată. În minte îmi revin copii ”îmbrăcați în roșu”. Pe unde or fi ajuns? Oare ce e în sufletul lor văzând că pot face ce fac și alți copii? Mă gândesc și la părinții acestor copii. Mă gândesc că pentru ei, copii lor au învins handicapul. Nu știu câți părinți de la noi ar accepta să își trimită copii într-o asemenea aventură? Mă gândesc și la faptul că oficialitățile au contribuit la această realizare de excepție.

Cu aceste gânduri ne îndreptăm spre albergue. A fost o seară de excepție în care am învățat multe. De fapt, fiecare zi pe Camino e o sursă de învățăminte. Important e să le descoperi și să cauți să le înțelegi.

Mergând așa, cu 2 pași în spatele lui Carmen, mi se derulează prin fața ochilor, în paralel, cele 3 Camino pe care le-am făcut. Fiecare din ele au fost altceva. Fiecare din ele și-au dezvăluit misterele, funcție de nivelul la care eram atunci, nivel care mi-a dat posibilitatea de a înțelege anumite lucruri.

Fiecare pelerinaj a adus un plus de spiritualitate, fiecare pelerinaj a fost, pentru mine, unic și nepetabil.

Ne apropiem de albergue. A început să se însereze, e plăcut afară. Greierii cântă. Râsetele tinerilor s-au estompat. Mâine va fi ultima zi a acestui pelerinaj. Bucurie și tristețe, acesta e cocteilul de sentimente care mă încearcă. Bucurie, pentru faptul că am fost în stare, la vârsta mea să ajung din nou la Santiago de Compostela, tristețe pentru că clipele și trăirile petrecute pe Camino, inevitabil vor lua sfârșit pentru anul acesta. Dar mai e și un alt an, anul viitor.

Ajungem în cameră și adormim aproape instantaneu.

Noapte bună.

02 august 2019

Ne sculăm. Avem doar 6 km de mers până la Catedrală. E răcoare, dar o răcoare plăcută. Suntem ultimii pelerini care pleacă. Doar la recepție sunt două fete, altele, dar tot drăguțe și amabile. Lăsăm rucsacul cel mare pentru a parcurge ultima etapă, în compania salariaților de la Correos. Nu știu ce a simțit rucsacul, dar pentru noi Correos ne-a fost de un mare ajutor.

Ieșim în deja cunoscută străduță ce ne va purta spre oraș. Coborâm lăsând în spate impunătorul monument al pelerinului, dar și pe preotul negru care acompaniat de chitara sa a oficiat Misa de aseară, care bănuiesc că încă doarme.

Coborâm, dar gândul îmi zboară la cei 42 de copii cu handicap din Insulele Canare, care veniseră să ”cucerească” unul din simbolurile

Interesantă perdea de copaci

Colecție de sculpturi mai puțin obișnuite

Traversăm autostrada del Atlantico

Am intrat în oraș

catolicismului, Sf. Iacob cel Bătrân, dorind să demonstreze că și ei pot ceea ce și alții pot.

În stânga noastră se întinde o perdea de copaci uriași de tuia, ce formează o pată imensă verde pe cerul albastru, parcă o protecție ce face ca Monto Gozo să devină și mai impunător. De pe această colină se văd turlele Catedralei din Santiago de Compostela. La vederea acestora te simți ca un învingător, dar și tristețea pe care o realizezi amintindu-ți că mâine dimineață un avion, te va răpi din acest paradis și te va transporta înapoi în lumea căreia îi aparți, e drept că numai vremelnic.

Trecem pe lângă o curte plină de statui, care mai de care mai ”exotice”. Parcă am fi în apropierea piramidelor Aztecas. E o colecție pe cât de interesantă, pe atât de înfricoșătoare. Îmi e cunoscută de acum 2 ani, dar, ca și atunci, și acum mă face să iuțesc pasul, chiar dacă știu că sunt doar pietre.

Continuăm drumul. Acum se văd din ce în ce mai bine turlele Catedralei. Trecem peste autostrada care desparte ultimul cartier al Monto Gozo de Santiago de Compostela.

Intrăm deci în oraş pe podul de peste autostrada ”del Atlantico”, apoi peste calea ferată şi Río Sar şi pătrundem în cartierul San Lázaro, remodelat în ultimele decenii, fără a fi uitată semnificaţia „pelerinistă” a zonei, ba mai mult, fiind amenajat aici un parc „tematic” cu un monument cu aspect de arc de triumf numit „Porta Itineris St.Jacobi” („Poarta drumului Sf.Iacob”). Pe el sunt înscrise numele mai multor pelerini faimoşi, capete încoronate, oameni ai bisericii sanctificaţi, o listă impresionantă pe care citind-o ai un sentiment de „apartenenţă” la o lume specială. Şi aşa şi este, fapt ce se confirmă zi de zi, an de an, secol după secol, de mai bine de un mileniu, misa pelerinilor are loc la amiază în catedrală, sub privirea senină a patronului, Santiago, cel care mijloceşte între noi, pelerinii, şi Mântuitor.

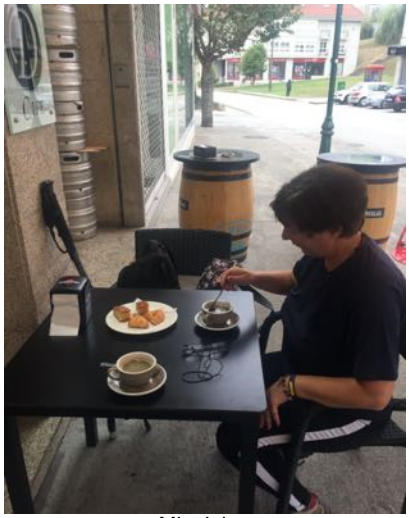
Alături, retras de la stradă, se ridică „Palatul Congreselor” cu o funcţionalitate multiplă iar în continuare intrăm într-un cartier nou, modern, în care există o secţiune dedicată capitalelor europene, în sensul că străzile şi pieţele poartă numele capitalelor Europei. O zonă verde, nouă şi ea, ce face tranziţia între această zonă şi partea mai veche, interbelică, a oraşului. Ciudat, nu există strada ”București”. Există însă: ”Budapesta”, ”Sofia”, ”Varșovia”, chiar și ”Zagreb”. Interesant, nu? E clar că vorbim de o discriminare religioasă.

”Ne amestecăm printre numeroșii pelerini care induc o notă unică în viaţa oraşului, ai cărui locuitori s-au obişnuit să vadă zi de zi - de dimineaţă până seara - înaintând spre inima urbei lor, oameni cu rucsaci în spinare, spărgând eventuala linişte cu bocănitul bastoanelor şi afişând figuri de oameni „umblaţi”, sosiţi, mulţi dintre ei, de peste mări şi ţări. În alte oraşe din afara camino-ului imaginea este una exotică, stârnind curiozitatea, aici nu, este parte a normalului, şi asta de mai bine de o mie de ani!” - spunea Ion Nicolae, un pelerin în cartea sa ” Însemnări ale călătoriei mele”.

Un ultim loc de depus amintiri

Iglesias San Lazaro

Fântână stradală

Mic dejun

Insemnele orașului Santiago de Compostela sunt decorate de miile de pelerini care au trecut prin aceste locuri, cu lucruri personale care să amintească celor ce vor trece pe aici, că și ei au fost pelerini.

Trecem pe lângă magazine încă închise, căci e cam devreme. Ne oprim la un bancomat ca să scoatem ceva bani, conștienți fiind că sus în cetate va fi mai greu să găsim unul. După o cercetare amănunțită a zonei, identificăm unul. Introducem cardul ... și stupoare, bancomatul e nefuncțional. Pe lângă noi trece o doamnă cam de 50 de ani. Bănuiesc că are minime cunoștințe de engleză, asta analizându-i costumația. Am perfectă dreptate, doamna avea noțiunile de bază referitoare la limba folosită de Shakespeare, dar spre surprinderea noastră, ne anunță că altă bancă nu se mai găsește în cartier, cea mai apropiată fiind în ”orașul de sus”. În timp ce discutam cu doamna, o salariată a băncii deschide ușa de la intrare. Aflăm de la ea faptul că bancomatul este scos din funcțiune pe timpul când banca e închisă. Ne roagă să așteptăm 5 minute până pune în funcțiune bancomatul. Scoatem bani și ne continuăm drumul spre ”orașul de sus”.

Trecem pe lângă biserica San Lazaro, o biserică, bineînțeles închisă, așezată chiar lângă trotuar.

Istoria parohiei San Lázaro datează din 1775, anul în care a fost fondată de episcopul Manuel Alday, și care în 1781 a mutat-o într-o capelă veche situată în Canada, unde a funcționat mai bine de o sută de ani. În 1875, Monseniorul Valdivieso a creat o comisie cu scopul de a construi un nou templu pentru a adăposti parohia, pe terenurile situate pe strada Armatei Liberatoare, dobândite de Biserica din Santiago în acest scop. Lucrările noului templu s-au întins pe o perioadă cuprinsă între 1875 și 1877, la ea lucrând arhitecții Gustavo Monkeberg și José Aracena, fiind binecuvântată în anul finalizării acesteia.

În 1928, un incendiu a distrus mare parte din templu, făcând reconstrucția sa necesară. Noua lucrare a fost realizată de aceiași arhitecți ai templului inițial, cărora li s-au alăturat inginerii Francke și Botinelli.

Templul remodelat a fost inaugurat în 1930, remarcându-se pentru arhitectura impunătoare în stil neogotic, cu structuri lungi și stilizate. Fațada sa se remarcă prin prezența unui turn central compus din trei segmente, în care sunt distribuite patru sculpturi îngerești bine lucrate. În plus, pe ușa de acces, există un vitraliu circular și trei sculpturi care încadrează intrarea.

Interiorul templului este alcătuit din trei nave, care evidențiază calitatea vitraliului, un altar din bronz și onix, podelele din marmură albă și granit italian, precum și o cupolă cu picturi care reprezintă proclamarea, nașterea și moartea lui Isus Hristos. Biserica mai are o orgă construită în 1934 de Oreste Carlini și confesionale confecționate din stejar american.
În 1992, Biserica San Lázaro a fost declarată Monument istoric pentru meritele sale arhitectonice și relevanța sa de patrimoniu. Deși a suferit

În drum spre Catedrală

Iglesia Santa Maria do Camino

daune ca urmare a cutremurelor din 1985 și 2010, acțiunile întreprinse pentru restaurarea ei au permis să fie păstrată în stare bună până în prezent.

Din câte îmi amintesc din drumul anterior, pe stradă ar trebui să existe o fântână cu pedale. Nu, nu e o metaforă, e o fântână cu 3 guri de curgere, acționate la călcarea uneia din cele 3 pedale. Da, fântâna mai există și e la fel de interesantă, cel puțin pentru mine, ca acum 2 ani. Bineînțeles că, pentru respectarea adevărului istoric, Carmen testează funcționarea tuturor celor 3 pedale, reușind în final să se ude pe bocanci. Ce să-i faci, cercetarea implică și sacrificii.

Documentați, dar flămânzi, ne așezăm la o masă, la o terasă găsită în drum. De fapt este o mezelărie ce servea și cafea. Jamboanele afumate atârnau de cârlige montate pe peretele din spatele tejghelei. Cu toate că jamboanele par a fi făcute din ghips vopsit, aflu de la vânzătoare că sunt cât se poate de reale. Cafeaua vine însoțită de niște mici prăjiturele și de două micro croasante. Aici noțiunea de ”americance” fiind necunoscută, folosim un termen puțin mai elevat, comandăm un ”expresso lung”.

Ne reluăm drumul către Catedrală. Urcăm străduța ce duce spre piața catedralei. Cum toate sunt la fel, și cum numărul magazinelor în care Carmen vrea să intre crește alarmant, bineînțeles că ne rătăcim. Problema de a reintra în itinerar nu necesită activități deosebite, asta pentru că toți vorbesc pe aici engleza, așa că reușim să regăsim traseul corect.

Urcăm și deodată dăm de o clădire impunătoare. E biserica Santa Maria do Camino. E deschisă. Intrăm. Este o biserică caldă, după standardul meu. Ne așezăm pe o bancă, nu pentru că am fi fost obosiți, ci pentru simplul motiv că era relaxant înăuntru.

Această biserică este strâns legată de tradiția iacobeană, deoarece se află printre seturile de temple situate la intrarea orașului de-a lungul Căii Franceze, amenajate pentru pelerini pentru a-și închina diversele devotamente înainte de a ajunge la Mormânt.

Prima referință cunoscută legată de biserică se găsește în testamentul cardinalului Santiago Lorenzo Domínguez, din 1279, unde este menționată împreună cu alte biserici și schituri din oraș care primesc o donație de la Cardinal. Tot în 1348 apare în testamentul Mariei López.

Lângă biserica Santa María se află un spital pentru pelerini, închinat lui San Miguel, fondat de canonul din Santiago Ruy Sánchez de Moscoso, care în testamentul său a lăsat o solicitare ca să se construiască dependințe pentru a adăposti pelerinii, o livadă în spate, o capelă dedicată lui San Miguel și o bibliotecă dedicată adăpostirii cărților de rugăciune, de teologie și drept canonic, precum și de medicină și fizică.

Biserica Santa María do Camiño a fost reconstruită între 1747 și 1749. Paraclisul principal a fost demolat și construit din nou, oferindu-i o

Capela das Animas

lățime mai mare. La scurt timp, în 1770, naosul și fațada principală a bisericii au fost desființate în urma proiectului întocmit de arhitectul Ferro Caaveiro.

Biserica medievală, ca și cea actuală, era formată dintr-o singură navă dreptunghiulară, flancată de mormintele patronilor bisericii și avea acoperișul din lemn. Paraclisul principal ar avea un plan mai îngust decât naosul în care ar exista o imagine principală a Fecioarei Maria. Din biserica inițială se mai află două cruci de consacrare situate pe fiecare parte a intrării bisericii. De asemenea, se poate vedea timpanul care ar fi fost în exteriorul bisericii, dar care este acum expus în interiorul templului. În această lucrare se vede imaginea nașterii, închinarea magilor către copil, și o imagine strâns legată de pelerinajul la Santiago.

Se pot vedea mormintele unei alte familii legate de Santa María do Camiño încă din secolul al XVI-lea: Neira de Luaces. În 1561, consilierul din Santiago, Gonzalo de Otero de Luaces a lăsat în testamentul său ordinul de a construi o capelă în templu pentru a-i adăposti mormântul și pe cel al rudelor sale. Această capelă încă se află, în partea de nord a bisericii. A fost construit într-un stil gotic ogival târziu, cu un plan dreptunghiular format din două secțiuni acoperite de bolți cu nervuri cu arcade ascuțite. În centrul fiecărei bolți apare o stea cu patru vârfuri, încrucișată de nervurile arcadelor. În prezent, bolțile capelei Neira de Luaces sunt acoperite cu var, cu excepția emblemelor heraldice care sunt pictate în roșu, verde și auriu. În capelă se poate vedea mormântul rugător al lui Gonzalo de Neira, îmbrăcat ca un domn.

În altarul principal, realizat de Manuel de Leis în 1748, iese în evidență imaginea neoclasică a Imaculării Concepției care biruie șarpele, opera pictorului Manuel Prado Marino.

Mai zăbovim câteva momente în acest ostrov de istorie, ce ne transpune pentru o clipă în zbuciumul acelor ani de luptă pentru supremație și de imixtiune religioasă în viața laică a comunității.

Ieșim din biserică și la numai 50 m dăm de o altă biserică, cel puțin la fel de impozantă ca prima. Este Capela das Animas.

Templul patronat de Frăția Generală a Sufletelor din orașul Santiago (fondată în 1655), a fost construit pe terenul cumpărat de Frăție, teren pe care se afla un spital și un seminar. A fost construită între 1784 și 1788 după planurile lui Miguel Ferro Caaveiro, iar la conducerea lucrărilor a fost Juan López Freire. Are o secțiune dreptunghiulară, cu pereți din granit și e acoperită cu două șipci de țiglă. Are un singur naos, acoperit cu o boltă cilindrică și trei capele laterale, unite între ele pe fiecare parte și un presbiteriu cu o șanțură dreptunghiulară, mai îngustă decât naosul. Fațada monumentală este atribuită lui Melchor de Prado. Sobrietatea frontispiciului se potrivește cu două perechi de coloane impresionante, cu tulpini netede și capiteluri ionice, înalte pe piedestalele înalte. Ele susțin o construcție lină, completată de un fronton drept. Deasupra ușii, se găsește un relief reprezentând

Praza de San Fiz de Solovia

Iglesia das Orfas

Sufletele Purgatorului și un ocular circular. Frontonul se termină cu doi îngeri care se închină Crucii. În interior, capelele laterale sunt împodobite cu basoreliefuri policromate care prezintă scene din Patimile lui Hristos. De asemenea, are picturi murale, fresce, de Plácido Fernández Arosa cu scene din Lavator și Cina cea de Taină. În interiorul bisericii se poate contempla o expoziție, în principal de artă sacră, care face parte dintr-un itinerar muzeal integrat și de expozițiile bisericilor din S. Bieito do Campo și Sta. María do Camiño, precum și Colecția de artă sacră a sufletelor, S. Bieito și Sta Mª do Camiño.

Biserica e deosebit de rece, cu toate că la prima vedere ar trebui să prezinte o atmosferă dogoritoare, ținând cont de flăcările purgatoriului ce ard continu încă de la intrare.

Nu zăbovim mult și ne continuăm drumul pe străzi înguste cu iz medieval și intrăm în Praza de San Fiz de Solovia. Intrăm și ne așezăm pe o bancă. Din păcate și această biserică e rece gheață. Rămânem totuși, deoarece se săvârșea Misa. E ciudată această slujbă aici, când la fiecare 2 ore se săvârșește o Misa pentru pelerini în Catedrala mare. OK, slujba e începute. Stăm până la sfârșitul ei, când constatăm că nu sunt chemați pelerinii în fața altarului ca să fie binecuvântați. Așa o fi regula aici, cine știe?

Acesta este un templul din Compostela cu rădăcini foarte vechi. Conform tradiției, aici ar fi trăit pustnicul Paio, descoperitorul moaștelor Apostolului, la care a fost condus de luminile cerești. Paraclisul Altomedieval a fost distrus de Almanzor și reconstruit de Diego Xelmírez în secolul al XII-lea. De fapt, Codixul Calixtino îl menționează deja printre cele zece biserici pe care Compostela le avea la acea vreme.

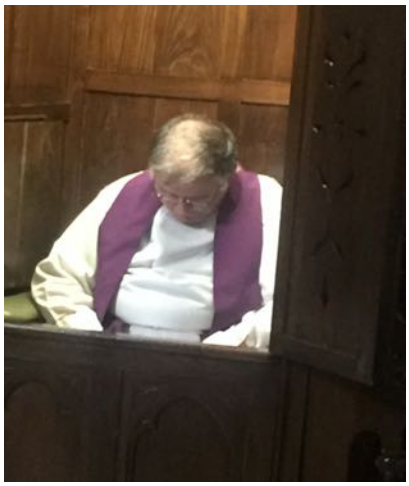
Doar fațada este romanică. Bazorelieful policrom care reprezintă Adorarea Magilor a fost efectuat în 1316; Turnul și restul bisericii actuale sunt opera lui Simón Rodríguez, care în secolul al XVIII-lea a extins considerabil amplasamentul și a construit o nouă clopotniță cu o factură care va fi imitată foarte mult în Galicia în anii următori.

Rămânem deci ne binecuvântați de reprezentantul lui Dumnezeu pe pământ, dar beneficiari în continuare a protecției Universului și a Spiritului pelerinului.

Ne continuăm deplasarea în dorința de a atinge punctul terminus, Catedrala din Santiago de Compostela. Ușor de spus, mai greu de realizat atunci când, pe lângă obiectivele de interes turistic, trebuie să intercalezi și buticuri cu suveniruri și alte unități ale aceleiași branșe.

Dând dovadă de înțelegere și mai ales flexibilitate în modul de abordare a acestor dorințe din partea partenerilor la drumeție (mai pe scurt, Carmen), ajungem la edificiul Congregației Orfanilor. Biserica e goală dar frumoasă. Frumoasă și ca arhitectură, dar și ca atmosferă.

Iglesia de San Fructuoso

Această biserică aparține ordinului Fiicelor Carității. Colegiul înființat de arhiepiscopul Juan de San Clemente pentru reajutorarea tinerilor orfani. Construită de Melchor de Velasco (1664), acesta realizează și reforme în biserică și în școală. Persoane ca Fray Gabriel de Casas (1698) și Fernando de Casas și Novoa (1715) s-au implicat și ei în aceste reforme.

Realizată în piatră de granit, este construită în formă de cruce latină cu o singură navă. Fațada cu doi gigantici pilaștri toscani ajunge până la terasă și streașină. Clopotnița are un singur corp ce servește ca linie de împărțire între școală și biserică.

Părăsim biserica cu un pronunțat caracter de austeritate și ne continuăm drumul. În fața noastră se ridică impunătoarea intrare în biserica Iglesia de San Fructuoso. Intrăm.

O imensitate arhitectonică rece, dar rece rău. Într-un confesional, un preot parcă doarme, asta datorită lipsei celor ce doresc să scape de micile păcate cotidiene. Mă apropiu tiptil, ca să nu conturb somnul prelatului, și observ că de fapt acesta nu doarme, ci citește cufundat în lectură. Îmi cer scuze, în gând, pentru judecata inițială legată de adormirea în post. Biserica e aproape goală.

Biserica "Las Angustias de Abajo" (Angustias de abaixo), este mult mai bine cunoscută sub numele de Biserica San Fructuoso, dar cu atât mai mult prin denumirea de " Iglesia de las 4 Sotas (jachete)", care este modul în care majoritatea compostelanilor o consideră.

Locația sa este foarte aproape de Plaza del Obradoiro, deoarece se află pe Rúa da Trinidade, chiar în spatele Palatului Rajoy, (Primăria).

Este închinată lui San Fructuoso, episcopul Tarragona, victimă a persecuțiilor efectuate de împărații Valeriano și Galieno, astfel că a murit martirizat în eparhia sa, în a doua jumătate a secolului al III-lea.

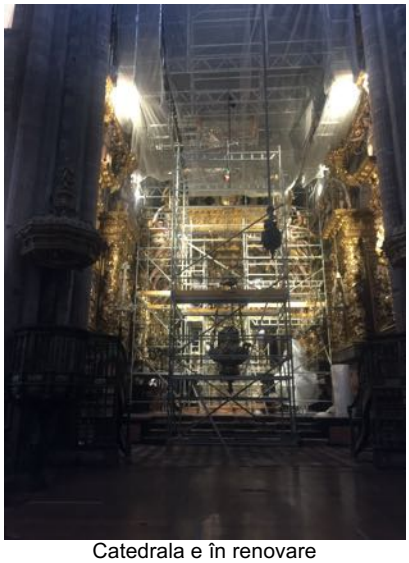
Construcția sa este mult mai târzie, deoarece datează din secolul al XVIII-lea, iar stilul său este compostelanul baroc tipic al vremii, după modelul „churrigueresco”, pe un proiect inițial realizat de Lucas Ferro Caaveiro.

Cea mai bună modalitate de a o aprecia este privită de la Plaza del Obradoiro, întrucât avem o viziune perfectă a celor ”Patru ”jachete” (care nu sunt altceva decât reprezentarea virtuților cardinale: Prudență, Justiție, Cetatea și Temperarea), și care înconjoară turnul-clopotniță, încadrându-l într-o decorare a multitudinii de pinacule și suluri. (Aceste sculpturi fiind opera lui Gregorio Fernández și Francisco de Lens).

În interior trebuie să evidențiem imaginea Nașteri de pe altarul principal și, desigur, cupola. Este o biserică parohială, de aceea sunt oficiate tot felul de acte liturgice.
Dar ceea ce știu foarte puțini este imaginea înfiorătoare a unui craniu și mesajul său tulburător. Este situat pe peretele de sud al capelei, la

În sfârșit suntem în fața Catedralei

Sf. Iacob

Catedrala e în renovare

aproximativ 3 metri și jumătate înălțime și ne spune: "Ut video vidi. Sicut me videtis videtis.", adică: "Cum arăt, m-am văzut. Pe măsură ce mă vezi, te vei vedea și tu.", cam sinistră predicție.

Uraaaaa! Am ajuns în sfârșit în fața Catedralei, scopul principal al pelerinajului nostru. Fericire și regret, un amestec de sentimente pe care, cred, că îl încearcă orice pelerin în momentul în care vede Catedrala unde se odihnește sicriul cu rămășițele Sf. Iacob.

Acest oraș a fost subiectul multor legende care au fascinat pe cei care au plecat pe drumul evoluției lor spirituale, indiferent care a fost de fapt scopul propus. Idiferent dacă au avut un scop mai mult sau mai puțin religios, aceștia au beneficiat de un salt spiritual pe care poate mulți nu l-au conștientizat.

Fiind aşezat în cel mai jos loc de pe întreaga coasta atlantică, oraşul a obţinut o semnificaţie aparte. Legendele, care se crede că ar fi de origine celtică, au făcut din acest oraş, locul în care se spunea că se adunau sufletele morţilor pentru a urmări soarele pe întinsul mării. Cei nevrednici de a ajunge pe tărâmul morţilor erau condamnaţi la a bântui Galicia.

O altă legendă spune că, în anul 830, o lumină orbitoare ca a unei comete i-ar fi indicat unui ţăran numit Pelayo locul unde erau îngropate rămăşiţele pământeşti ale Sfântului Apostol Iacob. De aici provine şi numele oraşului, Santiago însemnând în spaniolă Sfântul Iacob, în timp ce Compostela provine din latinescul Campus stellae adică câmp cu stele.

Legendele mai spun că în drum spre locul de îngropăciune, trupul lui Sf. Iacob a fost pierdut pe mare în timpul unei furtuni, dar a reapărut la mal acoperit de scoici.

O altă versiune spune că, în momentul în care vaporul cu corpul sfântului a ajuns aproape de mal, calul unui tânar care tocmai se căsătorea pe plajă s-a speriat şi a fugit în apă, pentru ca mai apoi să reapară miraculos, la rândul lui acoperit cu scoici.

De aceea simbolul pelerinilor care străbat Camino este o scoică. Dar pe lângă aspectul legendar şi simbolic, scoica avea pentru pelerinii din vechime şi un uz practic: datorită mărimii şi formei putea servi şi drept farfurie sau cană.

Pe locul presupusului mormânt al rămăşiţelor lui Sf. Iacob a fost ridicat un sanctuar, iar în anul 1078, din ordinul Regelui Asturiei Alfonso al II-lea, a început construcţia unei mari catedrale care a continuat de-a lungul Evului Mediu, până în anul 1211. Mai târziu au fost adăugate capela octogonală a Sfintei Fides, claustrum-ul, şi alte clădiri anexe, iar în perioada Renaşterii şi barocului s-au mai făcut modificări care însă nu au afectat planul şi stilul iniţial.

Catedrala Santiago de Compostela a devenit astfel cea mai mare bazilică creştină în stil roman. Pe faţada barocă, pe una din părţile

O amintire cu un pelerin ”suspendat”

În sfârșit supă la felul întâi ... și bere

Piața Catedralei

La intrarea în Albergue după cumpărături

Veselie la fiecare pas, veselia fictoriei

originale ale catedralei romanice, lângă altar, este o carapace de aur. Pelerinii se străduiesc să ajungă să sărute acest loc, drept dovadă a evlaviei lor. În interiorul Catedralei din Santiago de Compostela se află o capelă a Relicvelor în care se păstrează şi un crucifix din aur datat din anul 874 care ar conţine o bucăţică din Sfânta Cruce.

În 1985, centrul vechi al oraşului Santiago de Compostela a fost înscris în patrimoniul cultural al UNESCO, iar în anul 2000, oraşul a fost desemnat Capitală Culturală Europeană.

Coada la intrare e surprinzător de mică. Mă așteptam la o coadă de sute de metri, la fel cum fusese în urmă cu 2 ani. E drept că atunci era ziua de 25 iulie, zi în care era sărbătorit Sf. Iacob, când am stat la o coadă de 300 m, cu câte 3 - 4 inși pe rând, dar nici așa de puțini ca acum nu mă așteptam să fim.

Intrăm în Catedrală și realizăm că toată catedrala e în renovare. Totul e acoperit de schele. Asta se pare că a fost și cauza că Misa se ținea în altă parte. Asta e situația. Urcăm și îmbrățișăm bustul sfântului a cărui față era acoperită cu schele. Cădelnița era fixată la locul ei, iar ”duhurile rele”, ce nu aveau voie să participe la Misa, se pare că fuseseră parcate în afara bisericii. Coborâm să vedem sicriul în care se presupune că sunt moaștele sfântului și ieșim afară, căci e greu să ”navighezi” printre schele.

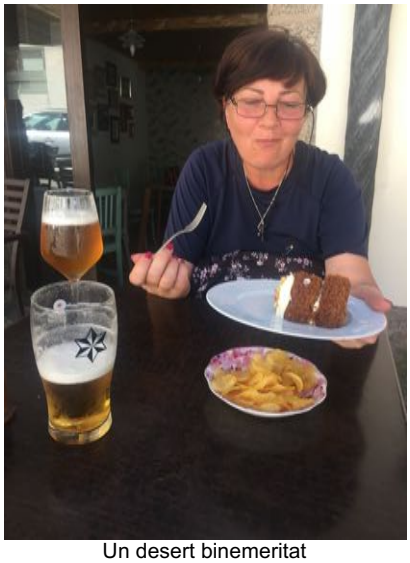
Afară e o zi caldă. Sunt mulți pelerini, dar și turiști. E clar că trebuie să ne facem poze cu ”pelerinul suspendat”. Rugăm pe un trecător să ne facă poze. Plătim pelerinului suspendat cei 5 euro taxa de fotografiere și plecăm mai departe. Trebuie să pierdem timpul căci, știu de acum 2 ani, albergue se deschide doar la ora 13.

Plecăm în căutarea brazilianului care ne făcuse caricaturile anul trecut. Aveam de la el câte una fiecare, acum voiam una cu amândoi. La locul unde stătea de obicei nu era. Întrebăm pe cei din jur, dar toți dau din umeri. Nu e nici femeia care scria pe boabe de orez. Slabă mișcare.

Luăm hotărârea de a mânca ceva, deoarece era aproape prânzul. Ne oprim la restaurantul Ribadavia ce avea mese chiar pe stradă. Comandăm bere și supă. Ca felul doi, solicităm salată rusească (un fel de salată de beuf fără carne), o salată imensă mixtă și cartofi prăjiți cu ochiuri. Un adevărat festin.

Satisfăcuți din punct de vedere gastronomic, cum ora fatidică de deschidere a albergue se apropia vertiginos, luăm decizia de a ne îndrepta către Oficiul pentru Pelerini pentru a primi certificatul de pelerin, mai ales că era în drumul nostru spre albergue.

Trecem prin piața Universității din Santiago de Compostela, înființată în 1495, una din universitățile cu tradiție din Europa, și coborâm pe lângă Primărie și continuăm drumul la dreapta care duce la Oficina do Peregrino. Așteptăm la coadă și intrăm în posesia diplomei de pelerin și a certificatului care atestă distanța parcursă.

Un desert binemeritat

Parcă ne-am mai întâlnit ...

Și călugării sunt pelerini

Înarmați cu documentele care atestă calitatea de pelerin serios, ne îndreptăm către albergue Costa Azul, locul unde dormisem și anul trecut și acum 2 ani.

Sunăm la poartă. Un glas dur și inflexibil ne întreabă ce dorim? Îmi venea să folosesc replica lui Mircea Diaconu din Căsătorie cu repetiție, atunci când Nae Lăzărescu îl întreabă: ”Ce vrei?”, iar Mircea Diaconu îi răspunde sec: ”Vreau să dorm”. Bineînțeles că nu îi furnizez acea replică pentru că nu ar înțelege-o, așa că aplic metoda: ”we have a reservation here”.

Se pare că formula folosită de mine a reușit să activeze cei câțiva neuroni ce se găseau în adormire pentru moment, așa că tipul deschide ușa și ne cere să urcăm. Nu era cazul să ne ceară acest lucru, căci cunoșteam deja locul. Urcăm la etajul unu, intrăm în recepție și privirea mea rămâne ațintită pe rucsacul meu ce pare că pierduse orice speranță de a mă revedea.

Efectuăm protocolul de înregistrare și primim cheile de la cameră și intrare. Sărim peste duș, dar hotărâm să mâncăm cina în cameră. La două case este un supermarket din care ne putem aproviziona. Coborâm să facem aprovizionarea. Facem clasicele cumpărături, dar, înlocuim berea cu tinto.

E totuși devreme, așa încât ieșim prin oraș. Capitolul turistico - religios fiind bifat cu succes, timpul rămas până la cină e la dispoziția integrală a lui Carmen.

În drum spre piața Primăriei, simt că în aer plutește o dorință ce nu a fost exprimată cu claritate atunci când ședeam la una din mesele restaurantului Ribadavia. E vorba de desert. Cum încă de la vârsta de 2 luni mă știu sensibil la dorințele celor din jur, propun să ne oprim la barul de peste drum de albergue și să satisfacem această dorință nerostită. E un bar familiar deținut de doi tineri. Desertul a fost perfect pentru Carmen, cum de fapt și berea pentru mine.

Urcăm în piață, veselia e în toi. Trece un grup cântând, acompaniat la cimpoi. Mulți pelerini, grupați după apartenență, se distrează, unii destul de zgomotos.

Într-un colț al pieței câteva ”trenulețe” sunt gata de a pleca în tururi de oraș. Cedăm tentației și ne urcăm în unul. Turul a durat cam 40 de minute și a fost interesant. Ne reîntoarcem la locul de unde plecasem și o luăm pe jos spre parcul pe care îl zărisem din ”trenuleț”. Practic ieșim din zona istorică a orașului și intrăm în zona laică a orașului, acolo unde locuitorii își duc zilele.

Două doamne din ghips, ne reținpentru câteva momente, cât să facem poze cu ele. Ne reîntoarcem în zona istorică. În fața noastră sunt 4 preoți tineri îmbrăcați în sutane negre, creând o pată de culoare în contrast cu cei din jur. Mă întreb, cum pot rezista în sutane pe căldura de afară? Cred că sunt peste 32° C afară.

Întâlnire cu Maria, cunoștință de la Lianes

În fața universității

Catedrala văzută de la geamul albergue

În așteptarea taxiului

Am ajuns în aeroportul Santiago

Începe sesiunea de shopping. Se întocmesc liste ad-hoc cu ce ar trebui să dăruim la întoarcere și mai ales cui. Luăm la rând buticurile. După cca. 2 ore tragem concluzia că toți cunoscuții se vor pricopsi cu câte ceva, la întoarcerea noastră.

Satisfăcuți de suvenirurile găsite, mai corect spus cumpărate, trecem din nou prin Piața Primăriei în drum spre albergue. La un moment dat, rezemată de o coloană ședea o fată a cărei față părea cunoscută. Se ridică și ne îmbrățișează bucuroasă de revedere. Da, e Maria, prietena lui Isabel, pe care o întâlnisem la Lianes. De la ea aflăm că Isabel ajunsese la Valencia deja. Nici ei nu îi venea să plece spre casă, nici pentru ea nu era ușor să părăsească viața de pelerin. Și ea era hotărâtă ca la anul să reia Camino. Între timp sosesc prietenii pe care îi aștepta, ne mai îmbrățișăm odată, urându-nu drum bun spre casă, dar și Bon Camino. Cel puțin eu, de câte ori cineva îmi spune Bon Camino, automat mă transpune pentru câteva fracțiuni de secundă pe Camino. Parcă sunt cuvinte magice.

Ne întoarcem la albergue. Îl rog pe cel de la recepție să sune la o companie de taxi și să comande un taxi pentru mâine dimineață la ora 7, taxi care să ne ducă la aeroport.

Carmen pregătește masa, mâncăm, bem un pahat de tinto și destul de triști ne așezăm în pat. Somnul nu vrea să vină. Trec în revistă episoade din acest pelerinaj. Îmi aduc aminte de membrii Los Locos a cărui ”rege” am fost ales. Pe unde or mai fi Isabel, Anna, Ninno? Pe unde o fi unguroaica Ildiko, dar Leo? Unde o fi Gloria cu italienii ei? Unde sunt copii cu handicap din Insulele Canare? Toate au trecut cu o viteză pe care nu am putut să o gestionez. Așa pățesc de fiecare dată, fiecare Camino îl încep cu entuziasm și îl sfârșesc cu tristețe. Camino nu e doar un pelerinaj, Camino e un mod de viață care îți marchează viitorul.

Trebuie să dorm, căci mâine la ora 7 ne așteaptă taxiul în fața albergue.

Noapte bună.

03 august 2019

La ora 6,30 suntem în stradă, după ce am reușit să mâncăm ce ne rămăsese de cu seară și să dovedim restul de tinto.

Taximetrul vine cu 10 minute mai devreme, așa încât ajungem în la aeroport la ora 7,10. Cam devreme ținând cont de faptul că avionul decolează la ora 9,20. În aeroport totul e închis. Doar niște femei mai fac curățenie. Nu suntem singuri. Mai sunt cam 20 de pelerini ce așteaptă și ei îmbarcarea.

În sfârșit se deschide check-in-ul și trecem de security fără incidente. Deoarece la Milano schimbăm compania de zbor, trebuie să ridic

Mic dejun în aeroport

Ne urcăm în avion

Suntem la înălțime

Am aterizat la Milano, la orizont sunt munții

bagajul de cală și să fac din nou check-in și respectiv security. Asta e când folosești companii low cost.

Sosește ora de îmbarcare, și ne ocupăm locurile în avion. Carmen are, așa cum și-a dorit, loc la geam. Pe mine m-a prins o toropeală și sper să ațipesc un pic. De fapt e normală starea asta. După o perioadă de încordare, căci fusesem doar ”comandant de pluton”, chiar dacă plutonul fusese format doar din comandant și aghiotant, intervine relaxarea. Mă cufund în scaun și se instaurează automat o stare de relaxare pe care corpul nu o poate gestiona întotdeauna. Decolăm. Avionul ia înălțime. Arunc privirea pe geam, peste umărul lui Carmen. Zburăm deasupra unor lanțuri muntoase, pe care le străbătusem de curând cu piciorul.

Zborul decurge fără incidente majore. Niște turbulențe au făcut să fim martori unor zgâlțâituri destul de neplăcute, în rest totul a fost ok.

Aterizăm la Milano. O aterizare perfectă. În zare se văd munții. Am aterizat la terminalul 1. Ridic bagajul de pe bandă. E ora 11,40. E cam devreme să fac checkin-ul, când avionul pentru București decolează tocmai la ora 15,35. Ne așezăm pe o bancă și așteptăm să se afișeze gate-ul pentru București.

Ca timpul să treacă mai ușor, ne așezăm la o masă și comandăm cafele și câte un croisant. Trag cu ochiul către afișajul cu plecările avioanelor și Bucureștiul nu apare. Ar mai fi 1,30 ore până la plecare, și nimic.

Îmi iau inima în dinți, metaforic vorbind, și întreb un funcționar al aeroportului de ce nu se afișează gate pentru București? Să cad jos nu alta. Noi suntem la terminalul 1 și avionul de București pleacă de la terminalul 2. Încerc să aflu cum pot ajunge la terminalul 2 și mi se explică, cu lux de amănunte, că trebuie să ies afară din aeroport, și să aștept autobuzul care face transferul.

Ce să facem? Ne luăm rucsacele și ieșim. De la alți călători aflăm că trebuie să ocolim tot terminalul și să așteptăm acolo autobuzul care vine la interval de 20 minute. Cam încurcată treabă. Ne conformăm indicațiilor, ajungem în stația autobuzului și începem să așteptăm. După cam 15 minute apare autobuzul și ne urcăm în el, la fel ca alți pasageri. De la terminalul 1 la 2, autobuzul face cam 25 minute, făcând și 5 stații pe traseu.

În sfârșit ajungem, depistez unde se face check-in și depun bagajul de cală. Cu această ocazie suntem anunțați că zborul are o întârziere de 2 ore, fapt pentru care ni se dau niște tichete nenominale ca să putem lua un sandwich minuscul și o sticlă de apă.

Ok, trecem de security cu bine, și de data asta, și ne prezentăm la controlul pașapoartelor. Ajungem la gate unde suntem anunțați de faptul că la întârzierea inițială de 2 ore, se mai adaugă 1 oră. După 30 de minute suntem din nou anunțați că se mai adaugă 2 ore de întârziere, fără să se dea alte explicații. Acesta e riscul pe care trebuie

... așteptăm la un terminal greșit

... în sfârșit am ajuns la terminalul corect

Avem o întârziere în final de 4 ore

În sfârșit din nou pe Otopeni

să ți-l asumi, atunci când hotărăști să zbori cu companii low cost. Deci în total 5 ore de întârziere.

Primim un tichet, tot nenominalizat cu care putem cumpăra o felie de pizza, echivalentă cu a 1/8 parte dintr-o pizza întreagă și 100 ml de bere. Cam asta e valoarea a 5 ore întârziere.

Ne îndreptăm spre gate, după ce am savurat 1/8 părți dintr-o pizza și am băut cei 100 ml de bere.

Timpul trece greu. Stăm pe o bancă și încerc să nu pun la socoteală acest incident. Răsfoiesc jurnalul. Fără să vreau mă reîntorc la clipele frumoase petrecute.

Observ că în jurnal nu am prins perioadele grele ale pelerinajului. Nu se regăsesc nici momentele de oboseală atunci când traversam munții, nu se regăsesc nici momentele când am greșit marcajul, nu se regăsesc nici nopțile în care nu am prea putut dormi din cauza colegilor de cameră. În jurnal au rămas menționate doar clipele de bucurie, de mulțumire adresate Universului și Spiritului pelerinilor care ne-a purtat de grijă.

Mă uit pe chipurile celor care așteaptă îmbarcarea. Suntem singurii pelerini care se întorc în țară cu acest avion. Mă uit la fețele lor și am convingerea că nici nu bănuiesc din ce lume minunată ne întoarcem noi.

Se apropie ora de îmbarcare. Parcă toate greutățile au rămas în urmă, de parcă nici nu au fost. În coadă la gate recunosc un deputat PNL. Oare nu a avut bani suficienți ca să se întoarcă cu un zbor de linie?

Dar trebuie să recunosc faptul că am greșit judecând acel om, chiar dacă era el deputat. Fiecare din noi suntem unici și mai ales, mergem pe un drum unic.

Am ajuns în sfârșit în avion. Ne ocupăm locurile și încerc să ațipesc un pic. Avionul decolează și se ridică curând deasupra norilor. Pe geam se văd doar nori.

Zborul a fost fără peripeții. Ajungem la București. Avionul aterizează cam brutal, dar asta e. Low cost nu?

Ne îndreptăm către banda pentru bagaje și recuperăm intact rucsacul meu. Ieșim din zona bagajelor unde ne așteaptă sora mea, care a venit să ne ajute să ajungem acasă.

Așa se încheie pelerinajul de pe Camino de Nord, un pelerinaj extraordinar. Am învățat multe și mai ales am înțeles multe. Am reușit să parcurgem un drum de 753 km pe jos, am trăit ca niște pelerini și mai ales ne-am comportat ca niște pelerini.

Am ajuns acasă, dar în noi s-a declanșat proiectul unui nou Camino, pentru anul viitor. Vom pleca de la A Coruna, apoi Ferrol, Santiago,

	apoi vom trece pe la Finistera, Muxia și vom ajunge tot la Santiago de Compostela. Sunt sigur că Universul ne v-a ajuta, iar Spiritul pelerinilor va fi bucuros să ne reprimească sub protecția lui. **Bon Camino**

Postfață

Ca o concluzie finală, reafirm cu toată tăria, așa cum am făcut și în jurnalele anterioare, că pe Camino se merge singur. Orice altă combinație, mai ales atunci când nu cunoști participanții va duce evident la un eșec.

Ca traseu nu îl recomand celor care nu au o condiție fizică satisfăcătoare. Traseul prin Cantabria și Asturia e deosebit de greu. Greutatea lui nu e numai legată de diferențele mari de nivel pe care trebuie să le străbați, dar și de lipsa adăposturilor și cel mai stresant lucru este lipsa marcajelor.

În Cantabria a fost un haos imens. Mii de variante ne documentate. Ocoluri mari fără să ai informații unde ajungi. La un moment dat am luat-o pe un marcaj și în final ne-am trezit pe un munte, într-o pădure, superbă de altfel, dar care a lungit drumul cu cca. 14 km.

De fapt și prietenia localnicilor față de pelerini nu a fost la cele mai înalte cote în Cantabria și parțial în Asturia. Drumul paralel cu șoselele și autostrăzile e deosebit de obositor. Însă pe măsură ce ne apropiam de Galicia, totul se schimbă în bine.

Miracolul cu îndreptarea spatelui meu, pot spune că a fost un miracol cât se poate de real, lucru pentru care mulțumesc Divinității că m-a ales să fiu protagonistul acestuia. Din fiecare lucru, cât de mic ar fi el, trebuie să învățăm însă ceva, și dacă am reușit acest lucru, înseamnă că totuși Camino de anul acesta a însemnat ceva pentru mine.

Aștept ca pelerinajul de anul viitor să îmi aducă cel puțin aceeași bucurie sufletească ca cel de anul acesta.

Planul pelerinajului

Ziua	Data	De la	La	Adăpost	Preț (€)	km
1	4 iulie 2019	București (4,25)	Barcelona (6,35)	avion	152.50	0.00
1	4 iulie 2019	Barcelona (8,55)	Bilbao (10,10)	avion	0.00	0.00
1	4 iulie 2019	Bilbao aeroport	Bilbao	taxi	30.00	0.00
1	4 iulie 2019	Bilbao	Bilbao	Hostel Ganbara Bilbao	23.00	0.00
2	5 iulie 2019	Bilbao	Portugalete	Albergue Bide Ona	12.00	19.40
3	6 iulie 2019	Portugalete	Castro-Urdiales	La Marina	20.00	31.00
4	7 iulie 2019	Castro-Urdiales	Santona	Albergue de Peregrinos La Bilbaina	12.00	41.00
5	8 iulie 2019	Santona	Liermo	Posada LaHerradura	20.00	33.00
6	9 iulie 2019	Liermo	Santander	Hospedaje Magallanes	25.00	18.00
7	10 iulie 2019	Santander	Santillana del Mar	El Pedroso	17.50	32.00
8	11 iulie 2019	Santillana del Mar	Cobreces	Albergue El Pino	20.00	19.00
9	12 iulie 2019	Cobreces	La Franca	Sideria La Casa Abajo	17.50	45.00
10	13 iulie 2019	La Franca	Llanes	Albergue La Estracion	20.00	22.00
11	14 iulie 2019	Llanes	Ribadesella	Hotel Verdemar	48.00	39.00
12	15 iulie 2019	Ribadesella	Villaviciosa	Hotel El Congreso	15.00	37.00
13	16 iulie 2019	Villaviciosa	Gijon	Hotel Playa Poniente	22.00	34.00
14	17 iulie 2019	Gijon	Aviles	Pension El Parque	15.00	26.00
15	18 iulie 2019	Aviles	Muros de Nalon	Albergue turístico Casa Carmina	15.00	24.00
16	19 iulie 2019	Muros de Nalon	Ballota	Hotel Casa Fernando	20.00	33.00
17	20 iulie 2019	Ballota	Luarca	Hostal Oria	17.50	28.00
18	21 iulie 2019	Luarca	Navia	Hotel Cantabrico	27.50	23.00
19	22 iulie 2019	Navia	Tapia de Casariego	Hotel La Ruta	17.50	22.00
20	23 iulie 2019	Tapia de Casariego	Ribadeo	Hotel El Galeon	22.50	26.60
21	24 iulie 2019	Ribadeo	Lourenza	Private Albergue O Camino	11.00	28.00
22	25 iulie 2019	Lourenza	Abadin	Casa Goas	22.50	26.00
23	26 iulie 2019	Abadin	Vilalba	Private Albergue As Pedreiras	14.00	20.70
24	27 iulie 2019	Vilalba	Baamonde	Hostal La Ruta Esperanda	22.50	20.00
25	28 iulie 2019	Baamonde	Miraz	Albergue O Abrigo	20.00	14.50
26	29 iulie 2019	Miraz	Sobrado	Albergue Lecer	10.00	25.50
27	30 iulie 2019	Sobrado	Arzua	Albergue de Camino	12.00	22.00
28	31 iulie 2019	Arzua	Pedrouzo	Albergue O Trisquel	12.00	22.80
29	1 august 2019	Pedrouzo	Monte Gozo	Benvido do Monto Gozo	21.50	16.00
30	2 august 2019	Monte de Gozo	Santiago de Compostela	Hostal Costa Azul (tlf. +34 602 451 906)	30.00	8.00
31	3 august 2019	Santiago de Compostela (07,00)	Santiago Aeroport (08,00)	taxi	14.00	0.00
31	3 august 2019	Santiago (09,20)	Milano (11,40)	avion	195.00	0.00
31	3 august 2019	Milano (15,35)	București (18,50)	avion	0.00	0.00
				Total	**974.00**	**756.50**

Adrese albergue

Bilbao	Hostel Ganbara Bilbao (tel: +34 944 053 930)	C. Prim, 13 Bilbo	https://www.booking.com/hotel/es/ganbara-hostel.html?label=hotel_link&aid=357048	4
Portugalete	Albergue Bide Ona (tlf. +34 946 03 86 30)	Julio Gutierrez Lumbreras Kalea, 10, 48920 Portugalete	info@alberguebideona.com	5
Castro-Urdiales	La Marina (tlf. +34 942 86 13 45)	La Plazuela, 16, 39709 Castro-Urdiales		6
Santona	Albergue de Peregrinos La Bilbaina (tlf. +34 639 52 71 24)	Plaza San Antonio 1, 39740 Santona		7
Liermo	Posada La Herradura (tlf.: +34 615 20 44 72)	Barrio de Arriba, s/n, 39793 Liermo,		8
Santander	Hospedaje Magallanes (tlf. +34 942 37 14 21)	Magallanes, 22, 39007 Santander		9
Santillana del Mar	El Pedroso (tlf. +34 699 40 78 49)	Barrio Herran 48, 39360, Santillana del Mar		10
Cobreces	Albergue El Pino (tlf. +34 620 43 79 62)	Calle El Pino 1, 39320 Cobreces		11
La Franca	Sidreria La Casa Abajo (tlf. +34 985 41 24 30)	Carretera n-643, 33590 La Franca		12
Llanes	Albergue La Estracion (tlf. +34 985 40 14 58)	Estracion de FEVE, 33500 Llanes		13
Ribadesella	Hotel Verdemar (tlf. +34 985 86 17 08)	Elias Pando 19,, 33560 Ribadesella		14
Villaviciosa	El Congreso (tlf. +34 985 891 180)	Plaza del Ayuntamiento 25, 33300 Villaviciosa		15
Gijon	Hotel Playa Poniente (tlf. +34 985 34 60 63)	Marquesde San Esteban 49, 33206 Gijon		16
Aviles	Pension El Parque (tlf. +34 984 83 90 64)	Doctor Graino 1, 33401 Avilés		17
Muros de Nalon	Albergue turístico Casa Carmina (tlf. +34 985 583 137)	Avenida de Riego, 21-23. Muros de Nalon	info@casacarminahostel.com	18
Ballota	Hotel Casa Fernando (tlf. +34 639 41 43 94â0	Autovia del Cantabrico salida 445, 33158 Ballota		19
Luarca	Hostal Oria (tlf. +34 984 081 309	Calle Crucero, 7, Luarca	pensionoria@gmail.com	20
Navia	Hotel Cantabrico (tlf. +34 615 562 134)	Marino Luina 12, 33710 Navia		21
Tapia de Casariego	Hotel La Ruta (tlf. +34 985 62 81 38)	Avenida de Galicia 4, 33740 Tapla de Casariego		22
Ribadeo	Hotel El Galeon (tlf. +34 609 83 25 72)	Rua AmandoPerez 22, 27700 Ribadeo		23
Lourenza	Private Albergue O Camino (tlf. +34696570192)	Rúa Calvo Sotelo, 3, Lourenza	anamaroal@hotmail.com	24
Abadin	Casa Goas (tlf. +34 982 50 80 05)	Avenida de Galicia 23, 27730 Abadin		25
Vilalba	Private Albergue As Pedreiras (tlf. +34 982 51 07 24)	Rúa Pita da Veiga nº4 Bajo · Vilalba (Lugo)	info@albergueaspedreiras.com , http://albergueaspedreiras.com/?lang=en	26
Baamonde	Albergue de Pelerinos Baamonde (tlf. +34 628 250 323)	Ctra. Vilalba, 9 Baamonde		27
Miraz	Albergue O Abrigo (tlf. +34 982-194 850)	As Laxes-Santiago de Miraz CP: 27229, Friol (Lugo)	o_abrigo_@hotmail.com	28
Sobrado	Albergue Lecer (tlf. +34 981 78 75 34)	Casiñas 12 b, 15813 Sobrado de los Monjes	alberguelecer@gmail.com	29
Arzua	Albergue de Camino (tel. +34 981 50 04 15, +34 678 75 82 96)	Rúa Lugo, 118, 15810 Arzúa	info@decaminoalbergue.com	30
Pedrouzo	Albergue O Trisquel (tlf.: +34 616 64 47 40)	Rúa Picón, 1, 15821 O Pedrouzo		31
Monte Gozo	Benvido do Monto Gozo	Rua do Gozo 18, 15820 Santiago de Compostela		1
Santiago de Compostela	Hostal Costa Azul (tlf. +34 602 451 906)	Rúa Das Galeras 18		2